

Munich Personal RePEc Archive

Global climate change: risks, opportunities and adaptation of finance sector

Stepanenko, Bohdana

Institute for Economics and Forecasting, Ukrainian National
Academy of Sciences

October 2010

Online at <https://mpra.ub.uni-muenchen.de/41114/>
MPRA Paper No. 41114, posted 11 Sep 2012 13:50 UTC

Третьою важливою функцією економічного механізму є функція захисту, яка спрямована на забезпечення економічної безпеки суб'єктів економічних взаємовідносин.

Окрім того, оскільки економічний механізм діє в економічній системі, його захисна функція передбачає також збереження та підтримання цієї системи, або іншими словами забезпечує придатне середовище для нормальної дії економічних законів.

Необхідно відзначити, що розподільна, контрольна і захисна функції економічного механізму знаходяться у діалектичній єдності та органічно доповнюють одна одну, тобто реалізація розподільної функції одночасно забезпечує захист і контроль, функція контролю – розподіл та захист, функція захисту – розподіл і контроль.

Функції економічного механізму можуть бути реалізовані в обох його основних підсистемах: через втручання держави у регулювання економічних процесів, або шляхом стихійного саморегулювання економіки. Реалізація функцій економічного механізму показана на рис. 1.

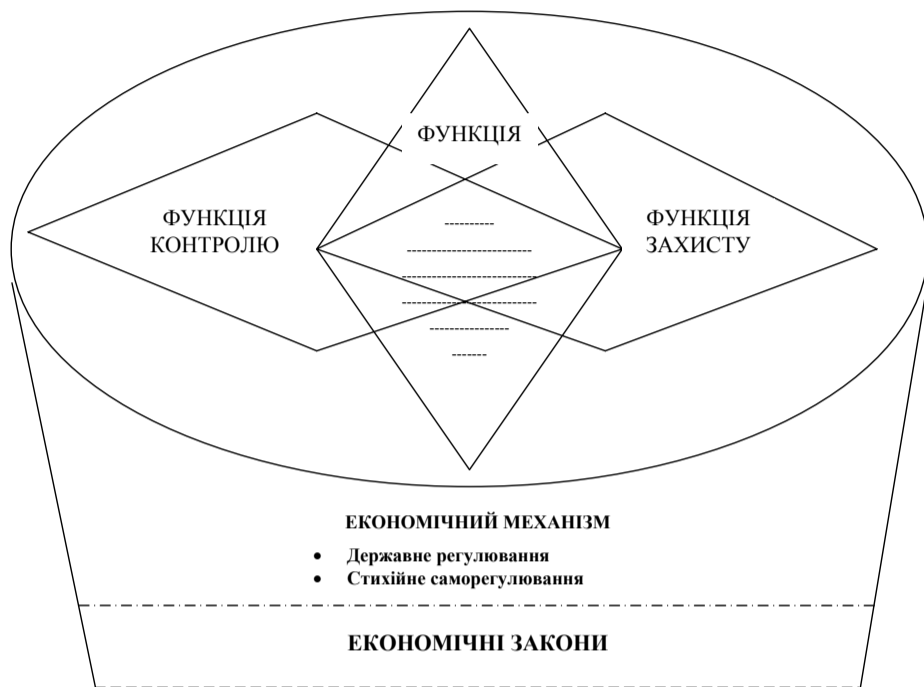

Рис. 1. Функції економічного механізму

Джерело: Власна розробка.

Економічний механізм шляхом реалізації своїх функцій покликаний виконувати наступні завдання:

- 1) забезпечити використання економічних законів;
- 2) розв'язувати економічні суперечності;
- 3) забезпечити реалізацію відносини власності, передусім власності на засоби виробництва;
- 4) узгодити економічні інтереси окремих індивідів, колективів, соціальних груп, класів [2, с. 270].

Mohamadou A. Saibou зазначає, що за виконання цих завдань відповідає парламент або інший законодавчий орган, та уряд, або інший орган виконавчої влади.

«При цьому – говорить він – самі ж органи законодавчої та виконавчої влади, а також безпосередні учасники господарських процесів, отримуватимуть вигоду від ефективної реалізації функцій економічного механізму.

При виконанні завдань повинен здійснюватись моніторинг конкуренції та оцінка регулятивних заходів, а відповідальність за виконання делегується також нижчим рівням влади (регіональним та місцевим); вигоду отримують усі без винятку члени суспільства» [10]. Реалізація завдань економічного механізму зображена на рисунку 2.

IV. Висновки.

Таким чином ми бачимо, що економічний механізм являє собою дуже складну структуру, яка включає в себе усі можливі види та форми організації економічної діяльності, державне та стихійне регулювання економічних процесів за допомогою відповідних важелів.

Дія економічного механізму в повній мірі повинна забезпечити організаційну спрямованість і взаємну узгодженість усіх його структурних блоків та ланок, вона може стосуватись як функціонування економічної системи загалом, так і окремих її складових (ринки певних видів продукції; інвестиційна, фінансова діяльність; матеріально-технічне постачання і т.п.).

Найважливішою функцією економічного механізму є регулювання економічних взаємовідносин.

Складовими цієї функції виступають державне регулювання на основі законів розвитку суспільства та економічних законів, та стихійне саморегулювання на основі дії лише економічних законів.

Розробці регулятивних важелів економічного механізму повинен передувати аналіз стану економічної системи, врахування факторів, що впливають на її стан, прогнозування бажаного рівня функціонування.

**ЕКОНОМІКА:
проблеми теорії та практики**

Збірник наукових праць

Випуск 265

Том II

ДНУ
Дніпропетровськ
2010

**ЕКОНОМІКА:
проблеми теорії та практики**

Збірник наукових праць

Випуск 265

У 9 томах

Том II

Українською, російською і англійською мовами

Видається з квітня 1996 р., виходить раз на місяць

масової інформації КВ
№ 3354 від 10 липня 1998 р.

Відповідальний редактор С. В. Єкімов

Комп'ютерна верстка В. В. Горбатюк

Здано до друку 02.07.2010. Підписано до друку 07.07.2010.

Формат 60-84 1/16. Спосіб друку – ризограф.

Ум. друк. арк. 16,45. Тираж 300 прим.

Видавництво "Наука і освіта"
Свідоцтво про внесення до Держреєстру ДК № 919 від 21.05.2002 р.
м. Дніпропетровськ, вул. Бердянська, 61б
тел. (056) 370-13-13, (0562) 35-78-19, 34-29-61

Головний редактор:

д-р екон. наук, проф. *Анатолій Антонович Покотілов*

Редакційна колегія:

д-р фіз.-мат. наук *С. О. Смірнов*, д-р екон. наук *В. А. Ткаченко*,
д-р техн. наук *О. М. Марюта*, д-р екон. наук *Л. В. Попкова*,
д-р екон. наук *О. В. Ковальов*, д-р екон. наук *Я. Г. Берсуцький*,
д-р техн. наук *Ю. Д. Морозов*, д-р екон. наук *Г. О. Крамаренко*,
д-р екон. наук *О. С. Галушко*, д-р техн. наук *Р. Б. Тяп*, д-р екон. наук *В. В. Дорофійенко*,
д-р екон. наук *О. Й. Шевцова*, д-р наук з державного управління *М. Х. Корецький*

Рецензенти:

д-р екон. наук, проф. Дніпропетровського національного університету: *І. Л. Сазонць*;
д-р екон. наук, проф. Дніпропетровської державної медичної академії: *А. В. Батура*

Е 45 Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. –
Випуск 265: В 9 т. – Т. II. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2010. – 320 с.

ISBN 978-966-8736-05-6

У збірнику аналізуються актуальні проблеми економіки.
Для студентів, аспірантів та викладачів вузів.

УДК 336
ББК 65.01

ISBN 978-966-8736-05-6

© Колектив авторів, 2010

«Організаційна структура виробництва – представляє собою гравців, що користуються цими правилами. Нормативно-законодавча база, по-перше, фіксує ці правила, по-друге – створює мотиви, що забезпечують доцільність їх дотримання. Державне регулювання доповнює економічний механізм у тих ситуаціях, коли необхідність підтримки держави виникає об'єктивними причинами. Світовий досвід свідчить, що державне регулювання є фактором стабільності економічного механізму й захисту інтересів виробників» [4, с. 207].

Розгляд основних наукових позицій щодо поняття «економічний механізм», дозволяє формувати наступне визначення: економічний механізм – це форма організації діяльності господарських та суспільних структур на основі дії економічних законів та законів розвитку суспільства, з метою узгодження потреб та інтересів окремих людей, колективів, класу, суспільства загалом, державних і приватних суб'єктів господарювання, та вирішення суперечностей суспільного способу виробництва.

Формулювання визначення категорії «економічний механізм» дає можливість перейти до розгляду його функцій. Оскільки основною особливістю економічних відносин є здійснення виробництва, а зарплата та отримання прибутку, а вироблена продукція чи послуги надбувають форми товару і за законом вартості отримують свій вартісний вираз, то очевидно, що в даному контексті, основною функцією економічного механізму буде розподільна.

За допомогою розподільної функції економічного механізму виробництво ув'язується із споживанням та визначаються шляхи подальшого використання виробленого продукту.

Наступною функцією економічного механізму, яка логічно доповнює попередню, є функція контролю, яка забезпечує процес планування та порційного розвитку економіки. Об'єктами контролю виступають процеси цінотворення, розподілу та перерозподілу створеного прибутку, сфера грошових відносин, усі види ресурсів.

Установлення і здійснення економічних взаємовідносин між суб'єктами автоматично передбачає і контроль таких відносин. Найважливішими формами функції контролю, на думку В. Симоненка, є такі:

- поточний (здійснюється у процесі виробництва для виявлення відхилень і швидкого реагування на них);

- завершальний (здійснюється після завершення виробничого процесу) [2, с. 830].

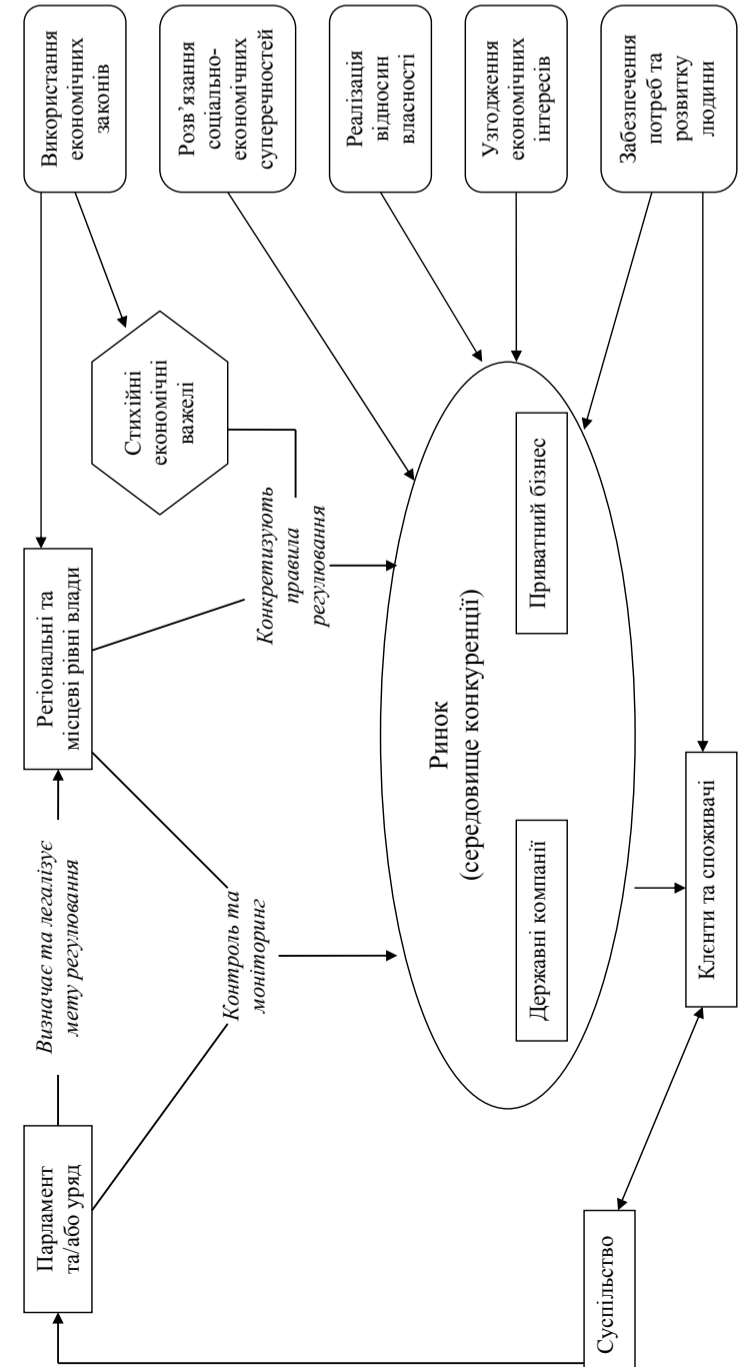

Рис. 2. Реалізація завдань економічного механізму

Джерело: Власна схема на основі джерела [9].

«Механізм з точки зору економіки може бути представлений як специфічна сукупність елементів, станів і процесів, розміщених в певній послідовності, поєднаних певними зв'язками, взаємовідносинами, які визначають порядок якого-небудь виду діяльності» [3].

Російські вчені Б. А. Райзберг, Л. Ш. Лозовский та С. Б. Стародубцева ототожнюють категорії «економічний механізм» та «господарський механізм» і визначають їх як сукупність організаційних структур і конкретних форм та методів управління, а також правових норм, з допомогою яких реалізуються економічні закони і процес виробництва, які діють в конкретних умовах [6]. Останнє визначення акцентує увагу не тільки на формах та методах управління, але і вводить поняття організаційних структур, оскільки сутність розвитку економічних відносин проявляється власне в узгодженні, поєднанні та реалізації інтересів усіх структурних елементів економічної системи, де здійснюється процес виробництва, розподіл праці, еквівалентний обмін споживчими вартостями та реалізуються права власності. Практика показує, що узгодження колективних та особистих інтересів у процесі виробництва є вихідною методологічною основою розуміння механізму економічних взаємовідносин. Цю думку поділяє велика кількість західних вчених, серед яких Leonid Hurwicz, Eric Maskin та Roger Myerson. Вони стверджують, що поняття «економічний механізм» сягає самого серця одного із найбільших протиріч в економіці: як регулювати економічну взаємодію таким чином, щоб, коли кожен суб'єкт господарювання намагається реалізувати лише власні економічні інтереси, досягти прийняттого для всіх результату. «Саме слово «механізм» – продовжують вони – стосується інститутів та правил, що регулюють економічну діяльність. Такі правила можуть простягатись у діапазоні від державних планів при командно-адміністративній системі до вільної торгівлі у ринковій економіці» [8, с. 82].

Наведені визначення недостатньо розмежовують поняття «економічний механізм» та «господарський механізм», що на думку професора С. В. Мочерного є значним методологічним недоліком при розгляді цих категорій [5, с. 269]. Підтвердження цієї думки знаходимо також і в економічному словнику, який пропонує наступне визначення: «Економічний механізм – це система взаємопов'язаних економічних форм і методів управління, організації і стимулювання виробництва з метою пропорційного розвитку галузей економіки. Економічний механізм охоплює основний зміст категорії господарський механізм, яка містить також правові та інші сторони його функціонування» [7, с. 313].

Подібної позиції дотримуються також П. Т. Саблук, М. Й. Малік та В. Л. Валентинов. Вони стверджують, що центральною складовою господарського механізму є економічний механізм, тобто «правила гри». Окрім економічного механізму у склад господарського механізму вони включають також організаційну структуру виробництва, законодавчо-правове забезпечення і державне регулювання.

У цьому контексті особливого значення набуває адаптація діяльності фінансово-експертного сектору до нових умов функціонування світової економіки та виникнення нових умов підприємницької діяльності. Фінансовий сектор повинен пристосувати свої внутрішні процеси, продукції та послуги для того щоб вивести відповідно до вимог клієнтів та забезпечити прибуттєвість діяльності.

Вперше потреба пов'язати економіку та екологію виникла в 1972 р. на Першій всесвітній конференції з навколишнього середовища у Стокгольмі, де була викладена ідея екологічно-орієнтованого розвитку (екорозвитку). Збереження навколишнього середовища і природних ресурсів світова промисловість розглядала не всупереч людським потребам та економічному розвитку, а як невідмінну передумову подальшого суспільного прогресу і досягнення вищої добробуту людства. Взаємозв'язок та взаємозалежність між збереженням навколишнього середовища та економічним зростанням визначали як *статус розвитку*, тобто розвиток, що відбувається під впливом сучасних поколінь та не зменшує, при цьому, здатності майбутніх поколінь задовольняти їх власні потреби [1]. У вересні 2002 р. в Декларативній конференції ООН зі сталого розвитку, яка відбулася в Йоганнесбурзі, зазначається, що наслідки глобальної зміни клімату ХХІ ст. впливають не лише на якість навколишнього середовища, але і стримують подальший розвиток суспільства за рахунок діяльності, що негатиивно впливає на якість життя. Це спричиняє тим, що зміна клімату є одним з найбільш глобальних змін клімату та можливість їх вирішення є нині однією з найбільш важливих проблем людства [2]. Саме тому, економічні процеси в секторі навколишнього середовища [1].

1. Вступ

Ключові слова: глобальні зміни клімату, сталі розвиток, фінансовий сектор, адаптація, економіка та екологія.

Стаття присвячена аналізу взаємозв'язку глобальної зміни клімату та екологічного фінансового сектору. Проаналізовано основні ризики та можливості фінансового сектору спричинені глобальною зміною клімату. Висвітлено основні тенденції та перспективи фінансового сектору.

ГЛОБАЛЬНІ ЗМІНИ КЛІМАТУ: РИЗИКИ, МОЖЛИВОСТІ ТА АДАПТАЦІЯ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ

Ду «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

Степаненко Б.В.

Література:

1. Економіка і організація аграрного сервісу: [ред. П. О. Мосіюк]. – Київ, 2001. – 354 с.
2. Економічна енциклопедія [т. 1] [ред. Б.Д. Гаврилишин, С.В. Мочерний та ін.]. – Київ, Тернопіль, 2001. – 864 с.
3. Креймер Н. А. Содержание экономического механизма восстановления и развития технического потенциала сельскохозяйственных предприятий [Электронный ресурс] / Н. А. Креймер // <http://ej.kubagro.ru/2004/04/pdf/25.pdf>
4. Саблук П. Т. Формування міжгалузевих відносин: проблеми теорії та методології / П. Т. Саблук, М. Й. Малік, В. Л. Валентинов – К.: ІАЕ, 2002. – 294 с.
5. Словарь иностранных слов: [ред. В.В. Пчелкина]. – М.: «Русский язык», 1989. – 622 с.
6. Современный экономический словарь [Электронный ресурс] / <http://yas.yuna.ru/>
7. Экономический словарь агро-промышленного комплекса: [ред. А. А. Сторожук]. – Киев: «Урожай», 1986. – 334 с.
8. Čihák Martin. The 2007 Nobel Prize in Economics: Mechanism Design Theory // Finance a úvěr: Czech Journal of Economics and Finance – 58. – 2008 – no. 1-2. – p. 82-89.
9. Saibou Mohamadou A. Economic Regulation: Concepts, Objectives, Pillars, issues, Lever [Электронный ресурс] // http://www.itu.int/ITU-D/hrd/tc/ecocowas/DOCS/E/Workshops/Workshop%209_Regulatory%20Partces/2.%20Conferences/Doc%202.1%20Regulation%20Economieque%20concets.ppt

КРЕДИТНИЙ РЕЙТИНГ В СИСТЕМІ УПРАВЛЕННЯ КРЕДИТНИМ РИСКОМ

Австрійський державний університет, Росія

К.э.н. Иванова С.Л.

ПРИМЕР ФОРМИРОВАНИЯ ТЕЗИСОВ

Таблицы в документе не должны выходить за пределы печатываемого поля, т.е. укладываются в 20 мм отступ от форматных страниц. Применение «экзотических» шрифтов не допускается. Графический материал, вставляемый в текст, должен быть с разрешением не менее 150 dpi и иметь расширение jpeg или bmp. Прилагается отсканированный файл.

Таблицы в документе не должны выходить за пределы печатываемого поля, т.е. укладываются в 20 мм отступ от форматных страниц. Применение «экзотических» шрифтов не допускается.

ШОСКИ НЕ ДОПУСКАЮТЬСЯ!!!

АВТОРА (ПЕРВОГО СВАТОРА).

НАЗВАНИЕ ФАЙЛА ДОЛЖНО СОДЕРЖАТЬ ФАМИЛИЮ

- Поля документа - 20 мм со всех сторон.
- Межстрочный интервал - 1,5;
- размер шрифта 14;
- текст тезисов набирается шрифтом Times New Roman Cyr с
- размером шрифта 16, полужирный;
- название тезисов набирается шрифтом Times New Roman с курсив с размером шрифта 14;
- место работы (учебы) набирается шрифтом Times New Roman, размером шрифта 14, полужирный;
- фамилия автора набирается шрифтом Times New Roman с размером шрифта 14, полужирный;

по нижеприведенной схеме:

(ПРИМЕНЕНИЕ ДРУГИХ ШАБЛОНОВ НА ДОПУСКАЕТСЯ)

Компьютерного файла с расширением *.doc или *.rtf в шаблоне Normal.dot

К печати принимаются тезисы объемом от 3 страниц формата А4, включающие титульный лист, подготовленные в формате MS Word в виде компьютерного файла с расширением *.doc или *.rtf в шаблоне Normal.dot

ТРЕБОВАНИЯ К ФОРМИРОВАНИЮ ТЕЗИСОВ:

Коллектив издательства «Наука и образование» напоминает о соблюдении требований НТД к печатным изданиям.

Потапенко А.С.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА

Для здійснення виробничої діяльності всі підприємства повинні мати в необхідних розмірах обігові засоби. В їх складі найважливіше місце посідають грошові активи. Грошові активи перебувають в постійному русі забезпечуючи всі види діяльності підприємства: операційну, інвестиційну, фінансову.

Особливо актуальними для підприємства залишається проблема правильного управління грошовими коштами і планування фінансових ресурсів, так як постійно відчувається їх нестача. Недостатня розробка теоретичних і методологічних питань аналізу грошових потоків викликає необхідність їх ширшого розкриття, і удосконалення та є передумовою для написання даної статті.

Для вірного планування і прогнозування грошових потоків, аналітичний відділ підприємства повинен провести їх ґрунтовний аналіз. І такий аналіз має полягати не лише в порівнянні суми витрат і виручки за звітний період. Він повинен комплексно охопити всі види та сторони діяльності підприємства.

Дослідженнями методики аналізу грошових потоків займалися вчені економісти Лігоненко Л. О., Ситник Г. В., які запропонували проводити аналіз грошових потоків в п'ять етапів [1], Чорна С. В., яка запропонувала методику проведення аналізу грошових активів торговельних підприємств [2], Надточій С. І. сформував цілу систему коефіцієнтів, за допомогою яких можна детально оцінити грошові потоки [3]. Проте найґрунтовніший аналіз грошових потоків, що проводиться в кілька етапів, розробив і представив у своїх працях професор Бланк І. О. [4]. Проблемою планування руху грошових активів займалась Ясіншана В.В. [5].

Проблеми сутності грошових потоків відображено у наукових роботах багатьох вчених-економістів.

Так, за визначенням Л. О. Лігоненка та Г.В. Ситника грошові потоки підприємства - це система розподілених у часі надходжень та видатків грошових коштів, що генеруються його господарською діяльністю і супроводжують рух вартості, володіючи зовнішньою ознакою функціонування підприємства [1,с.6].

За визначенням І. А. Бланка, грошовий потік підприємства представляє собою сукупність розподілених надходжень і виплат грошових коштів за окремими інтервалами періоду часу що розглядаються, генерованих його господарською діяльністю, рух яких пов'язаний з факторами часу, ризику і ліквідності. [4,с. 17].

У працях деяких авторів відсутнє чітке визначення поняття «грошовий потік».

Цюра І. О.

Львівський національний аграрний університет

КАТЕГОРІЯ «ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ». ПОНЯТТЯ ТА ФУНКЦІЇ

Анотація. Розглянуто науково-теоретичну сутність категорії «економічний механізм». Визначено .

Ключові слова:

І. Вступ.

Ефективність реалізації економічних відносин на практиці визначається правилами, за допомогою яких відбувається регулювання виробництва товарів та послуг, просування їх до споживачів, задоволення потреб виробників, покупців та інших суб'єктів, які намагаються реалізувати свої економічні інтереси. Сукупність таких правил і утворює механізм, за допомогою якого відбувається регулювання господарських процесів.

II. Постановка завдання.

Метою даної статті є обґрунтувати визначення категорії «економічний механізм», пояснити методологічні розбіжності, які виникають при розгляді понять «економічний механізм» та «господарський механізм», визначити завдання та функції економічного механізму.

III. Результати.

У літературі можна зустріти декілька дефініцій слова «механізм», основне з яких має суто технічний характер і визначає «механізм» як пристрій для передачі та перетворення руху, який являє собою систему тіл (ланок), в якій рух одного чи декількох тіл (ведучих) викликає цілком визначений рух решти тіл системи. У нашому дослідженні однак, доцільніше прийняти до уваги наступні визначення цього слова: а) внутрішня будова, система чого-небудь; б) сукупність станів та процесів, з яких складається певне фізичне, хімічне, фізіологічне і т.п. явище [5, с. 316]. Оскільки ми розглядаємо поняття «механізм» у сполученні із словом «економічний», то очевидно припустити, що воно буде стосуватись процесів, які відбуваються в економічній системі. Ця думка чітко підтверджується визначенням слова «економічний», яке подається в літературі: 1) той, що має відношення до економіки або політичної економії; 2) господарський [5, с. 587]. Таким чином можна сказати, що термін «економічний механізм» відображає внутрішню будову сукупності господарських явищ. Доволі близькою до цього визначення є позиція Н. А. Креймера, яка вважає, що в широкому розумінні «механізм» представляє собою внутрішню будову якого-небудь апарату, яка приводить його в дію.

Адаптація фінансової галузі економіки до нових умов господарювання відбувається в усіх його секторах: банківському, страховавому, управлінні активами. В кожному секторі можна виділити ризики та можливість для їх діяльності, що утворюється разом з становленням нової концепції розв'язку світового господарства та згаслого бізнесу. Найбільш помітні зміни відбуваються у банківській сфері, в першу чергу, обумовлено тим, що з усіх суб'єктів фінансово-банківського сектору саме банківська діяльність викликає найбільше уваги для становлення та розв'язку згаслого бізнесу. А саме – це – розв'язку згаслого бізнесу фінансової галузі економіки, яка приносить процес становлення та розв'язку підприємств, діяльність в країнах.

Нині вплив змін клімату на всі сектори суспільного та економічного життя є беззаперечним фактом. Тому розвинуті країни світу намагаються створити такі умови діяльності, які сприятимуть подолання або зменшення негативного впливу на економіку та суспільство. Такі дії сприяють становленню «зеленого» бізнесу, що покликано забезпечити економічні вигоди для суб'єктів підприємств та підприємств та держав за рахунок впровадження енергетичних та екологічних заходів виробництва товарів та послуг [x]. Саме з допомогою цього нового напрямку економічної діяльності компанія стала розвивати набуває характеру та стає економічною основою та наслідком становлення інвесторів та підприємств, але і для держави та населення. Становлення цього виду діяльності потребує в свою чергу належного фінансування, що прискорює розвиток економічної системи в країні та потребує впровадження економічних ефектів економічного-фінансові інструменти сприяють розв'язку згаслого бізнесу.

III. Результати

Метою даної статті є аналіз основних напрямків адаптації фінансового сектору економіки до нових умов функціонування у зв'язку з глобальною зміною клімату. Для виконання поставленої мети головна увага зосереджена на аналізі ризиків та можливостей для фінансового сектору, що виникають у зв'язку з глобальною зміною клімату.

II. Постановка завдань

Рення інвестиційно-привабливих проектів та отримання прибутків. Для того щоб адаптувати свої умови діяльності фінансовий сектор має враховувати ризик зміни клімату у внутрішніх управлінських процесах, разом з фінансовою оцінкою даного ризику для корпорації. В свою чергу, це створить нові можливості для створення інвестиційно-привабливих проектів та отримання прибутків.

Зв'язки В. Ю. ОБґРУНТУВАННЯ ОСНОВНИХ ПАРАМЕТРІВ ОПТИМІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ВУГЛЯНИХ ПАХТАХ 2540
Торгов Д. О., Лаврова Ю. В. ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЇВ ОЦІНКИ МЕНЕДЖЕРІВ СЕРВІСНОЇ ЛАНКИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ 2554
Лаврик О. О. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГ НА ПІДПРИЄМСТВІ 2561

Гончаренко М.Ф. ПРОЦЕС ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВИХ РИНКІВ	2457
Назаренко С.А. АНАЛІЗ КЛАСТЕРУ СИСТЕМИ ЯКОСТІ ЖИТТЄЗАБЕЗПЕ- ЧЕННЯ В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ	2461
Томілін О.О., Лоза С. С. СТАН ЛІЗИНГОВОГО КРЕДИТУ В УКРАЇНІ	2468
Пітик О.В. ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА НАСІННЯ СОНЯШНИКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ПІДПРИЄМ- СТВАМИ МЕТОДОМ ГРУПУВАННЯ	2473
Ольшанська М.В., Тивончук О.І., Велика Ю.І. ОРГАНІЗУВАННЯ СКЛАДАННЯ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНС- СОВОЇ ЗВІТНОСТІ ОБ'ЄДНАНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ	2480
Єремьян О.М., Кіряк О.О. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ	2491
Іванова Л.С. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА В КИЇВСЬКОМУ РЕГІОНІ	2498
Расвінєва О.В., Мілевський С.В., Дикань Є. НАПРЯМКИ ТА ЗАКОНОДАВЧЕ ПІДГРУНТЯ СПІВПРАЦІ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА КОМЕРЦІЙНИХ УСТАНОВ	2503
Оболенцева Е.А. ПУТИ И ИНСТРУМЕНТЫ СТРАТЕГИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНИЯ РЕСУРСНЫМ ПОТЕНЦИАЛОМ РЫБОПЕРЕРАБАТЫВАЮЩИХ ПРЕДПРИЯТИЙ	2509
Семеряк Ю. А. ЗЕМЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ, ЯК ОСОБЛИВА СКЛАДОВА СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН	2515
Заглада Р.Ю., Кравцова Л.В., Чеченєва Е.Р. РЕФОРМУВАННЯ ГАЛУЗІ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ З ОГЛЯДУ НА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД	2522
Гелей Л.О. УПРАВЛІНСЬКИЙ КОНТРОЛЬ: КРИТЕРІЇ ТА ПОКАЗНИКИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ	2531

І проаналізувавши визначення різних авторів, можна сказати, що грошовий потік - це сукупність розподілених у часі надходжень і видатків грошових коштів та їхніх еквівалентів, генерованих його господарською діяльністю, рух яких пов'язаний з факторами часу, простору, структури, ризику та ліквідності. Метою аналізу грошових потоків є виявлення рівня достатності форми-вання грошових потоків та ефективності їх використання.

У авторів, на рахунок основних завдань аналізу грошових потоків співпадають думки, і вони виділяють ось такі завдання:

- виявлення тенденцій та закономірностей розвитку грошових потоків підприємства;
- виявлення і запобігання виникненню ситуації банкрутства;
- оцінка ступеню раціонального використання грошових коштів;
- пошук резервів підвищення ефективності та інтенсивності використання грошових потоків в процесі діяльності підприємства та інші.

Об'єктами аналізу грошових потоків на підприємстві є різні види грошових потоків.

Але і тут варто згадати, що грошові потоки мають різні думки. Деякі з іноземних авторів класифікують грошові потоки залежно від виду господарської діяльності. Інші класифікують розроблена Л. А. Бланком заслуговує на особливу увагу, оскільки дані автор виділяє 19 класифікаційних ознак грошових потоків. На основі класифікації грошових потоків за 21 ознакою, ось деякі з них: види грошових потоків, напрямки руху грошових коштів, метод розрахунку об'єму грошового потоку, період часу, регулярність здійснення, рівень передавання, черговість виплат, процес діяльності, законність здійснення та інші.

Основними принципами проведення аналізу грошових потоків є: комплексність, системність, коректність, логічність, систематизованість, оперативність, ефективність.

До основних способів аналізу грошових потоків можна віднести:

- логічний спосіб обробки інформації;
- спосіб детермінованого факторного;
- спосіб стохастичного факторного аналізу (кореляційний аналіз);

За означенням грошових потоків підлягає аналізу грошовий потік, який здійснюється завершенням господарських операцій та перспективний - здійснюється до проведення господарських операцій.

Лінійна аналіз грошових потоків визначається вимогами управління якого-небудь підприємства та поділяється на експрес-аналіз і поглиблений аналіз.

Також банки займаються управлінням адміністративними та операційними ризиками функціонування підприємств, що також стимулює їх розвиток.

Однак, для банківських установ становлення нового виду діяльності, що немає стабільних показників прибутковості завжди є ризиковою справою. Наприклад, співпраця банківських установ з ринком вуглецевих товарів, на якому основними об'єктами продажу є сертифікати з викидів CO₂ створює значну ризиковість, що в першу чергу проявляється у неможливості фінансових інституцій ефективного прогнозування доходності проектів через нестабільність цін присутню на ринку (вартість тонни CO₂ коливалася від 5 до 20 євро протягом 2005–2007 рр. [xi]).

Це також стосується й ринку екологічних товарів та послуг, цінова політика на якому поки, що до кінця не сформована, що є бар'єром для залучення інвестицій.

Також впровадження зеленого бізнесу створює низку ризиків для банківського сектора ще й через втілення в життя низки нормативно-правових актів, що стосуються фіскального навантаження на підприємства, що в процесі діяльності створюють значні об'єми CO₂.

Ці акти сприяють переорієнтації суб'єктів економічної діяльності на зелений бізнес, однак для банків це означає зростання „поганих” позик, адже всі урядові заходи зниження шкідливих викидів призводять до виникнення додаткових витрат у компаній, що діють в галузях з високим рівнем шкідливих викидів [xii].

Але разом з тим, вище зазначені заходи та дії створюють і низку нових економічних вигод для банківських установ.

Наприклад, за розрахунками компанії Allianz [xiii] в найближчому майбутньому слід очікувати зростання прибутковості проектного фінансування ринку вуглецевих товарів на 15 % завдяки таким світовим тенденціям:

- зростання ринку електроенергії з відновлюваних джерел до 1,4 млрд євро до 2020 р. [xiv];
- зростання світового ринку вуглецевих товарів у 2010 має досягти позначки 200 млрд євро [11];
- виконання умов Кіотського протоколу в країнах, що його ратифікували у 2009–2010 рр.;
- зростання ринку погодних деривативів (фінансових інструментів управління ризиками пов'язаними з несприятливими або несподіваними погодними умовами) до 3,5 млрд євро у 2003–2004 рр.

Таким чином, ми можемо бачити, що глобальні зміни клімату створюють ряд загроз та можливостей для банківського сектору, що відображено в таблиці 1.

1. Амоша О.П. Стратегія відокремлення господарської діяльності // Вісник Львівської КА. – Львів: ЛКА. – 2002, № 1. – С. 235-238.
2. Бланк И.А. Управление использованием капитала. – К.: Ника-Центр, 2000. – 656 с.
3. Ковтун О.І. Стратегія підприємства. Навч. посібник. – Львів: Новий Світ. – 2000, 2005. – 388 с.
4. Мізюк В.М. Стратегічне управління: підручник. – 2-ге вид., переробл. і доп. – Львів: Магнолія плюс, 2006. – 392 с.
5. Офіційний сайт Державного комітету статистики України www.ukstat.gov.ua.
6. Турчило А.М., Турчило А.А., Кравчук Ю.Б. Управління витратами підприємства. Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 120 с.
7. Ясіньська А.І. Управління витратами підприємства у системі стратегічного управління господарською діяльністю підприємства. – Науковий вісник, 2007, вип. 17.6.

За ступенем охоплення об'єктів аналізу грошових потоків його поділяють на суцільний та вибірковий.

Аналіз грошових потоків базується на інформаційних джерелах, які виходять з підсистем обліку, аудиту і зовнішніх джерел інформації.

Результати даного аналізу цікавлять як внутрішніх, так і зовнішніх користувачів.

Технологія обробки даних може бути ручною та автоматизованою, але перевагу краще віддавати автоматизованим системам, які підвищують якість та точність аналізу.

Залежно від методичних підходів до аналізу грошових потоків можна виділити наступні системи аналізу грошових потоків.

Велика кількість вчених пропонують розпочинати аналітичну роботу з проведення горизонтального аналізу, який базується на вивченні динаміки загального обсягу та окремих видів грошових потоків у часі.

В процесі використання цієї системи аналізу розраховуються темпи росту, приросту обсягів грошових потоків за період.

Вертикальний аналіз включає в себе вивчення структури за видами господарської діяльності, за центрами відповідальності, за окремими джерелами надходження і напрямками витрат коштів.

Дані, що були отримані після проведення горизонтального і вертикального аналізів можна використовувати для більш детального факторного аналізу. Цей вид аналізу грошових потоків підприємства спрямований на виявлення розміру впливу факторів на стан та рівень ефективності грошових потоків.

Аналіз літературних джерел показав, що вчені по-різному підходять до формування системи фінансових показників при проведенні аналізу грошових потоків, що вносить плутанину в виробленні чіткого поетапного підходу до організації та проведення аналізу.

Найбільш послідовний та цілісний підхід відображено в працях І. А. Бланка та Л. О. Лігоненко [1;4].

Проведення факторного аналізу грошових потоків передбачає відбір факторів, які визначають досліджувані результативні показники грошових потоків, їх класифікацію та систематизацію з метою забезпечення системного підходу до аналізу грошових потоків, визначення форми залежності між факторами та результативним показником грошових потоків [1, с. 101].

Для більш глибокого аналізу можна використати групування коефіцієнтів на такі групи: коефіцієнти ліквідності грошових потоків підприємства, коефіцієнти грошової місткості грошових потоків підприємства, коефіцієнти ефективності грошових потоків підприємства, коефіцієнти аналізу майбутніх грошових потоків, коефіцієнти маневреності грошових потоків підприємства.

Корбань О.П., Ів'яничук В.А. ЗВІЛЬШЕННЯ ПРОДАЖІВ НА ОСНОВІ ЛЮДЬСЬКОСТІ СПОЖИВАЧІВ2353

Панащенко О.В., Гвоздицький В.С. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ОПЦІОНКИ ЗАГРОЗИ БАНКРУПТСТВА2361

Падарин И.Д., Корнечук А.О. МАЛЫЙ БИЗНЕС В УКРАИНЕ: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ2371

Новикова Н.Л. АНАЛИЗ ТЕОРИИ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ИНТЕРЕСОВ2379

Свечкина А.Л., Плищенко Г.Ю. ПРОБЛЕМЫ ВПРОВАДЖЕННЯ МСФЗ В УКРАЇНІ2384

Заглада Р.Ю., Деревянко К.О. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ СЛУЖБИ КОНТРОЛІНГУ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ2390

Можайкіна Н. В., Москвіна А. О. ОСНОВЫ СОЗДАНИЯ ИНВЕСТИЦИОННО-ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНО-ИННОВАЦИОННОЙ МОДЕЛИ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ2401

Крайс Н.М., Кривобок Л.М. СТРАТЕГИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНІ ДІЯЛЬНОСТІ СПИРТОВОЇ ГАЛУЗІ2409

Абубакер Инакар ИВЕСТИЦИИ В СТАБИЛЬНО РАЗВИВАЮЩЕЕСЯ ГОСУДАРСТВО СОЦИАЛИСТИЧЕСКУЮ НАРОДНУЮ ЛИВИЮ-СКУЮ АРАБСКУЮ ДЖАМАХИРИЮ (СНЛАД)2416

Яцюк О.С. ВИЗНАЧЕННЯ ТА ОБГРУНТУВАННЯ ЕТАПІВ ВИБОРУ ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ САНАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ2427

Кушнірук В. С., Юрченко Є. О. ОСНОВНІ ПЕРЕДУМОВИ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ ЕФЕКТ ЗАПРОВАДЖЕННЯ NO-TPL ТЕХНОЛОГІІ2434

Каноненко В.В., Бех О.В., Мезенцев О.М. ФРАКТАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ХАОТИЧНИХ ЧАСОВИХ РЯДІВ2440

Мачуляк І.І., Комяков О.О. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ РОЗПОДІЛУ ФІРМИ НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ2452

$$OL = \frac{\Delta P}{\Delta Q}, \text{ де}$$

OL - операційний леверидж (важель);

ΔP - зміна операційного прибутку;

ΔQ - зміна обсягу реалізації.

Схему дії OL можна визначити за формулою:

$$OL = \frac{MP}{P}, \text{ або } OL = \frac{V_{\text{max}} + P}{P},$$

тобто чим більша частка постійних витрат у їх загальному обсязі, тим сильніша дія операційного левериджу. Чим більша величина операційного левериджу, тим чутливіша реакція прибутку на зміну обсягу реалізації продукції.

Оптимізація операційної діяльності передбачає не тільки оптимізацію витрат підприємства, а також удосконалення цінової політики підприємства.

Тому, при розробці цінової політики бажано проаналізувати, до чого призведе зміна ціни на продукцію підприємства та на основі CVP&OL-схеми оцінити обсяг реалізації за цінами, що змінюються і вплив чинника цін на прибуток.

В процесі проведення прогнозного аналізу потрібно вивчити можливості скорочення постійних витрат або необхідність їхнього збільшення.

Якщо на підприємстві планують зростання витрат на ринкові дослідження або розробку нових продуктів чи інші заходи, необхідно врахувати наслідки цих змін. Зміна постійних витрат призведе до зміни критичного обсягу реалізації та зони прибутковості для підприємства.

IV. Висновки.

Запропонована схема процесу оптимізації витрат машинобудівного підприємства повинна бути впроваджена на вітчизняних виробничих підприємствах для підвищення ефективності їх діяльності.

На кожному підприємстві є резерви для зниження витрат до раціонального рівня, що дають змогу забезпечення зростання економічної ефективності діяльності, підвищення конкурентоспроможності та реалізації стратегії лідерства за витратами з нарощенням якості продукції.

Зниження витрат на випуск одиниці продукції через реалізацію запропонованих пропозицій допоможе вітчизняним підприємствам встановити нижчі та гнучкіші ціни при збереженні достатнього технологічного рівня продукції, що є важливою умовою в сучасній конкурентній боротьбі на ринках промислової продукції.

логічних ринків. емств, що мають високий рівень шкідливих викидів; 2. Неможливість ефективного економічного оптимізації проекту зменшення обсягу через нестабільність цін на новостворених екологічних ринках. 3. Виникнення ризику інвестування в проекти, що можуть негативно позначитися на якості ППС (наприклад, енергетичні проекти, такі як великі дамби, атомні електростанції тощо).	1. Зниження витрат на придбання послуг ризик-менеджменту для клієнтів, що прагнуть задовольнити потреби кредиторів коштів господарюючих компаній (Euro-Real Union Greenhouse Gas Emission Trading System – EU ETS). 2. Надання послуг проєктування фінансування шкідливих викидів; 3. Надання транспортних послуг учасникам новостворених екологічних ринків. 4. Надання транспортних послуг учасникам екологічних ринків.	Напрямок банківської діяльності Загрози для банківського сектору Можливість для банківського сектору

Загрози та можливості для банківського сектору, що виникають у зв'язку зі зміною клімату

Таким чином, загальна методика оптимізації операційної діяльності підприємства за критерієм витрат має вигляд:

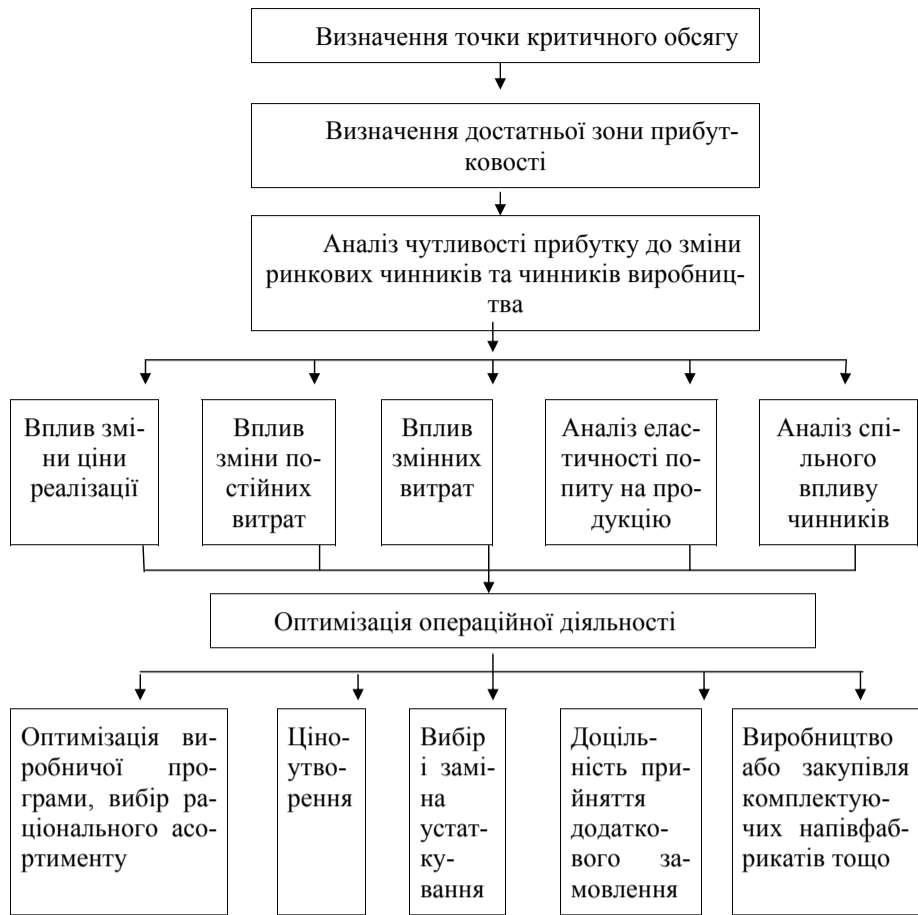

Рис. 1.- Схема оптимізації операційної діяльності з урахуванням витратних та ринкових чинників

Якщо $K_{обсяг}$ зменшується, це означає, що фактичний обсяг реалізації продукції прямує до критичного значення, що підвищує ризик потрапляння підприємства в зону збитків.

5. Визначення залежності величини прибутку від зміни обсягу реалізації здійснюється за допомогою механізму операційного левериджу. Величина операційного левериджу (операційного важеля) показує, на скільки відсотків зміниться операційний прибуток за зміни обсягу виробництва на 1%:

До першої групи можна віднести коефіцієнт ліквідності грошових потоків, коефіцієнт відношення грошових надходжень до чистого грошового потоку, коефіцієнт покриття кредиторської заборгованості надходженням грошових засобів, а також коефіцієнт обертання оборотних активів на основі грошових надходжень.

Наступна група - це коефіцієнти грошової місткості грошових потоків, зокрема коефіцієнт окупності грошового потоку, коефіцієнт співвідношення грошових виплат та чистого грошового потоку, коефіцієнт співвідношення грошових виплат і суми дебіторської заборгованості, коефіцієнт погашення кредиторської заборгованості.

Коефіцієнти, які показують ефективність грошових потоків - це коефіцієнт притоку грошових засобів, коефіцієнт ефективності грошового потоку, коефіцієнт покриття дебіторської заборгованості чистим грошовим потоком та, відповідно, коефіцієнт забезпечення кредиторської заборгованості чистим грошовим потоком, інші.

До групи коефіцієнтів маневреності відносять: коефіцієнт осідання позитивного грошового потоку, коефіцієнт достатності грошових засобів для здійснення грошових виплат, коефіцієнт осідання чистого грошового потоку, коефіцієнт абсолютної платоспроможності та інші.

До останньої групи показників відносяться показники, які характеризують грошові потоки, належать коефіцієнти в основі яких знаходиться аналіз осідання поточних та майбутніх грошових потоків підприємства в грошових засобах.

Кожне підприємство має можливість обирати для себе таку методику аналізу, яку вважає найбільш обґрунтованою. Методика коефіцієнтного аналізу є достатньо гнучкою і може використовуватись на будь-якому з підприємств.

Планування на підставі аналітичних показників набагато доцільніше, аніж безпідставне планування. На жаль, за сучасних умов господарювання, підприємства не надають належної уваги ґрунтовному аналізу грошових потоків.

Отже, запропоновані основи аналізу грошових потоків внесуть цілісність у вдосконалення теоретичної бази грошових потоків та будуть сприяти ефективному управлінню підприємством.

Також аналіз літературних джерел показав різний рівень дослідження категорії «грошові потоки». У вітчизняній економічній науці не вироблено єдиного підходу до класифікаційних ознак та видів грошових потоків.

Уточнення поняття та описання класифікації надасть змогу підвищити рівень управління грошовими потоками підприємствами.

Однак, для розвитку теоретичних основ аналізу грошових потоків, удосконалення його методології, організації необхідно чітко визначитись з основними етапами проведення аналізу грошових потоків.

Основною причиною виникнення таких затрат є волатильність цін на нововстворених екологічних ринках, що робить проект з екологічного бізнесу високо-

ризиковим сектору є зникнення прибутковості кредитних проектів та ймовірно зростає ризик.

З табл. 1 видно, що основними затратами для всіх напрямків діяльності банківського сектору є зникнення прибутковості кредитних проектів та ймовірно зростає ризик.

Джерело: Climate change and financial sector: an agenda for action. - London: Allianz Group & World Wide Fund for Nature. - 2005. - 58 p.

1. Надання консультаційних послуг щодо кредитування проектів з екологічного бізнесу.	1. Зниження витрат на придбання кредитних проектів або неповорнення витрат на придбання кредитних проектів, що сприяють захисту НПС, мінімізують рівень шкідливих витрат.	Роздрібний банківський сектор
2. Надання консультаційних послуг щодо кредитування проектів з екологічного бізнесу.	2. Зниження витрат на придбання кредитних проектів або неповорнення витрат на придбання кредитних проектів, що сприяють захисту НПС, мінімізують рівень шкідливих витрат.	Інвестиційні банки та управління активами
3. Створення спеціалізованих екологічних фондів та його контроль.	3. Створення спеціалізованих екологічних фондів та його контроль.	

Том IX

Бихова О.М.	МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ ТОРГОВИМИ МАРКАМИ: ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРИОДУ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІЙ УПРАВЛІННЯ З УРАХУВАННЯМ ЕТАПІВ ЖИТТЕВОГО ЦИКЛУ	2285
Занасна Л.С., Бутіріна В.М., Коровяковська О.С.	МАРКЕТИНГОВА СЛУЖБА НА ПІДПРИЄМСТВІ: СУТІСНІСТЬ, РОЛЬ, ПІДХОДИ ДО ОПІКНИ ЕФЕКТИВНОСТІ	2292
Смолицька Н.А.	СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ЭНЕРГЕТИКИ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ	2300
Кромська Л.А.	УПРАВЛІННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ	2306
Курган О.Г.	МОДЕЛЮВАННЯ ВИБОРУ ОПТИМАЛЬНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	2312
Романюк Н.І.	ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО	2319
Греско В.С., Цвігун А.М., Зегіско Д.В.	МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ІХ КАПІТАЛІЗАЦІЇ	2324
Смирнов І.Г., Сиронець С.Ю.	ЛОГІСТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ В КОНТЕКСТІ «СТАЛОГО ТУРИЗМУ»	2339
Беличко А.Є., Коваленко Ю.А., Маслова І.В.	ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА БІОЛОГІЧНОГО ПАЛІВА В УКРАЇНІ	2334
Беличко І.М.	СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ НАПРЯМОК РОЗВИТКУ КООПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ	2343

ризиковими через неможливість здійснення ефективного економічного аналізу інвестиційних проектів. Зазначені загрози безпосередньо вплинуть на прибутковість банківського сектору й тому можуть знизити рівень його ліквідності.

Також існує інший тип загроз, а саме зниження репутації окремих банківських установ внаслідок інвестування в екологічно шкідливі проекти, що може призвести до відтоку екологічно свідомих* клієнтів та може знизити вартість її гудвілу.

Однак ця загроза, хоч і негативно позначиться на діяльності банківських установ, все ж сприятиме становленню та розвитку зеленого бізнесу.

Можливості для банківського сектору, що виникають внаслідок переорієнтації світової економіки на концепцію сталого розвитку передбачають, в першу чергу, розробку проектів кредитування представників зеленого бізнесу, надання їм консалтингових послуг та продаж спеціально розроблених „зелених” банківських продуктів та послуг (табл. 1).

Тому, чим швидше банківські установи відреагують на новостворені потреби учасників екологічних ринків, тим більше прибутків вони можуть отримати.

Отже, зміна пріоритетів економічного розвитку в бік концепції сталого розвитку призводить до створення на світовому банківському секторі нових продуктів та послуг, що відрізняються в залежності від напрямку діяльності. Відмінністю „зелених” банківських продуктів та послуг від тих, які вже існують на ринку, є те, що метою надання кредитних ресурсів суб’єктам підприємницької діяльності та фізичним особам банківською установою є сприяння становленню та розвитку зеленого бізнесу, що покликаний знизити рівень екодеструктивного впливу на навколишнє природне середовище, сприяти ефективному використанню природних ресурсів та формуванню екологічно сприятливих умов життя населення.

Такі кредити надаються на пільгових умовах, що також, певним чином, сприяє формуванню екологічної свідомості бізнес-установ.

Так як банківський сектор має декілька основних напрямків діяльності: роздрібний, корпоративний та інвестиційний, то їх слід розглядати окремо. Адже роздрібні банківські продукти розраховані більше на фізичних осіб, а норма прибутку забезпечується за рахунок великого числа клієнтів, в той час як інвестиційні та корпоративні націлені на юридичних осіб, які створюють найбільшу частку прибутку банківської установи.

* Екологічна свідомість - це сукупність поглядів, теорій та емоцій, що відображають проблеми співвідношення суспільства та природи в плані оптимального їх вирішення відповідно до конкретних потреб суспільства та природних можливостей [Григорук Є.В. Екологическое сознание как условие оптимизации взаимодействия общества и природы // Философские проблемы глобальной экологии. - М., 1983. - С.105-120.]

Чим більше значення операційної діяльності, тим менше ризик одержання збитків у результаті виробництва та реалізації продукції.

Коефіцієнт безпеки операційної діяльності є показником операційного ризику.

Д- фактичний (або плановий) чистий дохід від реалізації продукції.

Q_{кр} - критичний обсяг реалізації в грошових одиницях виміру;

$$K_{\text{оп}} = \frac{D}{Q_{\text{кр}} - Q_{\text{оп}}}, \text{ де}$$

ним або плановим обсягом.

Визначення рівня безпеки операційної діяльності, тобто ступеня перевищення беззбиткового обсягу виробництва та реалізації над фактичним.

4. Визначення рівня безпеки операційної діяльності, тобто ступеня перевищення обсягу реалізації над критичним є меженою безпеки, яка вказує на можливість скорочення обсягу реалізації, яке підприємство може допустити перед тим, як зазнає збитків.

Рівень критичного обсягу реалізації залежить від структури собівартості. К_{мп} - коефіцієнт маржинального прибутку.

$$Q_{\text{кр}} = \frac{B_{\text{кр}}}{K_{\text{мп}}}, \text{ де}$$

так і у грошовій формі, а саме:

B_{кр} - змінні витрати на одиницю продукції;

B_{зм} - постійні витрати на весь обсяг реалізації;

П - ціна одиниці продукції;

Q_{кр} - критичний обсяг реалізації у натуральних одиницях виміру;

$$Q_{\text{кр}} = \frac{B_{\text{зм}} - P \cdot B_{\text{кр}}}{P - B_{\text{зм}}}, \text{ де}$$

як:

3. Визначення точки беззбитковості, тобто обсягу виробництва та реалізації продукції, за якого одержані доходи від реалізації продукції дорівнюють витратам на її виробництво та реалізацію. Визначається у натуральному виразі, часу, то K_{мп} є стабільною величиною.

Цей коефіцієнт показує частку маржинального прибутку в чистому доході. Якщо ціни та норми змінних витрат є стабільними впродовж певного періоду, то K_{мп} є стабільною величиною.

Д - чистий дохід (виручка) від реалізації продукції за період, що аналізується.

Ломаченко Т.И.

АГРОПРОМЫШЛЕННЫЙ КОМПЛЕКС УКРАИНЫ КАК ПОТРЕБИТЕЛЬ РЕЗУЛЬТАТОВ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ2209

Колесниченко И.М., Рябичко Н.С.

НОВАЯ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНАЯ ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ТЕОРИЯ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ И ПРАКТИЧЕСКИЕ ВОЗМОЖНОСТИ2218

Феофанова І.В.

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЗАПОРІЗЬКОГО ТИТАНО-МАГНІЄВОГО КОМБІНАТУ2223

Гук О.В., Собко К.В.

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ2230

Марчук Л.П.

МОДИФІКАЦІЯ КОНКУРЕНТНОГО МЕХАНІЗМУ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ2238

Єремьян О.М., Земська Г.О.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ІНОЗЕМНОЇ ВАЛЮТИ В МОМЕНТ ЇЇ СПИСАННЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА2244

Томілін О.О., Перетяцько Т.О.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ПРИ ЗАГРОЗІ БАНКРУТСТВА2252

Воробьова Л.Д.

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА2257

Стоян К.С.

СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ.....2264

Задорожна А. В., Опельбаум Ю. Ш., Семчук Ж. В.

ОСОБЛИВОСТІ РІЗНИХ КЛАСІВ ПРОГНОСТИЧНИХ ЕКОНОМЕТРИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ПОПИТУ НА СПОЖИВЧІ ТОВАРИ ТА УМОВИ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ В БІЗНЕС-ПРОГНОЗУВАННІ2272

Євдоченко О.О., Солодковський Ю.М.

МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ В УМОВАХ КРИЗИ2277

Літченко Л. О., Ситник Г. В. Управління грошовими потоками: Навч. посібник. - К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. - 255с.
 Чорна С. В. Аналіз грошових активів торговельних підприємств // Наук. вісник. - 2002. - Випуск 3.
 Нагочій С. І. Коефіцієнтний аналіз грошових потоків підприємства в аспекті управління ним // Формування ринкових відносин в Україні. - 2006. - №7.
 Бланк И. А. Управление финансовой стабилизацией предприятия. - К.: Эльга. Ника-Центр, 2003. - 468с.
 Мешина В.В. Теоретичні аспекти аналізу грошових потоків підприємств // Економічний простір. 2008. - Випуск 16.

охоплювати основні функції та об'єкти управління. Можна виділити такі основні напрямки управління за видами діяльності підприємства: управління формуванням і використанням матеріально-технічних ресурсів, управління виробництвом продукції, управління маркетингом і збутом, управління науково-дослідними розробками, управління формуванням і використанням фінансових ресурсів підприємства, управління персоналом [7].

III. Результати.

Витрати машинобудівних підприємств істотно залежать від динаміки і структури обсягів виробництва та реалізації продукції. Статистичні дані за 2001–2007 р. свідчать про зростання обсягів виробництва та реалізації продукції машинобудування, але фінансово-економічна криза поставила під загрозу цю тенденцію і за 2008 рік порівняно до попереднього отримано спад обсягів виробництва продукції на 3,1 %. Спад обсягів виробництва продукції машинобудування продовжився й у 2009 та 2010 роках [5].

Основна причина різкого падіння- використання малоефективних технологій, і як наслідок, продукція має високий рівень матеріало та енергомісткості, що призводить до значного зростання витрат і відповідно до збільшення собівартості продукції.

З огляду на це, оптимізацію діяльності підприємств за критерієм витрат доцільно проводити на основі аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток» та операційного левериджу, тобто за CVP&OL-схемою, яка дасть можливість оперативної оцінки впливу величини та структури витрат на прибуток та управляти його обсягом у процесі планування.

Реалізація CVP&OL-схеми здійснюється поетапно:

1.Визначення маржинального прибутку як різниці між виручкою від реалізації та змінними витратами, або суми постійних витрат та прибутку:

$$MP = D - V_{зм} \text{ або } MP = V_{пост} + П, \text{ де}$$

MP - маржинальний прибуток за період, що аналізується;

D - чистий дохід (виручка від реалізації продукції за період, що аналізується);

V_{зм}- змінні витрати;

V_{пост}- постійні витрати;

П - операційний прибуток за період, що аналізується.

2.Розрахунок коефіцієнта маржинального прибутку як співвідношення маржинального прибутку і виручки від реалізації:

$$K_{мп} = \frac{MP}{D}, \text{ де}$$

MP - маржинальний прибуток за період, що аналізується;

Назва продукту/послуги	Опис продукту/послуги	Пільгові умови надання
Кредити на підприємства	Кредити на підприємства	Надання грошових кредитних ресурсів клієнтам, що бажають встановити енергоефективні технології вдома.
Кредити на будівництво	Комерційний кредит на будівництво	Виділення грошових ресурсів підприємства малого та середнього бізнесу для будівництва «зелених» будівель (у будівництві яких використовуються матеріали, які не шкодять навколишньому середовищу, методи виробництва відповідають екологічним будівельним стандартам, а електро- та теплогостачання використовують енергозберігаючі технології).
Іпотека	Іпотека	Надання кредитних ресурсів для купівлі «зеленого» приватного помешкання (як будівництва якого використовуються матеріали, що не шкодять навколишньому середовищу, методи виробництва відповідають екологічним стандартам, а електро- та теплогостачання забезпечується енергозберігаючими технологіями).
Кредити на підвищення енергоефективності	Кредити на підвищення енергоефективності	Надання грошових кредитних ресурсів клієнтам, що бажають встановити енергоефективні технології вдома.
Кредити для житля	Кредити для житля	Надання грошових ресурсів під будівництво приватного «зеленого» помешкання.
Пільгові кредити	Пільгові кредити	Виділення грошових ресурсів підприємства малого та середнього бізнесу для будівництва «зелених» будівель (у будівництві яких використовуються матеріали, які не шкодять навколишньому середовищу, методи виробництва відповідають екологічним будівельним стандартам, а електро- та теплогостачання використовують енергозберігаючі технології).
Пільгові кредити	Пільгові кредити	Надання грошових кредитних ресурсів підприємства малого та середнього бізнесу для будівництва «зелених» будівель (у будівництві яких використовуються матеріали, які не шкодять навколишньому середовищу, методи виробництва відповідають екологічним будівельним стандартам, а електро- та теплогостачання використовують енергозберігаючі технології).

«Зелені» роздрібні банківські продукти та послуги

Таблиця 2

Основні «зелені» роздрібні банківські продукти та послуги, що вже набули поширення у світовому банківському секторі, подані в таблиці 2. Корпоративні та інвестиційні «зелені» банківські продукти та послуги надаються юридичним особам для стимулювання виробництва «зелених» технологій, екологічних товарів та послуг, тобто для забезпечення діяльності підприємств з метою збереження довкілля.

к.е.н. Бикова В.Г., к.т.н. Котлова Л.М.

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ІННОВАЦІЙНИХ СТРУКТУР СІТЬОВОГО ТИПУ

Анотація. Викладено основні положення дослідження сітьової економіки на основі системно-діалектичного й інституційного підходів та розкрито принципи формування інноваційних мереж з урахуванням їх структури і параметрів стану на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях економічної системи.

Ключові слова: інновації, сітьова економіка, інноваційні структури, інноваційні мережі, принципи формування інноваційних мереж, ядра інноваційна мережа, рівномірна інноваційна мережа, інноваційні команди.

I. Вступ.

В теперішній час науковці по-різному характеризують зміни, що відбуваються в суспільстві, і дають їм різні назви: постіндустріальна стадія розвитку економіки, інформаційне суспільство, інноваційна економіка, сітьова економіка. Але одне залишається незмінним – наукові знання, інформація, інновації, людський капітал стають основними факторами економічного зростання. Інноваційне економічне зростання і технологічна модернізація галузей економіки України в стислі терміни можливі лише у випадку прискорення темпів розвитку високотехнологічних галузей, для забезпечення яких необхідно проведення державної політики, спрямованої на підвищення інвестиційної привабливості зазначених галузей економіки, підтримку вітчизняних виробників високотехнологічної продукції і послуг, сприяння просуванню цієї продукції, як на внутрішньому, так і на світовому ринках, розвитку інтелектуального потенціалу в сфері високих технологій.

Процес становлення ефективної вітчизняної економіки багато в чому визначається важливістю вирішення проблеми відтворення інноваційного потенціалу, який забезпечує динамічний розвиток всієї національної економічної системи. Досвід розвинутих країн свідчить, що високий рівень національних економік досягнутий завдяки збалансованому і динамічному розвитку складових економічних систем на базі орієнтованого на інновації виробництва, що і визначає сучасний характер світового господарства. В цих умовах необхідний перехід від простої інноваційної політики до політики формування і розвитку інноваційних економічних структур сітьового типу.

II. Постановка задачі.

Питання становлення і розвитку сітьової економіки, формування і розвитку сітьових форм організації економічної діяльності розглядалися в роботах таких вчених як А. Аганбегян, Л. Абалкін, І. Ансофф, Р. Блекуелл, К. Келлі,

© Бикова В.Г., Котлова Л.М., 2010

Охват Ю.В.	2201
Брюховская Н.Е., Церсен И.А.	2191
Грушинская М.Н.	2183
Гринська В.Г., Марченко-Розарова О.В.	2178
Чубай В.М.	2170
Барилко Л.В., Марченко-Розарова О.В.	2164
Кобзар Т.О., Марченко-Розарова О.В.	2158
Залгада Р.Ю., Крацова Л.В., Запорожан Н.В.	2148
Лєбедева И.Ю.	2141
Раснева О.В., Гриневич Л.В., Горохова О.Л.	2136
Котова М.В.	2125

М. Кінг, В. Куперман, П. Мініард, М. Портер, С. Фрімен, К. Ерроу й інших. Їх праці в основному присвячені тенденціям глобалізації економічних взаємовідносин й обмежуються дослідженням закономірностей сільової економіки на макроекономічному рівні. Специфіку функціонування окремих видів економічних мереж досліджували в своїх роботах В. Горфінкель, В. Швандар, К. Кастелос, Р. Патюрель, Й. Рюегг-Штюрм й інші. Ними достатньо детально досліджені виробничо-комерційні мережі, інформаційні мережі, кластерні форми організації економічної діяльності, нелінійні моделі інноваційної діяльності. Однак, в їх роботах практично не зустрічаються комплексні дослідження специфіки інноваційних сільових структур. Достатньо багато робіт присвячено дослідженню моделей інноваційних процесів. Зокрема, Г. Гольдштейн, П. Дойль С. Іл'єнкова, Р. Росвел й інші розглядали в своїх роботах еволюцію моделей інноваційного процесу і заклали основу для подальшого розвитку теорії економічних інноваційних мереж.

Незважаючи на широкий спектр досліджень багато питань залишаються дискусійними або не одержали адекватного вирішення. Залишаються недостатньо дослідженими питання методології і теорії функціонування нових інституційних форм господарської діяльності, передусім, інноваційних сільових структур. На основі досвіду розвинених країн і з урахуванням своєрідних умов вітчизняної економіки необхідно розробити нові методологічні підходи і виробити перспективні пропозиції з удосконалення стратегії інноваційного розвитку України. З урахуванням викладеного мета статті полягає у розвитку окремих базових положень теорії економічних інноваційних структур на базі методології системно-діалектичного й інституційного аналізу для обґрунтування практичних рекомендацій з удосконалення соціально-економічної політики в умовах переходу України до інноваційного типу економічного зростання.

III. Результати. Наукове дослідження сільової економіки спирається на певну методологію як сукупність принципів і методів пізнання, що дозволяють виявити сутність, зміст і систематизувати різноманітні форми прояву економічних процесів в сільовій економіці, розкрити їх зв'язки і взаємозалежності, тенденції і рушійні сили розвитку. Методологія дослідження сільової економіки є еkleктичною, багатоваріантною і багатомірною. Вона підпорядковується дії як загальних методологічних принципів в економічній науці, до яких належать:

- принцип пізнаваності світу;
- принцип розвитку;
- принцип практичної здійсності;
- принцип детермінізму;

принцип простоти («економії мислення»), так і деяких специфічних принципів. Зокрема, задачам дослідження сільової економіки в статичній і динамічній найбільшій мірі відповідає системно-діалектична методологія, яка поєднує переваги і пізнавальні можливості системного підходу і діалектики.

Література:

Література:	2116
Організація обліку основних засобів бюджетних установ в умовах автоматизації.....	2116
Чобан Т.М., Козьян А.С.	2104
Безпеки сільськогосподарства України Мониторинг напрямів підвищення енергетичної ефективності.....	2100
Бурляк О.Л., Харенко А.О.	2094
Механізм функціонування регіонального ринку.....	2088
Жикіна М.В.	2088
Аналіз операцій з фінансовими інструментами на вітчизняному фондовому ринку.....	2088
Гаркуша Н.М., Полюва Т.В., Котелєвська Л.П.	2083
Державна підтримка цінності стабільності економіки України.....	2083
Невлад В.Ф.	2075
Аналіз виробництва і розподілу продукції.....	2075
Причепя Т.В., Коваль Н.І.	2069
Сучасний стан та напрями підвищення особливості інвестиційного клімату в Україні.....	2069
Поліщук О.А., Коровий Н.О.	2055
Маркетинговий інтелектуальний актив підприємства.....	2055
Піняк І.	2048
Ділова репутація як економічна категорія та її вплив на конкурентоспроможність підприємства.....	2048
Кіранова А.Ю.	2043
Фактори, факторний ефект та факторна ефективність у ринковій економіці.....	2043
Кіранова А.Ю.	2034
Проблеми кредитування сільськогосподарських товариств.....	2034
Гривківська О.В., Поліщук Н.В.	2034
Дебіторська заборгованість – ефективний інструмент управління.....	2034
Рубан О.В.	2034
Факторний – ефективний інструмент управління.....	2034
Напрямами його подолання.....	2034
Григораш Т.Ф., Овсієнко К.В.	2034
Дефіцит державного бюджету та основні шляхи його подолання.....	2034

Аль-Шаргі Ю. В., к.е.н. Артамонова Н.С.

ОПТИМІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗА КРИТЕРІЄМ ВИТРАТ. ПРОЦЕС СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ

Анотація. Розглянуто теоретичні аспекти стратегічного управління витратами, запропоновано блок-схему процесу оптимізації витрат машинобудівного підприємства через технологічну складову управління витратами та схему аналізу взаємодії витрат, обсягів та прибутку задля забезпечення ефективної діяльності підприємства.

Ключові слова: витрати, підприємство, управління, стратегія управління витратами, оптимізація діяльності.

I. Вступ.

Економічна криза загострила проблеми суб'єктів господарської діяльності машинобудівної галузі. За умов динамічних змін зовнішнього середовища однією з найскладніших та найбільш актуальних проблем для машинобудівних підприємств в Україні є проблема управління витратами та розробка оптимального витратного механізму.

Проблемі управління витратами підприємств приділяли і продовжують приділяти значну увагу вітчизняні і зарубіжні науковці. Як стверджує О. Амоша, "забезпечення ефективності промислового виробництва країни на рівні основної ланки – підприємства – потребує докорінної зміни організації роботи, вдосконалення інноваційної діяльності, зниження витрат... Особливо важливі сьогодні кардинальні зміни в управлінні витратами підприємств" [1].

Однак, як зазначає Мізюк Б.М., єдиної стратегії для всіх суб'єктів господарської діяльності не існує, як і не існує єдиного універсального методу стратегічного управління [4, с. 18]. На господарську діяльність кожного підприємства впливають різні чинники, які можуть діяти у різних комбінаціях і з різною інтенсивністю. Тому процес формування стратегії для кожного підприємства своєрідний, оскільки залежить від поведінки конкурентів, характеристик виготовленої продукції тощо.

II. Постановка задачі.

Ціль даної статті полягає у детальному розгляді теоретичних засад стратегічного управління витратами машинобудівних підприємств, обґрунтуванні необхідності застосування концепції стратегічного менеджменту для оптимізації діяльності сучасних підприємств за критерієм витрат.

Стратегічне управління господарською діяльністю підприємств має здійснюватись на основі управління основними видами його діяльності,

© Аль-Шаргі Ю. В., Артамонова Н.С., 2010

Література: авторська розробка.

Мікрофінансування	Надання грошових ресурсів фізичним особам, підприємствам малого та середнього бізнесу для фінансування малих проектів захисту навколишнього середовища.
Лізинг	Купівля «зелених» технологій на умовах лізингу.
Депозити	В депозитному договорі зазначається певна сума коштів, яку банк повинен інвестувати в фонди захисту навколишнього середовища з якими він співпрацює.
Кредитні карти	При використанні даної карти з неї списується певна сума коштів (або відсоток від суми), що спрямовується до світового фонду захисту навколишнього середовища з якими співпрацює банк. Розмір суми залежить від товару, за який клієнт платить кошти. При оплаті товарів чи послуг, що спричиняють забруднення навколишнього середовища (пр. бензин, квиток на авіапереліт, тощо) частка списаних коштів буде більшою ніж при оплаті інших продуктів чи послуг.
Кредити для створення автопарку	Надання грошових ресурсів підприємствам малого та середнього бізнесу для купівлі «зеленого» автомобільного транспорту.
Автокредит	Надання грошових ресурсів для купівлі «зеленого» автомобільного транспорту (такого, що відповідає екологічним стандартам та мінімально забруднює навколишнє середовище. До такої категорії належать авто з гібридним двигуном з низьким рівнем створення CO2 (Pr, Honda Civic Hybrid, Ford Escape Hybrid, тощо).

(загальна ліквідність, ділова активність, поточна платоспроможність, забезпеченість власними обіговими коштами та тип фінансового стану) та визначено рівень податкового навантаження на обіговий капітал найбільш стабільних за показниками фінансово-господарської діяльності підприємств. Виходячи з проведеного дослідження, автором встановлено, що оптимальне значення показника податкового навантаження на обіговий капітал не повинно перевищувати 18,3 %. Відповідно, перевищення наведеного значення може служити індикатором погіршення ліквідності, зниження ділової активності, виникнення неплатоспроможності, недостатності власних обігових коштів для здійснення подальшої діяльності та погіршення фінансового стану підприємства в цілому як основних ризиків діяльності підприємства в оперативному періоді.

IV. Висновок.

Побудовані моделі розрахунку податкового навантаження на обіговий капітал промислового підприємства є одним з інструментів оцінки фінансового забезпечення промислового підприємства та пошуку резервів його покращення за рахунок встановлення впливу податкових витрат за видами податків на обігові кошти підприємства, що залишаються в його розпорядженні, особливо в короткостроковій перспективі.

Розрахунок даного показника дозволяє спланувати на підставі наявних зв'язних даних залишок обігових коштів наступного оперативного періоду задля прийняття оптимальних управлінських рішень щодо розпорядження ними в подальшому.

Література:

1. Білостоцька В. О. Податкове навантаження в Україні. / В. О. Білостоцька, В. І. Островецький // Фінанси України. - 2002. - № 12. - С. 75-79.
2. Злобина Л.А., Стажкова М.М. Практика оптимизации налоговой нагрузки экономического субъекта: Учеб. пособие для вузов и ссузов/Л.А. Злобина, М.М. Стажкова. - М.: Академический Проект, 2003. -107 с.
3. Кадушин А. Насколько сильно налоговое бремя / А. Кадушин, Н. Михайлова // Режим доступа: www.cfin.ru
4. Кирова Е. А. Методология определения налоговой нагрузки на хозяйственные субъекты // Финансы. - 1998. - №9. - С. 30.
5. Особенности определения налоговой нагрузки в Российской Федерации. - Режим доступа: www.gae.ru
6. Проблеми розвитку податкової політики та оподаткування: Монографія / За заг. ред. Проф. Ю. Б. Іванова. - Х.:ВД «ІНДЖЕК», 2007. - 448с.
7. www.sta.gov.ua

Назва продукту/послуги	Опис продукту/послуги	Цільові умови
Проектне фінансування	Надання грошових ресурсів компанії для фінансування проектів на виконання завдань, пов'язаних з реалізацією програм, що мають стратегічне значення для розвитку підприємства.	Пільгові кредитні ставки, пролонгований термін позики
Часткова кредиторська гарантія	Надання грошових ресурсів підприємству для фінансування проектів на виконання завдань, пов'язаних з реалізацією програм, що мають стратегічне значення для розвитку підприємства.	Немає
Випуск зелених цінних паперів	Надання грошових ресурсів підприємству для фінансування проектів на виконання завдань, пов'язаних з реалізацією програм, що мають стратегічне значення для розвитку підприємства.	Немає
Випуск зелених облігацій	Фінансування великомасштабних інфраструктурних проектів за рахунок випуску цінних паперів, що випускаються для фінансування проектів захисту навколишнього середовища.	Немає

Основні корпоративні та інвестиційні «зелені» банківські продукти та послуги, що вже набули поширення на світовому банківському секторі, подані в таблиці 8. Таким чином, глобальна зміна клімату, вже позначилася на діяльності банківських установ і, очікується, що в найближчі роки її вплив значно зросте та призведе до розвитку нових «зелених» продуктів та послуг.

Основними принципами діалектичного аналізу, що дозволяють розкрити теоретичні основи функціонування сільової економіки є наступні:

- принцип відповідності мислення дійсності, принцип сходження від абстрактного до конкретного;
- принцип відповідності історичного розвитку економічних явищ логічним формам відображення теорії;
- принцип діалектичного сполучення індукції і дедукції й ін.

Необхідність розгляду системної методології стосовно дослідження сільової економіки пояснюється тим, що, по-перше, в рамках системних досліджень до теперішнього часу не вироблена загальноприйнята думка з багатьох методологічних питань, що розкривають сутність сільової економіки. І, по-друге, невизначеністю багатьох базових понять, що характеризують сільову економіку. До основних принципів системного підходу належать: принцип системної цілісності динаміки, яка забезпечує синергетичний ефект дії різнорідних підсистем сільової економіки; принцип мультиплікативності, принцип структурності, принцип наступності й ін.

Інституційний підхід до сільової економіки передбачає, що добробут господарюючих суб'єктів залежить не стільки від наявних ресурсів, скільки від тих інституційних рамок, в межах яких суб'єкти можуть їх використовувати. При обґрунтуванні методології дослідження сільової економіки необхідно перенести акцент на структуру соціальних, правових й організаційних інститутів, як формальних, так і неформальних, способи їх впливу на раціональність поведінки учасників мережі. На нашу думку, до принципів дослідження сільової економіки з точки зору інституційного підходу, можна віднести наступні: принцип неоднорідності, принцип навчання, принцип холізму; принцип виживання найсильніших, принцип закріплення стійких відносин у відповідних інститутах, що визначають рамки раціональної діяльності чи інституційне закріплення відносин.

Таким чином, діалектична методологія дослідження сільової економіки дозволяє розглядати загальнофілософські аспекти її функціонування. Системна методологія пояснює і допомагає усвідомити появу нових властивостей системи за рахунок формування великої кількості зв'язків. Інституційна методологія дозволяє сконцентрувати увагу на контрактних і неформальних взаємодіях між учасниками мережі, дозволяє аналізувати соціально-економічні аспекти взаємодії.

Такий підхід дозволяє виділити більш істотні і латентні особливості економічних явищ і процесів, визначити загальні закономірності функціонування сільової економіки. Відповідно до такого підходу сільова економіка являє собою систему організації, регулювання, контролю, правил і форм діяльності суб'єктів в процесі взаємодії для узгодження різнорідних інтересів учасників, досягнення певної мети, вирішення конкретних завдань.

1944	Плакка Ю.В. РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОГО ОБЕСПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЬНО-АУДИТОРСЬКОГО ПРОЦЕСУ
1954	Полішук Е.А. ПРОГНОЗІРОВАНИЕ ВЫРУЧКИ ОТ РЕАЛИЗАЦИИ УСЛУГ В ТУРИСТСКОЙ СФЕРЕ
1959	Щербань О.Д. КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ ІНВЕСТУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АВТОМОБІЛЬНОГО ПАСАЖИРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ
1967	Цимбал О.І., Малишкіна Т.І. АНАЛІЗ РОЗВИТКУ МОЛОКОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ АДАПТАЦІЇ ДО СОТ. ЯК ПОШТОВ. ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ПІДСИСТЕМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАРКЕТИНГУ
1972	Блатун І.С., Грившівський Р.Є. МЕТОДИ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ В СИСТЕМАХ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА
1982	Івченко Н.Б., Ковтун В.С. ПОСТАНОВКА ЗАДАЧ РЕЙТИНГІНГА БІЗНЕС-ПРОЦЕСОВ И МЕТОД ЁЕ РЕШЕНИЯ
1989	Свєчкіна А.І., Біліх Д.А. НАЦІОНАЛЬНА ДЕПОЗИТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ: ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ТА МОЖЛИВОСТІ ЩОДО ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ
1997	Кондрашова Т.М., Охотніченко О.В. ВИКОРИСТАННЯ РЕГРЕСІЙНОГО АНАЛІЗУ ПРИ ПРОГНОЗУВАННІ ПОПИТУ НА ПОЛІПРАФІЧНІ ВИРОБИ
2006	Григораш Т.Ф., Гончарова Є.В. ПОДАТОК НА ДОУАНУ ВАРТІСТІ ТА ЇЇ РОЛІ У ФОРМУВАННІ ДОХОДІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ
2017	Сєрєн А. С. АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ ЕКСПОРТНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Основа сільової економіки становлять економічні мережі, які можуть розглядатися, по-перше, як нова організаційно-правова форма взаємодії й інтеграції учасників економічної діяльності, самостійних в економічному відношенні, тобто їх об'єднання через систему угод, контрактів, координацію їхньої діяльності і залучення нових партнерів. По-друге, як інститут, що визначає правила взаємодії й інтеграції економічних суб'єктів, які поділяють близьку систему цінностей. До складу економічної мережі входять на рівноправних умовах самостійні суб'єкти, які будують свої відносини на партнерських засадах і за принципом спільної власності на рівні мережі. Економічна мережа оптимально сполучає централізацію і децентралізацію між членами. Вона забезпечує мобільність, гнучкість, міцність й ефективність відповідно до нових умов і вимог. За своєю суттю, економічна мережа представляє новий інститут в сучасній економіці, що сполучає в собі як ринкові механізми, так і характеристики підприємства, що представлено в табл. 1.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика ринку, фірми і мережі

Критерій порівняння	Ринок	Підприємство	Економічна мережа
Сутність	Вільна взаємодія підприємців і споживачів	Планове функціонування	Вільна взаємодія і співробітництво суб'єктів мережі
Базова одиниця економічного аналізу	Трансакція	Контракт найму	Взаємодія всередині мережі, зв'язки і контракти
Метод координації	Ціновий механізм	Адміністративні рішення	Ціновий механізм і узгодженість цілей
Динамічний фактор	Конкуренція	Стимули підприємця і персоналу	Співробітництво учасників мережі, конкуренція у зовнішніх зв'язках
Правова основа і форма погодження	Комерційне право і торговельні контракти	Цивільне право і контракт найму	Контракти, спільна чи перехресна власність, спільна ресурсно-сировинна база, формальні і неформальні інститути

$$\ln y = 1,06 + 0,18 \ln X_1 + 0,01 \ln X_2 + 0,39 \ln X_3 + 0,12 \ln X_{1,t-1} + 0,02 \ln X_{2,t-1} - 0,66 \ln X_{3,t-1} + 0,01 \ln X_{1,t-2} + 0,12 \ln X_{2,t-2} - 0,35 \ln X_{3,t-2} \quad (6)$$

де - у - податкове навантаження на обіговий капітал підприємства;

X₁ – нарахована сума податку на додану вартість, грн.;

X₂ - нарахована сума податку на прибуток, грн.;

X₃ - сума обігового капіталу підприємства, грн.;

У порівнянні з моделлю (4) до моделі (5) не включено податок з власників транспортних засобів та збір за забруднення навколишнього природного середовища, оскільки на ці податки практично не впливають фактори запізнення. Крім того, статистичний аналіз даних цих податків у сукупності, що аналізувалася, показав їх статистичну незначимість.

На підставі даних регресійної статистики та дисперсійного аналізу побудованої моделі, можна зробити висновок про те, що дана модель на 62,5% пояснює мінливість результативної ознаки ln y. Величина R-квадрат, в свою чергу, дорівнює 73,4 %, що відображає ступінь визначеності та характеризує якість побудованої моделі, або міру якості підгонки регресійної моделі значень ln y, що спостерігалися. Множинний R виражає ступінь залежності незалежних змінних x_i та залежної змінної ln y та дорівнює 85,7%. F = 6,74 та значимість F, що виявився значно меншим за 0,01, дозволили перевірити значимість рівняння регресії в цілому, тобто відповідність побудованої математичної моделі експериментальним даним, та достатність включених до рівняння пояснюючих змінних. За r-значеннями коефіцієнти регресії значимі.

Для практичної апробації побудованих моделей та підтвердження їх достовірності було спрогнозовано значення змінних по підприємствах на 2010-2012 р. р. за допомогою побудови ліній тренду, на підставі яких визначено рівень податкового навантаження на обіговий капітал підприємства за допомогою запропонованих вище моделей та порівняно отримані результати. В результаті порівняння розрахунків податкового навантаження на обіговий капітал підприємства за різними методиками, розробленими автором, отримані близькі значення. Наявні відхилення (в середньому приблизно 3 %) пояснюються тим, що для підвищення точності результату розрахунку навантаження на обіговий капітал підприємства за лінією тренду необхідна більша кількість спостережень змінних, що враховуються у моделі.

Але в цілому, з рівнем надійності 99 % підтверджується достовірність запропонованого підходу до оцінки податкового навантаження на обіговий капітал підприємства у вигляді багатofакторної лінійної моделі (5) та моделі з лаговими змінними (6).

Для визначення оптимального рівня податкового навантаження на обіговий капітал підприємства автором було проаналізовано показники фінансово-господарської діяльності машинобудівних підприємств Харківського регіону

Тому банківським установам необхідно розробити ряд заходів та інструментів щодо зникнення впливу екологічних ризиків та використання новосторінних можливостей створення продуктів та послуг, що були б рентабельними та передбачає створення набору продуктів та послуг, що були б рентабельними та мали б екологічний спрямованість.

Однак не лише банківський сектор зазнає змін у відповідності до нових потреб людства. Глобальна зміна клімату також досить помітно вплинула на розвиток сектору страхування, що через зростаючі екологічні катастрофи став

Джерело: авторська розробка.

Технологічний лізинг	Купівля зелених технологій на умова лізингу.	Пільгові кредитні ставки
Зелені приватні інвестиції	Банк капіталізує капітал інституційних інвесторів, щоб вкласти гроші в проекти по охороні навколишнього середовища.	Пільгові кредитні ставки
Індексування	Встаєння індексів для екологічних товарів та послуг, щоб приватні інвестори мали можливість обрати найбільш підходящі для них проекти для фінансування.	Немає
Торговля викидами	Надання позик, кредитів або інших послуг для купівлі сертифікатів викидів.	Немає
Погодні деривативи	Фінансові інструменти, що можуть бути використані для зменшення ризику пов'язаного з несприятливими або непередбачуваними погодними умовами.	Немає
Опціони катастроф	Контракти, що купується та продаються на ринку, які при умові настаєння катастрофи обумовленого порядку перепадають на грошові ресурси.	Немає
Свопи боргів	Свопи, що дають можливість девальювати борги, що дають можливість девальювати наявний капітал.	Немає

Закінчення таблиці 3.

Креховецька Л.Г. ФАКТОРИ ТА РИЗИКИ ДІЯЛЬНОСТІ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ В УКРАЇНІ 1867

Овчинникова М.А., Серіков А.В. МОДЕЛЮВАННЯ ТА ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА СКЛАДОВИХ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ МЕНЕДЖЕРА 1874

Романенко Є. В., Зануда Ю. В. УЛОСКОНАЛЕННЯ ОБ'ЄКТУ І АУДИТУ ВИРАТ НА РЕМОНТ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ 1884

Бакіна Ю.Н., Медведєва Н.В. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА У СИСТЕМІ СУМЖИНИХ КАТЕГОРІЙ ТА ПОНЯТТЯ 1890

Стефанішин Л.С. КРИТЕРІЙ УПРАВЛІННЯ ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНИМИ ПОТОКОВИМИ ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ 1895

Боднар А.В., Чернышева С.В., Миронцова А.С. ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ 1900

Жовнір С. М., Бліщенко С. П. ПЕРСПЕКТИВИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ІМПІРАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЄВРОСОЮЗУ 1905

Кравченко В.В. ПРИМЕНЕННЯ ПОСТАПНОГО ПОУХОДА К ПОИСКУ ВНУТРЕННИХ РЕЗЕРВОВ СЕБЕСТОИМОСТИ ПРОДУКЦИИ 1914

Гордієнко В.О., Григораш О.В. ВДОСКОНАЛЕННЯ БЮДЖЕТНИХ ПРОГРАМ, СТРАХОВАНИХ НА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА 1921

Кравцова Л.В., Губанова М.Г., Токарева А.В. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ УПРАВЛЕНИЯ ПРИВЛЕЧЕНИМИ РЕСУРСАМИ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ УКРАИНЫ 1930

Карачина Н.П., Віток А.В. ТЕОРЕТИЧНИЙ БАЗИС КАТЕГОРІЙ "ІНВЕСТИЦІЇ": ЕВОЛЮЦІЯ І СУЧАСНІСТЬ 1937

частковою залежністю суми збору за забруднення навколишнього природного середовища від кількості викидів в атмосферу забруднюючих речовин пересувними джерелами забруднення (транспортні засоби, що є у розпорядженні підприємства). Однак, на підставі аналізу можна зробити висновок, що на результуючу змінну У впливають змінні $X_1, X_2, X_3, X_4, X_{11}, X_{13}, X_{14}$.

В результаті проведених розрахунків отримана наступна лінійна залежність:

$$U = 0,001 + 1,13X_1 + 0,87X_2 + 14,65X_3 - 17,21X_4 - 0,01X_{11} - 0,02X_{13} + 0,09X_{14} \quad (4)$$

Коефіцієнт регресії $R = 0,9430$ свідчить про те, що, якщо змінний фактор збільшити на одиницю виміру, то результативний показник у середньому зміниться на 94,3%. Розрахований коефіцієнт детермінації показав, що побудованою моделлю пояснюється 95,85 % зміни податкового навантаження, тобто практично повністю визначається врахованими факторами. Запропоновану модель (4) можна використовувати для аналізу та прогнозування податкового навантаження на обіговий капітал підприємства, виходячи з коефіцієнту множинної кореляції, що наближається до 1. Розраховані коефіцієнти, в тому числі дисперсійне відношення Фішера свідчать про те, що побудована регресійна модель в цілому значима.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що модель (4) є більш зручною для практичного використання та задовольняє математичним вимогам значимості при рівні надійності 99%.

Виходячи з цього, розрахунок податкового навантаження на обіговий капітал підприємства може бути розрахований наступним чином:

$$ПН_{ок} = 0,001 + \frac{1}{ок} [1,13ПДВ + 0,87ПНП + 14,65ПВТЗ - 17,21ЗЗ + 0,01ДЗВА - 0,02ГК + 0,09ЮА] \quad (5)$$

При аналізі даних часових рядів та побудови динамічної моделі необхідно враховувати, що вплив одних економічних факторів на інші здійснюється не миттєво, а з деяким часовим запізненням. Виходячи з цього, при побудові моделі виникає необхідність враховувати змінні, вплив яких характеризується певним запізненням, тобто лагові змінні.

Таким чином, при розрахунку податкового навантаження на обіговий капітал підприємства слід, з одного боку, враховувати вплив таких факторів запізнення (лагів) як проведення податкових камеральних та документальних перевірок з податку на прибуток та ПДВ, що можуть викликати донарахування та, як наслідок, збільшення податкового навантаження, отримання бюджетного відшкодування з податку на додану вартість, що може призвести до зменшення податкового навантаження, коригування податкових зобов'язань та податкового кредиту з податку на додану вартість за попередні періоди, подання до податкового органу уточнюючих декларацій, а, з іншого боку, - стан розрахунково-платіжної дисципліни підприємства та його контрагентів.

Сьогодні галузь страхування ще може протистояти новоутвореним ризикам внаслідок зміни клімату. Однак страхові внески і в найближчі роки повинні зрости, щоб повністю покрити підвищену невизначеність та потенційний вплив впровадження концепції сталого розвитку компанії у майбутні роки. Зростаюча премія страхування впливає на економічний ефективність страхування та на доступність та попит на страхові послуги, особливо це питання буде актуальним для актуальних існуючих договорів. Підвищення ставок страхування призведе до зростаючої існуючої ставки на вимогу від страхування (ситуація за якої приймається рішення не укладати договір страхування для захисту від ризику. У цьому випадку не створюються зобов'язання за умови виникнення події, і не проводиться самостійного страхування, а зобов'язання їх настання списуються за рахунок витрат діяльності підприємства) та зростаюча попит на неоплачене страхування (ситуація за якої зазначається в договорі вартість майнових інтересів, що страхується, є нижчою від його дійсної вартості. Того ж страхувальника має догори страхування в страховому випадку, як внаслідок втрати майна внаслідок застрахованого майна у випадку його повної загибелі). Однак, впровадження концепції сталого розвитку може створити певні інновації для розвитку страхування.

Так як ціноутворення на ринку страхування базується на використанні попередніх даних, то це може призвести до неадекватних ризиків більш ніж на 30% через наявність часового лагу між попередніми даними, що використовуються для встановлення ціни та майбутнім періодом в якому будуть створюватися страхові події. Наприклад, у глобальній страховій компанії Allianz при близько 35-40% страхових подій настає внаслідок природних катастроф (в певних областях більшості від наводнення або штормів) [13]. За таких умов страховий бізнес стає більш ризиковим, що знижує його рентабельність. Це в свою чергу потребує значних змін в самій концепції страхового бізнесу як напрямку економічної діяльності.

Як змінюється клімат і впливає на ризики в Україні та світі? Згідно з даними ООН, з 1970 р. ліквідація наслідків стихійних лих та інших катастроф світовий економічний поневі 2 трлн дол. США. Протягом останніх кількох років стихійні лиха стаються вчисте частіше, ніж у 1970 р. а фінансові втрати всього вище. Щороку вартість ліквідації наслідків стихійних лих збільшується на 12%, а у найближчі 10 років щорічна сума витрат може сягнути 1 трлн дол. США. У 2007 р. світові збитки від 142 природних і 193 техногенних катастроф становили близько 70 млрд дол. США, з них 28 млрд дол. США виплатили страхові компанії [xv]. Саме тому, нині страховий ринок розглядає зміну кліматичних умов більш як загрозу ніж як можливість. Дослідження проведене Британською Асоціацією Страховиків вказує на те, що до 2050 р. річні витрати по задоволенню страхових полісів від ризиків спричинених зміною клімату досягнуть 3,3 млрд євро, а за умов нагнітаних умов ця сума може досягти 20 млрд євро. Отже, зміна клімату підвищує можливість пошкодження майна на 2-4% в рік. [xvi].

Закінчення табл.1

Пріоритетна форма капіталу	Матеріальні ресурси і фізичний капітал	Придбання і застосування знань чи людського капіталу	Виробництво, поширення і комерціалізація знань, технологій і людського капіталу
Ризики	Опортуністична поведінка	Неналежне виконання функцій	Технологічні обмеження, суперечність інтересів
Стимули	Прибуток	Економія трансакційних витрат	Досягнення індивідуальних і колективних цілей

Класифікація економічних мереж здійснюється за різними ознаками: за стійкістю, ступенем відкритості, формами власності, часом існування, географічним положенням, організаційно-правовою формою тощо [2, 4, 6]. На наш погляд, існуючу класифікацію економічних мереж доцільно доповнити такою ознакою, як сфера діяльності.

В даному випадку необхідно виділити виробничі мережі, інформаційні, соціально-економічні, інфраструктурні й інноваційні. Виробнича мережа охоплює підприємства, які мають стійкі чи потенційно існуючі технологічні й організаційні зв'язки, і спільно реалізують різні товари і послуги.

Основою інформаційної мережі є використання інтелекту, знань і нових інформаційних технологій як основного відновлюваного ресурсу стійкого соціально-економічного розвитку. Інфраструктурні мережі – це комплекс відповідних умов, що забезпечують сприятливий розвиток економіки і задовольняють потреби всього населення, а також умов ефективного вирішення важливих соціальних завдань розвитку суспільства.

До інфраструктурних мереж необхідно віднести транспортні мережі, мережі зв'язку, фінансові мережі й інституційні мережі. Соціально-економічна мережа – це сукупність стійких контактів чи подібних до них соціальних відносин між індивідами або групами. Інноваційні мережі зв'язують воедино весь процес створення, поширення і впровадження інновацій.

Переваги інноваційних мереж полягають в тому, що вони, по-перше, є базою для виявлення нових форм і сутностей, оскільки основою їх існування є винаходи.

По-друге, розростання мережі стрімко прискорює цикл «наука – виробництво – впровадження».

Березняк Н.В., Ветрова А.А.	ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧЕСКОЕ УПРАВЛЕНИЕ НА РЕКРЕАЦИОННЫХ ТЕРРИТОРИЯХ: ОСОБЕННОСТИ ФУНКЦИЙ	1790
Сліво Г.Ю., Тітко Я.Л.	ОСНОВНИ НАПРЯМИ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ РИЗКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА	1799
Федорук Д.Л., Фішук Н.Ю.	СТАН КОНКУРЕНЦІ НА РИНКУ АГРОПРОДУКЦІ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	1802
Летостарова О.О., Кострикіна І.М.	ПІЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВОГО ДОСВІДУ	1806
Гордєва Л.П., Гордєва-Грєсимова Л.Ю.	ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ ТА АУДИТУ ВІДПОВІДНО ДО ПОЛОЖЕНЬ НОВОГО БЮДЖЕТНОГО КОДЕКСУ (2010р.)	1813
Мартиросян А.С., Ніколаєнко Е.С.	ИСПОЛЗОВАНИЕ МЕТОДОВ ЭКОНОМИЧЕСКОГО АНАЛИЗА В АУДИТЕ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ	1817
Клишина И.В., Мамонтова А.С.	ФОРМИРОВАНИЕ ПЕРСОНАЛА ДЛЯ ЗАРУБЕЖНЫХ ОПЕРАЦИЙ	1824
Ванна Н.Н.	ИССЛЕДОВАНИЕ ВЛИЯНИЯ ИНВЕСТИЦИОННОГО ЛАГА НА СВОЙСТВА ФУНКЦИИ ОПШЕНЛЕНДЖЕРА	1829
Павловська М.О.	АЛТЕРНАТИВНІ ДЖЕРЕЛА ІНВЕСТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБИЛЬНОСТІ	1841
Пушкіна Н.С., Сіренко Н.М.	ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ ОПЛАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	1853
Ястремська О.М.	МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ КАРЄРОЮ ПЕРСОНАЛУ	1859

При цьому інноваційна мережа розглядається як спосіб переважно м'якої інтеграції. Вона характеризується певною структурою взаємозв'язків між учасниками інноваційного процесу, основою на довготермінових і стійких організаційно-господарських, виробничо-коопераційних, інформаційних й інших зв'язках (зафіксованих контрактами та закріплених спільною або перехресною власністю і ресурсно-сировинною базою), а також на неформальних (соціальних й інституційних) відносинах, які відіграють помітну роль в інноваційній діяльності. Інноваційна мережа має переваги в умовах сучасного суспільства (табл. 2).

Таблиця 2

Порівняльний аналіз ринкової і сітьової форми організації інноваційної діяльності

Ознака	Форма організації інноваційної діяльності	
	Ринкова	Сітьова
Пріоритет системного підходу	Рівноправність відносин економічних агентів	Підпорядкованість інтересів інноваційній мережі
Розміщення продуктивних сил	Економічне	Соціально-економічне
Обіг інноваційних товарів і капіталу	Регулюється конкурентними перевагами	Направлений на задоволення соціально-економічних потреб в інноваціях
Адаптивність до змін зовнішнього середовища	Сприйнятливість до змін, які передаються через цінові сигнали	Високий ступінь координації учасників економічної діяльності
Відповідність умовам глобалізації	Використовується для підвищення ефективності ринкових відносин	Сприяє широкому (аж до повного) впровадженню в світову економіку

Інноваційні мережі мають наступні особливості:

- на відміну від традиційних інноваційно-активних підприємств, суб'єкти, які входять в інноваційну мережу, спільно використовують сукупні активи, що робить сітьову структуру більш гнучкою, збільшуючи її здатність адаптуватися до мінливого економічного середовища;
- в управлінні потоками ресурсів інноваційна мережа активно використовує ринкові механізми, які базуються на обміні інформацією та активній взаємодії учасників мережі;

Токарева Т.О. РЕФОРМУВАННЯ СПРОШЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА.....1717

Музиченко А.С. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІНАНСУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....1724

Романюк О.І., Готів В.В. ПРОБЛЕМИ В СФЕРІ ОХОРОНИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....1729

Звеничкіна В.Ю. ОБІГ ІННОВАЦІЙНИХ ПАРАМЕТРІВ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ВІДПАДАМИ НА ВУЛІТНИХ ШАХТАХ.....1733

Чернышева С.В., Бондар А.В., Матвеев Н.В. РОЛЬ ПОИСКОВОЙ СИСТЕМЫ В ОРГАНИЗАЦИИ ЭЛЕКТРОННОЙ КОММЕРЦИИ.....1747

Єлісєєва О.К. ЕКОНОМІКО-СТАТИСТИЧНИЙ МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ ДІППРО-ПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....1753

Сердючєна К.В. ОСОБЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ ТА ПОЗИЦІОНУВАННЯ ІІ НА РИНКУ.....1761

Рибак Г.І. ЯКІСТЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ – ЯК ІНДИКАТОР ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ (ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ).....1766

Гришко Н.В., Ланцова В.Ю. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ОСНОВНИХ ФОНДІВ ВУГЛЕВИДОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....1771

Росола У.В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ПОЛІТИКИ КОМУНІКАЦІЙ ТА ІІ СКЛАДОВИХ.....1779

Бочко О.Ю. СУТНІСТЬ ТА ВИДИ РИЗИКІВ ПРИ ПЛАНУВАННІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....1785

- X₇ - доля готової продукції в обігових коштах підприємства;
- X₈ - доля товарів в обігових коштах підприємства;
- X₉ - доля дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги в обігових коштах підприємства;
- X₁₀ - доля дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом в обігових коштах підприємства;
- X₁₁ - доля дебіторської заборгованості за розрахунками за виданими авансами в обігових коштах підприємства;
- X₁₂ - доля іншої поточної дебіторської заборгованості в обігових коштах підприємства;
- X₁₃ - доля грошових коштів та їх еквівалентів в обігових коштах підприємства;
- X₁₄ - доля інших оборотних активів в обігових коштах підприємства;

Таким чином, наведене рівняння у спрощеному виді має наступний вигляд:

$$\begin{aligned}
 ПН_{OK} = & 0,000250984 + \frac{1}{OK} [1,06ПДВ + 0,96 ПНП + 12,57 ПВТЗ - 4,89 ЗЗ + \\
 & + 0,07 З - 0,03(НЗВ + ПДЗ + ГК + ЮА) - 0,08 ГП + 0,06Т + \\
 & + 0,02ДЗТ - 0,35ДЗБ - 0,01ДЗВА]
 \end{aligned}
 \tag{3}$$

Виходячи з проведеного дисперсійного аналізу, можна зробити висновок про те, що побудована лінійна модель визначення податкового навантаження на обіговий капітал підприємства є в цілому значима відповідно до коефіцієнтів: регресії R = 0,9504; детермінації, що вказує на те, що побудованою моделлю пояснюється 96,59 % зміни податкового навантаження, тобто практично повністю визначається врахованими факторами; множинної кореляції 0,9828, що наближається до 1, тому цю запропоновану модель можна використовувати для аналізу та прогнозування податкового навантаження на обіговий капітал підприємства. Дисперсійне відношення Фішера =48,6848 свідчить про те, що мінливість розрахованих значень майже в 16 разів перевищує мінливість залишку моделі. Цього достатньо, щоб стверджувати, що побудована регресійна модель в цілому значима.

Водночас, враховуючи низьку значимість вільного члену рівняння та громіздкість формули, доцільним, на думку автора, є уточнення моделі на підставі розрахунку та побудови кореляційної матриці, що містить коефіцієнти кореляції між кожною змінною в сукупності даних з кожною іншою змінною цієї сукупності та дозволяє оцінити наявність мультиколінійності між незалежними змінними. Так, при аналізі побудованої кореляційної матриці підтверджено відсутність мультиколінійності між незалежними змінними (найвищий показник коефіцієнту кореляції виявлено між змінними X₃ та X₄, що може бути пояснено

Напрямок страхової діяльності	Ризики для страхового бізнесу	Можливості для страхового бізнесу
Майнове	• зростання ліквідності та платоспроможності страховика внаслідок зростання чистих активів • зростання витрат на страхування клієнтів через зростання витрат на виплати страхових премій • зростання витрат на проведення нових напрямків діяльності (наприклад страхування відшкодувань, управління відшкодуваннями від стихійних лих, страхування клієнтів професій, управління ризиками на опціях ризиків) • зростання вартості страхових відшкодувань через погіршення умов ремонту автомобілів	• зростання вартості страхових відшкодувань через погіршення умов ремонту автомобілів • зростання витрат на виплати страхових премій • зростання витрат на проведення нових напрямків діяльності (наприклад страхування відшкодувань, управління ризиками на опціях ризиків) • зростання витрат на виплати страхових премій • зростання витрат на проведення нових напрямків діяльності (наприклад страхування відшкодувань, управління ризиками на опціях ризиків)
Звичайне	• впровадження неочікуваних змін у законодавчих та правових нормах • невдалий вихід нових продуктів на ринок • зростання витрат на маркетинг	• зростання витрат на маркетинг • зростання витрат на виплати страхових премій • зростання витрат на проведення нових напрямків діяльності (наприклад страхування відшкодувань, управління ризиками на опціях ризиків)
Життя	• неадекватне визначення витрат на виплати життєвих показників тривалості життя через погіршення умов життя • зростання витрат на проведення нових напрямків діяльності (наприклад страхування клієнтів через зростання витрат на виплати страхових премій)	• зростання витрат на виплати страхових премій • зростання витрат на проведення нових напрямків діяльності (наприклад страхування відшкодувань, управління ризиками на опціях ризиків)

Ризики та можливості для страхового бізнесу, що виникають у зв'язку зі зміною клімату

Таблиця 4

Основні ризики та можливості, що виникають в секторі страхування внаслідок зміни клімату та впровадження концепції сталого розвитку показано в таблиці 4.

автомобілі чи оновлювати основні фонди другої групи, що дозволить збільшити суму амортизаційних відрахувань, що, в свою чергу, дозволить знизити нараховану суму податку на прибуток. Альтернативою, з іншого боку, може виступати користування орендованими транспортними засобами. Що стосується збору за забруднення навколишнього природного середовища, то невиконання належних вимог діючого законодавства за викиди та розміщення забруднюючих речовин, а саме несвочасну передачу на утилізацію спеціалізованим підприємствам, загрожує штрафними санкціями у 10-тикратному розмірі.

Натомість, невиключення до розрахунку показника податкового навантаження на обіговий капітал сум земельного податку (орендної плати за земельні ділянки) та комунального податку обумовлено тим, що перший не залежить від результатів господарської діяльності та сплачується відповідно до розрахунку, а сума другого залежить лише від фонду заробітної плати підприємства. Обрані для аналізу машинобудівні підприємства не є платниками акцизного збору.

З точки зору обігових коштів, до розрахунку необхідним є включення сум запасів підприємства, сум незавершеного виробництва, готової продукції, дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги, за розрахунками з бюджетом, за виданими авансами, іншої поточної дебіторської заборгованості, грошові кошти та їх еквіваленти, а також суми інших необоротних активів. Водночас, невиключення таких видів обігових коштів як векселі одержані та дебіторська заборгованість з внутрішніх розрахунків пояснюється тим, що вони мають найменшу питому вагу у складі обігових коштів досліджуваних підприємств, несуть ризик непокриття, а розрахунки з внутрішніми дебіторами не пов'язані зі сплатою податків.

Для розрахунку використана звітна інформація підприємств машинобудування за 5 років, в результаті чого отримано лінійну модель податкового навантаження підприємства на його обіговий капітал:

$$Y = 0,000250984 + 1,06X_1 + 0,96X_2 + 12,57X_3 - 4,89X_4 + 0,07X_5 - 0,03(X_6 + X_{12} + X_{13} + X_{14}) - 0,08X_7 + 0,06X_8 + 0,02X_9 - 0,35X_{10} - 0,01X_{11}, \quad (2)$$

де Y - податкове навантаження на обіговий капітал підприємства;

X₁ - відношення суми ПДВ до сплати до суми обігових коштів підприємства;

X₂ - відношення суми податку на прибуток до суми обігових коштів підприємства;

X₃ - відношення суми податку з власників транспортних засобів до суми обігових коштів підприємства;

X₄ - відношення суми збору за забруднення навколишнього природного середовища до суми обігових коштів підприємства;

X₅ - доля запасів підприємства в обігових коштах;

X₆ - доля НЗВ в обігових коштах підприємства;

Продукт/послуга	Опис продукту/послуги	Цільові умови
«Зелені» поліси автострахування	Страхувальник повинен задекларувати від приданого авто-лізинга: менший пробіг та нижча вартість.	Цільова ціна

«Зелені» послуги страхування

Таблиця 5

З табл. 4 видно, що глобальна зміна клімату створила ряд ризиків та можливостей для страхового бізнесу. До основних ризиків слід віднести зростаючі кліматичні ризики страхових випадків, вартості перестрахування. Ці ризики негативно позначаються на діяльності страхового сектору економіки, що може призвести до зникнення ліквідності та платоспроможності страхових компаній. В свою чергу глобальна зміна клімату створює перешкоди для розширення ряду страхових продуктів та послуг, що забезпечують страхові компанії додатковими грошовими ресурсами. Отже, внаслідок глобальної зміни клімату утворюється екологічний ризик, який виступає як основний ризик внаслідок зростаючої вартості послуг. З іншого боку, зміна клімату призведе до зростаючої вартості страхових послуг. З іншого боку, зміна клімату сприятиме зростанню попиту на традиційний трансфер ризиків та відкриває можливості для впровадження нових продуктів та послуг, що забезпечують компаніям вже надають «зелених» страхових послуг, основними з яких є страхування «зелених» технологій. Послуги страхування, що виникли внаслідок зміни клімату, подано в таблиці 5.

Джерело: Climate change and financial sector: an agenda for action. – London: Allianz Group & World Wide Fund for Nature. – 2005. – 58 p.

Інше	Муніципальних послуг (тощо)	Розширення сфери діяльності внаслідок формування нових ризиків (наприклад, страхування від НДІ/КР для інвестицій в галузі вуглецевих технологій, торгівля ризиків експорту технологій, вуглецевих товарів тощо)
Зростаючі ризики припинення господарської діяльності господарської діяльності (наприклад, вуглецеві технології)	Зростаючі ризики припинення господарської діяльності (наприклад, вуглецеві технології)	Зростаючі ризики припинення господарської діяльності (наприклад, вуглецеві технології)

Закінчення таблиці 4

- інноваційні мережі практикують розробку спільних проектів, що посилює зацікавленість учасників мережі і призводить до підвищення ефективності функціонування всієї мережі;
- інноваційні мережі стають об'єднанням постачальників, виробників, торговельних компаній, фінансових і кредитних організацій на основі взаємного володіння акціями, що створює додаткові можливості для реалізації економічно ефективної взаємодії, розробки спільної ринкової стратегії і підвищення зацікавленості всіх учасників мережі.

Формування економічних інноваційних структур та інститутів представляє собою процес аналізу факторів і обставин, підбору і поєднання відповідних економічних об'єктів в єдину мережу. В теперішній час існуючі сітьові механізми організації взаємодії суб'єктів, пов'язаних з виробництвом і реалізацією інноваційної продукції, не в повній мірі враховують можливості зазначених інтегрованих утворень щодо підвищення ефективності інноваційної діяльності. При формуванні інноваційних мереж необхідно враховувати фактори, що визначають вектор сучасного розвитку, – демографічний, екологічний і технологічний фактори. Ці фактори розвитку створюють умови для формування інноваційних мереж. До таких умов, передусім, належать гуманізація економічного зростання, екологізація технічного прогресу, демілітаризація науки і технологій, глобалізація науково-технологічного перевороту тощо. Ці фактори і умови породжують необхідність формування нової інноваційної парадигми розвитку людства і всіх країн, та розробки методологічних принципів формування інноваційних мереж.

Загальними методологічними принципами формування інноваційних мереж є слідування ідеям Й. Шумпетера [5] про конкуренцію на основі інновацій як головного фактора економічної динаміки і про роль інституційного контексту інноваційної діяльності як фактора, що прямо впливає на її зміст і структуру.

На наш погляд, економічна наука виробила головні принципи, за якими можуть формуватися інноваційні мережі та які мають враховуватися на мегарівні (міжнародному) при побудові міжнародних інноваційних мереж, на макрорівні (державному) при побудові національних інноваційних мереж, на мезорівні (регіональному і галузевому) при побудові регіональних і галузевих інноваційних мереж, а також на мікрорівні (підприємства) при побудові інноваційних команд. До таких принципів належать: принцип добровільності, принцип єдності, принцип самостійності учасників мережі, принцип визначення взаємозв'язку між членами мережі, принцип економічної стійкості, принцип діалектичного розподілу прав і відповідальності, принцип постійного оновлення і розвитку, принцип цілеспрямованої концентрації власності, принцип забезпечення оптимальних взаємин індивіда і команди, принцип координації й ін.

Учасниками мережі є самостійні господарюючі суб'єкти, які добровільно беруть участь в єдиній економічній мережі на основі партнерського контракту. Склад учасників інноваційної мережі представлений на рис. 1.

Содома Р.І. ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ, ЯК ОСНОВНОГО ЕЛЕМЕНТА БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ 1712

Том VII

Чатченко Т.В. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К РАСКРЫТИЮ СОДЕРЖАНИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА 1706

Ткаченко І.П., Ковальов Д.А., Хмара С.І. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА: ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ АРГУМЕНТІВ ТА ПОДОЛАННЯ 1699

Александрова Н.И., Харламов К.И. ИНВЕСТИЦИОННАЯ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЯ КАК ЗАЛОГ УСПЕШНОГО И ЭФФЕКТИВНОГО БЕЛЕНИЯ ХОЗЯЙСТВА 1692

Узюнова Н.С. ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧНА МОДЕЛЬ СИСТЕМОЇ ВЗАЄМОДІЇ ФАКТОРІВ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В РЕГІОНІ 1685

Крупа О.М. ПРОБЛЕМИ СТИМУЛЮВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ 1678

Крамской Д.Ю., Черва П.Г. ПРОГНОЗИРОВАНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ 1669

Лішук Ю.М., Белова Т.Г. ЗНАЧЕННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ДЛІЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА 1664

Джумрат О.В. СУТНІСТЬ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ 1655

Саткеова Э.Е. РЕСУРСЫ, НЕОБХОДИМЫЕ КОМПАНИЯМ ПРИ ПЕРЕХОДЕ НА МСФО 1649

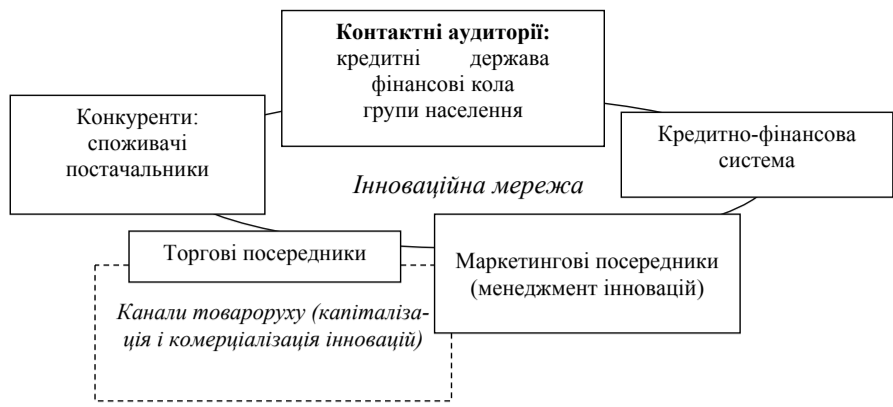

Рис. 1. Учасники інноваційної мережі

Ядром економічної інноваційної структури сітьового типу є суб'єкт чи група суб'єктів, які відіграють головну роль в мережі в усіх сферах. На ядро припадає основна інноваційна діяльність мережі. Інші члени мережі збираються навколо ядра, виконують свої функції, узгоджені з ядром. З цієї точки зору інноваційні мережі можуть бути двох типів: з ядром і без нього. Ядерна інноваційна мережа – це мережа, в якій ярко виражене хоча б одне ядро. Рівномірна інноваційна мережа без ядра учасника – це мережа, в якій всі учасники рівноправні незалежно від їх функції, значення, завдання, розміру й інших ознак.

На основі теоретичного аналізу різних видів інноваційних мереж можна виділити різні їх форми і види в реальній економіці. Першою моделлю інноваційної мережі на макрорівні сучасної економіки є глобальний науковий простір, який за своїми властивостями можна охарактеризувати як багатоядерну динамічну інноваційну мережу. Ядрами світової інноваційної мережі в XXI сторіччі є США, Японія, ФРН, Франція і Великобританія. Ці країни помітно випереджають інші країни світу. На ці 5 держав припадає близько 80% світових асигнувань в наукові дослідження, і в них зосереджено понад 50% світового наукового потенціалу. Формування глобальних світових інноваційних мереж має відбуватися на основі формування кластерів інновацій. Кластери являють собою конгломерати бізнесу, індустрії та науки навколо інновацій, аналогів яких в світі не існує. З цієї точки зору Україні необхідно формувати інноваційну політику в областях, де її позиції є найбільш сильними ще з часів набуття незалежності. Зокрема, Україна має конкурентні переваги в таких областях як створення нових видів продукції важкого машинобудування, унікальних технологій життєзабезпечення, перспективні інтелектуальні системи, створення принципово нових енергосистем, новітні розробки в аерокосмічній області тощо.

Другою моделлю інноваційних мереж вже на макрорівні економіки є національні інноваційні системи (НІС). По суті НІС – це стабільні рівномірні інноваційні мережі, де центром управління є держава, навколо якої на довгостроко-

Відповідно до цього, розглянемо наступну лінійну залежність:

$$ПН_{об} = \frac{П}{ОБК} = \frac{ПДВ}{ОБК} + \frac{ПНП}{ОБК} + \frac{ПВТЗ}{ОБК} + \frac{ЗЗ}{ОБК} + \frac{З}{ОБК} + \frac{НЗВ}{ОБК} + \frac{ГП}{ОБК} + \frac{Т}{ОБК} + \frac{ДЗТ}{ОБК} + \frac{ДЗБ}{ОБК} + \frac{ДЗВА}{ОБК} + \frac{ПДЗ}{ОБК} + \frac{ГК}{ОБК} + \frac{ЮА}{ОБК} \quad (1)$$

де - ПДВ- сума ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету;

ПНП- сума податку на прибуток, що підлягає сплаті до бюджету

ПВТЗ - сума податку з власників транспортних засобів, та самохідних машин механізмів, що підлягає сплаті до бюджету;

ЗЗ- збір за забруднення навколишнього природного середовища;

З- запаси підприємства;

НЗВ - незавершене виробництво;

ГП- готова продукція;

Т- товари;

ДЗТ- дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги;

ДЗБ - дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом;

ДЗВА - дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами;

ПДЗ- інша поточна дебіторська заборгованість;

ГК - грошові кошти;

ЮА - інші оборотні активи.

В даному випадку для аналізу обрані наведені показники, виходячи з того, що суми податку на прибуток, що підлягають сплаті до бюджету займають значну питому вагу у складі податкових витрат підприємства. Аналогічно суми ПДВ, незважаючи на те, що фактичним платником податку є кінцевий споживач продукції (робіт, послуг), але з одного боку в більшості випадків існує вірогідність того, що сплату цього податку не буде повністю перенесено на кінцевого споживача, а з іншого - слід врахувати можливість бюджетного відшкодування з ПДВ, що дозволить вивільнити додаткові грошові кошти в короткостроковому періоді та знизити податкове навантаження на обіговий капітал підприємства. При цьому, податок з доходів фізичних осіб, не заважаючи на його обсяги, що підлягають сплаті, не включено до розрахунку, оскільки джерелом його сплати є саме дохід (заробітна плата) робітників, а підприємство виступає податковим агентом та лише перераховує ці кошти.

Включення до розрахунку сум нарахованого податку з власників транспортних засобів та самохідних машин та механізмів обумовлено можливістю вибору оптимізаційних дій: сплачувати податок за більш високими ставками на старі

Смаков К.И. ВЛИЯНИЕ СОВРЕМЕННЫХ МЕТОДОВ ОРГАНИЗАЦИИ ТРУДА НА ПОВЫШЕНИЕ ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТИ И ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПРОИЗВОДСТВА1570

Віскокурський Р.Р. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ПОЛІТИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ1576

Єфремова Н.Ф., Третьяк А.В., Литвин Г.М. НАУКОВИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ ТА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ ЩОДО ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА1583

Кемалов А.А. ІННОВАЦІЙНІ ЕНЕРГОЗБЕРЕГАЮЩІ ПОТЕНЦІАЛИ СТРОИТЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСА1595

Горюцька Т.Е., Головін В.М. ВПЛИВ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ1605

Коваленко Н.А. «УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ В КРИЗОВИХ УМОВАХ»1611

Фанора Н.Д., Прішляк Н.В. СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ РОЗВИТКУ КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН В АПК УКРАЇНИ1616

Чернышева С.В., Баранова А.Ю., Елотишцева Е.М. ОПТИМИЗАЦИЯ ИНВЕСТИЦИОННОГО ПРОЕКТА ПРЕДПРИЯТИЯ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ МЕТОДОВ ГЕНЕТИЧЕСКИХ АЛГОРИТМОВ1623

Дієнко С.В., Міщенко Р.А. ЗАГРОЗИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ АУДИТОРСЬКОЇ ДУМКИ ТА ПІДЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ1628

Валитов А.И. ВОЗМОЖНЫЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ИЗМЕНЕНИЯ КОНКУРЕНТ-ЛЕНИЯ КАЗАХСТАНА В ТАМОЖЕННЫХ СОЮЗ1634

Дімітєв Е.Т. АНАЛИЗ СТРАТЕГИЧЕСКОГО ПОЛОЖЕНИЯ И РАЗРАБОТКА ФИНАНСОВОЙ СТРАТЕГИИ АО «RG BRANDS»1639

З таблиці видно, що глобальна зміна клімату сприяє формуванню нових страхових продуктів та послуг. Саме тому, що галузь фінансового ринку, з од-ного боку, можна розглядати як механізм страхового захисту окремих суб'єктів господарювання, а з іншого – як один з багатьох інструментів реалізації концепції сталого розвитку. Особливе місце тут відводиться страхуванню екологіч-них ризиків [хві].

Сьогодні, зміна кліматичних умов є найбільшою фінансовою загрозою еко-логічно проблемною, що непокоїть інвесторів. Її виражається через значну кі-лькість секторів, що значно залежать в побудові своїх стратегій діяльності від зміни клімату. Саме тому, розуміння того як та наскільки змінюється клімат буде впливати та збільшувати величину інвестицій за умови, що акціонерний капітал буде захищеним, є дуже важливим та актуальним.

Хоча є багато свідчень того, що зміна клімату запікає велике число ін-весторів, все ж існує велика невпевненість щодо прибутковості таких інвестицій. Найважливішим інвестиційним бар'єром є недоступність розуміння наслідків та масштабу змін клімату та політики урядів щодо цієї зміни.

Інвестори очікують зміну нормативно-правових норм у діяльності підпри-ємств у зв'язку зі зміною кліматичних умов. Також, наявність співставних да-них щодо рівня шкідливих викидів компаній, так як і засобів оцінки ризиків за-лишається обмеженою.

Різні ланки управління активами – інституційні інвестори, консультантів, фондові менеджери та компанії – мають різні проблеми. Але однією з них є те, що кожен з них може прийняти певні рішення для того, щоб розробити відповід-ні методи фінансової оцінки змін клімату.

Таким чином, зміна клімату також вплинула й на сектор управління активами.

Джерело: авторська робота.

	«Зелені» поліси страхування жит-ки пов'язані з будівництвом «зе-леного» помешкання.	«Зелені» страху-вання бізнесу з шкідливим впливом на навко-лишнє середовище.	Страхування вуг-лецевих товарів з випуском вугільних облігатій.
«Зелені» поліси страхування жит-ки пов'язані з будівництвом «зе-леного» помешкання.	Немає	Немає	Немає
«Зелені» страху-вання бізнесу з шкідливим впливом на навко-лишнє середовище.	Немає	Немає	Немає
Страхування вуг-лецевих товарів з випуском вугільних облігатій.	Немає	Немає	Немає

Зам'ятіна К. В.

Харківський національний економічний університет

ОЦІНКА ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ОБІГОВИЙ КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ЦІЛЕЙ ОПЕРАТИВНОГО ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ

Анотація. Дана стаття присвячена розробці методичного підходу до оцінки податкового навантаження на обіговий капітал промислового підприємства на підставі побудови лінійної регресійної моделі та регресійної моделі з лаговими змінними для досягнення цілей організації оперативного податкового планування на промисловому підприємстві

Ключові слова: податкове планування, оперативне податкове планування, податкове навантаження на обіговий капітал підприємств, модель оцінки податкового навантаження на обіговий капітал промислового підприємства.

I. Вступ.

В сучасних умовах господарювання, що характеризуються кризовими явищами в економіці, скороченням ринків збуту, недоступністю або високою вартістю кредитних ресурсів, особливого значення набуває оперативне управління обіговими коштами підприємства як найбільш мобільною та змінною частиною його капіталу та джерелом здійснення його діяльності в цілому, а також сплати податків зокрема. Одним з шляхів ефективного управління обіговими коштами підприємства виступає організація на ньому оперативного податкового планування та оцінка податкового навантаження на підприємстві. Останньому питанню на сьогодні приділяється значна увага багатьох спеціалістів[1-7], однак невирішеним залишається питання визначення податкового навантаження на обіговий капітал підприємства, що й обумовило актуальність обраної теми дослідження.

II. Постановка завдання.

Зважаючи на це, метою даного дослідження, є розробка методичного підходу до розрахунку показника податкового навантаження на обіговий капітал підприємства. Базою дослідження виступали підприємства машинобудування Харківського регіону.

III. Результати дослідження.

В загальному вигляді автором запропоновано визначення податкового навантаження на обіговий капітал підприємства як відношення сум нарахованих (сплачених) податків, тобто податкових витрат підприємства, до вартості обігового капіталу. При цьому, слід відзначити певні переваги даного підходу, такі як простота у розрахунку та точність, та деякі недоліки - неможливість визначення впливу окремих показників на рівень податкового навантаження.

© Зам'ятіна К. В., 2010

- 428 -

- 301 -

Таким чином, інтегровані фінансові організації повинні розробляти стратегію управління власним ризиком, що виникає внаслідок змін клімату. Для встрахованого ринку, ситуація є дещо іншою, адже цей сектор в будьякому випадку буде в майбутньому мати більші збитки ніж сьогодні. Інтегрована-ні фінансові організації повинні усвідомлювати, що зміна клімату може вплинути на загальний ризик всього бізнесу розглядаючи деякі види диверсифікації. Банківські установи та інвестори потребують чіткої урядової політики та нормативної бази зі зникнення наслідків змін клімату, яку вони мають розробити та дотримуватися її під час прийняття інвестиційних та позикових рішень.

IV. Висновки

Джерело: авторська розробка.

Table with 3 columns: Product/Service, Description, and Status. Rows include Green Funds, Pension Funds, and Carbon Funds.

«Зелені» послуги компанії з управління активами

Таблиця 6

Сьогодні компанії з управління активами вже надають ряд «зелених» послуг, що сприяють захисту навколишнього середовища або підвищують ефективність використання ресурсів. Основні «зелені» послуги, що надаються такі компанії відображено в таблиці 6.

вій основі групуються суб'єкти інноваційної діяльності й інші структури, які забезпечують ефективність наукової, творчої, інтелектуальної й інноваційної діяльності.

Наступним видом інноваційної мережі на мезорівні є регіональні і галузеві інноваційні комплекси, які формуються на базі кластерного підходу. Кластери представляють собою одноядерні стабільні мережі. Ядром кластера виступає велике підприємство або сукупність подібних підприємств, які за допомогою вертикальних, а також горизонтальних зв'язків взаємодіють з іншими організаціями, які беруть участь в кластері. Крім ядра кластера існують також допоміжні організації, які забезпечують необхідні технології, інформацію, капітал, інфраструктуру. В Україні поки можна говорити про наявність потенційних кластерів, серед яких – хімічні в Сумській і Київській області, металургійні та машинобудівні – в Дніпропетровська, Запорізька, Донецька і Луганська області, енергетика – Донецька область, лісовидобувний – в Закарпатській, Івано-Франківській і Житомирській областях. Деякі кластери виникли ще за радянських часів. Наприклад, сільськогосподарський – в Чернігівській і Полтавській областях, туристичний – в Криму, Прикарпатті і Закарпатті. Інституційне закріплення кластерів, прийняття відповідних державних програм дозволить регіонам більш результативно виконувати свої функції зі створення необхідної інфраструктури для реалізації стратегічних проектів, в тому числі і в інноваційній сфері.

Ще однією формою інноваційної мережі вже на мікрорівні є інноваційно-активні підприємства. Це одноядерні динамічні інноваційні мережі. Ядром такої мережі є інноваційні команди, навколо яких групуються інші підрозділи підприємства. Інноваційні команди – це порівняно новий напрям в менеджменті інноваційної діяльності. Відмітною рисою інноваційних команд є не просто готовність до ризику і напруженої боротьби, а готовність освоювати той ринок, на якому вони свідомо збираються працювати. До складу інноваційної команди можуть входити вчені, конструктори, винахідники, підприємці, менеджери, маркетингологи, фінансисти й ін. Інноваційні команди мають володіти здатністю до прийняття гнучких і правильних рішень, необхідним комплексом базових знань в області бізнесу і змісту інновацій, розподілом повноважень, впливом на цільовий або виникаючий ринок, доступністю інвестицій.

IV. Висновки.

В теперішній час саме економічні структури й інститути сітьового типу відповідають вимогам соціальної, економічної й організаційної сфер суспільного життя. Вони ототожнюються зі створенням і виробництвом інновацій, їх капіталізацією і впровадженням в економічний оборот. Стратегія побудови і розвитку економічних інноваційних структур та інститутів сітьового типу передбачає аналіз, розробку і впровадження складної, взаємоув'язаної системи дій, цілеорієнтованих на досягнення конкретних параметрів розвитку інноваційної сфери, що приводить до перетворення інших сфер економіки.

- 461 -

Table listing articles with authors and page numbers. Includes entries like 'Степова С.Н., Соломатина О.В.', 'Атафоненко О.Ю., Артюнян С.С., Халдєва Н.Д.', 'Максимов С.В., Николаєнко Н.И.', 'Мисіцька Н.С.', etc.

Сама система стратегічного планування і управління утворює цілісний механізм стимулювання інноваційної активності населення, підприємств і держави. Механізм реалізації стратегії побудови і розвитку економічних інноваційних структур і інститутів сітєвого типу спрямований на вирішення трьох стратегічних завдань.

По-перше, активізація реалізації проривних проєктів. Тут необхідним є формування центрів компетенцій, створення і підтримка підприємств, конкурентоздатних на глобальному ринку.

По-друге, створення технологічної бази нового покоління на базі створення мережі, яка поєднує найбільші наукові центри і малі лабораторії.

По-третє, створення умов для модернізації масових виробництв, включаючи системну підтримку інвестиційної та інноваційної активності, формування системи узгодження розвитку технологій, співфінансування розвитку технологій, створення середовища малих інноваційних компаній тощо.

Таким чином, формування механізму реалізації стратегії побудови і розвитку економічних інноваційних структур та інститутів сітєвого типу дозволить Україні в доволі стислі терміни реалізувати накопичений потенціал, вирішити багато соціально-економічних завдань, зайняти лідируюче положення на світових ринках.

Література:

1. Абалкин Л. Вызовы нового века – М.: Институт экономики РАН, 2001. – 287 с.
2. Гольдштейн Г.Я. Инновационный менеджмент. – Таганрог: ТРТУ, 1998.
3. Горфинкель В.Я., Швандар В.А. Экономика предприятия: Учебник. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2007. – 670 с.
4. Рюэгг-Штюрм Й. Сетевые организационно-управленческие формы – мода или необходимость? // Менеджмент и маркетинг. – 2000. – № 6.
5. Шумпетер Й.А. История экономического анализа (в трех томах). – Том 3. – М.: Институт «Экономическая школа», Высшая школа экономики, 2001.
6. Arrow K. J. General economic equilibrium: purpose, analytic techniques, collective choice / K. J. Arrow // Economic sciences, 1969-1980 / ed. by A. Lindbeck. Singapore, 1992.
7. Freeman C. Technology Policy and Economic Performance. – London, Printer Publishers, 1987.

Недєря А.С.	ПРОБЛЕМИ СКЛАДАННЯ КОНСОЛІДОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ У МІЖНАРОДНИХ КОРПОРАЦІЯХ	1414
Ермоловчя А.О., Занара А.С., Лисанова А.М.	ПРИЧИНИ І ФАКТОРИ НЕПЛАТЕЖЕСПОСОБНОСТІ ПРЕДПРИЯТІЯ	1419
Юрик Н.Є.	ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ СИТУАЦІЇ	1424
Том VI		
Ганчак Т.Г.	ФУНДАМЕНТАЛЬНІ КОНЦЕПЦІЇ ЛОГІСТИКИ	1429
Деренська Я.М.	МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПРОЄКТІВ У ФАРМАЦІЇ	1434
Лівенко А.І.	ОСВІТНІЙ КАПІТАЛ ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ	1445
Оніщенко В.В.	ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ КОНСАЛТИНГОВИХ КОМПАНІЙ У ПЕРІОД РЕЦЕСІЇ	1450
Івахненко С.В.	ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТУ В УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА АУДИТОРСЬКИЙ РИЗИК	1458
Волкова Е.А., Семенов А.А.	ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ПРАКТИКЕ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ ЯПОНИЇ І АМЕРИКИ	1473
Піномаренко П.І., Аскарова Ю.О.	ОБГРУНТУВАННЯ ДУЦІЛЬНОСТІ ВИРОБНИЦТВА АЛЬТЕРНАТИВНОГО ПАЛИВА	1479
Семенов А.А., Михайленко Ю.В.	ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ МІЖНАРОДНОГО ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ ТНК	1486

- формування стійких навичок використання ПК як основного інструмента по опрацюванню різноманітної інформації;
- вивчення складу облікових задач, особливостей їх розв'язування в умовах використання різних технологій оброблення економічної інформації;
- набуття вміння виконувати комп'ютерно орієнтовану постановку типових бухгалтерських, контрольно-аналітичних, фінансових, управлінських, аудиторських задач, розробляти алгоритми їх розв'язання з використанням пакетів прикладних програм;
- вивчення можливостей і принципів використання найбільш поширених бухгалтерських програм і фінансово-аналітичних систем, формування навичок їх застосування в практичній діяльності.

IV. Висновки.

Запропонована наскрізна програма підготовки студентів в напрямку використання інформаційних технологій, яка регламентуючи типові форми, програмні засоби та час роботи з ПК, буде сприяти підвищенню ступеню готовності фахівців з обліку і аудиту до використання сучасних інформаційних технологій у своїй фаховій діяльності.

Література:

1. Завгородний В. П. Автоматизация бухгалтерского учета, контроля, анализа и аудита. -К.: "А.С.К.", 1998 - 768 с.
2. Інформаційні системи бухгалтерського обліку/ За ред. Ф.Ф.Бутинця.– Житомир: ПП "Рута", 2002.– 544 с.
3. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку: історія, теорія, перспективи. – Житомир: АСА, 2001.- 416с.
4. Семенова В.Ю. 1С:Предприятие. 1С:Бухгалтерия 7.7 для Украины. Национальные стандарты. – К.,2001. – 139 с.
5. Шуремов Е. Тенденции развития систем комплексной автоматизации учета и управления// Бухгалтер и компьютер. – 2001.- №6.- С.7-14.
6. Харитонов С. Автоматизация налогового учета в гибких комплексах на базе "1С: Предприятие"// Бухгалтер и компьютер. – 2001.- №2.- С.6-9.
7. Горшар В., Опилатенко В., Сальникова Н. Финансовая отчетность в 1С. Общие принципы// Бухгалтерия. – 2002.- № 4/1 (471).- С.32-35.
8. Каримов И.К. Компьютерные технологии в учебном процессе высшей школы. – К.: ИСМО, 1999. – 68 с.

1. Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future [Електронний ресурс] // General Assembly of United Nations. – Режим доступу: http://www.un-documents.net/wced-ocfl.htm	
2. The Johannesburg Declaration on Sustainable Development [Електронний ресурс]. Доступний з: http://basd.ftce.ft/docs/pol_dec.pdf	
3. Labatt S., White R.R. Environmental Finance: a guide to environmental risk assessment and financial products. – New Jersey: John Wiley and Sons, Inc. – 2002. – 366 p.	
4. Leucken M. Sustainable finance and banking. – Guildford: Biddles Ltd., 2002. – 294 p.	
5. Giusseppi J. Assessing "the triple bottom line": social and environmental practices in the European banking sector // Sustainable banking. – UK: Greenleaf Publishing Limited. – 474 p.	
6. Barta J. Environmental attitudes of banks and financial institutions // Sustainable banking. – UK: Greenleaf Publishing Limited. – 474 p.	
7. Снякєвич І. Економічні інструменти екологіки: теорія і практика / Снякєвич І. // Економіка України. – 1999. – №10. – С. 78–83.	
8. Спандичук Ю.І. Економічні основи управління охорошенням довкілля (методологія і практика). – Львів: ДУ "Львівська політехніка", 1999. – 260 с.	
9. Міщенко В.С. Економічні пріоритети розвитку та охорошення мінерально-сировинної бази в Україні (рідкісні, рідкісноземельні та кольорові метали) / В.С. Міщенко. – К.: Рада по вивченню продуктивних сил НАН України, 2003. – 40 с.	
10. Спєнєнєнєко Б.В. Особливості та проблеми методології визначення поняття «зелений бізнес» / Богдана Степаненко // Економіка та прогностування. – 2010. – №4.	
11. A Thomson Reuters Company [Електронний ресурс]. – Доступний з: http://proincaibon.com/	
12. Leucken M. Sustainable Banking and Finance: The Financial Sector and the Future of the Planet / Marcel Leucken. – UK: Earthscan Publications Ltd., 2001. – 256 p.	
13. Allianz Group Portal [Електронний ресурс]. – Доступний з: https://www.allianz.com/	
14. World Energy Council [Електронний ресурс]. – Доступний з: http://www.worldenergy.org/	

Закінчення табл.1

7	Управлінський облік	ПІ, КТ, КЗ, РЗ, ОР	Word, Excel, КП, ІЕ, ІАС	51	238
	Облік у бюджетних установах	ПІ, КТ, КЗ, РЗ, ОР	Word, Excel, КП, ІЕ, ІАС	17	
	Аудит	ПІ, КТ, КЗ, РЗ, ОР	Word, Excel, КП, ІАС, ІЕ, Audit Expert	34	
	Облік у зарубіжних країнах	ПІ, КТ, КЗ, РЗ, ОР	Word, Excel, КП, ІЕ	17	
	Облік у галузях економіки	ПІ, КТ, КЗ, РЗ, ОР	Word, Excel, КП, ІЕ	34	
	Інвестування	ПІ, КТ, КЗ, РЗ, ОР	Word, Excel, КП, ІЕ, Project Expert	34	
	Виробничо-комп'ютерна практика	ЧР, ОР, ПІ, РЗ, ПР	ІЕ, Word, Excel, Project Expert, Audit Expert	51	
8	Інформаційні системи і технології в обліку	ВП, РЗ, КЗ	ІС:Бухгалтерія, КП, Парус-Бухгалтерія	34	238
	Внутрішньогосподарський контроль	ПІ, КТ, КЗ, РЗ, ОР	Word, Excel, КП, Internet Explorer	17	
	Організація і методика економічного аналізу	ПІ, КТ, КЗ, РЗ, ОР	Word, Excel, КП, Internet Explorer	34	
	Облік у банках	ПІ, КТ, КЗ, РЗ, ОР	Word, Excel, КП, Internet Explorer	34	
	Менеджмент	ПІ, КТ, КЗ, РЗ, ОР	Word, Excel, КП, Internet Explorer	34	
	Маркетинг	ПІ, КТ, КЗ, РЗ, ОР	Word, Excel, КП, Internet Explorer	34	
	Випускна робота бакалавра	ПІ, РЗ, ОР, КЧ	Excel, Word, Парус-Бухгалтерія, ІС:Бухгалтерія	51	

В результаті реалізації запропонованої наскрізної програми підготовки студентів в напрямку використання інформаційних технологій вирішуються наступні основні завдання:

- 426 -

- 303 -

15. Сільки коштів екологічна катастрофа // Контракти. – 2008. – № 28. С. 7.
 16. Association of British Insurace [Електронний ресурс]. – Доступний з: <http://www.abi.org.uk/>
 17. Козьменко О.В. Страховий ринок України: стратегія функціонування в контексті етапного розвитку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. екон. наук: спец. 08.00.08 "Троші, фінанси і кредит" / О.В. Козьменко. – Діонісцьк, 2009. – 32с.

Онопріснко І.М.

Сумський національний аграрний університет

РОЛЬ ФІНАНСОВИХ ПОСЕРЕДНИКІВ В УКРАЇНІ

Анотація. Досліджено питання сутності та ролі фінансових посередників на сучасному етапі, як ефективного механізму залучення інвестиційних ресурсів у розвиток економіки України. Розглянуто проблеми розвитку фінансових посередників за останні два роки, зокрема їх чисельність та обсяги наданих послуг. Визначено цілі та завдання подальшого розвитку фінансових посередників з урахуванням світових тенденцій.

Ключові слова: фінанси, фінансові посередники, ринок фінансових послуг, фінансові інститути, інвестиції.

І. Вступ.

Фінансовий сектор – одна з найважливіших сфер національної економіки, де відбувається формування та розподіл фінансових ресурсів і послуг, та яка пов'язана з діяльністю фінансових установ.

Фінансовий ринок забезпечує накопичення і розподіл інвестиційних ресурсів та надання фінансових послуг, взаємодію надавачів і споживачів цих послуг за правилами, визначеними законами та іншими актами законодавства.

Сучасна ринкова економіка характеризується складною системою господарювання, в якій тісно взаємодіють суб'єкти господарювання та фінансово-кредитні інститути. На сьогодні одним із основних складових цього полісистемного утворення є фінансові посередники.

Розвиток фінансових посередників доводить, що цей сегмент ринкової економіки відіграє провідну роль у забезпеченні економічного зростання, виступаючи механізмом акумуляції та перерозподілу вільних фінансових ресурсів.

На жаль, вітчизняний ринок фінансових посередників ще не став ефективним механізмом залучення капіталу в розвиток економіки країни, що зумовлює проведення наукових досліджень у цій сфері.

Питаннями розвитку фінансових посередників присвячено чимало наукових досліджень, зокрема, С. Боброва, Н.Внукової, А.Загороднього, В.Зимовця, Г.Терещенко, О.Юркевич та багатьох інших.

Утім дослідження переважно стосувались питань функціонування посередників як окремих сегментів ринку і майже відсутні комплексні дослідження й системний підхід щодо визначення напрямів їх розвитку в умовах інтеграції в єдиний ринок фінансових послуг ЄС.

© Онопріснко І.М., 2010

- 463 -

Борматенко Н.В. СИСТЕМО-СЕМІОТИЧЕСЬКИЙ МЕТОД ДЕКОНПОЗИЦІЙ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ДЛІЯ УПРАВЛЕННЯ ОБ'ЄКТАМИ НАЦІОНАЛЬНОГО ХОЗЯЙСТВА1304
 Крутьшкіна О.В. КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВИМИ КОМУНІКАЦІЯМИ1350
 Бойко О.В., Ковальчук Н.А. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКУ ІННОВАЦІЙНИХ ТОВАРІВ1356
 Шилова Л.І., Дятлов Є.В. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА1361
 Чучко О.П., Гізатуліна О.М. ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ1366
 Захра Хаді Саїд РАСПРЕДІЛЕННЯ НАЛОГОВИХ ПОСТУПЛЕНЬ В ОБЛАСТІ ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГОВЛІ В РІЗНИХ ГОСУДАРСТВАХ1371
 Шевченко В.О. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПОНЯТТЯ «ДЕБИТОРСКА ЗАБОРАТОВАНІСТЬ»1386
 Заїка С.А., Заїка Н.А., Кравцова О.М. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПЕРВІСНОЇ ВАРТОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ НЕРУХОМОСТІ1396
 Дворняченко Т.И., Ивченко А.А., Чугунов А.А. АНАЛИТИЧЕСКИЙ ОБЗОР СУЩЕСТВУЮЩИХ МЕТОДОВ И МОДЕЛЕЙ ПРОИЗВОДСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ1408

Джеппарова З.Р.

РВУЗ «Крымский инженерно-педагогический университет

ГЛОБАЛИЗАЦИОННЫЕ ФАКТОРЫ РАЗВИТИЯ
МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ

В статье исследовано развитие мировой экономики, факторов и основных направлений глобализации мировой экономики

Действенность влияния глобализационных процессов на экономику зависит, прежде всего, от степени адаптации национальных народно-хозяйственных механизмов на объективный процесс мировой глобализации. Обязанность государственных органов в этой диалектической связи глобализации и деятельности национальных органов ее регулирования – обеспечить динамизм национальной экономики, содействовать развитию действующих на ее просторах отечественных, иностранных и совместных предприятий, бороться за справедливое распределение преимуществ от реализации между странами, сводить к минимуму влияние ее негативных последствий

Исследованию направлений формирования стратегии вхождения Украины в мировое экономическое пространство в последнее время уделяется большое внимание. Это нашло отражение в трудах ученых-экономистов Беседина В., Будкина В., Дудченко М., Музыченко А. и др.

Целью данной статьи является исследование развития мировой экономики, факторов и основных направлений глобализации мировой экономики.

Основная часть.

Эволюция мирового хозяйства во второй половине XX века связывается с поступательным развитием экономики отдельных, прежде всего, промышленно развитых стран. При этом основной ее тенденцией развития стала интернационализация хозяйственной жизни.

Движение по всему миру гигантских потоков капитала, товаров, людей и интенсивный обмен информацией определяют лицо и динамику уходящего века.

Для собирательного обозначения всех этих процессов применяется термин "глобализация".

В ходе конкурентной борьбы между странами сложилась система международного разделения труда (МРТ), которое находит свое выражение в устойчивом производстве товаров и услуг в отдельных странах сверх внутренних потребностей в расчете на международный рынок.

Оно основывается на международной специализации, которая предполагает наличие пространственного разрыва между отдельными стадиями производства или между производством и потреблением в международном масштабе.

© Джеппарова З.Р., 2010

- 304 -

- 425 -

204	34	Word, Excel, KPI, IE	III, K3, P3, OP	Национальна економіка
	51	Word, Excel, KPI, IE, IAC, Project Expert	III, KT, K3, P3, OP	Фінансовий облік
	34	Word, Excel, KPI, IE	III, KT, K3, P3, OP	Економічний аналіз
	51	Word, Excel, KPI, IE	III, KT, K3, P3, OP	Регіональна економіка
	34	Word, Excel, KPI, IE	III, K3, P3, OP	Гроші та кредит
187	34	Word, Excel, KPI, IE	III, K3, P3, OP	Национальна економіка
	34	Word, Excel, KPI, IE, IAC	III, K3, P3, OP	Економіка праці і соціально-трудові відносини
	51	Word, Excel, KPI, IE, IAC, Project Expert	III, KT, K3, P3, OP	Фінансовий облік
	34	Excel, KPI, IAC	OP, KT, K3, CP	Податковий облік
	34	Word, Excel, KPI	KT, K3, CP	Фінанси
180	36	Word, Excel, KPI, IE, NP	III, OP, KT, K3, CP	Економіка підприємства
	18	IE, KPI, Word	III, K3, OP	Мікроекономіка
	36	Excel, KPI, IAC	CP, KT, K3	Бухгалтерський облік
	36	Excel, KPI	P3, K3	Економіко-математичні моделі в управлінні економікою
	54	Excel, KPI	P3, K3	Економіко-математичне моделювання
90	36	Excel, KPI, IAC	P3, K3	Бухгалтерський облік
	18	Word, IE, KPI	III, K3, OP	Макроекономіка
90	36	Excel, NP, KPI	KT, K3, P3	Теорія ймовірностей та математична статистика
	18	Word, IE, KPI	III, K3, OP	Макроекономіка

Продовження табл. 1

Дронова А.Ю.

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗДРІБНОГО РИНКУ НАФТОПРОДУКТІВ УКРАЇНИ: ОСНОВНІ ГРАВЦІ І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ1198

Іващук Н.Л.

МОДЕЛЮВАННЯ ЦІН ТА ЗАСТОСУВАННЯ ОПЦІОНІВ З ПАРАМЕТРОМ ВІДСТУПУ У ФУНКЦІЇ ВИПЛАТИ1209

Скорик О.О.

ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ БАГАТОВАРІАНТНОЇ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА.....1214

Матусевич К.М.

ОНОВЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ1220

Омельченко Р.В.

ДИНАМІЗМ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ, ЯК ФАКТОР ЦИКЛІЧНОСТІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ1230

Волошенко А.В.

ПЕРШИЙ ЕТАП РЕФОРМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ1240

Проценко І.М., Реп'яшник М.О.

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ ТА КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА1249

Кучумова І.Ю.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ1254

Кмин О.О., Артамонова Н.С.

ПРОБЛЕМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЛОГІСТИЧЕСКИХ ЗАТРАТ ПРІДПРИЯТИЙ УКРАЇНИ1265

Наумов М.С.

ЕВОЛЮЦІЯ РИНКУ В ПОСТІНДУСТРІАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ1271

Алакоз І.С., Кравцова Л.В.

РОЗРОБКА ШЛЯХІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМ І СИСТЕМ ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ1277

Ковальова Ю.М.

СВІТОВИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ BANCASSURANCE1282

Хоменко Л.М.

ОПТИМІЗАЦІЯ РІШЕНЬ ПО РОЗШИРЕННЮ ВИРОБНИЦТВА НОВОЇ ПРОДУКЦІЇ1297

- 464 -

На сьогоднішній день фінансовими посередниками виступають: банки, фінансові компанії, кредитні спілки, страхові компанії, пенсійні фонди та ін.

дінансирів руху активів.

рами або кредиторами та реципієнтами коштів на основі дії принципу зв'язку в курси між постачальниками і споживачами фінансового капіталу, між інвестором і оператором ринку, інвестиційно-кредитні установи, що перерозподіляють ре-ні операції ринку, інвестиційно-кредитні установи, що перерозподіляють професій-Сучасні фінансові посередники розглядаються як спеціалізовані професій-держави за діяльністю фінансових посередників. [2]

- пріоритети в здійсненні регулятивних та наглядових функцій з боку

- загальні правові засади у сфері надання фінансових послуг;

новлюються :

слуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» законодавче вста-го регулювання».[5] З набранням чинності Закону України «Про фінансові по-«Про заходи щодо розвитку фондового ринку та вдосконалення його державно-ник» уперше було узагальнено важко в Постановах Кабінету Міністрів України

У національній практиці на офіційному рівні термін «фінансовий посеред-моли до себе і продають їх як активи за гроші». [3]

Розглядаючи змістовно-структурну характеристику поняття «фінансове посередництво», слід зазначити, що «фінансові посередники або фінансові ін-стигати являють собою організації, що випускають фінансові зобов'язання (ви-Позитивна специфікація в діяльності економічних суб'єктів і диверсифі-кація напрямків укладання капіталу об'єктивна роль посилюють професійного послуг.

ності вживати ефективних заходів з нагляду та регулювання ринків фінансових можність інститутів державного регулювання, що позначилося на неспромож-вень прозорості діяльності фінансових установ, недостатність інституційна спро-ефективної системи захисту прав споживачів фінансових послуг, низький рі-ваною угодності і спроможності комп'ютеризувати прийняті рішення, відсутність капі і ліквідності активів для окремих фінансових ринків, дисбаланс між очіку-капіталізація фінансових установ, неадекватність вимог до якості та диверсифі-виявила низку проблем на ринках фінансових послуг, серед яких: недостатня зміна зовнішнього середовища, зокрема прояви світової фінансової кризи,

III. Резюме.

Метою дослідження є визначення динаміки розвитку фінансових посеред-ників в умовах світової фінансової кризи та поступової інтеграції українського ринку в єдиний ринок фінансових послуг ЄС, а також формування завдань для ефективного функціонування фінансових посередників з використанням статис-тичних методів.

II. Формування цілей статті.

III. Результати.

При формуванні наскрізної програми підготовки студентів в напрямку використання інформаційних технологій приймалися до уваги, перш за все, методична доцільність застосування різних форм і засобів, узгодження змісту підготовки і забезпечення її наступності на різних етапах навчання з наростанням елементів творчості і професійного рівня.

При цьому були виділені наступні форми використання інформаційних технологій:

- КЗ – контроль знань,
- КТ – комп'ютерний тренінг,
- ЧР – числові розрахунки,
- ОР – оформлення рефератів, курсових та дипломних робіт,
- ПІ – пошук інформації,
- ПР – формування практичних навичок роботи з ПК,
- ВП – вивчення конкретних програмних засобів та технологій обробки інформації,
- РЗ – розв'язування задач за допомогою комп'ютерних технологій,
- КЧ – виконання комп'ютерної частини дипломної роботи.

Як основні засоби до уваги приймалися браузер Internet Explorer (IE), загальнодоступні пакети офісних програм, найбільш поширені бухгалтерські програми, інформаційно-аналітична система "Парус-Консультант" (ІАС), а також контролюючі (КП) та навчаючі (НП) програми власної розробки навчального закладу.

Посеместрове планування використання ПК і комп'ютерних технологій при підготовці бакалаврів за напрямом "Облік і аудит" наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Посеместрове планування використання ПК і комп'ютерних технологій

Семестр	Дисципліна	Вид використання ПК	Програмні засоби	Час роботи з ПК, год.	Всього за семестр, год.
1	2	3	4	5	6
1	Економічна інформатика	ПР, ВП, КЗ	Windows, Word, Excel, MathCad, КП	36	54
	Вища математика	РЗ, КТ, КЗ	MathCad, КП	18	
2	Економічна інформатика	ПР, ВП, КЗ	Access, Power Point, IE, КП	36	72
	Вища математика	РЗ, КТ, КЗ	MathCad, КП	18	
	Статистика	ЧР, КТ, КЗ	Excel, НП, КП	18	

Лібералізація економіки означає збільшення частоти зв'язів між підприємствами та міжнародними ринками.

Після распада мирової соціалістической системи більшою частотою вказується на зв'язі між економікою та іншими сферами суспільства.

Процес інтернаціоналізації мирового господарства в 90-х роках, по сравнению с 80-ми, має певні нові риси, які розглядаються в наступному розділі.

Інтеграція економіки означає збільшення частоти зв'язів між підприємствами та міжнародними ринками.

Мировая економіка являється складною системою, в якій частотою зв'язів між підприємствами та міжнародними ринками.

Мировая економіка являється складною системою, в якій частотою зв'язів між підприємствами та міжнародними ринками.

Мировая економіка являється складною системою, в якій частотою зв'язів між підприємствами та міжнародними ринками.

Мировая економіка являється складною системою, в якій частотою зв'язів між підприємствами та міжнародними ринками.

Мировая економіка являється складною системою, в якій частотою зв'язів між підприємствами та міжнародними ринками.

Мировая економіка являється складною системою, в якій частотою зв'язів між підприємствами та міжнародними ринками.

Мировая економіка являється складною системою, в якій частотою зв'язів між підприємствами та міжнародними ринками.

Мировая економіка являється складною системою, в якій частотою зв'язів між підприємствами та міжнародними ринками.

Мировая економіка являється складною системою, в якій частотою зв'язів між підприємствами та міжнародними ринками.

Мировая економіка являється складною системою, в якій частотою зв'язів між підприємствами та міжнародними ринками.

Мировая економіка являється складною системою, в якій частотою зв'язів між підприємствами та міжнародними ринками.

Мировая економіка являється складною системою, в якій частотою зв'язів між підприємствами та міжнародними ринками.

Мировая економіка являється складною системою, в якій частотою зв'язів між підприємствами та міжнародними ринками.

Мировая економіка являється складною системою, в якій частотою зв'язів між підприємствами та міжнародними ринками.

Найголовніше завдання фінансових посередників - спрямувати рух капіталу до найефективніших споживачів. Базовою основою їх функціонування є реалізація кредитно-інвестиційних угод та заміна прямого фінансування непрямым через випуск власних вторинних зобов'язань. Логічно, що предметом праці для посередників на ринку стають цінні папери й гроші.

Фінансові посередники є інституційними учасниками фінансового ринку. На відміну від індивідуальних учасників інституційні є колективними учасниками, які провадять різного виду професійну фінансову діяльність й розподіляють прибуток між засновниками відповідно до правових норм і конкретної угоди.

Згідно з вимогами чинного законодавства фінансові посередники можуть виконувати функції:

- з консолідації збережень індивідуальних інвесторів і подальше диверсифіковане вкладення накопиченого капіталу в різні проекти. Індивідуальні збереження з інвестиційними намірами є особливим видом збережень, і для багатьох непрофесійних учасників ринку звернення до інституційних фінансових консультантів - переважна форма участі у масштабних проектах;

- із забезпечення рівноваги на ринку капіталів через погодження пропозицій і попиту на фінансові ресурси. За рахунок масштабів діяльності й портфельного управління активами посередники гармонізують відносини між поставальниками і споживачами капіталу, ліквідують дисбаланс між пропозицією і попитом на вільні кошти, забезпечуючи при цьому ефективний розподіл і перерозподіл ресурсів на первинному і вторинному ринках. Професійна організація андеррайтингу як задоволення потреб клієнтів щодо гарантованого розміщення їхніх активів є винятковою прерогативою інституційної форми посередництва;

- з перерозподілу і зниження фінансових ризиків. Професійні посередники при купівлі чи продажу фінансових активів саме торгують ризиками, перерозподіляючи їх між консервативними й агресивними учасниками ринку - між більш неохочими і менш неохочими до ризику економічними суб'єктами.

Не виникає сумнівів, що фінансові посередники є життєво важливими для зростання, розвитку і стабільності ринкової економіки, вони підтримують розвиток корпоративних структур, забезпечують фінансування запровадження інновацій тощо.

Науковці відзначають, що особливу роль у формуванні конкурентоспроможності української економіки й підвищенні результативності виробництва відіграє спроможність ринку мобілізувати значні обсяги вільного капіталу й оперувати ними.

Йдеться про розмаїття механізмів фінансування й інвестування, а також надання фінансових послуг інвесторам професійними учасниками ринку фінансових послуг.[1]

1126 Пантьо А.М., Семнов А.А. РОЗРОБКА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ ЗБУТВУ ПРОДУКЦІЇ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА 1126

1127 Небава М. І., Небава І. М., Ластовецька О. С. ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ В ПРОЦЕСІ ТРАНС-ФОРМАЦІЇ І СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ 1127

1132 Том - V

1144 Садьков В. М., Воронько А.Д. ПРАКТИЧЕСКОЕ ПРИМЕНЕНИЕ ПРОИЗВОДСТВЕННОЙ ФУНКЦИИ КОБА-ДУГЛАСА НА ПРИМЕРЕ ЗАО «НКМЗ» 1144

1149 Тимошенко Ю.Г. МОДЕЛІ ВИЗНАЧЕННЯ ОБ'ЄМІВ КРНТРАФАКТНОЇ ПРОДУКЦІЇ 1149

1149 Бондар Т.В., Мудрик Т.О. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ІЗ ВРАХУВАННЯМ ОСОБЛИВОСТЕЙ АГРАР-НОГО ВИРОБНИЦТВА 1149

1158 Журавльова Т.В. ДОКУМЕНТУВАННЯ - ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЗА РІВНЯМИ УТРАЧАННЯ ВИПАТІВ 1158

1163 Ковтун Д.В., Гриценко А.О., Ткачук В.А. ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА 1163

1174 Губась О.А., Рудницький Ю.П. ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ І АУДИТУ ВИПАТІВ І ВИХОДУ ПРОДУКЦІЇ СВИНАРСТВА 1174

1179 Михайлова В.М. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МЕТОДІВ ЛОГІСТИЧНИХ ПРІНЦИПІВ ФОРМУВАННЯ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАБОРГОВАНИХ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ ТА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ 1179

1184 Губіна І.І. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО ЦИКЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАР-СЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА ЯК ФАКТОРА ВПЛИВУ НА ЙОГО КРЕДИТОСПРОМОЖНІСТЬ 1184

•Широкое применение нашли единые для всех стран стандарты на технологию, загрязнение окружающей среды, деятельность финансовых институтов, бухгалтерскую отчетность, национальную статистику и т.д. Эти стандарты распространяются также на образование и культуру.

•Внедрение одинаковых критериев макроэкономической политики, унификация требований к налоговой политике, к политике в области занятости и т.д. Этому во многом способствует деятельность таких международных организаций, как Международный валютный фонд (МВФ), Всемирная торговая организация (ВТО) и др.

Тем не менее, несмотря на интенсификацию процесса глобализации, мировая экономика еще далека от глобальной: половина населения развивающихся стран живет в замкнутой экономике, не затронутой международным экономическим обменом и движением капиталов.

Современное мировое хозяйство неоднородно. В него входят государства, отличающиеся социальной структурой, политическим устройством, уровнем развития производительных сил и производственных отношений, а также характером, масштабами и методами международных экономических отношений.

Важной проблемой мирового хозяйства становится взаимодействие разноразрядных систем, которые характеризуются не только степенью развитости, но и степенью вовлеченности в МРТ и мировое хозяйство. Особенность нынешнего развития мировой экономики - интеграция, причем интеграция всеобщая: капиталов, производств, труда. Возникнув первоначально в Европе (Европейское экономическое сообщество - ЕЭС, Совет Экономической Взаимопомощи - СЭВ), она за последние годы охватила новые страны и регионы и развивается по следующим направлениям:

- интернационализация производительных сил;
- интернационализация международного разделения труда;
- увеличение масштабов и качественное изменение характера традиционной международной торговли овеществленными товарами;
- международное перемещение финансов, обеспечивающее переплетение и взаимозависимость экономической деятельности в различных странах; развитие сферы услуг;
- международный обмен научно-техническими знаниями;
- международная миграция рабочей силы;
- международное сотрудничество, направленное на решение глобальных проблем современности (охрана природы, освоение Мирового океана, космоса, помощь голодающему населению развивающихся стран и др.).

Анотація. Зарпономована наскрізна програма підготовки майбутніх фахівців з обліку і аудиту в галузі використання сучасних комп'ютерних технологій. **Ключові слова:** навчальний процес, облік і аудит, комп'ютерні технології, програма забезпечення.

І. Вступ.

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується активним проникненням новітніх інформаційних технологій в усі сфери діяльності людини, що зумовлює необхідність інформаційної інформатизації процесу підготовки майбутніх фахівців будь-якої галузі. Особливо це стосується як фахівців з обліку і аудиту, так і фахівців з інших галузей активної економіки. Вплив інформаційних технологій на розвиток економіки та суспільства в цілому становить величезний інтерес для дослідників та практиків. У зв'язі з цим виникає потреба в розробці спеціальних програм, які б забезпечили ефективне використання інформаційних технологій у галузі обліку і аудиту, а також у інших галузях економіки. У цьому зв'язі набуває все більшого значення проблема підготовки фахівців з обліку і аудиту в галузі використання сучасних комп'ютерних технологій. У зв'язі з цим виникає потреба в розробці спеціальних програм, які б забезпечили ефективне використання інформаційних технологій у галузі обліку і аудиту, а також у інших галузях економіки. У цьому зв'язі набуває все більшого значення проблема підготовки фахівців з обліку і аудиту в галузі використання сучасних комп'ютерних технологій.

ІІ. Постановка задачі

Підготовка фахівців з обліку і аудиту в вищих навчальних закладах України ведеться у відповідності з навчальними планами, поточними програмами. План навчально-методичного процесу складається з курсів з економічної теорії та загальної економіки і професійної підготовки. Тільки остання частина плану містить 37 дисциплін. При вивченні різних дисциплін засоби комп'ютерної техніки використовуються в різній мірі, що зумовлюється як різницями між дисциплінами, так і традиційними методами викладання. Так, наприклад, при викладанні дисциплін економічної статистики та економічної теорії використовуються спеціальні комп'ютерні програми, що забезпечують ефективність та економічність підготовки фахівців з обліку і аудиту в галузі використання сучасних комп'ютерних технологій.

ІІІ. Форматизація підготовки бакалаврів з напрямку «Облік і аудит»

Дніпропетровський державний технічний університет
 Карімов І.К., Карімов Г.Г., Грановський С.С.

Балибюк І.В., Замчевська Н.В.
 АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ1048

Момот А.И., Мирошниченко Е.В.
 ДИАГНОСТИКА КАЧЕСТВА УПРАВЛЕНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРОЦЕССОВ ВУЗа1053

Шкурупій О.В., Білоброва Т.О.
 ПІДХОДИ ДО ПІЗНАННЯ СУТНОСТІ ЦИКЛІЧНОСТІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ1060

Черкавская Т.М., Горпиняк А.Г.
 НЕБАНКІВСЬКІ ФІНАНСОВІ УСТАНОВИ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ1066

Тітаренко В.В.
 ТРАНСФЕРТИ – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА МІЖБЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ1073

Білоброва Т.О.
 ПРОЯВИ ЦИКЛІЧНОГО РОЗВИТКУ НА РИНКУ НЕРУХОМОСТІ: АСПЕКТИ ТЕОРІЇ ТА СУЧАСНОЇ ЕМПІРИКИ1078

Василиха Н.В., Марценюк-Розарьонова О.В.
 АГРОСТРАХУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ГОСПОДАРСТВА1088

Котляр А.Б.
 БРЕНД-МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ1094

Онищенко О.В.
 ПРОЦЕСИ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ НА УКРАЇНСЬКОМУ РИНКУ АВІАПЕРЕВЕЗЕНЬ1100

Швец Ю.В.
 ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ДОХОДНОЇ ЧАСТИНИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ1108

Коренюк П. І.
 ЕКОНОМІЧНЕ СТИМУЛЮВАННЯ ВІДТВОРЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ1113

Лихолат С.М., Бура-Ярошевич М.О.
 ЗАСТОСУВАННЯ КРЕАТИВНИХ МЕТОДІВ У ПРОЦЕСІ ПІДБОРУ ПЕРСОНАЛУ1119

Зарпальною тенденцією на ринках фінансових послуг, як і в основних галузях економіки, став спад темпів росту ліквідної активності на кінець року.

Фінансові установи	2008р.	2009р.	Темп зростання, %
1. Страхувальні компанії	469	450	95,9
2. Кредитні установи з них:	878	816	92,9
- кредитні спілки	829	755	91,1
- інші кредитні установи	20	32	160,0
- юридичні особи публічного права	29	29	100,0
3. Ломбарди	314	373	118,7
4. Фінансові компанії	193	208	107,7
5. Довірчі товариства	2	2	100,0
6. Державні пенсійні фонди	109	109	100,0
7. Адміністратори НПФ	50	49	98,0
8. Інші фінансові установи	1	1	100,0
Разом	2016	2008	99,6

Динаміка фінансових установ

Таблиця 1

Проведений аналіз динаміки фінансових посередників за останні два роки показав, що їх чисельність зменшилась (таблиця 1), зокрема скоротилась кількість страхувальних компаній на 4% або на 16 установ, кредитних установ на 7% або на 62 установи, натомість зросла кількість ломбардів на 18,7%, хоча їх діяльність для економіки держави не визначається особливою важливістю. Інвестиції у розвиток реального сектору вітчизняної економіки.

Насамперед потрібно підняти рівень інвестицій в економіку держави. Інвестиції в економіку держави є одним з найважливіших пріоритетів довгострокової економіки України. Уже сьогодні вирішення завдань подальшого розвитку фінансових посередників в Україні є одним з найважливіших пріоритетів довгострокової економіки. Інвестиції в економіку держави є одним з найважливіших пріоритетів довгострокової економіки. Інвестиції в економіку держави є одним з найважливіших пріоритетів довгострокової економіки. Інвестиції в економіку держави є одним з найважливіших пріоритетів довгострокової економіки.

Сокиринська І.Г.
ОСНОВНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИНАМІЧНОЇ РІВНОВАГИ ПІДПРИЄМСТВА З ПОЗИЦІЙ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ950

Прохорова В.В.
ЕКОНОМІЧНА ІДЕНТИФІКАЦІЯ ПАРАМЕТРІВ СТІЙКОСТІ ТА РИЗИКОВАНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СКЛАДНИХ ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКИХ СИСТЕМ956

Весперіс С.З., Луцій О.П.
МАРКЕТИНГ ВЗАЄМОДІЯ ЯК ОСНОВНА КОНЦЕПЦІЯ ПРОМИСЛОВОГО МАРКЕТИНГУ968

Божанова О.В.
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО УПРАВЛІННЯ ПОТЕНЦІАЛОМ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ976

Бодрецький М.В.
УПРАВЛІННЯ ПОТОКАМИ В РУСІ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ990

Гугул О.Я.
СТРАТЕГІЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПЕРСОНАЛУ НА ЗАСАДАХ КОНСАЛТИНГУ997

Падерін І.Д., Скрипник В.В.
ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА1004

Евдоченко Е.А. Солодковський Ю.М.
МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ МЕЖДУНАРОДНИХ КОМПАНІЙ В УСЛОВИЯХ КРИЗИСА1011

Ковтун Л.Е.
ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ ДІАГНОСТИКИ ПІДПРИЄМСТВ1019

Аджимет Г.Х.
ФАКТОРИ, ВЛИЯЮЩИЕ НА ЦЕНЫ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОЙ ПРОДУКЦИИ1027

Чебанова Н.В., Орлова В.М.
ІНТЕГРАЦІЯ В ТРАНСПОРТНІЙ ГАЛУЗІ1035

Бандар Т.В., Лепеган І.М.
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ1043

Аналіз річних обсягів наданих послуг за видами фінансових установ (таблиця 2) показав, що збільшились надані послуги істраховим компаніям (таблиця 2), зменшились надані кредити кредитним спілкам на 30%, інші кредити зменшились на 15%.

Види установ	2008р. (млн.грн)	2009р. (млн.грн)	Темп зростання, %
Страхові компанії	24 008,6	20 442,1	85,1
Кредитні спілки	5 572,8	3 909,1	70,1
- надані кредити	3 951,1	2 959,3	74,9
- внески на депозитні рахунки			
Фінансові компанії	1 796,0	1 753,7	97,6
- обсяг послуг			
Інші кредитні установи	2 901,0	1 805,4	62,2
- надані кредити			
Недержавні пенсійні фонди	582,9	754,6	129,4
- пенсійні внески			
Львівська	2 126,0	3 505,0	164,9
- надані кредити під заставу			

Таблиця 2

Обсяги основних наданих послуг, портфель договорів протягом року збільшилися спадною динаміку.

Розмір активів фінансових установ на кінець 2009 року у порівнянні до 2008 року залишається майже незмінним зважаючи на негативні наслідки фінансової кризи і склав 61,0 млрд.грн.

Так, станом на 31.12.2009 найбільшу частку становлять активи страхових компаній (69%), активів кредитних установ (19,4%) та фінансових компаній (скупно 9,2%). [4]

Таким чином, зниження показників діяльності у цих сферах найбільше починається на загальному ринку небанківських фінансових послуг.

В системе международных экономических отношений наряду с товарными рынками функционируют мировой финансовый рынок, международный рынок труда, мировой информационный рынок, международная валютно-финансовая система.

Движение капитала, иностранные инвестиции, долгосрочные международные, государственные кредиты придают мировой финансовой системе, завершённый вид.

Страновые различия в обеспеченности трудовыми ресурсами, в возможностях и условиях занятости населения определяют возникновение и развитие межгосударственных потоков рабочей силы, что обуславливает формирование международного рынка труда.

Возрастание роли информационного обеспечения, интеллектуальной собственности, широкое внедрение системы патентования, лицензирование изобретений и открытый, межгосударственные соглашения по защите авторских прав создают предпосылки для развития мирового информационного рынка.

Таким образом, МЭО являются мирохозяйственными отношениями рыночного типа, выступающими как особый фактор международной экономической интеграции.

Международная экономическая интеграция (МЭИ) - процесс хозяйственного и политического объединения стран на основе развития глубоких устойчивых взаимосвязей и разделения труда между отдельными национальными хозяйствами, взаимодействия их экономик на различных уровнях и в различных сферах.

Таким образом, мировые хозяйственные отношения, проявляющиеся в интернационализации производства и интеграции, приводят к усилению взаимосвязи отдельных национальных экономик, формированию целостности мирового хозяйства.

В основе предпосылок и движущих сил глобализации мировой экономики лежит ряд факторов, относящихся к ведущим сферам современной жизни:

Экономический фактор. Огромная концентрация и централизация капитала, рост крупных корпораций.

Политический фактор. Государственные границы постепенно утрачивают свое значение, становятся все более прозрачными, дают все больше возможностей для свободы передвижения всех видов ресурсов.

Международный фактор. Динамика глобализации связывается с датами крупных международных событий. Так, называют три вехи, стимулировавшие процессы глобализации.

Это, прежде всего, конференция Европейских сообществ в Люксембурге в 1985г., которая приняла Европейский акт (вступил в силу в 1987г.), провозгла-

1. Зарайнова Л., Руденко О. Сучасна оцінка досліджень євроатлантичної інтеграції в галузі державного управління // Україна-НАТО. Науковий журнал № 1(23). - 2008р. С.65-75.
2. Крутяк А.М. Роль держави в підвищенні ефективності антикризового управління економікою // Держава та регіони. - 2007. - №6. - С. 73 - 80
3. Кондратов О.М. Сучасні тенденції розвитку державного регулювання економіки в Україні // Економіка та держава. - 2007. - №3. - С. 52 - 55
4. Соколовська А.М. Економічна функція держави та особливості її виконання в Україні // Економіка України. - 2009. - №3. - С. 20-23

ІІІ. Висновки.

Проведене нами дослідження дає підстави зробити висновок, про те, що проблема державного регулювання економічного зростання України на сьогодні є дуже актуальною й зумовлена необхідністю термінового впровадження на державному рівні низки заходів для стабілізації підприємницького середовища, правового поля тощо. В умовах глобалізації потреба в державному регулюванні лише посилюється, а його методи вдосконалюються.

В умовах глобальної економіки в рамках однієї країни неможливо ефективно вирішити зростаючі економічні проблеми, з цих позицій міждержавне регулювання є механізмом згладжування економічних криз, забезпечення сталого економічного зростання, а також гарантування успішного випищення соціальних проблем.

ІІІ. Висновки.

Основні інструменти: грошова емісія, операції з державними цінними паперами на відкритому ринку, зміна норми обов'язкових резервів, маніпулювання обліковою ставкою.

тними установами на 38%, натомість спостерігається збільшення виданих кредитів під заставу ломбардами майже на 65% та на 29%, збільшились внески до недержавних пенсійних фондів. Така ситуація є наслідком світової фінансової кризи .

Загальними негативними тенденціями 2009 року, що позначилися на розвитку фінансових посередників, були:

- відтік портфельних інвестицій з українського фондового ринку;
- обмеженість доступу до зовнішніх та внутрішніх кредитних ресурсів;
- суттєве скорочення попиту на світових ринках на продукцію українського експорту, що загрожує скороченням виробництва, доходів громадян та зайнятості населення;
- стагнація фондового ринку;
- збільшення ризиків, пов'язаних з інвестуванням активів фінансових установ, та неповернення наданих позик (кредитів);
- зменшення довіри населення до фінансових установ взагалі та валютно-курсова нестабільність;
- відсутність достатніх механізмів захисту споживачів фінансових послуг у разі затягування або відмови фінансовою установою виконання своїх зобов'язань за укладеними договорами.

IV. Висновки.

Отже, світова фінансова криза та нестабільність вітчизняної економіки призвели до того, що зменшилась кількість фінансових посередників та обсяги наданих ними фінансових послуг, що є негативним явищем для конкурентоспроможності національної економіки в умовах поступової інтеграції українського ринку в єдиний ринок фінансових послуг ЄС.

З огляду на світові тенденції глобалізації та євроінтеграції можна визначити такі цілі й завдання подальшого розвитку фінансових посередників в Україні:

- зростання конкурентоспроможності фінансових посередників за рахунок підвищення рівня прозорості, капіталізації та ліквідності наданих фінансових послуг в результаті залучення дрібних інвесторів та забезпечення захисту їхніх інвестицій, розширення спектру фінансових інструментів;
- підвищення рівня поінформованості громадян про можливі напрями інвестування заощаджень на ринках фінансових послуг;
- підвищення рівня наданих фінансових послуг професійними учасниками ринків;
- формування сприятливого податкового клімату для учасників ринку із метою збільшення обсягів інвестицій;

944..... ПОТЕНЦІАЛ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ
ЕФЕКТИВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧОГО
Ткаченко В.П., Мазана Т.В.

937..... ОПИС МОДЕЛІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ОРГАНІЗАЦІЇ
Миронова О.О.

929..... СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ
МОТИВАЦІЙНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРАЦІВНИКІВ
Миронова Р.М.

920..... УКРАЇНА ТА ПРИНЦИПИ ІІ ПОБУДОВИ
ФУНКЦІОНАЛЬНА СТРУКТУРА БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ
Корякін М.В.

913..... КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА
ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА
Кузьмак О.Л., Сістук Г.Г.

903..... ГАЛУЗЬОЮ НА ЗАСАДАХ МЕНЕДЖМЕНТУ
ПРИНЦИПИ ТА ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ
Комарова О.А.

895..... ОСНОВА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЯТТЯ
ТЕХНОЛОГІЧЕСКОЕ ОНОВЛЕНІЕ ПРОИЗВОДСТВА КАК
Федорова Ж.А.

887..... САНАТОРНО-КУРОРТНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УМОВАХ
РИНКУ
Влащенко Н.М.

875..... СТРАТЕГІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
ІНСТРУМЕНТИ ТА ВАЖЕЛІ РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ
Пенцькова О.Г.

864..... МОЖЛИВІСТЬ
ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНОСТЬ: ПРОБЛЕМА ЧИ
Чемчикова Р.А., Косарева І.П., Майборода О.В., Безугла Ю.Є.

857..... ДІЛ ДАК "ХІЛІВ УКРАЇНИ" У МАНСЬКОГО ЕЛЕВАТОРУ
МОДЕЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ АГРОПРОМИС-
ЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ РИЗИКУ НА ПРИКЛАДІ

Розподіл регулюючих функцій і розмежування повноважень між національним і міждержавним рівнями регулювання, також як і масштаби державного втручання в економіку кожної країни, співвідношення адміністративних та економічних методів регулювання у всіх країнах світу не були постійними, раз і назавжди визначеними.

Державне регулювання на різних рівнях з плином часу зазнавало певних змін.

У глобальних умовах державне регулювання економічного зростання в Україні має здійснюватися за допомогою інструментів фіскальної, бюджетної, податкової, грошово-кредитної та інших напрямів державної економічної політики.

Інструментами фіскальної політики є державні закупівлі, що характеризують бюджетні видатки, і податки, які визначають бюджетні доходи.

У межах бюджетної політики держава здійснює пряме фінансування установ сектору загального державного управління, фінансування інвестиційних програм, обслуговування державного боргу.

Бюджетна політика України постійно перебуває в центрі уваги науковців, економістів, політиків, інших фахівців, що зумовлено її вагомим місцем серед інструментів економічної політики в умовах глобалізації. У бюджетній політиці найяскравіше виявляються інтереси різних верств суспільства.

Державні фінанси істотно впливають на реальну економіку та її зростання, тому динаміка основних макроекономічних показників може виступати одним із критеріїв успішності того або іншого варіанта бюджетної політики.

Крім того, слід відзначити, одним з вагомих критеріїв бюджетної політики є законодавча база, формування якої в Україні відбувається нерівномірно, що зумовлено унікальністю трансформаційного періоду.

Головною метою державних органів влади, відповідно до чинного законодавства, є фінансова підтримка місцевого самоврядування, участь у формуванні доходів місцевих бюджетів, здійснення контролю за законними, доцільними, економічними, ефективними витратами коштів і належним їх обміном.

Держава повинна гарантувати органам місцевого самоврядування дохідну базу, достатню для забезпечення населення послугами на рівні мінімальних соціальних потреб.

Податкова політика застосовується для поповнення державних фінансових ресурсів, а також для стимулювання економічного зростання, науково-технічного прогресу, здійснення структурних перетворень, підвищення конкурентоспроможності вітчизняних виробників на світовому ринку товарів та послуг.

Грошово-кредитна політика здійснюється з метою впливу на грошову позицію, для досягнення якої Національний банк України використовує такі

искусство, политическое и социальное представление и установка миллионеров

раняються як інші член економічної сфери. Вони взаємодіють і на інші сторони економічного обсягу: культуру, мораль, життя, життєвими цінностями.

Пропессы глобалізації і поспречіям не от-
приводства и торговли в мировой экономике.

логич, фондов, кредитных), оказывающих громадное влияние на всю сферу
бализации, - становление и протрессирющих розтфинансовых рынков (ва-
Современное новое явление, характерное для современных процессов гло-
корпорации (ТНК), стремительно развиваются в последние десятилетия.

изводства, индустриальной формой которой выступают транснациональные
Основной глобализации стала интранационализация не обмена, а про-
лизации отдельных стран.

ная, а в индустриальной торговле, основанная на внутритрансовой специа-
готовки изделия. По своему содержанию это преимущественно не междуна-
шний, оборудования, наукоемкие, высокотехнологические предприятия и другие
самыми развитыми и странами, а его товарное население составляют ма-
ли существенно изменилось место товаров в международной торговле.
Товары. Основными направлениями и товарными составными элементами торго-
вля в виде обмена готовых изделий на колонизационные аграрно-сырьевые
время была межгосударственная торговля, а точнее, торговля между метрополиями и
Транной формой интранационализации хозяйственной жизни длительное
ныне владения).

нынешнее развивающиеся страны (в прошлом в большинстве своем колониза-
ду промышленно развитыми странами и лишь во вторую очередь захватывают
Современные процессы глобализации развиваются, прежде всего, меж-
денно к интранационализации экономической деятельности.

либерализация, deregулирование рынков товаров и капитала усилили тен-
циональном смысле.

обычай способствует мобильности людей в географическом, духовном и эмо-
Общественный фактор. Ослабление роли традиций, социальных связей и
ресурсов.

Прежде возможности для быстрого распространения идей, товаров, финансовых
Технический фактор. Средства транспорта и связи создают невиданные
пакта.

И, наконец, это воссоединение Германии, ликвидации СЭВ и Варшавского
рып продолжался восемь лет.

(главным образом о снижении тарифов и других ограничительных в торговле), кото-
ГЛАТ) в Пунта дель Эсте в 1986г., открывшая Уругвайский район переговоров
Далее, это конференция Генерального соглашения о тарифах и торговле
свободы в международной движении товаров, людей, услуг и капитала.

Терешко Ю.В.
ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ И ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ РЕГИОНОВ УКРАИНЫ770

Бывшев Р.А., Бывшева Л.А.
ОСОБЕННОСТИ ВЛИЯНИЯ СОЦИАЛЬНО-БИОГРАФИЧЕСКИХ ХАРАКТЕРИСТИК ЛИЧНОСТИ РУКОВОДИТЕЛЯ НА ЭФФЕКТИВНОСТЬ УПРАВЛЕНЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ776

Лебедева О.Е.
СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ПРОИЗВОДСТВА МОЛОКА В АР КРЫМ783

Гуржій Н.М., Воронкова Т.В.
УПРАВЛІННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЮ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА788

Мороз С.І.
ІНФОРМАЦІЙНЕ І ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ794

Баранник Л.Б.
СОЦІАЛЬНО НЕЗАХИЩЕНІ ГРУПИ НАСЕЛЕННЯ НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ800

Кириченко Д.О.
ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГАЛУЗІ ГІРНИЧО-ШАХТНОГО ОБЛАДНАННЯ В УКРАЇНІ808

Гаршина О.К., Хижняк А.А.
ФОРМИРОВАНИЕ РЫНКА ГОСУДАРСТВЕННЫХ АВТОМОБИЛЬНЫХ ОБЛИГАЦИЙ816

Макарова О.А.
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ УПРАВЛЕНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯМИ ТУРИСТСКОЙ СФЕРЫ823

Новак А.М.
ОСНОВНІ ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО РІВНЯ835

Мілошевич Н.В.
СТАН ТА НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ845

Гаврилова О. А., Фріцберг М. В., Голубєва К. А.
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ851

Література

1. Боров Є А. Роль та місце ринку фінансових послуг у стратегії фінансового ринку / Є.А.Боров // Фінанси України. - 2007. - №4. - С.88-94.

2. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» зі змінами №1822-VI(1822-17) від 21.01.2010 // ВВР. - 2010. - №10. - С.106.

3. Зимоваць В.В., Зубик С.П. Зубик. - К.: КНЕУ, 2004. - 288с. /

4. Огляд ринків фінансових послуг та підсумки діяльності небанківських фінансових установ за 2009р. [Електронний ресурс] Режим доступу <http://www.mfn.gov.ua>

5. Про заходи щодо розвитку фондового ринку та відокремлення його державного регулювання: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.01.96р. №140 [Електронний ресурс] Режим доступу <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?mreg>

людей. В системе глобализированной экономики под эгидой ТНК находятся и средства массовой информации: телевидение, возможности которого с появлением спутниковой связи безгранично расширились, издательская деятельность, кино- и видеопроизводство и многое другое, даже спорт.

Еще одно новое существенное обстоятельство. Глобализация сегодня сопровождается другим, в известном смысле аналогичным по своему содержанию, но противоречащим ей процессом, а именно: регионализацией экономической деятельности - глобализацией в ограниченных масштабах, охватывающей группу стран, создающих объединения, в которых происходит большая или меньшая либерализация торговли, движение капитала и людей в рамках соответствующей интеграционной группировки.

Глобализация экономической деятельности разветвляется в основном на двух уровнях: микро- и макроэкономическом.

На микроэкономическом уровне происходит общая стратегическая ориентация компаний, всемирная по своему характеру - будь то ориентация на рынки сбыта по всему миру или на такие же источники снабжения, а так же на размещение производства в разных странах.

Так складывается фундамент глобализации, и по мере развития этого процесса он нуждается в поддержке государственной власти, ее макроэкономической политики. Если главный источник и генератор глобализации заключается во всемирно ориентированной стратегии на уровне отдельных фирм и компаний, то на общенациональном уровне отражаются макроэкономические последствия этого процесса, которые, в свою очередь, вызывают те или иные политические реакции, поддерживающие эту тенденцию или тормозящие ее. Главное содержание этой поддержки в государственной внешнеэкономической политике заключается в понятии "либерализация".

Глобализация экономической деятельности настоятельно требует ее либерализации, то есть сокращения или устранения ограничений на путях международных финансовых операций.

Именно это и происходит на протяжении последних десятилетий, и этим, прежде всего, занималось межправительственное Генеральное соглашение о тарифах и торговле, а с 1995г. продолжает заниматься его преемница - Всемирная торговая организация (ВТО). От общего уровня открытости мировой экономики, от степени ее либерализации во многом зависит и дальнейший прогресс в области глобализации.

Поэтому глобализация и либерализация - две стороны одного и того же процесса, и противоречия между ними отражают неизбежные внутренние противоречия этого процесса, где сталкиваются интересы разных экономических, политических и социальных сил, интересы различных сфер хозяйства, промышленных и финансовых групп и компаний, отраслей и стран.

Державне регулювання економічного зростання має дві складові: перша - це стимулювання сукупної пропозиції шляхом збільшення потенційного ВВП на основі залучення в економічний обіг більшої кількості ресурсів, забезпечення науково-технічного та технологічного прогресу;

• друга - утримання темпів зростання сукупного попиту, що адекватні темпам зростання сукупної пропозиції і потенційного ВВП, бо від того, наскільки збігаються зазначені темпи, залежить рівень інфляції.

У розвиненій ринковій системі держава покликана забезпечувати інституційно-правову структуру економіки та улавлювати логіку ринку. З цієї позиції необхідно зосередити зусилля держави на вирішенні таких пріоритетних функцій: державне регулювання економічного зростання та глобальним середовищем. Проте, заходи державного регулювання розвиваються в міру ускладнення економічного розвитку та під впливом змін характеру взаємодії між національними економікою та глобальним середовищем.

Якщо раніше державне регулювання було виключно атрибутом національної економіки, то сьогодні необхідні зворотні уявлі про виникнення міждержавного регулювання, яке здійснюється за участі міждержавних економічних організацій. Глобальна економіка регулюється за пріоритету економічних, а не адміністративних методів.

Петренко М. В., Кратченко А.С.

Национальный технический университет
«Харьковский политехнический институт»

**ВНЕДРЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОЙ СИСТЕМЫ КОНТРОЛЛИНГА
НА ПРЕДПРИЯТИЯХ МАШИНОСТРОЕНИЯ:
ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ И ПРАКТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ**

В статье предлагается развитие теоретических основ и предоставление практических рекомендаций по внедрению системы контроллинга на предприятиях машиностроительной промышленности Украины. Рассмотрены причины необходимости использования системы контроллинга на современных промышленных предприятиях, обосновано эффективное размещение службы контроллинга в организационной структуре управления.

Ключевые слова: контроллинг, внедрение, иерархия управления предприятием.

I. Введение.

Создавая предпосылки полной экономической самостоятельности, рынок выдвигает жесткие финансовые и экономические требования, объективность которых ориентирует предприятия на эффективную деятельность.

Стремление к достижению высоких успехов и признания на рынке ведет к внедрению передовых, прогрессивных методов работы, созданию новой действенной системы внутреннего учета и отчетности, качественному перевороту в структурах и рычагах контроля, возрастанию роли управления.

Рассматривая машиностроение как основную неизменяющую составляющую промышленности Украины, необходимо отметить, что, завершая двадцатилетний период адаптации к рыночной среде, машиностроительные предприятия до сих пор сохраняют определенную традиционность в подходах к управлению.

Сохранившаяся линейно-функциональная организационная структура управления ориентирована только на оценку результатов деятельности отдельных единиц бизнеса (центров ответственности), а не на удержание и развитие конкурентных преимуществ, и эффективный жесткий контроль над издержками. Об этом свидетельствует то, что 49,1 % предприятий машиностроения Украины закончили первое полугодие 2010 г. с убытком в 1 968 млрд грн. [1].

На сегодняшний день стоит острая потребность во внедрении такой системы управления предприятий машиностроительной отрасли, которая была бы ориентирована не только на учет, нормирование, анализ, планирование и контроль текущих дел, но и на достижение глобальных стратегических целей в будущем и эффективное своевременное принятие оптимальных управленческих решений.

© Петренко М. В., Кратченко А.С., 2010

- 470 -

757 ВАРТОСТІ БІЗНЕСУ
АНАЛІЗ ТЕОРЕТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА
Красюк І.В.

752 ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ
ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
Суліменко Л.А., Ярмолюк О.Ф.

747 Г. ДОНЕЦКА
ПОВЫШЕНИЯ ТУРИСТИЧЕСКОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ
ПУТИ РЕАЛИЗАЦИИ НАПРАВЛЕНИЙ СТРАТЕГИЧЕСКОГО
РАЗВИТИЯ РЕКРЕАЦИОННОЙ СФЕРЫ КАК ИНСТРУМЕНТ
ПЛАМАРЧУК А.А.

742 СТЕПЬ УКРАЇНИ
СОРТУ МОНАДА В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСО-
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ ЗЕРНА СОІ
Гуртовий Ю.А.

731 (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ШАХТИ «ЗАХІДНО-ДОНБАСЬКА»)
ПОБУДОВА ПРОГНОЗНИХ МОДЕЛЕЙ ЯК ПЕРЕДУМОВА
ЗДІЙСНЕННЯ ЕФЕКТИВНИХ ІНВЕСТИЦІЙ
Baraban O.A., Fushkin K.B.

727 ОБЛАСТІ
ОСЕРЕДКІВ В АГРАРНИЙ СФЕРІ ЕКОНОМІКИ ХЕРСОНСЬКОЇ
РОЗВИТОК ДЮРАДІНИЦТВА ТА СТВОРЕННЯ ДЮРАДІНИХ
ЧЕКАС Н.І.

718 ДУПОМОГОЮ МЕТОДІВ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ
АЛГОРИТМ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРВАГ ЗА
ГРИШОК Т.І.

707 СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ У
Крупа В.Р.

701 ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОГО
ШЕВЧУК О.Д., КАРТОВИЙ О.П.

695 УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ
УПРАВЛІННЯ ВИРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ
МАЙСТРО Р.Г., ЛІСЕНКО Я.С.

687 ТА МЕДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ОДНА З ФУНКЦІЙ ДЕРЖАВИ
АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ГЛУШЕНКО О.В.

II. Постановка завдання.

Метою статті є з'ясувати основні теоретичні аспекти державного регулювання в контексті європейської інтеграції та проаналізувати інструменти державного регулювання економічного зростання в глобальних умовах.

III. Результати.

Глибокі перетворення в усіх сферах суспільного життя, подальша демократизація суспільства, національне відродження України зумовили необхідність докорінного перегляду підходів до державного регулювання.

Побудова незалежної демократичної держави та світові інтеграційні процеси вимагають створення якісно нової системи державного регулювання, із урахуванням як реалій сучасного життя і перспектив соціально-економічного розвитку, так і досвіду державного регулювання розвинутих країн світу та вітчизняний історичний досвід. Завдання виняткової ваги для України – безумовне забезпечення курсу європейської та євроатлантичної інтеграції, утвердження і наповнення реальним змістом статусу України як регіонального лідера [1 с.67].

Проведення аналізу наукових досліджень в контексті світової інтеграції України в галузі державного регулювання дають можливість перш за все органам державної влади отримати відповідь на гострі питання суспільства про місце і роль держави у глобальних процесах інтеграції.

Говорячи про глобальну економіку як про процес зростання взаємозв'язку і взаємозалежності економічних систем різних країн, слід звертати увагу на взаємопроникнення товарів і технологій, фінансових та інформаційних потоків. На наш погляд, в першу чергу в основі глобалізації цих процесів лежить інтеграція сфери матеріального виробництва, а не сфери фінансового розподілу. Тому саме, інтернаціоналізація виробництва та міжнародний поділ праці викликали необхідність залучення національної економіки до світової економічної системи – як частини єдиної глобальної економіки.

Глобальна економіка, з одного боку, є системою, здатною до саморегулювання, проте з іншого, піддається активному державному регулюванню.

Оскільки, наявність недоліків ринкового саморегулювання зумовлюють необхідність державного регулювання економіки. Держава через свою особливу роль у суспільстві за всіх часів більшою чи меншою мірою втручалась в економічні процеси.

Саме тому, у сучасних умовах розвитку спостерігається підвищення наукового інтересу до державного регулювання. Зміни у міжнародній економіці, що відбуваються за останні десятиліття, змусили науковців активізувати процес переосмислення ролі держави в економічному розвитку країни.

Слід з'ясувати, яким чином загальні тенденції зміни ролі і місця держави в економічній системі можуть вплинути на процеси, які відбуваються сьогодні в нашій країні.

- 419 -

- 310 -

уровне, формирование крупных региональных интеграционных структур, раз-

• Экономическое сближение и взаимодействие стран на региональном

технических стандартов и норм.

созданием современных систем коммуникации и информации, мировых

развитием экономических связей между странами, либерализацией торговли,

• Усиление целостности мирового хозяйства, его глобализация, что вызвано

В современной мировой экономике действуют две основные тенденции:

Выводы.

• защита окружающей среды.

• социального обеспечения и образования;

• стабильности политической и макроэкономической обстановки;

• основ законности;

как гарант:

рассматриваться не как непосредственный участник экономического роста, а

здравоохранения, уменьшения социального неравенства. При этом оно должно

пильности, должна проявляться в таких сферах, как развитие образования,

рынка. Эффективность государства, по мнению спе-

политикой не только со стороны международных организаций, но и со сто-

дарственного производства при усилении контроля за денежной и фискальной

ваются (за счет вынужденной открытости экономики) возможности для госу-

результате международной конкуренции существенно образом отграничи-

В этих условиях существенно изменяется и роль государства, поскольку в

• развитие информационных технологий.

мики;

• пределение национальных границ в ходе интеграции отдельных эконо-

мов;

• отход от государственного регулирования в пользу рыночных механиз-

пессы определяются тремя основными факторами:

про-

сферы общественной жизни страны: производство и инвестиционные рынки. Эти про-

Процессы глобализации мировой экономики постепенно охватывают все

темным ростом населения всей планеты.

блемы современности, в частности, с охраной окружающей среды и стрemi-

Экономическая глобализация тесно связана и с другими глобальными про-

- благо или зло?

то и другое, то какие моменты все же преобладают и что это, в конечном счете,

бой глобализация, - положительная или отрицательная последствия, а если и

Остуда и непрекращающиеся дискуссии по поводу того, что несет с со-

Галазюк Н.М.

Луцький національний технічний університет

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ КРАЇНИ В ГЛОБАЛЬНИХ УМОВАХ

В даній статті обґрунтована необхідність державного регулювання економічного зростання в умовах глобалізації. Визначені основні інструменти державного регулювання економічного зростання на національному рівні в глобальних умовах.

Ключові слова: державне регулювання, глобальна економіка, європейська інтеграція, економічне зростання, інструменти державного регулювання.

I. Вступ.

Зростаюча економічна взаємозалежність країн всього світу в результаті розширення обсягу і різноманітності транскордонних переміщень товарів, послуг та міжнародних потоків капіталу, визначається фахівцями, як глобалізація. Глобалізація розглядається, як результат інтеграційних процесів, що відбувалися протягом усього останнього століття. Сьогодні всім зрозуміло, що жодну країну світу не оминуть процеси глобалізації. В умовах європейської інтеграції України та глобалізації світової економіки ключовим питанням є пошук нових підходів, інструментів, методів, форм державного регулювання економічних процесів.

Питання, щодо можливості та необхідності економічного розвитку нашої країни актуалізувалася в останні роки у зв'язку з пошуком нової моделі економічного зростання, яка мала б бути адекватною сучасному стану економічної системи країни і найбільш значимим викликам зовнішнього середовища. Проблема вибору заходів державного регулювання та моделі національного економічного зростання детально досліджено у працях українських та зарубіжних вчених як Л.Антонюк, Б.Баласси, О.Білоруса, І.Бураковського, Р.Вернона, О.Власюка, О.Гаврилюка, А.Гальчинського, В.Гейця, Б.Губського, Дж.Даннінга, Д.Деніелса, Дж.Кейнса, О.Кирєєва, Ю.Козака, Я.Корнаї, Д.Лук'яненка, З.Луцишин, Ю.Макогона, О.Мозгового, Б.Панасюка, Є.Панченка, Ю.Пахомова, О.Плотнікова, М.Портера, А.Поручника, Л.Радеби, П.Робсона, О.Рогача, В.Рокочої, В.Ростоу, А.Рум'янцева, А.Ругмана, Ф.Рута, П.Самуельсона, В.Сіденка, С.Соколенка, Дж.Сороса, Дж.Стигліца, П.Тодаро, Т.Циганкової, В.Чужикова, І.Школи, Й.Шумпетера, А.Філіпенка.

Однак, відсутність досліджень і розробок існуючої наукової бази, а головним чином узагальнених праць присвячених питанням розвитку системи державного регулювання в контексті адаптації його до світових стандартів стало головним аргументом при визначенні мети дослідження.

© Галазюк Н.М., 2010

- 418 -

- 311 -

виваюються в напрямки створення самостійних центрів мирового господарства. Глобалізація несе с собою не тільки переваги, такі як обострення міжнародної конкуренції, економія на масштабах виробництва, підвищення продуктивності праці в результаті передачі технологій, а також концентровання в певних регіонах виробничих потужностей, що призводить до посилення нерівності в розподілі доходів та зростання бідності в глобальному масштабі. Однак, перевага негативними наслідками є потенційні масштаби, які можуть бути досягнуті в результаті процесів глобалізації. Проблема

Література:

1. Ботиня Д. Структурна перестройка економіки в умовах глобалізації та інформатизації // Д.Ботиня, Г.Вольфганг // Економіка України. 2003.-№7. С.19-28.
 2. Белус О. Імперативи стратегії розвитку України в умовах глобалізації // О.Белус // Економіка України.- 2001. №11. С.4-13; С.28-30.
 3. Задюк А.А. Макроекономіка / А.А.Задюк, Ю.Э.Петруня – К. 2004.-287с.

Такої системою, на наш взгляд, является система контроллинга.

На современном этапе многие ученые уделяют большое внимание исследованию сущности контроллинга, среди зарубежных авторов можно выделить М. Блауга, Д. Норта, Д. Хэйя [2] и др.

В их работах подробно характеризуется теория и практика контроллинга, основные подходы к его изучению и институциональные аспекты, однако их исследования опираются на национальный опыт, который существенно различается в разных странах.

Это накладывает отпечаток на теоретические подходы к построению системы контроллинга и применяемый практический инструментарий.

В то же время все ученые высоко оценивают возможности и перспективы контроллинга.

Контроллинг как один из наиболее эффективных управленческих инструментов современности изучали такие украинские ученые как Пушкарь М. С. [8], Циgiliк И. И., Шепитко Г. Ф., Карминский А. М. [3], Мищенко В.А. и др.

Отмечая многообразие подходов к раскрытию различных сторон, исследуемой в статье тематики, следует отметить, что разработанные учеными модели внедрения системы контроллинга в готовом виде сложно использовать для предприятий машиностроения.

Они нуждаются в разработке теоретических и практических рекомендаций в целях совершенствования системы принятия управленческих решений.

II. Постановка задачи.

Поставленная проблема, недостаточный уровень ее освещения и решения в экономической литературе определили такую цель исследования: развитие теоретических основ и разработка практических рекомендаций по формированию эффективной системы контроллинга на предприятиях машиностроения.

Для достижения цели определены следующие задачи:

- выявить роль контроллинга на современном этапе развития национальной экономики;
- обосновать необходимость применения системы контроллинга на всех уровнях хозяйствования;
- систематизировать варианты встраивания системы контроллинга в иерархию управления предприятием;
- осуществить декомпозицию процесса участия контроллинга в управлении предприятием и предложить собственную структурно-логическую модель ее внедрения.

- 471 -

Лобко О.Б. СТАНОВЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ЦІЙНОГО ФАКТОРУ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ581
 Мельнік В.Ю. СУЧАСНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ ЕКОНОМІКИ ТА ЇХ РОЛЬ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ589
 Ларквін В.В. СПЕЦИФІКА РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В ЕКОНОМІЧНО РОЗВИНЕНИХ КРАЇНАХ595
 Степук В.В., Морозов Ю.Д. ОМІЛКЕСНАЯ МОДЕЛЬ ІНСТРУМЕНТАЛЬНІХ СРЕДСТВА ПОДЕРЖКИ ПРИНЯТТЯ УПРАВЛЕНЧЕСКИХ РЕШЕНИЙ НА ПРЕДПРИЯТІИ600
 Метелко Н.Г. ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ОСНОВІ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ605
 Буш Ю.В., Ткаченко Т.О. ДОСЛІДЖЕННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ МОТИВАЦІЙ ПРАЦІ ЕКСКАВАТОРНИХ БРИГАД631
 Кравцова А.Д., Яремчук І.О. ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА АУДИТОРА640
 Ткачик Ф.П. АЛГОРИТМ ЕФЕКТИВНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ646
 Куп Л.Л., Вашик О.П. ІНВЕСТИЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ652
 Кушова І.П. ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА РЕГІОНУ – ЯК ОБ'ЄКТ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ665
 Пашук Л.В. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОГО АПАРАТУ ЛІНІЙНОГО ПРОГРАМУВАННЯ В ПРОЦЕСІ ПІДБОРУ ПЕРСОНАЛУ673
 Мірошник М.В. ОБґРУНТУВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ МАРКЕТИНГУ ЯК ІНТЕЛІГОВАНОЇ ФУНКЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ680

Янченко З. Б.

ПЕРСПЕКТИВИ РЕГІОНАЛЬНОГО АСПЕКТУ УКРАЇНСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА З ФЕДЕРАТИВНОЮ РЕСПУБЛІКОЮ НІМЕЧЧИНА

Анотація. У статті на базі статистичних даних головного управління статистики в Житомирській області проведено комплексний аналіз регіонального аспекту українського співробітництва з Федеративною Республікою Німеччина, визначено стримуючі чинники та подальші перспективи розвитку такого співробітництва.

Ключові слова: експорт, імпорт, регіон, зовнішнє співробітництво.

І. Вступ.

Явище глобалізації, як власне і глобалізаційні процеси, сприймаються сьогодні як синонім розвитку світового співтовариства. Посилення взаємопроникності та взаємозалежності сучасних політичних, економічних та культурних процесів, започаткування значущих передумов для набуття основними сферами міждержавної взаємодії ознак гомогенності, погіршення національної та територіальної самоідентифікації призвели до виникнення компенсуючого фактору у вигляді процесів регіоналізації.

Явище регіоналізму можна розцінювати як реакцію суспільства, пов'язану зі зміщенням акцентів державного розвитку на забезпечення добробуту та гармонійного розвитку людини та місцевої громади.

Незважаючи на те, що сприяння розвитку окремих регіонів уже давно ввійшло у практику найбільш успішних країн світу, усвідомлення важливості регіональної активності в Україні і досі залишається недостатнім.

Її позиція як повноправного та гідного учасника світової спільноти вимагає перегляду існуючої практики регіонального розвитку та врахування іноземного досвіду для розробки та впровадження більше ефективної його моделі.

Еволюція явища регіональної політики, особливості її розробки та реалізації досліджувались у працях вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема Авілової А.В. [1], Букової І.А. [2], Булановської Т.А. [1], Бурнаєвої Є.М. [1], Вітківського О.В. [3], Волкова А.М. [1], Зімакова А.В. [1], Кузнецова А.В. [1], Семьоновой Н.М. [4], Трофімової О.Є. [1], Туровського Р.Ф. [5], Хесина Є.С. [1], Четверикової А.С. [1], Щедрина А.В. [1] тощо.

Аспекти регіонального розвитку та його ефективності в Україні вивчали Варналій З.С. [7], Макогон Ю. [8], Михальнюк Т. [9], Мокій А.І. [7], Новікова О.Ф. [7], Романюк С.А. [7], Санжаровський І. [9], Соловійов В.П. [10], Фліссак І. [11], Чужиков В.І. [7]. Однак питання вивчення моделі здійснення міжнародної співпраці регіонів України, дослідження та вдосконалення її ефективності і досі залишається відкритим.

© Янченко З. Б., 2010

- 312 -

- 417 -

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 "Фінансові витрати", затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 28 квітня 2006 року № 415.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 "Інвестиційна нерухомість", затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 2 лютого 2007 року № 779.

3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 40 "Інвестиційна нерухомість": [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mifin.gov.ua>

4. Бутуцька Л. Т. Проблеми нормативно-правового регулювання обліку інвестиційної нерухомості в Україні // Науковий вісник Державного бюджетного університету економіки та фінансів України. – № 4 (17). – С. 274 – 283.

5. Голов С. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку "Інвестиційна нерухомість" у вітчизняному форматі (коментар до П(С)БО 32 "Інвестиційна нерухомість") // Бухгалтерський облік і аудит. – № 9. – С. 8 – 17.

6. Міронова О. І. Інвестиційна нерухомість та фінансові витрати: співставність окремих норм П(С)БО 31 "Фінансові витрати" і П(С)БО 32 "Інвестиційна нерухомість" // Вісник Житомирського державного технологічного університету: економічні науки. – 2009. – № 1(51) – С. 74 – 78.

Література:

Тому, запропоновані удосконалення бухгалтерського обліку інвестиційної нерухомості дозволяють гармонізувати вітчизняний бухгалтерський облік і зменшити невідповідності та проблемні питання обліку інвестиційної нерухомості. Типових документів.

Бухгалтерський облік інвестиційної нерухомості потребує удосконалення в методико-організаційних аспектах, а також узгодженості законодавчо-нормативних документів.

Висновки та перспективи подальших досліджень.

Загребельна Н.В., Стародубцева Є.В.

ДІЄВІСТЬ МОДЕЛІ ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ497

Мацола С.М.

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ОСНОВІ ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ КОЕФІЦІЄНТІВ502

Касич А.О., Циган Р.М.

ОБґРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ЕФЕКТИВНОГО МЕТОДУ СКЛАДАННЯ ЗВІТУ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ509

Дацій О.І., Павленко О.П., Крючко О.С.

СВІТОВА ФІНАНСОВА ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ В ЕКОНОМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ УКРАЇНИ515

Кораблінова І.А.

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА РІВЕНЬ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ОПЕРАТОРІВ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ У СУЧАСНИХ УМОВАХ521

Боднарюк І.Л., Тимошук Л.І.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ РЕЦЕСІЇ529

Ватченко О.Б., Зайченко О. Г., Куншенко О.О.

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ537

Соляр В.В.

РАЗВИТИЕ СОЦИАЛЬНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ В РАМКАХ КОНЦЕПЦИИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ РЕГИОНА547

Лысак Г.Г.

КЛАСИФІКАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ553

Клокар О.О.

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМУ ЕФЕКТИВНОГО ВІДТВОРЕННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ562

Том III

Ревенко Н.Г., Тарасенко С.І., Зєніна-Біліченко А.С.

МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО АНАЛІЗУ І ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІНСЬКОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ571

III. Результати.

Контролінг як інструмент управління процесом знаходиться на передньому плані, інформативного забезпечення, контролю та координації не має особого значення в управлінні підприємством: він забезпечує єдиний функційний, інтегрований і координований комплекс, який дозволяє ефективно виконувати функції, інтегрує і координує їх, причому не підмняє собою управління підприємством, а лише переводить його на якісно новий рівень.

Он являється своєоб'язним механізмом саморегулювання, забезпечуючи взаємодію зв'язь в контурі управління.

Его основная задача – нацеливать систему управления предприятия на достижение поставленных целей.

Поэтому контролинг является сложной конструкцией, объединяющей в себе столь разные элементы, как установление целей, планирование, учет, контроль, анализ, управление информационными потоками и выработку рекомендаций для принятия управленческих решений.

Вследствие своей интегрированности контролинг обеспечивает целостный взгляд на деятельность предприятия в прошлом, настоящем и будущем, комплексный подход к выявлению и решению встающих перед современным предприятием проблем [5].

Учитывая вышеизложенное, и научные труды [3, 4, 5], выделим основные причины необходимости внедрения на украинских предприятиях передпринятия новой системы управления с использованием системы контролинга:

- повышение стабильности как внешней, так и внутренней среды;

- необходимость в непрерывном отслеживании изменений;

- повышение гибкости и надежности функционирования предприятия;

- улучшение систем управления предприятием и построение информационной системы;

- достаточный уровень ответственности и мотивации персонала;

- низкая оперативность получения фактической информации о текущих деятельности филиалов и компаний в целом;

- устаревшие методы планирования, калькуляции, учета и анализа, не позволяющие обеспечить менеджмент необходимой регламентной информацией;

- отсутствие согласованности целей отдельных подразделений в рамках всего предприятия;

- дублирование информации и отсутствие некоторых функций, наличие конфликтивных ситуаций при их выполнении.

Тому, для узгодження із міжнародними стандартами фінансової звітності у П(С)БО 32 бажано внести таку норму.

Визнання інвестиційної нерухомості варто припиняти при вибутті або вилученні інвестиційної нерухомості, коли не очікується жодних економічних вигід від її використання, що визначено у п. 66 МСБО 40. Натомість, згідно з п. 30 П(С)БО 32 визнання інвестиційної нерухомості припиняється при вибутті об'єкта інвестиційної нерухомості внаслідок продажу, передачі до статутного капіталу, при невідповідності критеріям визнання активу з інших підстав, при переведенні з інвестиційної нерухомості до операційної. Тобто інших підстав не зазначено. У П(С)БО не підкреслено умови припинення визнання інвестиційної нерухомості, коли від неї не очікується жодних економічних вигід. Тому у п. 30 рекомендується включити таку умову [4, с. 280].

Варто зазначити, що вітчизняні П(С)БО 32 "Інвестиційна нерухомість" і П(С)БО 31 "Фінансові витрати" мають певні протиріччя. Зокрема, у додатку до П(С)БО 31 [1] зазначено, що кваліфікаційним активом може бути інвестиційна нерухомість, а саме будівлі, які потребують добудови, реконструкції, реставрації та іншого поліпшення. Однак, відповідно до пп. 5.4, нерухомість, що перебуває в процесі будівництва або поліпшення з метою її використання у майбутньому як інвестиційна нерухомість не може розглядатись як інвестиційна нерухомість [6, с. 75].

Якщо аналізувати таку ж норму у МСБО 40, то відповідно до п. 10 не є інвестиційною нерухомістю нерухомість, що перебуває в процесі будівництва чи поліпшення для майбутнього використання як інвестиційної нерухомості. МСБО 16 "Основні засоби" застосовується для такої нерухомості доти, поки будівництво або поліпшення не завершаться, після чого така власність стає інвестиційною нерухомістю та до неї застосовується цей Стандарт.

Але варто відзначити, що, згідно з п. 58 МСБО 40, якщо суб'єкт господарювання починає повторно поліпшувати існуючу інвестиційну нерухомість для продовження її майбутнього використання як інвестиційної нерухомості, то нерухомість залишається інвестиційною нерухомістю і не підлягає перекласифікації в нерухомість, зайняту власником.

Тому, як у П(С)БО 32, так й у П(С)БО 31 слід конкретизувати інвестиційну нерухомість, яку слід вважати кваліфікаційним активом, тобто визначити необхідність впровадження норми щодо повторного поліпшення інвестиційної нерухомості.

Слід відзначити, що на сьогодні відсутні рекомендації з обліку інвестиційної нерухомості. Тому пропонується у Методичних рекомендаціях з бухгалтерського обліку основних засобів, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 30 вересня 2003 року № 561, навести приклади відображення операцій із інвестиційною нерухомістю на рахунках бухгалтерського обліку, а також організацію документального оформлення таких операцій.

Виклики сучасного світового економічного розвитку зумовлюють необхідність вивчення та аналізу економічних процесів у країнах Європи, зокрема, в країнах Центральної Європи та Східноєвропейського регіону. Це країна з високорозвинутою економікою, що здійснює помітний вплив на формування міжнародних економічних відносин. Німеччина посідає перше місце у Європі за кількістю виробленої промислової продукції. Традиційно вона виступає одним із основоположників створення більшості міждержавних організацій і блоків у сферах економіки, фінансів, банківської системи, а також окремих галузях промисловості і сільськогосподарства.

Німеччина є членом "Білих країн світу", Європейського Союзу (ЄС), Організації Північноатлантичного договору (НАТО), Західноєвропейського союзу та входить до 10-ти країн-лідерів за рівнем ВВП, складаючи 5-ту позицію. Обсяг виробництва ВВП Німеччини становить 01.01.2010 р. становив \$2 447 млрд. дол. США, (довідково: у 2008 р. він дорівнював \$2 833 млрд. дол. США, у 2007 р. – \$2 585 млрд. дол. США, у 2006 р. – \$2 764 млрд. дол. США, а станом на 01.01.2005 р. – \$2 362 млрд. дол. США) [13].

Незважаючи на те, що за підсумками 2009 р. зникнення рівня експорту-виробництва у ФРН скорочення обсягу ВВП, зовнішній торговельно-виробничий баланс із найбільш швидкими темпами економіки цієї країни та стимулюванням її економічного зростання.

Німеччина вважалась одним з найважливіших експортерів та імпортерів світової економіки.

II. Постановка задачі.

Проведення дослідження дозволяють зробити висновок про те, що контролінг содействує оптимізації організаційно-функціональної структури підприємства, визначає функціональне призначення і вертикально-горизонтальні зв'язки основних структурних підрозділів, учасників в бізнесі.

В рамках цього процесу удосконалюється схема управління і розподілення функцій між службами підрозділів.

Слід відзначити, що при створенні служби контролінгу на промислових підприємствах, необхідно враховувати наступні вимоги:

- служба контролінгу повинна мати можливість безперешкодно отримувати необхідну їй інформацію з усіх служб підприємства (бухгалтерії, планово-економічної служби, служби збуту), а також швидко доводити інформацію до керівництва;
- служба контролінгу повинна мати можливість і повноваження організовувати з допомогою інших служб збір інформації, не містяться в наявних документах;
- служба контролінгу повинна мати можливість впровадити нові процедури і методи збору і обробки інформації, а також методи управління підприємством;
- служба контролінгу повинна бути повністю незалежною від тієї чи іншої служби підприємства і підпорядкована вищому керівництву.

Структура служби контролінгу залежить від розмірів підприємства і масштабу його діяльності.

Алгоритм проведення інституціалізації служби контролінгу на підприємствах промисловості наведено на рис. 1 [6, с.66].

Впровадження служби контролінгу супроводжується появою нових завдань, що потребують виконання.

Слід відзначити, необхідна організаційна одиниця, яка виконуватиме на себе функції цих завдань.

Аналіз досліджень Юсупової С. Я [4], Лаути Ю. С. [5] і Кармінського А. М. [3] дозволив нам систематизувати варіанти впровадження служби контролінгу в ієрархію управління підприємством, що зображено в табл.1.

З розглянутих випадків найбільш доцільно використовувати перший варіант, як найбільш відповідний системі контролінгу, враховуючи переваги системи контролінгу даного виду і специфіку управління в нашій країні.

В випадку штатної організації служби контролінгу надаються права консультанта, готують рішення для лінійних відділів підприємства, що дозволяють знизити навантаження і підвищать ефективність його роботи.

Галазюк Н.М. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ КРАЇНИ В ГЛОБАЛЬНИХ УМОВАХ418

Карімов І.К., Карімов Г. І., Гравський С.С. ІНФОРМАЦІЙНА ПІДГОТОВКА БАКАЛАВРІВ З НАПРЯМУ «БІЗНЕС І АУДИТ»423

Замятіна К. В. ОЦІНКА ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ОБ'ЄКТИ КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА ДІЯ ПІДПРИЄМСТВА ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ428

Аль-Шарі Ю.В., Артамонова Н.С. ОПТИМІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗА КРИТЕРІЕМ ВИТРАТ. ПРОЦЕС СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ435

Цюра Т. О. КАТЕГОРІЯ «ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ». ПОНЯТТЯ ТА ФУНКЦІЇ441

Петренко А.С. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ПРОШЛИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА448

Бикова В.Г., Котлова Л.М. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ІННОВАЦІЙНИХ СТРУКТУР СТІВОВОГО ТИПУ453

Онопченко І.М. РОЛЬ ФІНАНСОВИХ ПОСЕРЕДНИКІВ В УКРАЇНІ463

Петренко М.В., Кратченко А.С. ВНЕДРЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАШИНОСТРОЄННЯ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ І ПРАКТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ470

Лисак Л.В., Мірнова Л.О. РОЗВИТОК ФІНАНСІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ478

Камєнська Т.О., Редько О.Ю. УПРАВЛІНСЬКИЙ АУДИТ ЯК ФУНКЦІЯ ВНУТРІШНІХ АУДИТОРІВ486

Малинський А. П., Старадубцева Є.В. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ492

Інтенсивний розвиток німецько-українських торговельно-економічних відносин з моменту проголошення незалежності України сприяв динамічному зростанню двосторонньої торгівлі. Серед торговельних партнерів України Німеччина посідає друге місце (після Російської Федерації), а серед торговельних партнерів-європейських країн – перше. За підсумками 2009 р. частка ФРН у загальних обсягах українського експорту складала 3,1%, а в обсягах імпорту сягала 8,5% (серед європейських країн-партнерів України частка німецького експорту становила 12,2%, а імпорту – 23,7%) [13; 16].

Економічний стан будь-якої сучасної країни світу визначається обсягом та структурою її зовнішньої торгівлі. Це твердження також можна застосувати і до регіонів. Зокрема для Житомирської області фактор зовнішньоторговельних зв'язків має домінуюче значення, оскільки в умовах скорочення внутрішнього попиту на промислову продукцію через негативні наслідки світової фінансово-економічної кризи зовнішня торгівля перетворилася на визначальний чинник оздоровлення економіки області та практично єдине джерело надходження валютних ресурсів, у край необхідних для придбання товарів критичного імпорту та модернізації і структурної перебудови регіонального виробництва.

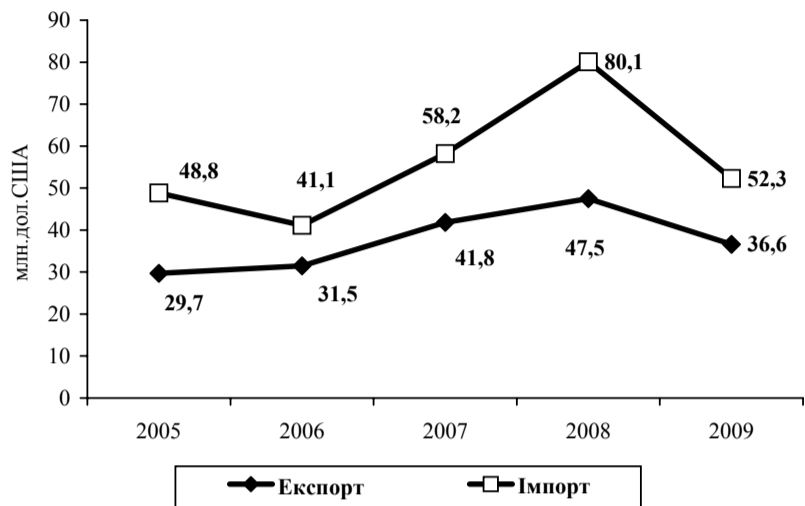

Рис. 1. Динаміка обсягів експорту-імпорту товарів області з Федеративною Республікою Німеччина [14]

Зовнішньоекономічна діяльність підприємств Житомирської області спрямована на постійний пошук нових ринків збуту продукції. Географія їх зовнішніх зв'язків безперервно розширюється. Так, у 2009 р. господарюючі суб'єкти Житомирщини здійснювали зовнішньоторговельні операції з партнерами із 96-ти країн світу, і одне з найважливіших значень серед них відводилось саме Німеччині.

У п. 33 МСБО 40 зазначено, що суб'єктові господарювання, який використовують для оцінки інвестиційної нерухомості справедливий вартість, після першого визнання цілі опціоновати всю його інвестиційну вартість, а не тільки частину вартості інвестиційної нерухомості, за і справедливою вартістю. Такої норми не визначено у П(С)БО 32. Того, якщо після першого визнання цілі опціоновати всю його інвестиційну вартість, а не тільки частину вартості інвестиційної нерухомості, за і справедливою вартістю, то П(С)БО 32 не вимагає, щоб він її повинен застосовувати до всієї інвестиційної нерухомості.

Таких складових інвестиційної нерухомості не визначено у П(С)БО 32, чрезиш по виникають суттєві проблеми при визначенні об'єктів інвестиційної нерухомості. Тому такий перелік вартості наведено у національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку.

Table with 4 columns: №, Приклади інвестиційної нерухомості, Опис, Приміщення системи контролю, Недостатки системи контролю. Rows 1-4 describe various types of leased land and their control issues.

У п. 7 МСБО 40 наводяться приклади інвестиційної нерухомості, зокрема: «земля». Земля, утримувана власником для довгострокового збільшення капіталу, а не для короткострокового продажу у ході звичайної діяльності. Земля, утримувана для майбутнього використання. Земля, яка є власністю підприємства і надана в оренду з метою зворотньої операційної оренди. Будівля, яка не зайнята, але утримується для оренди з метою збільшення чистих грошових потоків. Земля, яка не зайнята, але утримується для оренди з метою збільшення чистих грошових потоків.

Table-Of-Contents listing authors and article titles with page numbers. Includes entries for Андрієнко В.А., Андриєнко В.М., Крицкий В.В.; Петіна Л.В.; Мильошко А.В.; Андрушко А.М.; Піжук О.І.; Благов В.В., Благой В.В., Терехина Ю.Ю.; Яцкевич И.В.; Мельник Л.Ю., Масляева О.О.; Шевченко Л.Я.; Зелінська О.М.; Кучевська Ю.О., Дружиніна В.В.; Дерун И.А., Гура Н.О.

Таблиця 1

Систематизація варіантів встраєвання системи контролю в ієрархію управління підприємством [4,5,6]

Table with 4 columns: Варіанти, Опис, Приміщення системи контролю, Недостатки системи контролю. Rows describe hierarchical control structures within an enterprise.

Станкевич І.В., Отливанська Г.А.
МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНКИ ВИТРАТ НА ЯКІСТЬ ПОСЛУГ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ247

Гільорме Т.В.
УДОСКОНАЛЕННЯ МОДЕЛІ ІННОВАЦІЙНОГО ОНОВЛЕННЯ КАДРІВ255

Мысник С.И.
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО МОДЕЛЮВАННЯ РЕЙТИНГОВОГО ОЦІНЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ НА ПІД-ПРИЄМСТВІ263

Афанасьев И.Е.
МОДЕЛЮВАННЯ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОГО ЕФЕКТУ ВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ІМІТАЦІЙНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ДИСПЕРСІЇ ТОЧКОВИХ ЗНАЧЕНЬ ВМІСТУ ЗАЛІЗА У РОЗВАЛІ ГІРСЬКОЇ МАСИ ПІСЛЯ ВИБУХУ272

Коваленко А.Г., Лисиченко О.О., Князєва О.О.
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ ЗА МЕТОДОМ УЧАСТІ В КАПІТАЛІ280

Том II

Степаненко Б.В.
ГЛОБАЛЬНІ ЗМІНИ КЛІМАТУ: РИЗИКИ, МОЖЛИВОСТІ ТА АДАПТАЦІЯ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ287

Джеппарова З.Р.
ГЛОБАЛИЗАЦИОННЫЕ ФАКТОРЫ РАЗВИТИЯ МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ304

Янченко З.Б.
ПЕРСПЕКТИВИ РЕГІОНАЛЬНОГО АСПЕКТУ УКРАЇНСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА З ФЕДЕРАТИВНОЮ РЕСПУБЛІКОЮ НІМЕЧЧИНА312

Мустафаєва С.Р.
ПЕРСПЕКТИВИ РАЗВИТИЯ ОТЕЧЕСТВЕННОГО СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО МАШИНОСТРОЕНИЯ УКРАИНЫ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ И ДИВЕРСИФИКАЦИИ РЫНКОВ.....324

Корзун І.В.
АНАЛІЗ ОПЛАТИ ПРАЦІ ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ТА АНАЛІЗ332

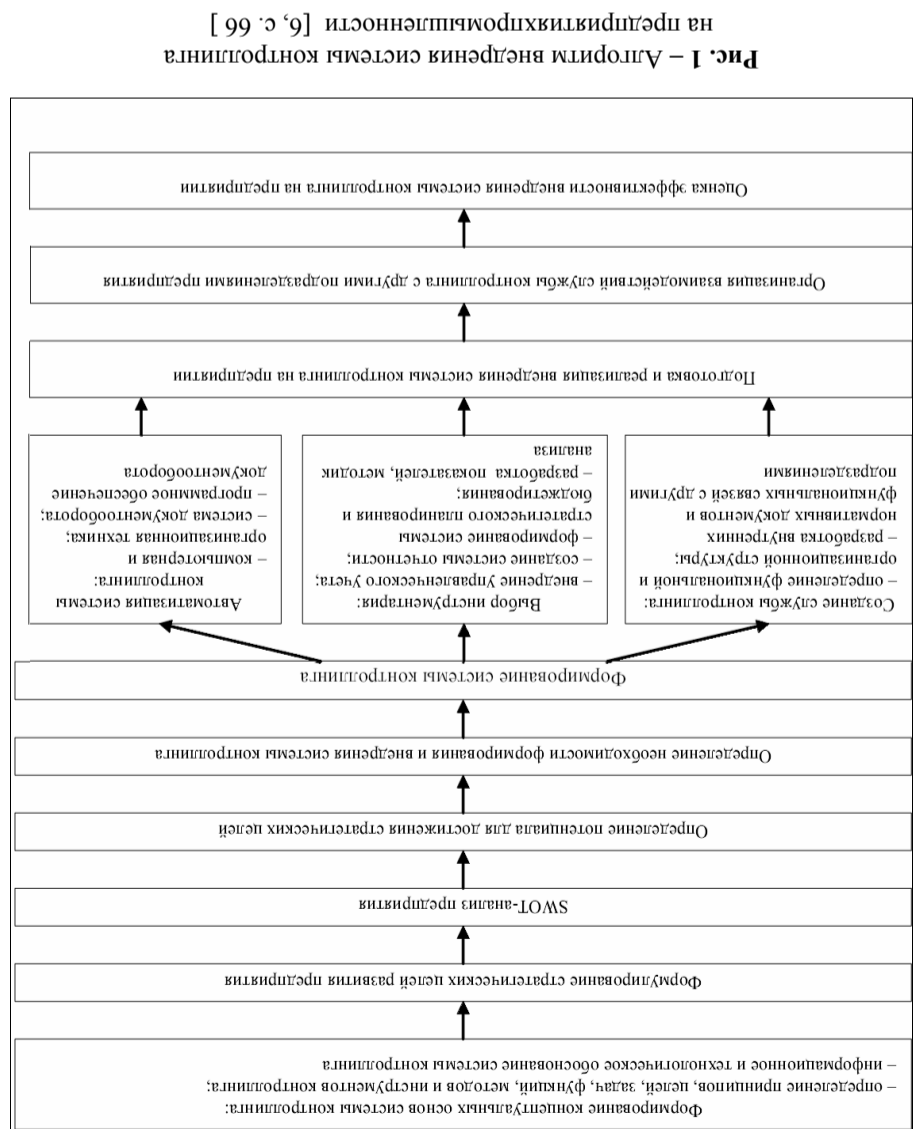

Рис. 1 – Алгоритм вдосконалення систем контролю на підприємстві [6, с. 66]

Поскольку контроль понимают как специальную форму поддержки руководства, то создание штабного подразделения, которое поначалу руководит, а затем сменяет его, является эффективным решением для закрепления и внедрения предприятия в парадигму развития, ориентированного на результат.

У 2009 р. із підприємствами цієї країни суб'єктами господарської діяльності області було здійснено зовнішньоторговельних операцій на суму 89 млн. дол. США (рис. 1), що на 30% менше, ніж у 2008 р., але становить майже 12% від загального товарообороту Житомирщини. Експортних операцій було здійснено на суму 36,6 млн. дол. США, а імпорتنих – на 52,3 млн. дол. США, або відповідно на 23% і 35% менше, ніж у 2008 р. За підсумками 2009 р. частка ФРН в загальних обсягах експорту та імпорту області становила 10% і 13%, а в експорті та імпорті з країн Європи – 24% і 29% відповідно [14].

На Житомирщині спостерігається стабільне зростання обсягу зовнішньоторговельного обороту з Німеччиною, причому домінуючою в структурі останнього є частка імпорту. Протягом 2005-2008 рр. експортні показники зросли на 40%, в той час як імпорт збільшився на 64%. Проте останній, 2009 рік, протягом якого стабільність розвитку світової економіки зазнала негативного впливу кризових факторів, дещо деформував це усталене співвідношення.

Динаміка торговельного обороту Житомирщини і ФРН характеризується від'ємним сальдо, причому останнє набуло ознак хронічності (рис. 2).

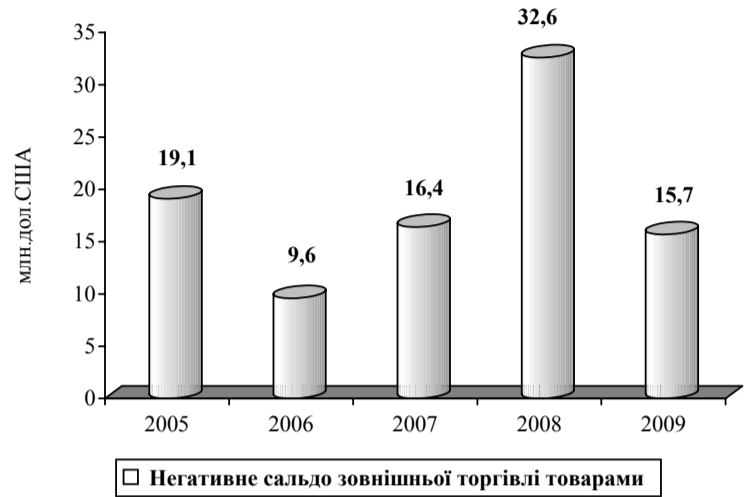

Рис. 2. Динаміка сальдо зовнішньої торгівлі товарами Житомирської області з ФРН [14]

Так, у 2005 р. показник сальдо складав -19 млн. дол. США, але до 2008 р. він зріс на 70% і становив вже близько -33 млн. дол. США. За підсумками 2009 р. завдяки скороченню обсягів експортно-імпорتنих операцій рівень зовнішньоторговельного сальдо між Житомирською областю та Німеччиною зменшився у порівнянні із 2008 р. майже вдвічі, проте усе ще залишався негативним і становив -15,7 млн. дол. США.

Однією з головних проблем обліку інвестиційної нерухомості є визначення місця розташування та переліку об'єктів, які входять до інвестиційної нерухомості. Так, згідно з П(С)БО 32 [2] під інвестиційною нерухомістю слід розуміти власні або орендовані земельні ділянки, будівлі, споруди, які розташовані на землі, утримуються з метою отримання вигоди в довгостроковому періоді, а не виробництва та постачання товарів, надання послуг, адміністративної мети або продажу в процесі звичайної діяльності.

Визначення основних матеріалів.

Метою статті є надання пропозицій щодо удосконалення нормативної бази бухгалтерського обліку інвестиційної нерухомості. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання: уточнити перелік об'єктів, які можна віднести до інвестиційної нерухомості; визначити шляхи усунення недосконалостей перекладу термінів у П(С)БО 32; визначити шляхи удосконалення обліку інвестиційної нерухомості.

Мета статті.

Серед науковців і практиків ведуться постійні дискусії щодо бухгалтерського обліку інвестиційної нерухомості. Зокрема, ці питання висвітлено у працях В. М. Пархомка, В. В. Сопка тощо. Однак ряд питань у законодавчо-нормативних документах залишилися недоопрацьованими, такі як: визначення переліку активів, які можна віднести до інвестиційної нерухомості, семантичні недоліки деяких термінів, оцінка інвестиційної нерухомості за справедливою вартістю, узгодженість П(С)БО 32 з іншими нормативними документами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Сучасний стан розвитку вітчизняної системи бухгалтерського обліку висував вимоги щодо її гармонізації із міжнародними стандартами фінансової звітності. Однак цей процес проходить не досить якісно, що зумовлює ряд недосконалостей у вітчизняних Положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку. Одним із таких стандартів є П(С)БО 32 "Інвестиційна нерухомість".

Постановка проблеми.

Досліджено і запропоновано шляхи удосконалення бухгалтерського обліку інвестиційної нерухомості. Основну увагу приділено питанням узгодженості вітчизняної практики з обліком інвестиційної нерухомості з МСБО 40.

ЗВІТНОСТІ

ГАРМОНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ НЕРУХОМОСТІ ІЗ МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ ФІНАНСОВОЇ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Держ І.А., д.е.н., Гіра Н.О.

Рис. 2 – Структурно-логическая модель участия контроллинга в управлении предприятием

Обобщая и творчески развивая существующие подходы относительно структуры, состава и функциональной нагрузки системы контроллинга на

На підставі аналізу головних факторів і тенденцій, які впливають на формування і реалізацію стратегії оновлення парку повітряних суден вітчизняного аеропорту, сформовано основні етапи стратегії оновлення парку повітряних суден Державного підприємства «Міжнародний аеропорт «Бориспіль» (табл. 1.1).

IV. Висновки

Технічне переозброєння й оптимізація парку повітряних суден забезпечить льотну придатність парку повітряних суден аеропортів України, дозволить значно збільшити потужність вітчизняних аеропортів. А також підняти вітчизняні авіаційні послуги на якісно новий рівень обслуговування.

Наукова новизна статті полягає у поглибленні теоретичних положень, розробці методичних і практичних рекомендацій щодо формування стратегії оновлення парку повітряних суден авіапідприємств. Теоретичне та практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що основні положення статті адаптовані до умов діяльності авіатранспортних підприємств України. Подальші наукові розробки у цій галузі економічних знань можуть бути пов'язані з державним регулюванням та стимулюванням процесів створення та використання певних джерел фінансових ресурсів суб'єктами господарювання.

Література:

- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://avia.gov.ua>
- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ostriv.in.ua>
- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kbp.com.ua>
- Концепція Державної програми розвитку міжнародного аеропорту «Бориспіль» на період до 2020 року, затверджена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11 січня 2007 р. № 5-р.
- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mintrans.gov.ua>

Зовнішньоторгівельну діяльність з Німеччиною активно здійснювали найбільші товаровиробники області, зокрема підприємства легкої промисловості області ВАТ "Бердичівська фабрика одяжі", ЗАТ "Арсанія", ТОВ "Ельфа", ТОВ

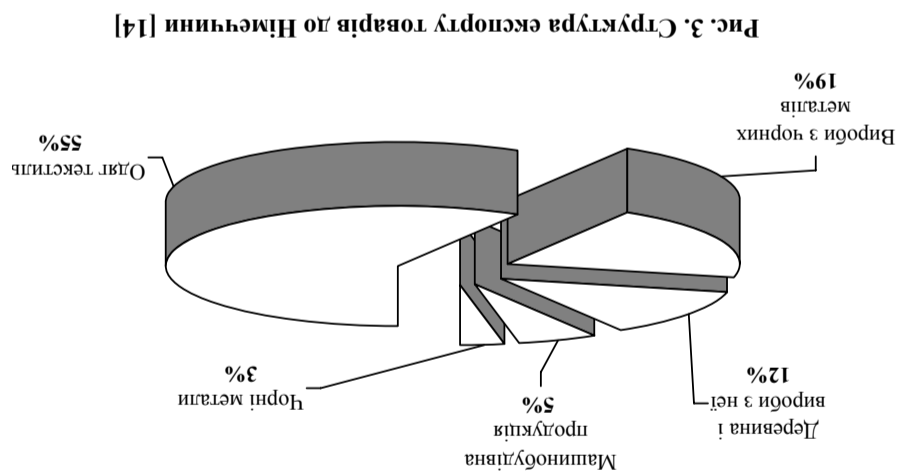

Рис. 3. Структура експорту товарів до Німеччини [14]

Розглядаючи товарну структуру житломірянсько-німецької торгівлі, слід зауважити на її специфічні особливостях. Так, Україна в цілому є одним з найбільших торгових партнерів Німеччини у придбанні продукції машинобудівної та поставок текстильних та деревообробних виробів. У свою чергу, основними статтями експорту житломірянщини були і залишаються якість котли, машини, чорні метали та вироби з них, деревина та вироби з неї, котли, машини, апарати і механічні пристрої. Основними статтями імпорту в область виступають котли, машини, апарати і механічні пристрої, засоби наземного транспорту (крім залізничних), фармацевтичні вироби, какао та продукти з нього, бавовня (тканини). Зокрема, у 2009 р. найбільшою в загальному обсязі експорту області до ФРН була частка одягу текстильного – 55%, вироби з чорних металів – 19%, деревини і виробів з деревини – 12%, котли, машини, апарати і механічні пристрої – 5%, чорних металів – 3% (рис. 3) [14].

Мартиненко Л.М. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ 154

Корватна Т.В. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СВІТОВОГО ДОСВІДУ ВИЗНАЧЕННЯ АФЛІЙОВАНОСТІ ОСІБ В КОРПОРАТИВНОМУ СЕКТОРІ В УКРАЇНІ 162

Корецька-Армаш В.О., Отчешаненко Я.Ю. ВИКОРИСТАННЯ СВІТОВОГО ДОСВІДУ ШЛЯХОМ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ 170

Салагкова Н.О. ЕВОЛЮЦІЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ "ЛІАБІЛОСІС" В ЕКОНОМІЦІ 175

Широкова О.Ю., Дунаєва Т.А. ДОСЛІДЖЕННЯ МАЙБУТНЬОЇ ДІНАМІКИ ОПТИМАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ СТРАХОВОГО ПОРТФЕЛЮ 184

Олішевська А.М. ПІДО РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 191

Губанова Л.Л., Сусіденко В.Т. ФІНАНСОВА НАДІЙНОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ 198

Ленчик Я.В. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ 206

Кожушко О.В. ФОРМУВАННЯ ШКАЛИ ОПІНІЯ РІВНЯ ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА 217

Марченко О.С. ІННОВАЦІЙНІ ПРІОРИТЕТИ: КРИТЕРІЇ ВИЗНАЧЕННЯ 226

Кондратьєва Л.П., Кісь Л.Б. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РИНКУ РОБОЧОЇ СИЛИ 232

Коваленко О.М. ВИТВОРЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ 240

		форма фінансування (фінансування з державного бюджету, самофінансування, зовні позик); забезпечується законодавчо-нормативна та методична база для ефективного освоєння інвестицій; місцеві бюджетні та державні інвестиції спрямовуються на розбудову соціально-економічної інфраструктури аеропорту; здійснюється сприяння розвитку аеропорту як високоприбуткового підприємства.
4. Контроль	Контроль виконання рішень	Узгоджується головна мета оновлення парку повітряних суден авіапідприємства з заходами щодо формування стратегії оновлення парку повітряних суден ДП МА «Бориспіль» для сприяння розвитку аеропорту і покращення іміджу України як транспортної держави на міжнародному ринку авіаперевезень. У разі необхідності проводиться оптимізація стратегії.

Відновлення парку повітряних суден у світі здійснюється шляхом:

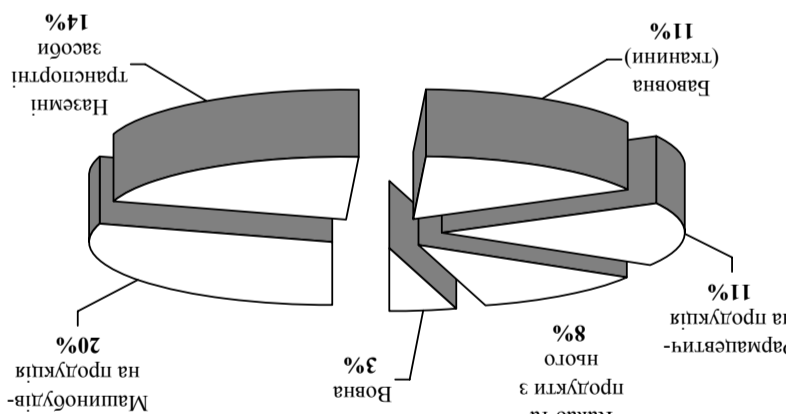
- створення умов часткового безвідсоткового кредитування експлуатантів для закупівлі нової авіаційної техніки із державного бюджету на термін до трьох років з повним поверненням стартових коштів в бюджет;
- забезпечення безперервного зв'язку розробника, виробника та експлуатанта щодо доробок авіаційної техніки та удосконалення правил її експлуатації та впровадження тренажерів для льотного складу;
- надання можливості брати повітряні судна на умовах лізингу.

Основні фактори і тенденції, які впливають на формування і реалізацію стратегії оновлення парку повітряних суден вітчизняного аеропорту:

- рівень безпеки та екологічні наслідки польотів літаків [4];
- попит на авіатранспортні послуги;
- потенційний об'єм авіаційних перевезень вітчизняними і зарубіжними авіакомпаніями;
- пропускна спроможність аеропорту;
- наявність достатньої кількості фінансових ресурсів, а також можливість залучення інвесторів [5].
- фізичний та моральний стан наявних літаків;

Водночас варто відзначити, що протягом останнього часу в області поглинається негативна тенденція до скорочення імпорту інвестиційних товарів, що, зрозуміло, не сприяє оновленню основних виробничих фондів на житломірянських підприємствах.

Рис. 4. Структура імпорту товарів з Німеччини до Житомирської області у 2009 р. [14]

Щодо імпорту німецьких товарів до області, найбільшійшою в його структурі є машинобудівна продукція (20%), наземних транспортних засобів – 14%, бавовни та фармацевтичної продукції – 11%, какао та продуктів з нього – 8%, вовни – 3% (рис. 4) [14].

Здійснюється торгівля з ФРН і у машинобудівній промисловості області, зокрема на підприємствах ВАТ "Бердичівський машинобудівний завод", "Прогрес", ВАТ "Коростенський завод хімічного машинобудування", ЗАТ "Трубоасталь", ВАТ Малинський дослідно-експериментальний ліварно-механічний завод "Мілець", ТОВ ВО "Техна" тощо.

Підприємствами області, що спеціалізуються на виготовленні чоловічих та жіночих моделей одягу.

Зважаючи на те, що Житомирщина виступає одним із основних експортних рив деревини та виробів з неї в Україні, істотна кількість обласних підприємств по переробці деревини підприємствами Німеччини. Наприклад, ДП "Слободчанський лісгосп АПК" у 2009 р. експортував до ФРН 410 куб. м заготовок на експорті з лісових підприємств області. Активну співпрацю налагодили з німецькими кон-трагентами такі підприємства як Баранівське, Ємільчинське, Коростенське, Но-воград-Волинське, Олевське лісовисліські господарства, ТОВ "Форест", ТОВ "Лісресурс", МПТВП "Райдуга", ПП "Сапфір ЮМ".

підприємств, нами була здійснена декомпозиція процесу участя контролінга в управлінні підприємством і проведена структурно-логічна модель її впровадження (рис. 2).

Так, контролінг як ціленаправлена економічна діяльність розрахована на одночасне розглядання багатьох взаємозалежних економічних, соціальних, організаційних, управлінських і інших проблем як цілісної системи. Поєднання контролінга є основою організації і виробництва, нормативної бази для виробки і прийняття раціональних управлінських рішень на всіх рівнях управління, що дозволить нацелити систему управління підприємством на досягнення поставлених завдань.

IV. Висновки.

С розвитком ринкових відносин межі впровадження системи контролінга для підприємств всіх галузей промисловості національної економіки розширюються. На сьогоднішній день все більшу популярність отримує система контролінга як потужний механізм подолання проблем підприємств на микро- і макроуровні, використання прогресивних управлінських концепцій, направлених на економічне використання ресурсів і орієнтацію на досягнення стратегічних цілей.

Для ефективного реалізації системи контролінга на підприємствах повинні створюватися спеціалізовані служби. Цей процес дуже складний, залежить від цілей використання контролінга і масштабів організації, і потребує постійного перегляду і вдосконалення.

Перспективою подальших досліджень є оцінка ефективності впровадження системи контролінга на підприємствах машинобудування.

Література:

1. Журнал «Бизнес и политика» - Промышленность Украины/Новости промышленного сектора в Украине, 2010.
2. Дайле А. Практика контроллинга. – М: Финансы и статистика, 2001г.
3. Карминский А.М., Фалько С.Г. Контролинг: М.- 2006г.
4. Юсупова С.Я. Теория и практика внедрения системы контроллинга в условиях информационного общества,-М.,2008
5. Лаута Ю.С., Герасимов Б.И. Создание системы контроллинга на промышленном предприятии: Т.,2005г.
6. Ермакова Ж.А. Алгоритм внедрения системы контроллинга на предприятии/ Вестник ОГУ №8 (114), 2010г.
7. Карминский А.М. Внедрение контроллинга в организации: этапы и типичные ошибки, 2008.
8. Пушкар М.С. Контролинг. Монография. Тернопіль: 1997, 146 с.

Розробка рекомендацій розвітк соціальної діяльності корпорації64

Браун О.М. Концепції проектування підсистем облік72

Швен И.Ю. Інтеракція суб'єктів регіонального ринка туризма78

Федюченко М.Є. Експертна спеціалізація країн ЄС у високіх технологіях85

Шмьголь Н.Н. Дходи підприємств: сучасні методи управління94

Сьомкіна Т.В., Акаєв Ш.М., Крещенко О.В. Особливості організації бухгалтерського обліку США та деяких країн Європи102

Капченко Р.Л. Аналіз напрямів використання бюджетних коштів107

Кульчицький М.І., Жмурко Н.В. Критерії вибору режиму валютного курсоутворення в Україні115

Семряк Ю.А., Москва М.Г. Проблеми та перспективи розвитку шотечних земельних відносин в Україні126

Танащук Е.Н., Левчук Е.В. Оперативне управління на промислових підприємствах винницького регіона133

Ревуцька Т.В. Перелумови виникнення та сучасний розвиток інтермодальних перевезень138

Брагинева Г.Г. Розвиток банківської діяльності в регіонах144

Д.с.н. Лисяк Л.В., к.е.н. Міронова Л.О.

Дніпропетровська державна фінансова академія

РОЗВИТОК ФІНАНСІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Анотація. Досліджено стан формування доходів місцевих бюджетів, структуру видатків місцевих бюджетів України та новації у розвитку фінансів місцевого самоврядування у зв'язку з прийняттям нового Бюджетного кодексу України.

Ключові слова: місцеві бюджети, доходи місцевих бюджетів, видатки місцевих бюджетів, фінансова автономія, місцеве самоврядування, бюджетний кодекс.

I. Вступ.

Необхідною умовою для утвердження засад громадянського суспільства є існування самостійних органів місцевого самоврядування. Суспільством відбувається процес усвідомлення нової ролі місцевих органів влади України в сучасних умовах. Таке усвідомлення необхідне для реалізації програми дій із розбудови місцевих фінансів, що стане фактором значного підвищення дієвості владних структур. Фінансовою базою органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади для розв'язання проблем економічного і соціального розвитку відповідного регіону є місцеві бюджети.

Місцеві бюджети займають одне з центральних місць в економічній системі кожної держави, в них зосереджується значна частина державних фінансових ресурсів. Саме через місцеві бюджети та інші ланки бюджетної системи держава здійснює свою соціальну політику, впливає на соціально-економічні відносини, забезпечує фінансування таких сфер, як культура, охорона здоров'я, соціальний захист населення, а також житлово-комунального господарства.

Місцеві бюджети також є найбільш чисельною ланкою бюджетної системи країни, вони відіграють важливу роль у перерозподілі валового внутрішнього продукту, фінансуванні державних видатків, досягнення соціальної справедливості.

За останні чотири роки намітилась тенденція до збільшення частки офіційних трансферів у структурі місцевих бюджетів, що є негативною тенденцією, оскільки це знижує фінансову незалежність місцевих органів влади.

Тому дослідження формування доходної частини місцевих бюджетів, фінансування видатків та оцінка фінансової автономії (незалежності) місцевого самоврядування, розробка шляхів підвищення фінансової автономії набувають вагомого значення у сучасних умовах розвитку фінансової системи.

© Лисяк Л.В., Міронова Л.О., 2010

Зінченко О.А. УДОСКОНАЛЕННЯ ЗМІСТУ І ОПІКНИКИ ЗОЛОТОГО ПРАВИЛА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА 3

Поляков М.В. ПРИНЦИПИ ПОСТРОЄННЯ ЕФЕКТИВНОЇ МАРКЕТИНГОВО-ВОЙ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОБ'ЄКТАМИ НАЦІОНАЛЬНО-ГО ХОЗЯЙСТВА НА ОСНОВЕ СИСТЕМО-СЕМІОТИ-ЧЕСКОЇ ТЕХНОЛОГІИ 6

Белкин Ю.В. СВЯТОЙ ДЮСВІДСТВОРЕННЯ НЕДЕРЖАВНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ФОНДІВ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ 14

Иванов С.В. МЕТОДИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПЛАНИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОЕКТА 22

Турко А.М., Вьрашня Г.С. ПОКАЗНИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ – ВАЖЛИВИЙ ІНДИКАТОР КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ 32

Пакулин С.Л. МОДЕЛИРОВАНИЕ РЕНТАБЕЛЬНОСТИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ОБ'ЄКТОВ СОЦІАЛЬНО-ВОСТОЧНОГО ЕКОНО-МИЧЕСКОГО РАЙОНА 37

Каликарова Г.И. О ВОЗМОЖНОСТЯХ АУДИТ-КОНТРОЛИНГА 44

Фещенко О.М., Ларін В.А. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕСТРУКТУРИЗАЦІИ ВУГЛЯНОЇ ГАЛУЗІ ДОНБАСУ 47

Сазонець О.М. ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІИ В ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМАХ 53

Antonov AN-26; Antonov AN-30; Antonov AN-72; Antonov AN-74; ATR 42; ATR 72; Avro RJ-70 Avroliner; Avro RJ-85 Avroliner; BAC 111 One-Eleven; BAe 146-RJ Series; BAe-3100 Jetstream 31; BAE146 RJ SERIES; BAe146-reighter; Baron 58; Beech 1900; Beech 200 Super King Air; EECN 400 Beechjet; BEECH 99 Airliner; Beech King AIR B 200Boeing 707-200.

Таким чином, більшість літаків аеропорту в основному технічно та морально застарілі і вимагають великого споживання пального.

Таблиця 1.1

Основні етапи стратегії оновлення парку повітряних суден Державного підприємства «Міжнародний аеропорт «Бориспіль»

Етапи	Фази	Забезпечення стратегічних цілей
1. Розробка плану	Постановка проблеми	Визначаються напрями оновлення парку повітряних суден за допомогою елементів ринкових відносин. Визначаються структурні проблеми аеропорту, які мають негативний вплив на конкурентоспроможність і потенціал зростання.
	Пошук альтернативних рішень	Для оцінки роботи авіапідприємства використовуються результати SWOT-аналізу, оцінки значення діяльності аеропорту у складі вітчизняної транспортної системи шляхом використання економічних, математичних, статистичних показників та методів їх обробки.
	Оцінювання альтернатив	Встановлюються особливості територіальної організації діяльності авіапідприємства залежно від різноманітних факторів внутрішнього та зовнішнього характеру. Проводиться аналіз та оцінка діяльності аеропорту для визначення ролі ДП МА «Бориспіль» у міжнародних перевезеннях. Здійснюється розробка напрямків розвитку аеропорту на міжнародному ринку авіаперевезень.
2. Затвердження плану	Прийняття рішення	Забезпечується оновлення парку повітряних суден ДП МА «Бориспіль»: розробляються тактичні середньострокові плани на базі стратегічного плану; розробляються оперативні плани, проекти та програми; створюється сприятливий інвестиційний клімат для вітчизняних та іноземних інвесторів; обирається
3. Регулювання	Реалізація рішення	

Згідно з зауваженнями, однак, що оскільки фінансові ресурси області використуються переважно для придбання товарів критичного імпорту та масового важитку, незначна частка завезеного із Німеччини обладнання та виробів тощо механіки не достатньо для відшкодування внаслідок підвищення ефективності виробничого виробництва вивезеного з області капіталу.

Поряд із зовнішньоторгівельною діяльністю підприємства Житомирської області здійснюються також операції з експорту-імпорту послуг. Для прикладу, у 2009 р. обсяг зовнішньоекономічних послуг з Німеччиною становив 4,8 млн. дол. США. Частка ФРН в загальному обсязі експорту послуг області складала 50,9%, імпорту – 19,9%, причому протягом 2009 р. експорт послуг скоротився на 11%, а імпорт – зріс на 53%.

В сфері експорту послуг переважали транспортні послуги та послуги у операціях з нерухомістю, здавання у найм, послуги, що надавалися юридичним особам, та послуги в обробці промисловості. У свою чергу, в загальному обсязі імпорту послуг найбільша частка припадала на послуги, пов'язані з будівництвом, послуги у операціях з нерухомістю, послуги, пов'язані з державним управлінням тощо [15].

Забезпечення наявності експорту продукції з Житомирської області до ФРН значною мірою залежить від пошуку нових форм і методів роботи на міжнародному ринку. Істотним є внесок у цьому напрямку Торговельно-економічної місії у складі Посольства України в Німеччині. Зокрема, вона забезпечує виявлення нових і перспективних німецького ринку, на які потенційно можуть орєнтуватися українські (і зокрема регіональні) експортери. Водночас в умовах жорсткої конкуренції зайняти нові позиції на німецькому ринку, враховуючи високий рівень його наповненості та значні бар'єри для входження, можна лише за рахунок капіталу. Для цього необхідно здійснювати комплексні маркетингові заходи: емпіричне об'єднання, насамперед, активізація маркетингової діяльності суб'єктів зовнішньоторговельної діяльності шляхом чіткої організації роботи із забезпечення внаслідок доцільності та платіжної дисципліни, підвищення якості та технічного рівня продукції, оптимізація цінових параметрів та проходження сертифікації.

Одним з важливих напрямків підвищення ефективності економічного співробітництва Житомирської області та Німеччини можна також вважати встановлення прямих торговельно-економічних зв'язків між територіальними структурами обох країн.

II. Постановка задачі

Метою статті є подальший розвиток теоретико-методологічної бази формування стратегії оновлення парку повітряних суден України, наукове обґрунтування практичних рекомендацій по удосконаленню процесів оновлення авіаційної техніки.

Відповідно до зазначеної мети у роботі поставлено такі завдання:

- проаналізувати стан забезпечення повітряних суден вітчизняного авіапідприємства, зокрема ДП МА «Бориспіль»;
- вивчити та узагальнити закордонний і вітчизняний досвід оновлення авіаційного транспорту;
- виявити основні фактори і тенденції, які впливають на формування і реалізацію стратегії оновлення авіаційної техніки;
- розробити стратегію оновлення парку повітряних суден аеропорту.

Об'єктом дослідження є процес оновлення парку повітряних суден аеропорту України.

Предметом дослідження є організаційно-економічні відносини у разі оновлення авіаційного парку вітчизняних авіапідприємств.

Методи дослідження. Методологічною і інформаційною основою дослідження є фундаментальні положення економічної теорії, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених-економістів в області оновлення парку повітряних суден авіапідприємств, законодавчі та нормативні акти України, статистична звітність.

III. Результати

У 2010 році на фоні поступового відновлення економіки зростає транспортна активність компаній та громадян. Кількість перевезених пасажирів порівняно з показником 2009 року за відповідний період зросла на 13,2 % та досягла 2509,6 тис. чоловік. Обсяги доставлених авіаційним транспортом вантажів та пошти залишилися на рівні минулого року — 40,4 тис. т [1]. Найбільша кількість польотів орієнтована на Державне підприємство «Міжнародний аеропорт «Бориспіль», який поступово перетворюється на аеропорт-хаб європейського типу [2]. Здійснюється його подальша модернізація та реконструкція. Одним з головних стратегічних цілей аеропорту є постійний розвиток інфраструктури аеропорту для забезпечення задоволеності споживачів аеропорту, а також інтеграція у систему основних європейських транзитних аеропортів [3].

У розпорядженні аеропорту ДП МА «Бориспіль» на сьогодні перебувають такі моделі літаків: Airbus A300 C4; Airbus A300-600; Airbus A300B4; Airbus A310; Airbus A310-300; Airbus A319; Airbus A319-111; Airbus A319-132; Airbus 320; Airbus A320-212; Airbus A321; Airbus A330; Airbus A330-200; AL60B2; Alouette 3 SE316; AN-12BP; AN-140; AN-28; Antonov AN-12; Antonov AN-24;

- 410 -

- 319 -

Важливе значення для розвитку торгово-економічного співробітництва між регіонами та країнами мають діяльність двохсторонніх міжрядових комісій з питань торгово-економічного та науково-технічного співробітництва та інших постійно діючих інститутів, робота економічних форумів, виставок та презентацій.

Традиційно тісні економічні відносини підтримуються з такими регіонами Німеччини як Баварія, землі Баден-Вюртемберг, Північний Рейн-Вестфалія, Са-ксонія та Бранденбург.

Не менш ефективним методом роботи із наглядом є співпраця в сучасних умовах визнано також встановлення прямих контактів безпосередньо з місцевими підприємствами та забезпечення розвитку міжрегіонального співробітництва.

Головна концепція формування експозиції полягає у представленні, про-дукції та легуєтатів вітчизняних продуктів харчування та презентації-продажу національних сувенірів та художніх виробів.

Важливе значення для створення загальної картини виробництва для створення загальної картини виробництва наведено генеральному організатору-розпоряднику продукції власного керо-торгівельного заводу ЗАТ «Житомирська м'ясо» та ТОВ «Нива-Експо», які-рмарку від області приймає участь з підприємства, а саме Житомирський лі-кварок «Ступе Woche» («Зелений тижень» — 2010) («Зелений тижень» — 2010) (м. Берлін, Німеччина) відбудує Міжнародна сільськогосподарська виставка-компанія у 2010 р. Так, у сучасні у виставковому центрі «Мессе Берлін» (м. Берлін) здійснюється підтримка підприємства було продовжено на жи-во-виставковому центрі «Мессе Берлін» (м. Берлін).

Започатковану традицію до встановлення прямих торгово-економічних зв'язків із німецькими підприємствами було продовжено на жи-во-виставковому центрі «Мессе Берлін» (м. Берлін).

Крім того було проведено перемовини з представниками ділових кіл Німе-ччини, досліджено нові тенденції розвитку агропромислового комплексу ФРН та інших європейських країн, представлених на виставці. Представники жи-во-виставковому центрі «Мессе Берлін» (м. Берлін) у сучасні у виставковому центрі «Мессе Берлін» (м. Берлін) здійснюється підтримка підприємства було продовжено на жи-во-виставковому центрі «Мессе Берлін» (м. Берлін).

Проблемам формування місцевих бюджетів, управління місцевими фінансами, зміцнення фінансової бази місцевого самоврядування та адаптації вітчизняної практики до європейських норм присвячені праці багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених, серед яких слід відзначити О.В. Величко, О.В. Гончаренко, В.І. Кравченко, О.П. Кириленко, М.В. Корнєєва, В.М. Опаріна, У. Оутсу, Г. Петері, К.В. Павлюк, С.В. Слухая, Ч. Тібу, В.М. Федосова.

II. Постановка задачі.

Метою даної статті є окреслення проблем та перспектив розвитку фінансів місцевого самоврядування. У відповідності з поставленою метою вирішуються такі завдання: аналіз формування місцевих бюджетів України, уточнення поняття «фінансова автономія» місцевого самоврядування; розробка напрямів зміцнення фінансової бази місцевого самоврядування з урахуванням новаций Бюджетного кодексу України 2010 року.

III. Результати.

Місцеві бюджети здійснюють безпосередній вплив на задоволення різноманітних потреб населення, стан та якість надання державних послуг. Водночас, активний вплив місцевого самоврядування на розвиток територіальної громади та підвищення її добробуту можливий лише за умови достатньої кількості фінансових ресурсів, що у їх розпорядженні.

На сучасному етапі розвитку фінансової системи значну увагу приділяють удосконаленню системи формування доходів місцевих бюджетів, у зв'язку з тим, що фінансові ресурси місцевих органів влади не відповідають оптимальним потребам і не забезпечують виконання функцій та повноважень, які держава покладає на них.

Аналіз структури доходів місцевих бюджетів України впродовж 2002 - 2009 рр., демонструє тенденцію до значного збільшення частки офіційних трансфертів у структурі доходів (починаючи з 2004 р.). Так, у 2008 р. частка офіційних трансфертів складала 43,1 %, що на 11,9 відсоткових пунктів більше, ніж у 2002 р., у 2009 р. - 44,8%, що на 13,6 відсоткових пунктів більше, ніж у 2002 р. (табл. 1).

Відмічена тенденція збільшення частки офіційних трансфертів є негативною, оскільки це свідчить про послаблення фінансової автономії місцевих органів влади.

Якщо співвідношення між податковими доходами місцевих бюджетів і трансфертами, що характеризує фінансову самостійність, у 2002 р. становило 58,3 % до 31,2 % (або 1,7); то у 2009 р. - 42,8% до 44,8 % (або 0,96). Аналіз структури доходів місцевих бюджетів України показує, що податкові надходження залишаються основним джерелом власних доходів, водночас їх питома вага за останні роки постійно знижувалася (за період 2002 - 2009 рр. - на 15,5 відсоткових пунктів), що свідчить про згасання ринкових процесів у регіонах.

- 479 -

- 570 -

1. Апеняк С.Н. Применение системного подхода к оценке профессиональ-но важных качеств персонала // Известия Академии труда и занятости. - 2003. - №3 - 4. - С. 170 - 174.
2. Бондаренко О. А. Организационно-экономические механизмы стимулирования новинных ресурсов в АПК: Автореф. дис. канд. экон. наук: 08.07.02 / Дніпропетровський держ. аграрний ун-т. - Д., 2002. - 20 с.
3. Борисов Е.Ф. Экономическая теория: Учеб. - М.: Юристъ, 1999. - 568 с.
4. Виханский О.С. Стратегическое управление: Учеб. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Гардарики, 2000. - 296 с.
5. Волгин Н.А. Один к трем: кто больше? // Человек и труд. - 2000. - №7. - С. 71 - 73.
6. Экономика сельского хозяйства: Пособие для студентов / О.Л. Заровцова, Л.Л. Касьянов, В.Л. Мацибора, В.И. Шиян; За ред. О.Л. Заровцова, В.Л. Мацибора. - К.: УАСА, 1993. - 320 с.
7. Экономический анализ: Навч. посіб. для студентів вищих навчальних за-кладів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит». За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. - Житомир: ПП «Рута», 2003. - 680 с.
8. Матвеев Т.С. Система безотвального земельного менеджмента. - М.: Агропромиздат, 1988. - 136 с.
9. Маркс К., Энгельс Ф. Сочинения: В 50 т. - М.: Госполитиздат, 1955. - Т.1. - 700 с.
10. Маршалл А. Принципы политической экономии: В 3 т. - М.: Прогресс, 1983. - Т.1. - 415 с.
11. Махортов Ю.О., Дмитриенко В.Л. Нормативная экономика групповых хозяйств и земельных ресурсов // Экономика АПК. - 2003. - № 4. - С.10 - 13.
12. Основы экономической теории: Пособие. - 2 кн. Кн. 1: Сущность и производство. Ринкова економіка / Ю.В. Ніколенко, А.В. Лемківський, В.А. Єв-тушевський та ін.: За ред. Ю.В. Ніколенка. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Либіль, 1998. - 272 с.

Також, провідними складовими аналізу за вищевказаними блоками є: первин-на, або основна (праця та земля), вторинної (капітал, що відображає результати впливу праці на природні ресурси та підприємництво).

Окремо слід відзначити українсько-німецьку коопераційну раду, яка є важливим механізмом регулювання проблем двосторонніх економічних відносин та розширення партнерських стосунків, та завдання якої полягає у покращенні перспектив поглиблення українсько-німецького співробітництва в енергетичній галузі, сільському господарстві, промисловості, туризмі та інших сферах.

Успішною також є робота постійної українсько-баварської робочої комісії, діяльність якої спрямована на стимулювання налагодження ділових контактів між баварськими та українськими (і зокрема житомирськими) підприємствами та надання їм відповідної консультативної допомоги.

Крім того, суб'єктами господарської діяльності Житомирщини активно використовуються і такі форми сприяння розвитку торговельно-економічного і інвестиційного співробітництва, як ініціювання створення представництв українських підприємств у ФРН. Зокрема, з метою активізації діалогу між німецькими та українськими підприємствами малого та середнього бізнесу в Берліні в 2001 р. на базі відомої фірми «Транза Шпедіціон ГмбХ» було створено представництво Українського союзу промисловців та підприємців (УСПП), яке сьогодні досить успішно здійснює свою діяльність.

На забезпечення досягнення цієї мети також налагоджені взаємозв'язки з громадськими організаціями та впливовими економічними угрупованнями Німеччини, наприклад, Федеральною спілкою німецької промисловості, Федеральною спілкою оптової та зовнішньої торгівлі, Об'єднанням торговельно-промислових палат ФРН тощо.

Ще однією важливою формою співпраці залишаються українсько-німецькі коопераційні біржі, за допомогою яких підприємці обох країн можуть ознайомити потенційних партнерів зі своїми комерційними пропозиціями та презентувати свої інвестиційні проекти.

Як зазначалось вище, сучасність вимагає від регіонів не обмежувати між-регіональну взаємодію лише економічною чи торговельною сферою: регіональний розвиток повинен мати диверсифікований та різноспрямований характер.

Так, між Житомирською областю та ФРН ведеться співпраця і у соціальних сферах, зокрема у галузі охорони здоров'я. Для прикладу, в 2007 р. Вайморським товариством Німеччини оздоровлено 20 дітей Житомирщини, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Налагоджено співпрацю окремих медичних закладів області з медичними та благодійними організаціями Німеччини.

Зокрема, центральна дитяча міська лікарня Житомирської області вже понад 10 років співпрацює та отримує гуманітарну допомогу від окружної організації «Німецького Червоного Хреста» Заальє – Орла м. Шлейц у вигляді медичного обладнання та господарських товарів.

Протягом 2004-2009 рр. лікарня отримала дефібрилятор, аналізатор електродів, електрокардіограф, апарат штучного дихання, апарат УЗД, інше медич-

Для вирішення проблемного питання провідним напрямком розвитку авіаційної індустрії є розвиток авіаційних підприємств, які надають послуги з експлуатації літаків та вертолітів. Для цього необхідно створити відповідні умови, які забезпечать можливість розвитку авіаційної індустрії в Україні. Одним із головних напрямків розвитку цивільної авіації є оновлення парку літаків сучасними повітряними суднами, що забезпечать можливість польотів в різних частинах України та за її межі. Це призводить до збільшення обсягів перевезень пасажирів та вантажів, що збільшує економічний потенціал авіаційної індустрії. Для цього необхідно створити відповідні умови, які забезпечать можливість розвитку авіаційної індустрії в Україні.

Для вирішення проблемного питання провідним напрямком розвитку авіаційної індустрії є розвиток авіаційних підприємств, які надають послуги з експлуатації літаків та вертолітів. Для цього необхідно створити відповідні умови, які забезпечать можливість розвитку авіаційної індустрії в Україні.

Для вирішення проблемного питання провідним напрямком розвитку авіаційної індустрії є розвиток авіаційних підприємств, які надають послуги з експлуатації літаків та вертолітів. Для цього необхідно створити відповідні умови, які забезпечать можливість розвитку авіаційної індустрії в Україні.

Для вирішення проблемного питання провідним напрямком розвитку авіаційної індустрії є розвиток авіаційних підприємств, які надають послуги з експлуатації літаків та вертолітів. Для цього необхідно створити відповідні умови, які забезпечать можливість розвитку авіаційної індустрії в Україні.

Для вирішення проблемного питання провідним напрямком розвитку авіаційної індустрії є розвиток авіаційних підприємств, які надають послуги з експлуатації літаків та вертолітів. Для цього необхідно створити відповідні умови, які забезпечать можливість розвитку авіаційної індустрії в Україні.

Для вирішення проблемного питання провідним напрямком розвитку авіаційної індустрії є розвиток авіаційних підприємств, які надають послуги з експлуатації літаків та вертолітів. Для цього необхідно створити відповідні умови, які забезпечать можливість розвитку авіаційної індустрії в Україні.

Для вирішення проблемного питання провідним напрямком розвитку авіаційної індустрії є розвиток авіаційних підприємств, які надають послуги з експлуатації літаків та вертолітів. Для цього необхідно створити відповідні умови, які забезпечать можливість розвитку авіаційної індустрії в Україні.

Для вирішення проблемного питання провідним напрямком розвитку авіаційної індустрії є розвиток авіаційних підприємств, які надають послуги з експлуатації літаків та вертолітів. Для цього необхідно створити відповідні умови, які забезпечать можливість розвитку авіаційної індустрії в Україні.

Для вирішення проблемного питання провідним напрямком розвитку авіаційної індустрії є розвиток авіаційних підприємств, які надають послуги з експлуатації літаків та вертолітів. Для цього необхідно створити відповідні умови, які забезпечать можливість розвитку авіаційної індустрії в Україні.

Для вирішення проблемного питання провідним напрямком розвитку авіаційної індустрії є розвиток авіаційних підприємств, які надають послуги з експлуатації літаків та вертолітів. Для цього необхідно створити відповідні умови, які забезпечать можливість розвитку авіаційної індустрії в Україні.

$$E = \frac{KPB - KNB}{KP} \times 100\% \tag{1.7}$$

де *KPB* – кількість позитивних відповідей, %;

KNB – кількість негативних відповідей, %;

KP – кількість респондентів, осіб.

Із вищевказаної формули слідує, що значення середньої оцінки може бути в інтервалі від 1 до 100%. Чим вищим є абсолютний показник, тим більший рівень мотивації аграрної праці. Даний методичний підхід дає змогу визначити рівень розвитку соціально-економічних і трудових відносин, сформувати загальну оцінку психологічного клімату в колективі й виявити окремі чинники, які впливають на нього для подальшого їх коригування. Також недостатньо вивченим питанням є кількісна оцінка мотивації трудової діяльності. Так, передусім, це стосується групи показників щодо визначення рівня трудової мотивації окремих категорій фахівців. Нами визначені ці показники (розмір середньомісячної заробітної плати працівника, продуктивність праці, рівень використання робочого часу, втрати робочого часу, рівень соціального захисту працівників, коефіцієнт плинності кадрів тощо), їх використання забезпечить об'єктивну характеристику мотивації трудової діяльності працівників.

Існує три групи мотиваційних показників: *матеріальні, соціальні та психологічні*. Перша група відображає ступінь задоволення нагальних потреб аграріїв (забезпечення стабільного доходу, житла тощо). Разом з тим показники другої та третьої груп відображають рівень забезпечення окремих матеріальних і нематеріальних потреб працівників (соціальна захищеність, трудові відносини, стан соціального розвитку сільських територій та ін.).

Також визначення окремих з них повинно базуватися на стані соціально-економічного розвитку держави та підприємства в якому працює працівник. Так, до розрахунку рівня платоспроможності працівника, на наш погляд, слід обов'язково включити його середньомісячну заробітну плату та прожитковий мінімум встановлений в країні тощо. Тобто використання всіх вищенаведених показників забезпечить умови для проведення комплексного моніторингу трудової мотивації та позитивного впливу на інші складові щодо відтворення ресурсного потенціалу агросфери.

IV. Висновки.

Отже, в результаті критичного аналізу окремих методологічних підходів з відтворення ресурсного потенціалу аграрного сектора економіки нами встановлено, що вони включають в себе окремі структурні блоки, які складають певні етапи дослідження щодо: вивчення понятійного апарату і напрямів еволюції теорії відтворення факторів виробництва, основних складових економічного механізму суспільного відтворення аграрних ресурсів, експерименту.

Склад та структура податкових надходжень до місцевих бюджетів України також зазнали суттєвих змін. Зокрема, у 2008 р. найбільшю часткою у структурі податкових надходжень наліжалося податку з доходів фізичних осіб (77,4%), та друге місце посів податок на землю (11,3%), у 2009 р. - відповідно 76,4% та 11,1%. Прівертає увагу зростаюча частка у структурі доходів місцевих податків та зборів, що становила у 2008 р. - 1,4%. Впродовж 2001-2009 рр. відмічалася тенденція до її зникнення, якщо у 2001 р. вона становила 3,5%, то починаючи з 2005 р. не перевищувала 2,5%. Аналіз свідчить, що переважає чинним законодавством України місцеві податки і збори не відіграють ватомої ролі у формуванні доходів місцевих бюджетів.

*Джерело: За даними Міністерства фінансів України, **Помірні дані

Показники	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009**
Всього доходів	100	100	100	100	100	100	100	100
Податкові надходження	58,3	54,2	46,2	43,9	40,8	41,7	43,1	42,8
Неподаткові надходження	7,3	7,1	5,5	6,6	6,3	6,0	5,6	5,2
Доходи від операцій з капіталом	2,2	3,0	4,3	3,9	3,5	4,3	3,3	2,9
Цільові фонди	1,0	1,5	1,5	2,1	1,9	2,5	1,7	1,6
Офіційні трансферти від органів державного управління	31,2	34,2	42,5	43,5	45,0	41,7	43,1	44,8
Копшти, що передаються до бюджету розвитку				2,5	3,8	3,2	2,7	

Таблиця 1. Структура доходів місцевих бюджетів України, %

го з них чинників (характеристика матеріальної та моральної складової стимулювання селян). Також доцільно розрахувати внутрішню мотивацію (ВМ), зовнішню позитивну мотивацію (ЗПМ) та зовнішню негативну мотивацію (ЗНМ) відповідно до таких формул [6, с.127]:

$$ВМ = \frac{3P+C}{2} \tag{1.1}$$

$$ЗПМ = \frac{3+K+CC}{2} \tag{1.2}$$

$$ЗНМ = УП \tag{1.3}$$

Таким чином, оцінкою рівня різних типів мотивації трудової діяльності буде значення, яке знаходиться в межах від одного до п'яти (в тому числі дріб). Завдяки отриманим результатам визначається мотиваційний комплекс (тип співвідношення трьох видів мотивації: внутрішньої, зовнішньої позитивної та зовнішньої негативної) особистості, групи або колективу. Найкращими, оптимальними мотиваційними комплексами, на наш погляд, є такі два типи співвідношень [6, с.128]:

$$ВМ \geq ЗПМ \geq ЗНМ \tag{1.4}$$

$$ВМ = ЗПМ \geq ЗНМ \tag{1.5}$$

Нераціональним комплексом трудової мотивації є визначений нами наступний тип мотивації:

$$ЗНМ \geq ЗПМ \geq ВМ \tag{1.6}$$

Усі вищевказані комплекси включають проміжні щодо їх дієвості інші комплекси трудової мотивації. Так, у процесі інтерпретації необхідно враховувати ступінь домінування одного типу мотивації аграрної праці над іншим. Тобто після опитування респондентів (в окремих структурних підрозділах і господарстві в цілому) визначаються всі вищевказані складові. Також в анкету слід включити питання щодо специфіки роботи, її позитивних і негативних сторін, що впливають на формування трудової мотивації аграріїв. Завдяки результатам анкетування аналізуються всі аспекти колективу або структурного підрозділу, а саме: кількість працівників, їх стать, вік, професійне спрямування, сімейний стан, оплата праці та ін.

Відповіді за вищевказаною анкетною оцінюються в балах (+ 1 або - 1). Так, з метою комплексної оцінки окремого компонента склад відповідей на запитання узагальнюється. Для кожного компонента в групі підраховується середня оцінка кожного мотиваційного фактора [6, с.129]:

Наведемо свідчення про неадекватність задіяних механізмів стимулювання аграрної економіки України, що дотрапляється не в винятком чи особливості місцевих бюджетів України. Як показують результати досліджень, в країнах Північної Європи (як і в унітарних, так і в федеративних устрої) питома вага власних податкових надходжень у дохідній частині місцевих бюджетів коливається від 10 до 80%, причому частка неподаткових надходжень для усіх країн змінюється від 0 до 23% [9, с.34]. Батальма науковцями і практиками дозволено, що доходи, які отримуються за місцевими бюджетами в Україні, є недостатніми для фінансування всіх видів витрат. Причому припинення дотрапляється батальма до частини видів витрат, оскільки механізм розподілу податкових надходжень між різними рівнями бюджетної системи був жорстко закріплений у бюджетному кодексі України 2001 р.

Склад доходів місцевих бюджетів та форми мобілізації ресурсів для них зазвичай побудовані на основі фіскальної системи. Тому на суцільному етапі розв'язку фінансової системи необхідно унеможливити реформування бюджетної системи, а саме: запровадити зміни в законодавстві, які забезпечують автономність місцевих бюджетів, зокрема шляхом делегування повноважень на місцевому рівні. Управління бюджетом, яке здійснюється на місцевому рівні, має бути незалежним від державної системи управління бюджетом. Україна має сприяти зміцненню основних принципів місцевого самоврядування в реальному секторі, втілюючи нові практики бюджетного контролю. Впровадження контролю та підвищення бюджетної дисципліни. Впровадження контролю та підвищення бюджетної дисципліни. Впровадження контролю та підвищення бюджетної дисципліни.

Цілі зауважити, що дотрапляється не в винятком чи особливості місцевих бюджетів України. Як показують результати досліджень, в країнах Північної Європи (як і в унітарних, так і в федеративних устрої) питома вага власних податкових надходжень у дохідній частині місцевих бюджетів коливається від 10 до 80%, причому частка неподаткових надходжень для усіх країн змінюється від 0 до 23% [9, с.34]. Батальма науковцями і практиками дозволено, що доходи, які отримуються за місцевими бюджетами в Україні, є недостатніми для фінансування всіх видів витрат. Причому припинення дотрапляється батальма до частини видів витрат, оскільки механізм розподілу податкових надходжень між різними рівнями бюджетної системи був жорстко закріплений у бюджетному кодексі України 2001 р.

не обладнання, а також медичні ліжка, матраци для ліжок, дизельну установку, будівельні матеріали тощо.

Доставка гуманітарного вантажу проводиться донором самостійно із відвідуванням делегації «Німецького Червоного Хреста» м. Житомира. Під час перебування німецької делегації зазвичай обговорюються проблеми лікарні, можливість та перспективні напрями фінансової допомоги, а також склад наступного гуманітарного вантажу.

Центральна дитяча міська лікарня – не єдиний медичний заклад в області, який отримує допомогу з Німеччини. Налагоджено співпрацю Народицької районної лікарні з Баварським Червоним Хрестом, який надає гуманітарну допомогу одягом, медичним обладнанням та медичним інвентарем.

IV. Висновки.

Підсумовуючи питання поглиблення регіонального українсько-німецького торговельно-економічного співробітництва (і зокрема нарощування присутності української продукції на німецькому ринку), слід наголосити на тому, що незважаючи на ряд окремих недоліків у сфері українсько-німецьких зв'язків, українська економіка залишається для німецьких підприємців об'єктом підвищеного інтересу.

Головними чинниками, які перешкоджають посиленню двосторонньої співпраці, є низька обізнаність учасників німецького ринку з реальними можливостями та потенціалом українських партнерів. Такий стан справ вимагає активізації позиції української сторони, причому не лише на рівні держави, але й на рівні окремих регіонів. Означена активізація повинна включати узгоджену співпрацю між органами влади, громадськими та некомерційними організаціями з одного боку та суб'єктами господарської діяльності з іншого.

Роль органів державної влади та небайдужих організацій полягає у якомога ширшому представленні країни або безпосередньо свого регіону у різних сферах життя ФРН, встановленні прямих контактів з представниками влади або підприємствами в окремих землях, апелюванні до міжнародних органів для залучення міжнародної технічної та інших видів допомоги для реалізації актуальних проектів регіонів чи підприємств, ознайомленні вітчизняних (регіональних) виробників з існуючими можливостями та перспективними напрямками співпраці, зокрема сприянні максимально повному використанню вже напрацьованих схем співпраці. Органи державної влади фактично повинні здійснювати егіду над зовнішніми зносинами підприємств та організацій, забезпечувати захист їх інтересів та інтересів регіону.

У свою чергу, підприємства та організації регіону повинні (можна навіть вжити термін «зобов'язані») сприяти формуванню позитивного іміджу України як гідного та перспективного партнера (на рівні держави в цілому та окремих її регіонів зокрема) шляхом дотримання умов договорів щодо платіжної дисципліни, термінів, умов поставок тощо.

На шляху до євроінтеграції, замість стримування утворення фінансово-промислових груп, антимонопольне регулювання має бути націлене на цінове регулювання їх функціонування, підпорядкуванням і ліквідації загалом антимонопольної практики. Від захисту прав виробників акцент в регулюванні має зміститись на захист прав споживачів для збалансування інтересів виробників і споживачів.

Література

1. Архангеліський Ю. Чи є шкода від монополії? // Економіка України – 2006 №11, с.66;
2. Богуслав В. Стратегічний партнер там, де наш ринок / Голос України – 2002 – 30.08;
3. Господарське право України: Навчальний посібник / За ред. проф. Н.О. Санихметовой. – Х.: «Одіссей», 2005. – с.289;
4. Закон України «Про Антимонопольний комітет України» із змінами та доповненнями від 26 листопада 1993 року №3659-ХІІ.

На черзі – прийняття Податкового кодексу України. На сьогодні дискусійним залишається питання що складу місцевих податків і механізму оподаткування. Вчені вважають, фискальний вплив податку на землю явно не недостатній для забезпечення фінансової незалежності місцевого самоврядування. Враховуючи, що контроль за нарахування та сплатою податку на землю здійснюють районі податкові інспекції, то при переведенні цього податку у склад місцевих податків, значно збільшаться надходження до бюджету, тому що це підвищить зацікавленість інспекцій у якісному контролі по податку на землю, до перевіркової роботи з нарахування податку обов'язково буде включено перевірки земельної ділянки.

Базовими принципами місцевого самоврядування, які сформульовані у Європейській Хартії про місцеве самоврядування (1985 р.), є: правова, організаційна та фінансова автономія органів місцевого самоврядування.

Фінансова автономія органів місцевого самоврядування - одна з найважливіших характеристик місцевих бюджетів. Більшість вітчизняних вчених вважають, що фінансову автономію органів місцевого самоврядування, або територіальних утворень можна розглядати як здатність територій до забезпечення власними ресурсами сталого розвитку економіки. Так, А.Г.Завгородній, Г.Л.Вознюк фінансову автономію місцевого самоврядування визначають як спроможність адміністративно-територіальних одиниць та їх органів самоврядування здійснювати покладені на них законом функції коштами власних фінансових джерел [3]. М.В Корнеєв вважає, фінансова автономія органів місцевого самоврядування – це законодавчо обмежена система правоспроможностей органів місцевого самоврядування щодо самоврядування, розподілу та використання фінансових ресурсів [4].

Узагальнюючи різні підходи, можна зробити висновок, що фінансова автономія органів місцевої влади передбачає достатню кількість власних ресурсів для фінансування суттєвої частки видатків під час здійснення своїх повноважень, відповідно до Конституції та законів України. Причому частка має бути доволі великою з метою заохочення достатньої свободи дій і підвищення відповідальності органів місцевої влади в процесі здійснення їхніх видатків за період виконання ними своїх повноважень. Тому найбільш точно характеризує поняття «фінансова автономія» таке визначення: фінансова автономія це здатність територіальних утворень до забезпечення власними фінансовими ресурсами розвитку економіки та соціальних потреб населення регіону.

Вважаємо, що фінансова автономія має такі ключові аспекти: бюджетну самостійність та податкову самостійність (самостійність щодо встановлення податків) [2].

Під бюджетною самостійністю розуміють право органів місцевого самоврядування мати власний місцевий бюджет, самостійно його розглядати й затверджувати, податкова самостійність передбачає право встановлення місцевих податків та їх ставок, пільг і визначення податкової бази.

- 482 -

- 567 -

Аналіз трудової мотивації аграріїв повинен передбачати комплексні заходи щодо виявлення впливу як зовнішніх, так і внутрішніх факторів на мотивацію працівників аграріїв

Сума трудової мотивації: сумарна та максимальна кількість отриманих балів і їх частки у загальній сумі, %
Оцінка впливу кожного мотиваційного фактора: оцінка впливу всіх факторів зважені за визначеною кількістю: позитивних, негативних відповідно респондентів, %
Рівень трудової мотивації
Сумарна оцінка соціогенних потреб: визначення впливу окремих соціальних факторів на задоволення від трудового процесу, відносини в колективі, бажання працювати, %
Сумарна оцінка психогенних потреб: визначення впливу окремих психологічних факторів на: впевненість у власних можливостях, внутрішній стан людини, бажання працювати, %
Внутрішня мотивація: сума балів, отриманих в результаті аналізу внутрішніх потреб та збудження, задоволення від роботи (ЗР), самореалізації (С): працязнатність, колектив, вплив на ефективність господарської діяльності підприємства, бали
Соціально-психологічні мотиви
Зовнішня негативна мотивація: оцінка зовнішніх (по відношенню до працівника) негативних факторів впливу: всі фактори зовнішньої позитивної мотивації, які не задовольняються (УП), бали
Зовнішня позитивна мотивація: оцінка зовнішніх (по відношенню до працівника) позитивних факторів впливу: рівень зарплатної плати (З), рівень соціального визнання в колективі та керівництві (С), можливість кар'єрного та професійного зростання (К), бали
Матеріальні мотиви
Складові

[6, с.125]

Основні складові аналізу рівня мотивації трудової діяльності аграріїв

Таблиця 1.2

Для мотивацію в цілому. Проте всі вищевказані заходи слід здійснювати враховуючи особисті та професійні якості будь-якого аграрія (табл. 1.2).

ринку, а також визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на цьому ринку і прийняття відповідних рішень відноситься виключно до повноважень Антимонопольного комітету України.

Не менш важливим видом порушень вітчизняного законодавства про захист економічної конкуренції є антиконкурентні узгоджені дії, що призводять до дискримінації конкурентів і споживачів та створюють небезпеку для ефективного функціонування ринкових відносин.

В ході дослідження також встановлено, що головною проблемою українського антимонопольного законодавства, на відміну від законодавства країн-членів ЄС, є його спрямування на потреби виробників, задоволення економічних інтересів найвпливовіших зацікавлених лобістських економічних груп. Підставами для підтвердження даної думки є суттєвий вплив потужних бізнесових груп на законодавчу діяльність, багато численність представників зацікавленого бізнесу у владних структурах, відсутність незалежності законодавчих та судових органів влади тощо.

Варто зауважити, що зростання уваги органів державного регулювання до виявлення монополізованих ринків, насамперед на регіональному рівні, спричиняє збільшення кількості суб'єктів монополії. Можна погодитись з тим, що в Україні факти попадання певних підприємств до категорії монополістів подекуди є випадковими і недостатньо обґрунтованими. Натомість повне панування на певних ринках не є підставою для визнання підприємств монополістами [1,2].

Крім того, звертаючись до досвіду передових країн щодо антимонопольного регулювання, Україні варто відмовитися від традиційного курсу на розкрупнення підприємств, який зумовив руйнування цілісних виробничих комплексів у вітчизняній економіці, зростання трансакційних витрат та здорожчання продукції без посилення диверсифікації виробництва, і здебільшого негативно вплинув на діяльність окремих підприємств та економіки в цілому. Як свідчить практика країн-членів ЄС, дана позиція обумовлена тим, що збільшення розмірів компаній є виробничою необхідністю з позиції досягнення мінімально ефективного обсягу виробництва, створення сучасної ефективної виробничої структури та підтримання конкурентоспроможності на внутрішньому і зовнішньому ринках. В зв'язку з цим, визначення монопольного становища виробника у вітчизняному антимонопольному законодавстві за розмірами підприємства є застарілим і нерациональним, а політика стримування концентрації - неефективною.

IV. Висновки.

Проведене нами дослідження дає підстави зробити висновок, про те, що з обмеження концентрації вітчизняна антимонопольна політика має переорієнтуватися на стимулювання ефективності за рахунок оновлення технологій, посилення кооперації та конкурентоспроможності вітчизняного виробництва.

- 407 -

- 322 -

1. Регіональна політика стран ЕС / Центр європейських досліджень ІМЭМО РАН. Отв. ред. А.В. Кузнецов. – М.: ИМЭМО РАН, 2009. – 230 с.

2. Букова И.А. Регионализация как тенденция мирового развития. – Электронный ресурс. – Режим доступа: http://www.lomonosov-msu.ru/archive/Lomonosov_2008/19_6.pdf

3. Витковский О.В. Проблемы региональной политики, организации территории и развития прикладной географии в ФРГ // Вопросы экономики и политической географии зарубежных стран. – 1990. – Выпуск 11. – С. 151-162.

4. Семенова Н.Н. Стимулирование региональных кластеров и обмен знаниями. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://www.karfa-rus.ru/articles/article/1020>.

5. Туровский Р.Ф. Политическая регионализация. – М.: Изд. дом ГУ ВШЭ, 2006. – 792 с.

6. Кузнецова О.В. Экономическое развитие регионов: теоретические и практические аспекты государственного регулирования. 5-е издание. – Книжный дом "ЛИБРОКОМ", 2009г. – 304 с.

7. Регионы Украины: проблемы та пріоритети соціально-економічного розвитку: Монографія / За ред. З.С. Варнаги. – К.: Знання України, 2005. – 498 с.

8. Макогон Ю. Новая региональная экономика политика в Украине: проблемы и перспективы развития. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://www.experts.in.ua/baza/doc/download/econompolitic.pdf>.

9. Санжаровський І., Михальчук Т. Розвиток громад та регіонів України. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://ewi.org.ua/tozvytok-promad-ta-rehioniv-ukrajiny/>.

10. Соловйов В.П. Інноваційний розвиток регіонів: питання теорії та практики: Монографія / Соловйов В.П., Кореняко Г.І., Головаток В.М. – К.: Фенікс, 2008. – 224 с.

11. Фліссак А. Тернопільська область: розвиток співпраці з німецькими партнерами в питаннях підтримки регіональної економіки. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://soskip.info/ea/2003/2/20030222.html>

Також слід покращувати думку інземних споживачів про якість продукції вітчизняного (регіонального) походження шляхом впровадження систем контролю за якістю та проходженням продукцією сертифікації у міжнародних або інших, визначених у ЄС та Німеччині, органах сертифікації.

Таким чином, монополія не є бажаною сама по собі, особливо там, де ринок є потенційно конкурентним, оскільки з часом це сприятиме застою у виробництві, уповільненню темпів науково-технічного прогресу.

Слід зауважити, що саме по собі монополіє становить законом України не забороняється, забороненим є зловживання ним та неправомірні дії, спрямовані на його досягнення, крім цього підтримання і посилення. Відповідно до ст.27 Господарського кодексу України монополієм визнається домінуюче становище суб'єкта господарювання, яке дає йому можливість самостійно або разом з іншими суб'єктами обмежувати конкуренцію на ринку певного товару (робіт, послуг) [3].

Водночас варто також звернути увагу на певні неточності (розбіжності), що прослідковуються в вітчизняному антимонопольному законодавстві. До них зокрема можна віднести наступні (рис 1.)

Щодо першої розбіжності, то вона швидше відображає моральний аспект, ніж економічний, що спричинятиме сукупність доносів одного економічного суб'єкта на іншого. Аналізуючи другу розбіжність, необхідно зауважити, що в законі говориться, що монополієм є становище коли одному підприємству належить 35% ринку, що суперечить змісту цієї розбіжності. В третьому випадку не обумовлено про які перешкоди йдеться, а тому існують бар'єри які є виправданими (наприклад, запатентовані інновації). Реалізуючи на практиці четверту розбіжність, можна досягти банкрутства підприємства і його знищення. Щодо примусового поділу підприємства, то на нашу думку, варто навпаки стимулювати утворення потужних фінансово-промислових груп, з метою посилення конкурентоспроможності вітчизняного виробництва. Звертаючись до останньої розбіжності, то доцільно відмітити, що антимонопольне регулювання має бути націлене на підпорядкування діяльності підприємств загальнонаціональним інтересам шляхом участі держави в управлінні ними. Крім того, існує ряд галузей, де конкуренція є небажаною і діє ефект субадитивності витрат.

На практиці переважне становище монополіста на ринку встановлюється або підтримується, в першу чергу, завдяки тому, що на цьому ринку в нього немає жодного конкурента, або він не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.

Монопольне становище може встановлюватися щодо суб'єкта господарювання, при цьому суб'єктами господарювання для цілей антимонопольно-конкурентного законодавства можуть бути визнані крім фізичних і юридичних осіб, що здійснюють господарську діяльність, органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю в частині їх участі в господарській діяльності.

Відповідно до ст.7 Закону України „Про Антимонопольний комітет України” від 26.11.1993 р. проведення дослідження ринку, визначення меж товарного

Слід додати також самостійність установами комунальних тарифів – це право місцевої влади здійснювати власну тарифну політику щодо комунальних платежів [2].

З прийняттям нового Бюджетного Кодексу України зроблено суттєвий крок до становлення фінансової автономії місцевого самоврядування. Прийнятий Бюджетний кодекс України в редакції 2010 року втілює в собі бачення сучасного розвитку бюджетної системи, передбачив регулювання найактуальніших бюджетних проблем. З метою забезпечення фінансової самостійності місцевих бюджетів приведено у відповідність до Конституції України, Закону України «Про місцеве самоврядування», Європейської хартії про місцеве самоврядування положення щодо структурних складових ланок бюджетної системи України, що в перспективі дасть змогу виконання делегованих і власних повноважень місцевими органами влади.

Бюджетний кодекс України в новій редакції передбачає удосконалення управління бюджетними коштами (закріплення нових бюджетних правил) щодо регламентації використання коштів загального та спеціального бюджету та управління ними, а саме:

- встановлено заборону без внесення змін до закону про Державний бюджет України (рішення про місцевий бюджет) щодо збільшення бюджетних призначень за загальним і спеціальним фондами державного бюджету (місцевого бюджету), зокрема: на оплату праці працівників бюджетних установ за рахунок зменшення інших видатків; на видатки за бюджетними програмами, пов'язаними з функціонуванням органів державної влади (органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування), за рахунок зменшення видатків за іншими бюджетними програмами;

- встановлено заборону відкриття позабюджетних рахунків стосовно бюджетних коштів (включаючи власні надходження бюджетних установ) органами влади та іншими бюджетними установами, крім освітянських закладів, яким законом надано відповідні права;

- встановлено порядок використання власних надходжень бюджетних установ у разі перевищення їх фактичного обсягу над плановим;

- закріплено доходи загального фонду державного бюджету та доходи місцевих бюджетів, які щорічно визначаються законом про Державний бюджет України (ст. 29 Склад доходів Державного бюджету України, ст. 64 Склад доходів, що закріплюються за бюджетами місцевого самоврядування та враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, ст. 66 Доходи місцевих бюджетів, що не враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів).

Новий Бюджетний кодекс України фактично створює передумови збільшення ресурсів місцевих бюджетів. Так, змінено та закріплено на постійній основі нормативи зарахувань збору за забруднення навколишнього природного

Крім цього, для проведення комплексного аналізу якості відтворення аграрного потенціалу аграрного сектору.

З метою оцінки рівня якості трудової мотивації, на наш погляд, слід розробити аналітико-соціологічне опитування працівників з урахуванням їх професійних якостей, посади, віку, соціального статусу та ін. Нам розроблена така анкета. В ній передбачені окремі групи запитань щодо особливостей роботи, розміру доходу, професійного зростаючого працівника тощо. Так, насамперед, необхідно дослідити матеріальні і соціально-психологічні аспекти трудової мотивації, потім дати комплексну оцінку якості відтворення ресурсів.

Оскільки всі вищевказані чинники мають вирішальний вплив на відтворення ресурсного потенціалу аграрного сектора економіки. Тому, на наш погляд, необхідно виявити їх вплив, особливо на *поновлення трудових ресурсів*. Так, дане дослідження повинно базуватися на аналізі мотивації аграрної праці, оскільки саме її високі рівні забезпечать зростаючі окремим заходам щодо відтворення ресурсного потенціалу в сільському господарстві.

З метою оцінки рівня якості трудової мотивації, на наш погляд, слід розробити аналітико-соціологічне опитування працівників з урахуванням їх професійних якостей, посади, віку, соціального статусу та ін. Нам розроблена така анкета. В ній передбачені окремі групи запитань щодо особливостей роботи, розміру доходу, професійного зростаючого працівника тощо. Так, насамперед, необхідно дослідити матеріальні і соціально-психологічні аспекти трудової мотивації, потім дати комплексну оцінку якості відтворення ресурсів.

З вищевказаної таблиці слід, що більшість факторів щодо відтворення ресурсного потенціалу в аграрному секторі економіки як:

Із вищевказаної таблиці слід, що більшість факторів щодо відтворення ресурсного потенціалу в аграрному секторі економіки як:

*Складено автором з урахуванням підходу О. Виханського [4, с.9-10].

Ефективність та якість використання земель сільськогосподарського призначення	-	+
Технології виробництва	-	+
Знос матеріально-технічної бази підприємств	-	+
Природно-кліматичні умови	+	+
Сезонність виробництва	+	+

Закінчення табл. 1.1

середовища; грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності (для обласних бюджетів з 50 % до 20 %, для сільських, селищних, міських бюджетів з 20 % до 50 %). Крім того, створено умови для зміцнення бюджету розвитку місцевих бюджетів шляхом розширення переліку джерел його формування. Частина податку на прибуток спрямовується у розмірі до 2% - бюджету АРК, обласним, міським міст Києва і Севастополя бюджетам; до 3% - бюджетам міст республіканського АРК, обласного значення та районним бюджетам, з них 30 % - до бюджетів сіл, селищ, міст районного значення. Зарухування частини податку на прибуток до бюджету розвитку місцевих бюджетів здійснюватиметься у розмірі до 5 % до базової ставки оподаткування (відповідно до закону з питань оподаткування).

Причому, 2 % встановлюється Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими радами; 3 % встановлюється районними, міськими радами (міст республіканського АРК, обласного значення). Додаткова ставка податку на прибуток підприємств встановлюється Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, районними та міськими радами з моменту надання такого права законом.

IV. Висновки.

Завдяки запровадженню зазначених новацій оновленого Бюджетного кодексу України створено надійне законодавче підґрунтя для підвищення якості управління бюджетними коштами, демократизації та децентралізації бюджетних процесів, зміцнення фінансової бази місцевого самоврядування а це в свою чергу має стати певним поштовхом для здійснення подальших досліджень та розробки науково-обґрунтованої бюджетної стратегії.

Література

1. Величко О.В. Роль місцевих бюджетів та муніципальних органів влади в управлінні розвитком регіонів / Величко О.В., Філіппов В.В. // Економічний вісник Донбасу. – 2010. – №2. – С. 127-131.
2. Барецький В.І. Зміцнення фінансової автономії місцевої влади і самоврядування / Барецький В.І. // Фінанси України. – 2005. – №1. – С.65-68.
3. Завгородній А.Г. Фінансово-економічний словник / А.Г.Завгородній, Г.Л.Вознюк – К.: Знання. – 2007. – 1072 с.
4. Корнеєв М.В. Удосконалення теоретико-методологічного забезпечення узагальнюючої оцінки рівня фінансової автономії / Корнеєв М.В. // Актуальні проблеми економіки – 2009. – №7(97). – С229-235.
5. <http://news.finance.ua>
6. www.ukrstat.gov.ua

Захід	Макро	Мікро	Рівень	Рівень
Політичний та соціально-економічний стан у країні	+	-	Стан розвитку аграрного сектора економіки	-
Нормативно-правова база	+	-	Стан розвитку аграрного сектора економіки	-
Комплексні програми розвитку сільських територій	+	-	Стан розвитку аграрного сектора економіки	-
Інвестиційний клімат	+	-	Стан розвитку аграрного сектора економіки	-
Рівень матеріального та соціально-психологічного сти-мудовання працівників	+	+	Рівень матеріального та соціально-психологічного сти-мудовання працівників	+
Науково-технічний прогрес	+	+	Науково-технічний прогрес	+

Провідні фактори впливу на відтворення ресурсного потенціалу в аграрному секторі економіки на макро та мікро рівнях*

Таблиця 1.1

Сучасна методологія дослідження з відтворення ресурсного потенціалу аграрного сектора економіки, на думку окремих науковців, повинна, перш за все, базуватися на вивченні різних аспектів поновлення ресурсного потенціалу в сільському господарстві. З цією метою вчені пропонують визначити та проаналізувати провідні чинники, що впливають на його відтворення (табл. 1.1).

Вважаємо, що даний підхід створює умови для комплексного вивчення економічного механізму суспільного відтворення аграрних ресурсів, сприятиме впровадженню дієвих заходів щодо його вдосконалення.

Важливо, що даний підхід створює умови для комплексного вивчення економічного механізму суспільного відтворення аграрних ресурсів, сприятиме впровадженню дієвих заходів щодо його вдосконалення.

Важливо, що даний підхід створює умови для комплексного вивчення економічного механізму суспільного відтворення аграрних ресурсів, сприятиме впровадженню дієвих заходів щодо його вдосконалення.

Метою цієї статті є спроба викласти результати дослідження процесу гармонізації антимонопольного законодавства та, зокрема, його розбіжностей, що потребують урахування досвіду країн-членів ЄС.

III. Результати.

Починаючи з перших днів свого незалежного розвитку Україна розглядає підтримку економічної конкуренції та боротьбу з монополізмом як найважливіші шляхи побудови розвинутої ринкової економіки, оскільки в спадщину вона отримала надзвичайно монополізовану економіку. А тому цілком не випадково, що одним з перших законодавчих актів молодій незалежній державі був закон України „Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності” прийнятий 18 лютого 1992 року.

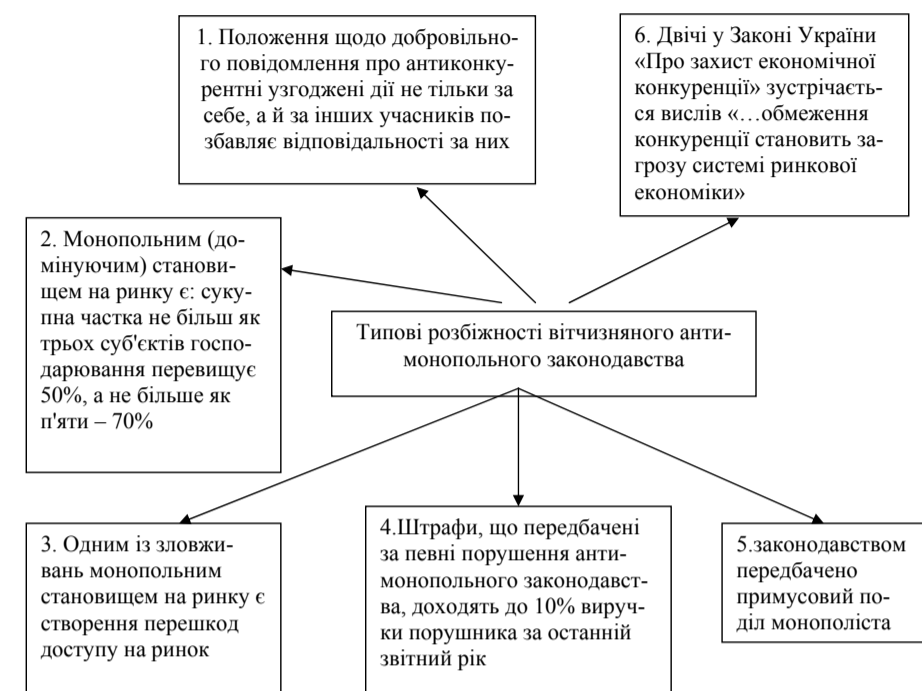

Рис 1. Типові розбіжності, що існують у вітчизняному антимонопольному законодавстві

Проте існують товари і послуги, на ринках яких може ефективно існувати лише один продавець, в результаті чого виникає явище монополізму. Раніше існувала теза, що монополія – це становище, коли на ринку є лише один продавець, а на сьогодні українське законодавство розглядає монополіє становище як таке, що надає можливість продавцю обмежувати конкуренцію, навіть якщо поряд з ним на ринку наявні інші продавці.

Ісследованиям проблем материально-технического обеспечения сельско-хозяйственного производства уделяется много внимания. Так инновационное обеспечение обновления технико-технологической базы рассматривалось в работах Иванишин, Восстановление материально-технической базы как основа роста сельско-хозяйственного производства – Н.В. Дюбка, оптимизация структуры оборотно-транспортных комплексов – Г. Е. Мазнев, и многие другие.

Анализ литературы.

Исследованиям проблем материально-технического обеспечения сельско-хозяйственного производства уделяется много внимания. Так инновационное обеспечение обновления технико-технологической базы рассматривалось в работах Иванишин, Восстановление материально-технической базы как основа роста сельско-хозяйственного производства – Н.В. Дюбка, оптимизация структуры оборотно-транспортных комплексов – Г. Е. Мазнев, и многие другие.

Исследованиям проблем материально-технического обеспечения сельско-хозяйственного производства уделяется много внимания. Так инновационное обеспечение обновления технико-технологической базы рассматривалось в работах Иванишин, Восстановление материально-технической базы как основа роста сельско-хозяйственного производства – Н.В. Дюбка, оптимизация структуры оборотно-транспортных комплексов – Г. Е. Мазнев, и многие другие.

I. Введение.

Исследованиям проблем материально-технического обеспечения сельско-хозяйственного производства уделяется много внимания. Так инновационное обеспечение обновления технико-технологической базы рассматривалось в работах Иванишин, Восстановление материально-технической базы как основа роста сельско-хозяйственного производства – Н.В. Дюбка, оптимизация структуры оборотно-транспортных комплексов – Г. Е. Мазнев, и многие другие.

Исследованиям проблем материально-технического обеспечения сельско-хозяйственного производства уделяется много внимания. Так инновационное обеспечение обновления технико-технологической базы рассматривалось в работах Иванишин, Восстановление материально-технической базы как основа роста сельско-хозяйственного производства – Н.В. Дюбка, оптимизация структуры оборотно-транспортных комплексов – Г. Е. Мазнев, и многие другие.

ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ОТЧЕТСТВЕННОГО СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО МАШИНОСТРОЕНИЯ УКРАИНЫ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ И ДИВЕРСИФИКАЦИИ РЫНКОВ.

РВУЗ «Крымский инженерно-педагогический университет»

Мустафєва С. Р.

У вищеподаній схемі запропонований комплексний методологічний підхід щодо вивчення механізму ефективного відтворення ресурсного потенціалу аграрного сектора економіки. Він створить умови для об'єктивної оцінки сучасного стану вивчення та розробленості досліджуваної проблеми й сприятиме виділенню найбільш вагомих її компонентів у загальній методологічній структурі, що в подальшому забезпечить впровадження дієвого механізму відтворення ресурсного потенціалу агросфери.

Існують різні підходи вчених щодо трактування економічної категорії – “відтворення факторів виробництва” в ринковій економіці. Більшість з них подібні і відрізняються між собою тільки частково деякими окремими складовими. Так, науковці що вивчали і вивчають вищезазначену проблему визначають відтворення факторів виробництва як сукупність заходів щодо поновлення особистих (трудові ресурси) і речових (земельні, матеріальні не матеріальні ресурси тощо) елементів процесу виробництва з метою їх ефективного використання [6, с.152; 7, с.16].

Зважаючи на вищевказаний підхід нами визначені напрями еволюції теорії відтворення факторів виробництва. Так, більшість теорій щодо їх відтворення базуються на поліпшенні двох основних складових, а саме:

- первинної, або основної (праця та земля);
- вторинної (капітал, що відображає результат впливу праці на природні ресурси та підприємництво).

Крім цього, доцільно зазначити, що теорії відтворення первинної (трудових і земельних ресурсів) та вторинної (ресурси у формі капіталу та підприємницької діяльності) складової виробничих факторів базуються на забезпеченні умов для розвитку науково-технічного прогресу, своєчасному наданні інформації про діяльність підприємства і забезпечення його стабільного економічного та екологічного стану. Так, найбільш вагомими щодо відтворення факторів виробництва були розробки представників (К. Маркс, Ф. Енгельс, У. Петі, А. Маршалл, А. Сміт, Д. Рікардо тощо) марксистської та маржиналістської економічних теорій. Вчені трактували, передусім, виробничі фактори як важливі елементи, або об'єкти, які можуть вирішально вплинути на ефективність функціонування будь-якого господарюючого суб'єкта. Також даний підхід передбачає оцінку впливу відносини власності на ефективність відтворення факторів виробництва [9, с.124; 10, с.135; 11, с.10; 12, с.26]. Тобто всі вищевказані підходи науковців спрямовані на одночасне відтворення всіх ключових виробничих чинників завдяки диференційованим заходам.

Виявлено шляхом теоретичного аналізу, що економічний механізм суспільного відтворення аграрних ресурсів – система пов'язаних між собою форм і методів соціально-економічного впливу на сільськогосподарських товаровиробників з метою активізації виробничої, фінансової, інвестиційної діяльності та насичення ринку конкурентоздатною аграрною продукцією [2, с. 5; 3, с.45; 5, с.71].

7. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 р. №2457-VI (м): Закон України від 21.05.97р. №280/97-ВР

8. “Про місцеве самоврядування в Україні” (зі змінами та доповненнями): Закон України від 21.05.97р. №280/97-ВР

9. Лойканен Х. Механізми впливу фінансових відношень: основа і практика в Європі / Х. Лойканен // Бюджетна політика регіонів, городів і комун на севері Європи: [Тезиси доклада на II Міжнародній науково-практич. конференції. - Петрозаводск, [б. в.], 2002. - С. 34 - 42.

Несомненно, труды этих авторов внесли весомый вклад в экономику АПК, однако остается острой проблема развития отечественного сельскохозяйственного машиностроения в условиях усиления процессов глобализации и диверсификации рынков.

II. Целью статьи является проведение мониторинга современного состояния рынка сельскохозяйственной техники, выявление причин сложившейся негативной ситуации, а также определение приоритетных направлений и перспектив дальнейшего развития изучаемой проблемы.

III. Результаты.

Согласно данным Министерства аграрной политики Украины[3], в 2009 г. энергетическая мощность сельскохозяйственных предприятий составляла 53,9 млн. л.с. (280,7 л.с. на 100 га посевной площади) (таблица 1).

Таблица 1.

Обеспеченность техникой сельскохозяйственных предприятий Украины в 2009 г.

Наименование техники	Кол-во ед. техники на 1000 га пашни	Кол-во техники (тыс. шт.)	Техническая потребность (тыс. шт)
Тракторы	8	153,8	400
Зерноуборочные комбайны	3	36,8	75-80
Свеклоуборочные комбайны	16	5,1	8-9
Кукурузоуборочные комбайны	1,3	2,9	9-10

Исходя из данных таблицы можно отметить, что на украинских полях недостает 32-61% оборудования. Недостаточность оборудования отражается соответственно и на его нагрузке, которая значительно превышает показатели развитых зарубежных стран.

Вышеприведенные данные свидетельствуют о низком уровне обеспеченности сельскохозяйственных предприятий техникой, помимо этого значительная доля используемого оборудования исчерпала свой амортизационный срок.

Проблема обеспеченности предприятий сельскохозяйственной техникой и проблема развития отечественной отрасли сельскохозяйственного машиностроения является взаимосвязанной и неразрывной. Так, отсутствие спроса, связанное с недостатком финансовых средств аграриев отражается на снижении

Питаннями угодження та адаптації антимонопольного законодавства з вимогами ЄС останніми роками приділяється багато уваги, зокрема та кимі науковцями, як Є. Абрамова, А. Бабак, Н. Малахова, Н. Матвеева, О. Романюк, І. Башнянин та ін. Однак аналіз публікацій багатьох авторів свідчить, що питання угодження антимонопольного законодавства у напрямку вивчення типів розбіжностей вітчизняного антимонопольного законодавства з вимогами ЄС не були об'єктом комплексного дослідження.

II. Постановка задачі.

Ціллю розумію, що однією з основних умов вступу України до ЄС є приведення її чинного законодавства до відповідності до законодавства ЄС, тобто його адаптація. І пріоритетним напрямком такої адаптації є система антимонопольного законодавства, приваєдність його у відповідність до норм і принципів ЄС, а також заповнення прийняттю законодавчих та інших нормативно-правових актів, що не відповідають ім. Актуальність гармонізації антимонопольного законодавства зростає у зв'язку з розширенням Європейського Союзу, як вкріплення нові перспективи для партнерства, економічної інтеграції і співробітництва України і Європейського Союзу.

Проблема європейської інтеграції України є одним із найбільш важливих стратегічних завдань подальшого розвитку економіки. Українська економіка не може передувати остронь процесу приєднання, наприклад, до світової системи торгів, оскільки байдужість до умов і наслідків вступу нині означає збитки та втрачені прибутки в майбутньому.

На сучасному етапі розвитку зовнішньоекономічних курсів України спрямованих на інтеграцію у світове господарство. Беззаперечно, найбільший інтерес нашого країни полягає у можливості інтеграції до ЄС – найпотужнішого і географічно наближеного угруповання країн.

I. Вступ.

Ключові слова: антимонопольне законодавство, адаптація, монополізм, монополіє становить, європейська інтеграція, конкуренція, фінансово-промислова група.

В даній статті основну увагу приділено аналізу вітчизняного антимонопольного законодавства в контексті європейської інтеграції. Досліджено також, які умови та гармонізації його з законодавством Європейського Союзу.

ГАРМОНІЗАЦІЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Групування національних технічних університетів

Земільська О.М.

объемов производства предприятий сельскохозяйственного машиностроения, что ведет к снижению их прибыли, сокращению рабочего персонала, отсутствию средств и возможности внедрения инновационных технологий для разработки новых моделей, выпускаемой продукции. Что с другой стороны отражается на предложении их товара, которое значительно уступает зарубежным аналогам и, как следствие, не вызывает интереса со стороны покупателя. Получаем своего рода замкнутую спираль.

Однако данная проблема могла бы быть решена при своевременно и правильно проведенной политике государства, направленной на поддержку отечественного производства, а также при усиленном проведении маркетинга на предприятиях производящих сельскохозяйственную технику. Всё вышеизложенное подтверждают слова народного депутата Украины Екатерины Самойлик «В 18 раз за последние годы увеличился ввоз иностранной сельхозтехники, а это миллиарды денег, которые можно было пустить на производство отечественной техники. Мы эти деньги просто инвестировали в чужие экономики» [2].

На современном этапе, на рынке сельскохозяйственного машиностроения сложилась следующая ситуация: доля импортируемой техники на внутреннем рынке Украины составляет около 80 % [7]

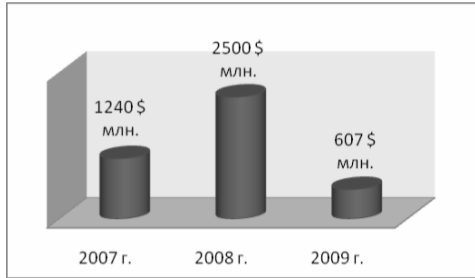

Рис 1. Динамика импорта агротехники за 2007-2009 гг.[9].

Рассматривая динамику импорта техники (рис. 1.) видно, что в 2008 г. наблюдался максимальный уровень импорта. Связанно это с тем, что до 2009 г. действовали государственные преференции, распространявшиеся и на импортные закупки техники. Не менее важным фактором послужило и вступление Украины в 2008 году в ВТО и отмена таможенной пошлины [9]. В 2009 г. наблюдалась сокращение импорта на 75 % по отношению к 2008 г. Это связано с ограничением распространения государственной поддержки на импортную технику, аналоги которой производятся на территории Украины, которое нашло своё отражение в постановлении Кабинета Министров «О расширении внутреннего рынка для отечественных предприятий машиностроения для агропромышленного комплекса». Также наблюдалась сокращения кредитования сельскохозяйственных товаропроизводителей и, в целом, оказал влияние мировой финансово-экономический кризис.

II. Постановка завдання.

У результаті критичного аналізу науково-практичних джерел встановлено, що методологія дослідження механізму ефективного відтворення ресурсного потенціалу аграрного сектора економіки складається з таких основних структурних блоків, які складають певні етапи дослідження щодо: вивчення понятійного апарату і напрямів еволюції теорії відтворення факторів виробництва, основних складових економічного механізму суспільного відтворення аграрних ресурсів, експерименту (рис. 1).

Рис. 1. Основні етапи дослідження механізму ефективного відтворення ресурсного потенціалу аграрного сектора економіки.*

*Розроблено автором.

Анотація. В статті розглядаються важливі питання пов'язані з принципами управління аудитом. Аналізуються методи управління рішень та порядок їх прийняття. Наводяться сучасні недоліки прийняття рішень, що впливають на ризик діяльності підприємства. Пропонується застосовувати можливість служби внутрішнього аудиту для оцінки адекватності та ефективності прийняття управлінських рішень. Приймаючи управлінські рішення, це підприємство може навчитися і постійно вдосконалюватися. Однак, існують фактори, які можуть серйозно заважати процесу прийняття рішень. Імовірність ухвалення необдуманого рішення зростає, якщо:

- організаційні неоподібності, немає чіткого розподілу посадових обов'язків і вищий менеджмент поряд із ключовими питаннями занятий улагоджуванням незаниханих приватних проблем;
- в менеджменті немає ясності про розподіл праці на підприємстві, про свої повноваження і про повноваження своїх підлеглих. Адаже саме коло повноважень є основою для прийняття рішень;
- прийняття рішень не оформляється і шораз процесу поточень і затверджень відбувається по-новому;
- для прийняття рішень немає достатньої інформації або ж вона перебуває в такій формі, що не годиться в якості підстави для дій керівника;
- неясний сам процес прийняття рішень, в керівника немає повного подання про те, що на підприємстві дійсно робиться, і на якій стадії розгляду перебувають різні справи;

ртість на фондових біржах, зокрема на Першій фондовій торгівельній системі (ПФТС). Але починаючи з середини 2008р. ВАТ «Центральний ГЗК», як і усі ГЗК Кривбасу стикнулось зі значними проблемами, зокрема зниженням обсягів виробництва та цін на свою продукцію. При цьому відсоткові ставки по кредитах досягли 30%. За даними Держкомстату України [4] у 2009р. порівняно з 2008р. прогнозується загальний спад обсягів виробництва по гірничорудній промисловості на 30,6%, зменшення цін на продукцію – на 5,3%. Але починаючи з середини 2009р. намітились деякі позитивні тенденції: прогнозується стабілізація обсягів виробництва та цін на поточному рівні протягом наступних 3 років.

В табл.1 наведено результати прогнозу на період до 2013р.

Таким чином, у ВАТ «Центральний ГЗК» прогнозується виникнення дефіциту грошових коштів для подальшого проведення інвестиційних програм вже у 2010р. у сумі 50,4 млн.грн. Тому розглядається варіант залучення банківського кредиту під 30% річних з терміном погашення у 2013р. Як видно з табл.1, при цьому підприємство сплачує відсотки по кредиту на суму більш 27 млн.грн. В даному випадку коефіцієнт дивідендних виплат складає 4% від чистого прибутку протягом всього досліджуваного періоду. Загальна сума дивідендів за весь період дорівнює 278 млн.грн., з урахуванням дисконту (ставка по депозитах з незначним терміном – 20%) сума дивідендів складає 165 млн.грн.

Нами запропоновано збільшити суму амортизації в 2008-2009рр. з метою повного покриття дефіциту та наповнення амортизаційного фонду рівними частинами по 25,2 млн.грн. (табл.2). При цьому підприємство повністю уникає необхідності сплати відсотків по кредиту, а навпаки, отримує відсотки по депозиту з коштів амортизаційного фонду у сумі 15 млн.грн (за ставкою 20% річних).

В 2008-2009рр. хоча сума дивідендів зменшується, але частка дивідендів зберігається у чистому прибутку зберігається у розмірі 4%, що враховує інтереси акціонерів. Починаючи з 2010р. сума дивідендів збільшується, при цьому загальна сума дивідендів за весь період не тільки не зменшилась, а навпаки, збільшилась на суму економії відсотків по кредиту та отриманих відсотків по депозиту складає 321 млн.грн, що на 42 млн.грн більше, ніж у варіанті залучення банківського кредиту. Дисконтована сума дивідендів також збільшилась та складає 171 млн.грн.

Таким чином, незважаючи на те, що акціонери отримують дивіденди з деяким запізненням, їх інтереси задовольняються, як і інтереси менеджменту підприємства.

IV. Висновки.

За допомогою запропонованої імітаційної моделі стає можливим визначити суму, на яку необхідно знизити дивідендні виплати, для того, щоб мінімізувати в майбутньому відсотки по можливих кредитах на оновлення основних фондів. Крім того, можна визначити економічний ефект від створення аморти-

Расматривая производство основных видов продукции сельского хозяйства в 2010 г. ситуация в машиностроении для АПК немалого стабильно-важаса. Производство тракторов для сельского и лесного хозяйства в Украине в январе-июне 2010 года увеличилось в 4,9 раза по сравнению с аналогичным периодом 2009 года – до 1855 штук. Производство в Украине в январе-июне текущего года увеличилось на 64,5% по сравнению с аналогичным периодом 2009 года – до 1252 штук, а борон дискковых – в 1,9 раза, до 731 штук [4].

В настоящее время отрасль сельскохозяйственного машиностроения насчитывает 128 промышленных предприятий и проектно-конструкторских организаций где работает почти 70 тыс. чел и имеет производственные мощности 4000 млн грн. Основные виды машиностроительной продукции, что по объему занимает 82% технологических процессов в сельском хозяйстве [7]. Несмотря на это, отрасль является предприятием, в котором не применяются современные технологии аграриями в технику, которая в отрасли является важной составляющей. Поэтому в отрасли необходимо внедрять современные технологии.

Наименование техники	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Тракторы для сельского и лесного хозяйства	5806	5543	3703	5282	6339	1445
Боронья диско-	4101	4520	4421	5751	5517	1084
Рыхлители и культиваторы	8,9	8,0	11,5	9,2	10,4	4,6
Севалки, тыс.шт.	9,9	11,3	9,0	7,1	9,9	2,5
Косилки, тыс.шт.	3,1	3,8	3,2	3,1	3,4	1,6
Комбайны зерноуборочные, шт.	305	308		137	309	56
Общее производство в млн. грн.	2085,6	2344,2	2385,7	2824,8	4248,1	2264,8

Таблица 2. Производство основных видов продукции сельского хозяйства в машиностроении за 2003-2009 гг [1].

- керівник не бачить необхідності ухвалення рішення або просто не здатний його приймати, причиною цього може бути страх перед ризиком, страх зробити помилку або звичайна недосвідченість;
- немає розуміння взаємозв'язку поточних, середньострокових і стратегічних рішень, внаслідок чого намічені довгострокові орієнтири не досягаються, а поточні рішення суперечать один одному;
- інформаційне забезпечення рішення мінімально й не пропонуються альтернативи;
- аналіз і коректування виконання вже ухвалених рішень не є обов'язковою процедурою.

Таким чином зростає ризик прийняття необґрунтованих управлінських рішень, що згодом може суттєво вплинути на можливість підприємства досягти своїх цілей.

Аналіз останніх публікацій. Питання аудиту розглядаються в багатьох наукових робіт українських фахівців Петрик О.А., Пантелєєва В.П., Дорош Н.І., та ін. однак проблеми аудиту прийняття управлінських рішень залишаються поза увагою науковців.

Викладення основного матеріалу. Процес ухвалення рішення - це психологічний процес, і тому види рішень залежать від того, як їх приймають. Процес ухвалення рішення носить або інтуїтивний характер (заснований на судженнях) або раціональний характер.

Інтуїтивні рішення - це вибір, зроблений на основі відчуттів того, що він правильний. У гарного керівника повинна бути присутня інтуїція, що ґрунтується на власних поданнях, у принципі - це природне дане, що може розвиватися в процесі роботи.

Інтуїтивний характер прийняття рішень характеризується наступним:

- Керівник всю проблему тримає в голові;
- По мірі розвитку проблеми підхід до її рішення може радикально змінюватися;
- Можливо одночасно розгляд декількох варіантів;
- Можливо не дотримання послідовності етапів прийняття рішень;
- Якість рішення засновується насамперед на минулому досвіді, особи, яка приймає рішення.

Рішення, засновані на судженнях - це вибір, зроблений на основі знань і досвіду. Найчастіше менеджери зіштовхуються із ситуаціями, які вже мали місце. Опираючись на наявний досвід, керівник робить вибір на користь альтернативи, що вже приносила успіх. Це дуже швидкий й ефективний шлях ухвалення рішення, доти, поки ситуація не змінюється докорінно.

Тому актуальним питанням на сучасному етапі розвитку аграрного сектора економіки є формування єдиних методологічних підходів щодо аналізу та подолання механізму ефективного використання ресурсного потенціалу в агро-сфері.

Дослідження проблем використання ресурсного потенціалу в сільському господарстві займалися такі науковці: С. Апеняко, О. Бондаренко, Є. Борисов, Віханський, Н. Волгин, Т. Мальцев та ін. [1-5; 8]. Вони обґрунтували основні умови використання ресурсного потенціалу в аграрному секторі економіки. Проблема використання ресурсного потенціалу в агро-сфері. Дослідження проблем використання ресурсного потенціалу в сільському господарстві займалися такі науковці: С. Апеняко, О. Бондаренко, Є. Борисов, Віханський, Н. Волгин, Т. Мальцев та ін. [1-5; 8]. Вони обґрунтували основні умови використання ресурсного потенціалу в аграрному секторі економіки. Проблема використання ресурсного потенціалу в агро-сфері.

Формування соціально-орієнтованої ринкової економіки в Україні, здійснення ефективних реформ у даному напрямі та покращення життєвого рівня населення, можливо лише за умови ефективного використання ресурсного потенціалу, насамперед, в аграрному секторі економіки. Проте в сучасній дійсності заходів щодо поліпшення механізму відповідного використання (вдосконалення) ресурсів, комп'ютерних програм розвитку сільських територій (ІСТО-но наглядний процес. Як наслідок, потрешується рентабельність сільськогосподарських підприємств, доводять їх працівників та ефективність функціонування галузі в цілому.

Ключові слова: аграрний сектор економіки, методологія дослідження працівників, ресурсний потенціал.

Здійснено аналіз науково-практичних надбавок щодо формування методології дослідження механізму ефективного використання ресурсного потенціалу аграрного сектора економіки. Акцентовано увагу на основних стратегічних аспектах, які складають невід'ємні етапи дослідження щодо: вивчення поточного стану і напрямів еволюції теорії використання факторів виробництва, основних складових економічного механізму сільського господарства аграрних ресурсів, експерименту. Це забезпечить розробку дієвих заходів підвищення якості аграрного сектора економіки.

МЕТОДОЛІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМУ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ

Оптові бази здійснюють і численні форми роздрібної торгівлі через власну мережу магазинів, павільйонів і наметів. Оптовик-посилоторговець розсилає каталоги на ювелірні вироби, косметику, харчові делікатеси та інші дрібні товари клієнтам зі сфери роздроби, промислового виробництва та різного роду установам. Основними замовниками такого оптовика є комерційні заклади, розташовані в прилеглих районах. Виконані замовлення висилаються клієнтам поштою, доставляються автомобільним або яким-небудь іншим ефективним видом транспорту.

Оптовик, що торгує за готівку та без доставки товару, займається обмеженими асортиментами ходових товарів, які він продає дрібним роздрібним торговцям з негайною оплатою покупки, звичайно покладаючи на них самих турботу про вивіз купленого. Даний вид оптових продажів здійснюється постійним споживачам (роздрібним торговцям, власникам ресторанів та їдальень), які комплектують свої замовлення на складі за методом самообслуговування.

Оптовик-організатор працює в галузях, для яких характерна безтарне перевезення вантажів, таких, як кам'яне вугілля, лісоматеріали, важке устаткування. Такий оптовик не тримає товарних запасів і не займається товаром безпосередньо. Одержавши замовлення, він знаходить виробника, що відвантажує товар безпосередньо покупцеві на певних умовах поставки та у певний час. З моменту прийняття замовлення до моменту завершення поставки оптовик-організатор приймає на себе право власності на товар і весь пов'язаний із цим ризик. Оскільки оптовик-організатор не зберігає в себе товарних запасів, він торгує за більш низькими цінами.

Оптовик-консигнанти обслуговують бакалейно-гастрономічні магазини та роздрібних торговців ліками, пропонуючи в основному товари нехарчового асортименту. Власники цих роздрібних підприємств не бажають замовляти й підтримувати експозиції сотень нехарчових продуктів. Оптовик-консигнант висилає в магазин автофургон, його представник обладнує в торговельному залі викладення іграшок, книг у паперовій обкладинці, технічних товарів, медикаментозних і косметичних засобів. Оптовик-консигнант сам призначає ціну на товари, стежить за їх свіжістю, влаштовує внутрімагазинні експозиції та веде облік товарно-матеріальних запасів. Оптовик-консигнанти торгують на умовах консигнації, тобто зберігають за собою право власності на товар, а рахунки роздрібним торговцям виставляють тільки за те, що розкуплено споживачами. Таким чином, вони виконують наступні послуги: доставка товару, установка стелажів для його розміщення, підтримка товарно-матеріальних запасів, фінансування. Вони майже не займаються стимулюванням збуту, оскільки мають справу з безліччю широко рекламованих марочних товарів.

IV. Висновки.

Таким чином, багатofункціональність оптової торгівлі визначає різноманітність підприємств у цій сфері діяльності, що підтверджується наведеною класифікацією.

Для определения перспективы развития отрасли сельскохозяйственного машиностроения, необходимо рассмотреть уровень экспорта Украины (таблица 3).

Таблица 3

Динамика экспорта сельскохозяйственной техники за 2005-2009 гг [9].

Table with 6 columns: Годы, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009. Rows: Экспорт (млн. грн.), Доля экспорта в производстве, %.

Как видно из представленной таблицы, экспорт в 2009 году имел тенденцию сокращения, однако его доля в объеме производства увеличилась на 4,51%. Заместитель директора Государственного департамента тракторного и сельскохозяйственного машиностроения Михаил Павловский, прокомментировал, что «доля экспорта в 41,5% от объемов реализации свидетельствует о высокой конкурентоспособности украинской сельскохозяйственной техники» [7]. Однако, на наш взгляд, говорить о высокой конкурентоспособности отечественной продукции машиностроения для АПК еще рано, в связи с вышеперечисленными фактами. Но это уже свидетельствует о том, что за рубежом существует спрос на украинскую технику и существуют определённые рынки сбыта, что является благоприятным фактором для нашей страны.

Помимо этого в Украине уже ведутся разработки новых образцов техники, которые возможно будут достойно конкурировать на международном рынке. Так, Херсонским машиностроительным заводом за 6 месяцев были разработаны и изготовлены 2 модели зерноуборочных комбайнов «Скиф- 290» и «Скиф-330» с пропускной способностью 10 кг/сек и 12 кг/сек. Первый был представлен на выставке технологий и техники «День поля 2010». В 2010 году комбайны ещё будут проходить агрооценку экспертов, а в 2011 году планируется запустить их в серийное производство.

Кроме того, между Херсонским машиностроительным заводом и Белорусским Республиканским унитарным предприятием «Гомсельмаш» было подписано соглашение, согласно которому предусмотрены этапы организации совместного производства зерноуборочных комбайнов КЗС-8 и КЗС-12 (в 2010 г. - 300 шт. в 2011-1000 шт., в 2012-1500 шт.) [5].

АО "Харьковский тракторный завод" (ХТЗ) разработал трактор мощностью 220 л.с. с российским двигателем ЯМЗ 236. По данным разработчиков, трактора такой мощности и конструкции нацелены на включение в современные интенсивные агротехнологии. Было изготовлено два трактора, которые проходят испытания в ННЦ "ИМЭСХ" (Киевская обл.). В конце 2010 г. планируется выпустить опытную партию новых тракторов.

Сутью управлінської діяльності є внутрішній аудит процесу прийняття управлінських рішень. В теорії аудиту та на практиці зустрічається поняття управлінської діяльності, відповідно до різноманітних стандартів оптимальної ефективності функціонування підприємства. Управлінський аудит - один з діючих інструментів забезпечення виконання певних завдань, вищим керівництвом підприємства. Такий чинник сфери управління аудита вуже, чим сфера управління контролю, і має специфічний характер. Управлінський аудит, як правило, одержує переважно статистичний характер. Управлінський аудит вуже, чим сфера управління контролем, і має специфічний характер. Управлінський аудит, як правило, одержує переважно статистичний характер. Управлінський аудит вуже, чим сфера управління контролем, і має специфічний характер. Управлінський аудит, як правило, одержує переважно статистичний характер. Управлінський аудит вуже, чим сфера управління контролем, і має специфічний характер.

Одним з способів такого аналізу є внутрішній аудит процесу прийняття управлінських рішень. В теорії аудиту та на практиці зустрічається поняття управлінської діяльності, відповідно до різноманітних стандартів оптимальної ефективності функціонування підприємства.

Закінчення табл.2

Table with 10 columns: Показник, 2008р., 2009р., 2010р., 2011р., 2012р., 2013р., Всього. Rows: Всього витрачання грошових коштів, тис. грн., Залишок грошових коштів, тис. грн., в т.ч. амортиз. фонд, тис.грн., Відрахування у амортиз. фонд, тис.грн., Дисконтна ставка, %, Дисконтована сума дивідендів, тис. грн.

В машині постарались максимально применити українські комплектуючі, трансмісія трактора розроблена на ХТЗ, кондиціонер розробила фірма "КАМ" (Харьков), рулевую колонку з приборної доскою – "НИТИП" (Харьков), розподільник розроблен в Одесі [10].

IV. Висновки:

Україна являється аграрною країною і повинна бути націлена на виробництво засобів виробництва для АПК, а не орієнтуватися тільки на імпорту, підтримуючи тим самим іноземного виробника. Необхідно досягнення такого рівня виробничої продукції машинобудування для АПК, при якому вона мала б великий попит, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. А також необхідно проведення активної маркетингової діяльності в даній сфері, пов'язаної з просуванням вітчизняної продукції. Крім цього, в нашій країні необхідно створювати спільні з іноземними підприємствами, т.к. створення нової генерації техніки «с нуля» значно дорожче. Така тенденція вже існує в Україні в окремих випадках і їй слід розвивати.

На сучасному етапі державою розроблена і проводиться політика спрямована на підтримку вітчизняного виробництва сільськогосподарського машинобудування, однак необхідно здійснювати фінансування в повному обсязі прийнятих постановлень, а також розробку нових програм в цій сфері. Особливу увагу вимагає питання, пов'язане з фінансуванням науково-дослідницьких і дослідницько-конструкторських робіт. Сучасні тенденції глобального ринку для вітчизняної галузі сільськогосподарського машинобудування повинні стати визначальними чинниками розвитку конкурентноспроможного, високотехнологічного і якісного обладнання для сільського господарства, а не знищення вітчизняного виробництва.

Література:

1. Данні державного комітету статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>
2. Кабмін заборонив купувати іноземну сільськогосподарську техніку за бюджетні гроші // ПЛОЩАДЬ СВОБОДИ. Херсонське інформаційне інтернет-видавання. 11.03.2009 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.pskherson.com.ua/kabmin-zapretil-pokupat-inostrannuyu-selkhoztekhniku-za-byudzhetye-dengi.html>
3. Панорама аграрного сектора України // Міністерство аграрної політики України [Електронний ресурс]. Систем. вимоги: Adobe Acrobat Reader. – Режим доступу: <http://www.minagro.kiev.ua/page/?6351>
4. Виробництво тракторів в Україні зросло в 5 разів // Інформаційне агентство УНІАН - 15.07.2010 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://economics.unian.net/rus/detail/52967>

Показник	2008р.	2009р.	2010р.	2011р.	2012р.	2013р.	Всього
Виробництво продукції без ПДВ, тис. грн.	5 156 212	3 388 755	3 388 755	3 388 755	3 388 755	3 388 755	22 099 989
Приріст лейторської заборгованості (включая частку), тис. грн.	2 420 454	1 590 766	1 590 766	1 590 766	1 590 766	1 590 766	10 374 284
Накопичення відсотків по амортизації, тис. грн.		5 041	10 082	-	-	-	15 122
Накопичення грошових коштів, тис. грн.	2 735 758	1 803 030	1 808 071	1 797 989	1 797 989	1 797 989	11 740 827
Виробнича собівартість (без амортизації), тис. грн.	2 486 773	1 616 402	1 616 402	1 616 402	1 616 402	1 616 402	10 568 785
Адміністративно-управлінські витрати, тис. грн.	567 551	374 584	374 584	374 584	374 584	374 584	2 440 469
Приріст кредиторської заборгованості (включая частку), тис. грн.	494 990	322 663	322 663	322 663	322 663	322 663	2 108 306
Капітальні вкладення, тис. грн.	147 311	88 387	125 677	62 433	67 700	80 476	571 984
Амортизаційні відрахування, тис. грн.	723 975	749 717	1 18 454	130 483	142 512	154 541	2 019 682
Податок на прибуток, тис. грн.	390 744	234 446	234 446	234 446	234 446	234 446	1 524 699
Чистий прибуток, тис. грн.	1 288 669	418 647	1 054 950	1 032 840	1 020 811	1 008 782	5 824 699
Сплачені дивіденди	50 546	16 532	75 620	67 234	61 966	49 191	321 089

Розрахунок суми дивідендів у разі збільшення амортизаційних відрахувань

Таблиця 2

7. За системою збуту	7.1.Ексклюзивна система збуту 7.2.Селективна система збуту 7.3.Інтенсивна система збуту
8. За розміром обороту	8.1.Великі оптовики 8.2.Середні оптовики 8.3.Дрібні оптовики
9. За організацією руху товарів	9.1.Складські операції 9.2.Транзитні операції
10. За ступенем участі в оплаті товарів	10.1.За участю в розрахунках 10.2.Без участі в розрахунках

До нових типів підприємств належать оптові магазини та дистрибутори товарів промислового призначення. Перші - це оптові підприємства, максимально наближені до покупців продукції. Другі – продають товари переважно виробникам, а не роздрібним торговцям. Вони надають своїм покупцям ряд послуг, таких, як зберігання товарних запасів, кредитування та доставка товарів. Вони можуть займатися або широкою товарною номенклатурою (у цьому випадку їх часто називають постачальницькими будинками), або змішаним, або спеціалізованим асортиментом.

У практиці ринкової взаємодії незалежні дистрибутори є представниками промислових компаній або великих оптово-посередницьких фірм.

Незалежні оптові посередники бувають двох типів: дистрибутори, що мають (орендують) склади, і дистрибутори, що не мають (не орендують) склади. Дистрибуторів, що не орендують і не мають складів, у практиці часто називають маклерами.

Дистрибутори, які здійснюють повною мірою комерційну та виробничу діяльність, тобто купують товари, здійснюють їх складування, зберігання, підготовку до кінцевого споживання, представляють групу дистрибуторів «з повним набором послуг», або дистрибуторів «регулярного типу».

Інша група дистрибуторів – «нерегулярного типу» в основному лише купує товари від постійних виробників і реалізує їх. Ці посередники називаються дистрибуторами «з неповним (обмеженим) набором послуг». На відміну від дистрибуторів «нерегулярного типу» дистрибутори «з повним набором послуг» мають досить високий ступінь товарної спеціалізації.

Посилкова торгівля забезпечує населення у формі індивідуальної або роздрібною торгівлі через магазини дрібнооптової посилкової торгівлі. Посилкова торгівля має досить широку перспективу й насамперед по забезпеченню віддалених населених пунктів.

На сьогоднішній день управління аудиторської діяльності найбільш повним, динамічним і гнучким способом оцінки ефективності системи управління. Він орієнтований на досягнення наступних цілей:

- оцінку ефективності менеджменту підприємства;
- виявлення "вразливих місць" у діяльності підприємства і визначення (розробку) механізмів внутрішнього контролю, що запобігають і зменшують їх;
- внесення рекомендацій, що стосуються вдосконалення системи менеджменту і профілактики кризових ситуацій;
- дослідження і розробку пропозицій (проектів) по варіантах трансформації діяльності підприємства (реорганізація, реструктуризація, реінжиніринг, злиття, поглинання, ліквідація);
- розробку програм проведення реорганізації системи управління підприємством, залучення нових або перенавчання наявних кадрів.

Кожне підприємство має свої технологічні, економічні і регіональні особливості, що повинні бути враховані в спеціальній програмі проведення його аудиту. У найбільш загальному виді в організації моделі аудиторської оцінки ефективності систем прийняття управлінських рішень підприємства передбачається виділення наступних основних об'єктів:

1. Аналіз процесу прийняття управлінських рішень і розподіл повноважень управлінського персоналу на підприємстві.
2. Аналіз системи інформаційного забезпечення прийняття рішень на підприємстві.

За результатами внутрішнього аудиту розробляється комплекс заходів, спрямованих на усунення виявлених у цій системі недоліків, відкривається можливість максимального об'єктивного здійснювати адекватну управлінську команду за кінцевими цілями роботи підприємства в цілому і по зонах відповідальності кожного учасника.

У цьому випадку з'являється аргументована основа для відсторонення працівників, що не відповідають сучасним вимогам до рівня кваліфікації і професіоналізму, що не володіють відповідними діловими якостями і своєю особою заважають підготувати і впровадити в реалізацію планів службово-го розвитку людей, що володіють високим інтелектуальним і творчим потенціалом.

Ефективність діяльності підприємства прямо залежить від здатності співробітників при певних організаційно-технічних, фінансово-економічних і соціальних умовах виконувати завдання, які перед ним поставлені.

Невідповідність кадрового складу виконуваним завданням впливає на величину оцінки вартості підприємства, його інвестиційну привабливість, а також на витрати, пов'язані з можливістю реструктуризації, антикризовою управлінням.

в себе тією чи іншою мірою практично кожну з перерахованих вище ознак. У реальному ринковому середовищі є ряд різновидів таких підприємств, що відрізняються між собою специфічними організаційними, техніко-технологічними функціями, масштабом діяльності. До числа найбільш значимих відносяться:

Комерційно-посередницькі фірми — оптові підприємства, що здійснюють оптову торгівлю за свій рахунок й із залученням кредитів як із власних складів, так і зі складів виробників і інших оптових посередників.

Оптові бази — це підприємства, що організаційно об'єднують склади, спеціалізовані за технічними ознаками продукції, що перероблюється, з єдиними енергетичними, транспортними й іншими комунікаціями, а також централізованими експедиційними, допоміжними службами, апаратом управління, який організує складування та відвантаження продукції.

Таблиця

Класифікація оптових торговельних підприємств за різними напрямками

Ознаки класифікації	Зміст (класифікаційні групи)
1. За основною функцією, що виконується	1.1. Закупівля товарів у споживачів одного району для продажу в різних районах 1.2. Продаж споживачам одного району товару, який був закуплений в різних районах
2. За спеціалізацією по асортименту	2.1. Універсальні 2.2. Змішані 2.3. Спеціалізовані 2.4. Вузькоспеціалізовані
3. За правом власності на товар, що реалізується	3.1. Здобувають право власності на товар 3.2. Не здобувають право власності на товар
4. За районом діяльності	4.1. Орієнтовані на міжнародний ринок 4.2. Орієнтовані на загальнодержавний внутрішній ринок 4.3. Орієнтовані на кілька областей 4.4. Орієнтовані на кілька районів 4.5. Орієнтовані на один район
5. За умовами постачання товарів	5.1. Із централізованою доставкою 5.2. З одержанням товарів покупцем у постачальника (самовивіз)
6. За ступенем кооперації	6.1. Горизонтальна кооперація 6.2. Вертикальна кооперація

- 558 -

- 491 -

- Сільгоспмашинобудування розвивається і має перспективи // Офіційний сайт ООО НВП «Херсонский машиностроительный завод» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.khersonmash.com.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=39&Itemid=64
- Сільгоспмашинобудування як стратегічна основа держави // всеукраїнський діловий тижневик "Аграрний тиждень. Україна" - 19 листопада 2009 г. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.a7d.com.ua/2009/11/19/>
- Українские предприятия экспортировали в 2009 году сельхозтехнику на более чем 1 млрд. грн. - Минпромполитики // информационное агентство AGROTIMES 29-01-2010 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://agrotimes.net/tehnika/1361-ukrainskie-predpriyatiya-yeksportirovali-v-2009.html>
- Умови надання техніки в лізинг // Офіційний сайт НАК «Укragролізинг» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukragroleasing.com.ua/ua/23/?PHPSESSID=c53913b6342d349ed815ded3e266bda7&PHPSESSID=c53913b6342d349ed815ded3e266bda7>
- Филатов А. Украина «пашет» на импорт // Офіційний сайт НАК «Укragролізинг» - 08.04.10 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukragroleasing.com.ua/ua/about/publications/info-229.html?PHPSESSID=002b5d80205706fe0732e1d9bfe1d3d1>
- Харьковский тракторный завод разработал трактор мощностью 220 л.с. // информационное агентство AGROTIMES 19-05-2010 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://agrotimes.net/tehnika/3755-xarkovskij-traktornyj-zavod-razrabotal-traktor.html>
- Шаповалов В. Технічні очікування в АПК // Офіційний сайт НАК «Укragролізинг» - 07.02.10 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ukragroleasing.com.ua/ua/about/publications/info-227.html?PHPSESSID=002b5d80205706fe0732e1d9bfe1d3d1>

- 331 -

- 863 -

Закінчення табл. 1

Показник	2008р.	2009р.	2010р.	2011р.	2012р.	2013р.	Всього
Сплачені дивіденди	75 750	41 736	45 375	38 111	38 845	38 783	278 599
Всього витрачання грошових коштів, тис. грн.	2 782 395	1 798 445	1 854 497	1 777 989	1 777 990	1 787 582	11 778 898
Отримання банківського кредиту, тис. грн.			50 408				50 408
Погашення основного боргу, тис. грн.			50 408	20 000	20 000	10 408	50 408
Грошовий потік по фінансовій діяльності, тис. грн.			50 408	-20 000	-20 000	-10 408	-
Залишок грошових коштів, тис. грн.	6 556	6 100	-	-	-	-	-
Дисконтна ставка, %	20	20	20	20	20	20	
Дисконтна сума дивідендів, тис. грн.	63 125	28 983	26 259	18 379	15 611	12 988	165 345

1. Пудин В.С. Управлінський аудит і аудит-менеджмент як особливий род діяльності менеджера // Менеджмент в Росії та за рубежом. - 2005. - №2-с. 25-30.

Література.

Насамперед на якість та корисність інформації яка є основою для прийняття рішень. Одне з основних завдань систем внутрішнього контролю підприємства й служби внутрішнього аудиту, зокрема, є забезпечення якості інформаційною базою для прийняття управлінських рішень.

Насамперед на якість та корисність інформації яка є основою для прийняття рішень. Одне з основних завдань систем внутрішнього контролю підприємства й служби внутрішнього аудиту, зокрема, є забезпечення якості інформаційною базою для прийняття управлінських рішень.

Насамперед на якість та корисність інформації яка є основою для прийняття рішень. Одне з основних завдань систем внутрішнього контролю підприємства й служби внутрішнього аудиту, зокрема, є забезпечення якості інформаційною базою для прийняття управлінських рішень.

Корзун І.В.

Миколаївський державний аграрний університет

АНАЛІЗ ОПЛАТИ ПРАЦІ ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ТА АНАЛІЗ

I. Вступ.

Праця робітників є необхідною складовою частиною процесу виробництва, споживання та розподілу створеного продукту. Участь працюючих в частці знов створеного матеріального та духовного блага виражається у вигляді заробітної плати, яка повинна відповідати кількості та якості затраченої ними праці.

Досліджували питання заробітної плати такі автори, як Вівсяник Т., Мних С.В., Форіон І.Д. і багато інших.

II. Результати.

Витрати на оплату праці займають значну питому вагу в собівартості наданих послуг. Формування витрат на оплату праці залежить від категорії працівників, оскільки оплата праці здебільшого підлягає впливу об'єму наданих послуг (при відрядній оплаті праці). Оплата праці службовців повинна проводитися за встановленими посадовими окладами, тобто прямо пов'язана із обсягами виробництва.

Змінна частина витрат на оплату праці включає оплату за відрядними розцінками; виплати премій відрядникам і погодинникам. так як останні виплачуються за досягнення кращих показників з виконання робіт; частину відпускних, які відносяться до змінної частини оплати праці. [1, с.77]

Сьогодні заробітна плата є основним стимулюючим чинником діяльності суб'єкта господарювання, тому аналізу розрахунків з оплати праці належить важлива роль в удосконаленні організації оплати праці, забезпечення її прямої залежності від кількості та якості праці, виробничих результатів.

У процесі зазначеного аналізу також виявляють резерви для створення необхідних ресурсів підвищення і вдосконалення оплати праці, введення прогресивних форм оплати праці робітників, забезпечення систематичного контролю за використанням праці та її споживанням.

У сучасних умовах господарювання до основних завдань аналізу використання праці та заробітної плати необхідно віднести:

1. в сфері використання робочої сили:

- дослідження її чисельності, складу та структури, рівня кваліфікації і шляхів підвищення культурно-технічного рівня;
- вивчення форм, динаміки та причин руху робочої сили, дисципліни праці;

Для зручності покупців багато оптових підприємств мають виставочні зали для викладення товарних зразків і їх презентації.

За ступенем кооперації розрізняють горизонтальні зв'язки оптовиків між собою для спільних закупівель та організації оптових ринків і вертикальні зв'язки оптовиків з роздрібною торгівлею, виробниками для цілей збуту в конкурентній боротьбі за кінцевих споживачів.

Стосовно системи збуту існують такі форми оптової торгівлі як:

- ексклюзивна, коли виробник надає ліцензію на торгівлю на умовах франчайзингу;
 - селективна, коли укладаються дистриб'юторські та дилерські угоди між виробником і обраними їм оптовиками;
 - інтенсивна, коли робота проводиться одночасно з усіма посередниками.
- За розміром обороту розрізняють великих, середніх і дрібних оптовиків.

За участю в організації товароруку операції оптової торгівлі поділяють на складські та транзитні. При складській формі оптової торгівлі товарні потоки проходять через склади оптових торговельних підприємств, а при транзитній вони минають їх. При складській формі партія товару надходить на склад оптового підприємства, а потім розподіляється за різними збутовими каналами до роздрібною торгівлі. Не дивлячись на зростання логістичних витрат, у цьому випадку краще задовольняються потреби торгівлі в передпродажній підготовці. Поліпшується також ритмічність постачання магазинів, у тому числі малими партіями. Відкривається можливість формування необхідного для кожного магазину товарного асортименту.

При транзитній формі оптової торгівлі оптові підприємства є лише організаторами руху товарів. Транзитна форма має ту перевагу, що прискорюється оборот, знижуються логістичні витрати, підвищується схоронність товару.

Вибір форми оптової торгівлі залежить від конкретного товару, його положення на ринку, від конкретної угоди оптової компанії із продавцем. Транзитна поставка застосовується, якщо не потрібна проміжна підготовка товару за якістю, розфасовкою, перебиранням й ін.

За ступенем участі в оплаті товарів виділяють оптові операції за участю в розрахунках і без участі. У першому випадку оптові підприємства купують товари за свій рахунок і потім реалізують їх покупцям. У другому випадку товари оплачує покупець безпосередньо виробникові (постачальникові), а оптове підприємство лише зв'язує їх.

Узагальнено перелічені ознаки та зміст класифікаційних груп підприємств оптової торгівлі наведено у таблиці.

Характеризуючи види оптових підприємств, що діють на оптовому ринку України, необхідно виходити з того, що їх функціонування або побудова вибирає

Розрахунок суми дивідендів у разі залучення банківського кредиту

Показник	2008р.	2009р.	2010р.	2011р.	2012р.	2013р.	Всього
Виручка від реалізації продукції без ПДВ, тис. грн.	5 156 212	3 388 755	3 388 755	3 388 755	3 388 755	3 388 755	22 099 989
Приріст дебіторської заборгованості (виключається), тис. грн.	2 420 454	1 590 766	1 590 766	1 590 766	1 590 766	1 590 766	10 374 284
Надходження грошових коштів, тис. грн.	2 735 758	1 797 989	1 797 989	1 797 989	1 797 989	1 797 989	11 725 705
Виробнича собівартість (без амортизації), тис. грн.	2 486 773	1 616 402	1 616 402	1 616 402	1 616 402	1 616 402	10 568 785
Адміністративно-управлінські витрати, тис. грн.	567 551	374 584	374 584	374 584	374 584	374 584	2 440 469
Приріст кредиторської заборгованості (виключається), тис. грн.	494 990	322 663	322 663	322 663	322 663	322 663	2 108 306
Капітальні вкладення, тис. грн.	147 311	88 387	125 677	62 433	67 700	80 476	571 984
Залишок основного боргу по кредиту, тис. грн.			50 408	30 408	10 408		91 224
Фінансові витрати (відсотки по кредиту), тис. грн.			15 122	9 122	3 122		27 367
Амортизаційні відрахування, тис. грн.	94 396	106 425	118 454	130 483	142 512	154 541	746 811
Чистий прибуток, тис. грн.	1 918 248	1 056 898	1 029 746	1 023 717	1 017 688	1 008 782	7 055 080

Таблиця 1

Метою дослідження є виявлення актуальних проблем оптової торгівлі з персоналом по оплаті праці та визначення напрямів вдосконалення цієї діяльності.

Однак окремі аспекти теорії та практики обліку розрахунків з оплати праці та аналізу ефективності використання трудових ресурсів залишаються дискусійними, потребують подальших наукових досліджень і розробок у напрямі їх удосконалення. Зокрема це питання обліку зарплати, контролю витрат на оплату праці, автоматизації розрахунків з персоналом.

Значний внесок у виявлення теорії, методології обліку розрахунків з оплати праці та аналізу ефективності використання трудових ресурсів зробили такі відомі вчені науки, як П. Й. Атамас, М. Т. Білуха, Ю. А. Верига, С. Ф. Гогов, Г. М. Давидов, В. П. Загородний, А. В. Катина, М. В. Кужельний, Ю. А. Кузьмінський, О. А. Петрик, В. В. Соко, Н. М. Ткаченко, М. Г. Чумаченко, Ю. С. Цал-Цалко та ін. Із зарубіжних вчених виділимо М. Армстронга, А. А. Бауріна, К. Даррі, Т. П. Карпову, Г. В. Савицьку, В. В. Скобару, В. П. Суйца, О. Д. Шеремета.

Необхідно відмітити, що тема обліку, аналізу і аудиту розрахунків з оплати праці є досить дослідженою на сьогоднішній день, про це свідчить велика кількість підручників, монографій і статей в періодичних виданнях.

Система бухгалтерського обліку, зокрема праці та її оплати, перебуває в процесі реформування відповідно до міжнародних стандартів і поки що не досконало. Значною мірою це пов'язано з тим, що праця як об'єкт обліку, аналізу та аудиту є однією з найскладніших і найважливіших економічних категорій, оскільки покликана виконувати життєво необхідні для людини функції, регулюючи, стимулюючи та соціально функціюючи. На всіх етапах розвитку економіки і суспільства матеріальна винагорода за працю була і залишається надійним стимулом.

Перехід України від планової централізованої економічної системи до ринкової інтеграції її у світовий економічний простір вимагає запровадження принципів нового організаційно-економічного механізму регулювання праці та її оплати. Він повинен ґрунтуватися на сучасних прорисованих міжнародних стандартах методології та організації бухгалтерського обліку, аналізу, аудиту, статистики, менеджменту, що зумовлює необхідність дослідження й оцінки ефективності організації обліково-аналітичних, аудиторських процесів і визначення основних напрямів їх удосконалення.

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ

ДОННТУ

Малинський А. П., Стародубцев Є. В.

Шевченко Л.Я.

Криворізькій Технічний Університет

ОЦІНКА ДОЦІЛЬНОСТІ ФОРМУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОГО ФОНДУ НА ВІДНОВЛЕННЯ ОСНОВНИХ ФОНДІВ

Розроблено динамічну імітаційну модель для оцінки доцільності формування амортизаційного фонду на відновлення основних фондів за рахунок зниження суми дивідендних виплат.

Ключові слова: імітаційна модель, амортизаційний фонд, дивідендні виплати, зацікавлені особи, дисконтна ставка.

I. Вступ.

В даний час в умовах фінансової кризи відсоткові ставки по кредитах збільшилися майже вдвічі, також можливості отримати кредит дуже обмежені. Тому для фінансування оновлення основних фондів на гірничо-збагачувальних комбінатах доцільно створювати спеціальні фонди.

В умовах адміністративно-командної економіки на гірничо-збагачувальних комбінатах амортизаційні відрахування на оновлення основних фондів перераховувались у спеціальний фонд, який на загальнодержавному рівні проводив розподіл накопичених коштів для фінансування найбільш важливих інвестиційних проектів. Таким чином, амортизаційні відрахування безпосередньо виконували функцію оновлення основних фондів.

В сучасних умовах ринкової економіки вітчизняні підприємства самостійно планують оновлення основних фондів. Хоча гірничо-збагачувальні комбінати продовжують нараховувати амортизаційні відрахування, в даний час амортизація втратила функцію оновлення основних фондів. Це пов'язано з тим, що підприємства не створюють для цього спеціальні фонди, тому відповідні кошти використовуються на поточні потреби підприємства. Амортизація при цьому виконує лише функцію поступового перенесення вартості основних засобів у собівартість продукції та оцінки ступеню зносу основних засобів.

На державному рівні підприємства за рахунок амортизації отримують лише незначну пільгу по податку на прибуток, яка дозволяє зменшувати базу оподаткування на суму амортизаційних відрахувань. Але при цьому підприємства отримують економію податку на прибуток лише у розмірі 1/4 частки амортизаційних відрахувань (при поточній ставці податку - 25%), тобто 3/4 вартості нових об'єктів основних засобів підприємству потрібно фінансувати за рахунок інших коштів. Крім того, в податковому обліку використовуються суттєво занижені норми амортизації, що призводить до того, що фактичні строки корисного використання основних фондів суттєво менші за ті, що передбачаються у податковому обліку.

© Шевченко Л.Я., 2010

- 394 -

- 335 -

У зв'язку з цим пропонується розрахунок індивідуальної заробітної плати здійснювати за формулою [6]:

ЗПi = (ККi * dBi * РТ) + РТ"

де ККi - кваліфікаційний рівень i-го працівника;

dBi - частка відпрацьованого часу i-го працівника у величині встановленого робочого часу;

РТ - сума витрат на оплату праці, яка визначена на підставі сформованого на підприємстві рівня витрат на виплату основної заробітної плати та обсягу товарообігу за попередній місяць;

РТ" - сума витрат на оплату праці, яка обумовлена нормативом у відсотках до приросту чистого прибутку підприємства, порівняно з попереднім кварталом.

Кваліфікаційний рівень i-го працівника рекомендується визначати на основі інтегрального коефіцієнта оцінки його праці. Основою його визначення є система оцінки індивідуальних результатів праці з урахуванням особистих якостей і ставлення до неї.

Система "оцінки заслуг" може бути встановлена на основі "Рекомендацій з визначення заробітної плати працюючих в залежності від особистого внеску працівника в кінцеві результати роботи підприємства", затверджених наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 31.03.99 р. № 44. Використання такої оцінки передбачає розробку підприємствами рівнів кожного показника (освіта, досвід та ін.) за п'ятибальною шкалою.

Значення вагових коефіцієнтів встановлюється керівництвом підприємства самостійно з урахуванням значущості кожного показника оцінки і може бути різним для окремих груп працівників підприємства. Єдина умова, якої варто дотримуватися, встановлюючи зазначені коефіцієнти, полягає в тому, що їхня сума повинна дорівнювати одиниці.

Розрахунок інтегрального коефіцієнта оцінки праці робітників пропонується здійснювати щомісяця із заповненням спеціально розробленої картки. Це дозволить поставити в залежність величину заробітної плати від обсягу реалізованої продукції, її якості та конкурентоспроможності, фінансового стану трудового колективу.

Зміни наявних систем оплати праці внесуть певні корективи в документальне оформлення нарахування заробітної плати. У зв'язку з цим необхідно удосконалити відомість нарахування заробітної плати працівникам підприємства.

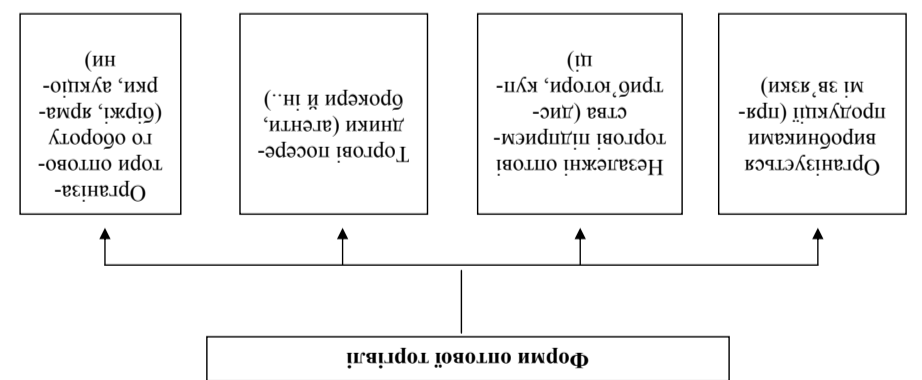
Для покращення продуктивності праці, варто встановити систему мотивування та розробити кар'єрограму для кожного працівника. Для установ, перевірка бухгалтерського обліку в яких проводиться Контрольно-ревізійним управлінням, пропонується організувати контрольно-ревізійний відділ в установі, що може складатися із бухгалтера та ще з однієї особи.

- 495 -

- 554 -

Торгівля за прямими зв'язками між виробником і споживачем продукції здійснює дві послідовні стадії виробничого процесу. По-перше, це підприємство, що не є підприємством оптової торгівлі. Це підприємство створене для того, щоб обходитися без залучення послуг професійних торговців. У світовій практиці розрізняють два види підприємств, що займаються такою діяльністю: збутові підприємства і контори та закупівельні контори. Перші - це підприємства виробників, метою створення яких є більша жорсткий контроль за управлінням запасами, збутом і стимулюванням. При цьому збутові підприємства зберігають товари запаси, а збутові контори і закупівельні контори є стратегічними підприємствами, які спеціалізуються на організації створюються у сільському господарстві, наф-

Рис. Форми оптової торгівлі

вої торгівлі (рис.):

В залежності від основного організатора оптової торгівлі, його функцій та повноважень світова практика дозволяє виділити наступні основні форми опто-

III. Результати.

та їх класифікація за різними ознаками.

Метою даної статті є розгляд основних форм оптової торгівлі в сучасній економіці України, систематизація типів та видів підприємства оптової торгівлі

змінах її форм, особливостей типів підприємств як об'єктів управління. Шерр І.Ф., та ін. Але новий етап у розвитку оптової торгівлі на початку ХХІ сторіччя визначає необхідність більш чіткого теоретичного представлення о

Проблеми розвитку оптової торгівлі розглядаються у працях таких вчених як Бланк І.О., Бєлявцев М.І., Даненбург В., Марцин В.С., Шестопадова Л.В.,

II. Постановка задачі.

І метою оплати праці та стимулювання працівників. Головне, щоб система оплати праці забезпечувала преемственность праці, стимулювала високоєфективну і якісну працю, творче ставлення працівників до виконання виробничих завдань, спонукала до підвищення кваліфікації, зацікавляла працівників у тому, щоб підприємства досягли успіхів в ринковому середовищі, перемогли в конкурентній боротьбі за ринки збуту продукції та задоволення потреб споживачів.

Література:

- 1. Вісник Т. Завдання аналізу витрат на оплату праці // Наукові записки кафедри економічного аналізу ТНЕУ. - 2006. - Вип. 15. - с. 77 - 80
2. Мніх С.В. Економічний аналіз: Підручник. - К.: Центр навч. літератури, 2003. - 412 с.
3. Фаріон І.Д. Економіка праці та соціально-трудові відносини: організація, облік, аналіз, контроль. Навч. посібник. - Тернопіль: Економічна думка, 2007. - 406 с.

III. Висновки.

Таким чином, узагальнюючи все вищепописане слід зазначити, що практично кожне підприємство залежно від реальної економічної ситуації та завдань в галузі підвищення ефективності виробництва може самостійно вибрати форми

Андриенко В. А., Андриенко В. М., Крицкий В. В.

Одесский национальный политехнический университет

МОДЕЛИРОВАНИЕ ВИРТУАЛЬНЫХ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ПОРТФЕЛЕЙ НА ФОНДОВОМ РЫНКЕ

Аннотация. В статье рассматривается инструмент снижения риска на фондовом рынке – портфельное инвестирование. Описывается проблема оптимального распределения долей капитала между ценными бумагами. Предлагается подход для формирования виртуальных оптимальных портфелей.

Ключевые слова: фондовый рынок, инвестиционный портфель, портфельная оптимизация, доходность, риск, эффективная граница.

Введение.

Финансовый рынок является индикатором функционирования экономики государства, его эффективная работа зависит от того, как экономика развивается. В свою очередь, эффективное функционирование финансового рынка невозможно без стабильного и развитого фондового рынка. Однако фондовый рынок функционирует в условиях неопределенности, и все операции с ценными бумагами всегда сопряжены с риском. В этой связи задача анализа рисков является весьма актуальной. В настоящее время разработаны различные инструменты для управления рисками на рынке ценных бумаг. К ним относятся, в первую очередь, методы прогнозирования доходности ценных бумаг и портфельное инвестирование. Сущность портфельного инвестирования подразумевает распределение инвестиционного потенциала между различными группами активов. Главная цель при формировании портфеля – достижение оптимального соотношения между риском и эффективностью для инвестора на фондовом рынке. Формируя свой портфель, инвестор должен иметь некоторый механизм отбора для включения в портфель тех или иных видов ценных бумаг. В 1952 году вышла работа Г.Марковитца, которая была посвящена проблеме оптимизации инвестиционных решений в условиях неопределенности. Именно она заложила основы теории портфеля ценных бумаг.

В ней была изложена концепция *диверсификации*, позволяющая за счет правильного подбора ценных бумаг уменьшить риск портфеля (*несистематический риск*). Работа Г.Марковитца оказала сильное влияние на все последующие работы в этой области. В 1964 году В.Шарп предложил модель САРМ (Capital Asset Pricing Model)[1], а в 1976 году С.Росс (S.Ross) представил теорию АРТ (Arbitrage Pricing Theory)[2]. Обе эти теории, ставшие в последствии классическими, составляют ядро современной теории финансов. Г.Марковитц свел задачу оптимизации к поиску эффективных портфелей в контексте соотношения “средняя доходность–дисперсия”.

© Андриенко В. А., Андриенко В. М., Крицкий В. В., 2010

3. Емельянов А. Регулируемый рыночный оборот земли и частная собственность на землю / А. Емельянов // Вопросы экономики. – 2001. – № 8. – С. 80-91.

4. Ермаков О.Ю. Развитие рыночного рынка аренды сельско-хозяйственного сектора с/х земель / О.Ю. Ермаков, А.В. Кравченко // Экономика АПК. – 2007. – № 6. – С. 10-14.

5. Кучма Л.Д. Дачное хозяйство, или забытое село, или забытое будущее / Л.Д. Кучма // Экономика АПК. – 2004. – № 11. – С. 3-10.

6. Лукнинов Л.Л. Стратегия и механизмы реформирования сельского хозяйства / Л.Л. Лукнинов // Экономика АПК. – 2002. – № 8. – С. 6-10.

7. Месель-Везеляк В.Я. Формы государственного регулирования в сельско-хозяйственном производстве / В.Я. Месель-Везеляк // Экономика АПК. – 1996. – № 12. – С. 12-19.

8. Михасюк Л. Развитие приватных агрофирм Украины и подолання аграрної кризи / Л. Михасюк // Экономика Украины. – 2000. – № 8. – С. 62-66.

9. Нечипоренко О.М. Світова практика розвитку земельних відносин / О.М. Нечипоренко // Экономика АПК. – 2007. – № 4. – С. 155-157.

10. Сабуляк П.Т. Підвищення ролі аграрної економічної науки у формуванні та реалізації аграрної політики в Україні / П.Т. Сабуляк // Экономика АПК. – 2001. – № 3. – С. 3-10.

11. Сабуляк П.Т. Структурно-інноваційні зрушення в аграрному секторі України як фактор його соціально-економічного зростання / П.Т. Сабуляк // Экономика АПК. – 2004. – № 6. – С. 3-8.

12. Сабуляк П.Т. Становлення аграрної політики в Україні / П.Т. Сабуляк // Экономика АПК. – 2006. – № 1. – С. 3-7.

13. Сенчук В. Яка власність на землю потрібна Україні? / В. Сенчук, В. Семенов // Экономика Украины. – 1997. – № 12. – С. 62-70.

14. Статистичний збірник “Сільське господарство України”: за 2007 рік. / Державний комітет статистики України. – К., 2008. – 391 с.

15. Третьяк В.М. Про довгострокову стратегію розвитку агро-промислового комплексу / В.М. Третьяк, Б.Й. Пасхавер, А.Е. Юзефович і ін. // Экономика АПК. – 2005. – № 7. – С. 3-11.

Лисак Г.Г.

ХДУХТ, Харків

КЛАСИФІКАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ

Анотація. Розглянуто основні форми оптової торгівлі в сучасній економіці України, систематизовано типи та види підприємств оптової торгівлі та наведено їх класифікацію за різними ознаками.

Ключові слова: оптова торгівля, торгові посередники, дислокація оптового підприємства, фрайчайзинг.

I. Вступ.

У недалекому минулому, у колишньому СРСР, виділялося кілька видів і форм внутрішньої оптової торгівлі, у числі яких найбільш значимими були:

- між державними підприємствами та організаціями у формі матеріально-технічного постачання (об’єкти купівлі-продажу - засоби виробництва);

- між державними підприємствами та організаціями різних відомств у формі матеріально-технічного постачання не виробничої сфери (універсальна номенклатура для комунального господарства, шкіл, лікарень, органів влади, армії та ін.);

- між державними підприємствами та організаціями, з одного боку, і колгоспами (радгоспами) - з іншої, у формі матеріально-технічного постачання сільського господарства;

- внутрішня колгоспна-радгоспна торгівля між окремими господарствами продуктами праці, зробленими ними з метою подальшого поліпшення та удосконалення виробництва й умов життя працівників;

- торгівля радгоспів та колгоспів продукцією власного виробництва в рамках плану заготівель цієї продукції для потреб держави;

- торгівля товарами народного споживання з метою задоволення попиту населення за регіонами.

Представлене угруповання оптової торгівлі в країні практично охоплювало всі види внутрішньої торгівлі та відповідало об’єктивним реаліям того періоду розвитку економіки. Оптова торгівля в основному виконувала функції централізованого планового розподілу товарних ресурсів у рамках країни.

Ринкові перетворення суттєво змінили функції оптової торгівлі, роль та місце в системі економічних відносин, що внесло відповідні корективи у її форми, види й типи підприємств.

© Лисак Г.Г., 2010

1. Вашинянин Г. Г., Лазур П. Ю., Мельвелев В. С. Політична економія, К.: «Ніка-Центр Ельга», 2000. – 528 с.

2. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 № 108/95-ВР.

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Відплати працівникам», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. №601.

4. Порядок обчислення середньої зарплати (доходу) для розрахунку виплат за загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням, затверджений постановою КМУ від 26.09.2009 р. № 1266.

5. Удосконалення обліку, аналіз та аудит розрахунків з оплати праці / Ю. В. Ворона // Фин. Рынки и ценные бумаги. – 2009 - №23, с.36-40.

6. Удосконалення обліку, аналіз та аудит розрахунків з оплати праці в бюджетних установах Н. І. Дудченко // Фин. Рынки и ценные бумаги. – 2009 - №15, с. 24-28.

Література:

Найбільш дієвою основою формування зарплатної плати варто вважати гнучкі безтарифні системи. Розрахунок індивідуальної зарплатної плати кожного працівника необхідно здійснювати з урахуванням оцінки його праці, особистих якостей і ставлення до праці, а також результатів роботи підприємства з помісячним заповненням картки оцінки результатів праці працівника. Слід внести зміни відомість нараховування зарплатної плати, попередньо розробивши коди оплати іншого невідпрацьованого часу й інших нараховувань. Для контролю за вірністю відображення в бухгалтерському обліку інформації та складання фінансової звітності пропонується організувати спеціальний контрольний відділ на підприємстві. Боротьба зі зловживаннями при розрахунку з оплати праці може проводитися шляхом розподілу обов’язків між працівниками розрахункового відділу.

В роботі було запропоновано внести зміни до Плану рахунків бухгалтерського обліку, а саме в рахунок 66 «Розрахунки за виплатами працівникам». Найбільш дієвою основою формування зарплатної плати варто вважати гнучкі безтарифні системи. Розрахунок індивідуальної зарплатної плати кожного працівника необхідно здійснювати з урахуванням оцінки його праці, особистих якостей і ставлення до праці, а також результатів роботи підприємства з помісячним заповненням картки оцінки результатів праці працівника. Слід внести зміни відомість нараховування зарплатної плати, попередньо розробивши коди оплати іншого невідпрацьованого часу й інших нараховувань. Для контролю за вірністю відображення в бухгалтерському обліку інформації та складання фінансової звітності пропонується організувати спеціальний контрольний відділ на підприємстві. Боротьба зі зловживаннями при розрахунку з оплати праці може проводитися шляхом розподілу обов’язків між працівниками розрахункового відділу.

Особливо боротьба зі зловживаннями при розрахунку з оплати праці є такою розподілу обов’язків між працівниками розрахункового відділу, при якому жоден з працівників не мав би закінченого циклу розрахунків. Важливим є розподіл праці при боротьбі зі зловживаннями, коли один працівник займається лише тактуванням документів, інші - рознесенням в накопичувальні регістри, треті - контролюючим ресурсами документів, а четверті - підготовкою платіжних документів. Таким чином, на підставі вищесказаного можна зробити висновок, що облік розрахунків з оплати праці потребує вдосконалення.

Цей податок призначений для перекидання реального податкового тягара з виробника на кінцевого споживача і, як наслідок, для більш рівномірного розподілу загального фіскального навантаження. У сфері обігу податок на додану вартість стимулює продавців до стримування продажних цін на товари і послуги.

Податковий облік в Україні регламентується багатьма законами, нормативно-правовими актами тощо, але ними не визначені предмет, метод і його методичні прийоми, інформаційне ведення податкового обліку. Одним з них є Закон України «Про податок на додану вартість» № 168/97-ВР від 03.04.1997 з урахуванням змін та доповнень де зазначаються платники податку, об'єкти оподаткування, ставки податку, порядок його обчислення та сплати тощо [1].

На підставі аналізу чинного законодавства можна виділити особливості ведення податкового обліку. В Україні існує паралельне співвідношення бухгалтерського і податкового обліку як двох самостійних напрямів обліку, що мають різні цілі. Таке співвідношення реалізується шляхом певних коригувань і перетворень облікових даних або шляхом доповнення бухгалтерських процедур, які забезпечують формування бази для податкового обліку й звітності. Тобто податковий облік одночасно з власними методичними прийомами використовує бухгалтерський облік для нарахування податків та зборів, а не піднімає і не виключає ведення останнього.

Одним із прийомів податкового обліку є ведення спеціальної документації, яка складається з податкової звітності (декларації й розрахунків) та податкових реєстрів. Кожному податку відповідає свій розрахунковий документ.

Така звітність набагато численніша в порівнянні з фінансовою та відрізняється оперативністю термінів подання до податкового органу [2].

Особливістю податкової документації є те, що в її складі відсутні первинні документи, оскільки інформаційним забезпеченням податкового обліку є первинні бухгалтерські документи, що фіксують факт здійснення господарської операції.

Як на мій погляд, податковий облік ускладнюється визначенням для кожного виду податків свого податкового періоду - терміну, протягом якого завершується процес формування податкової бази, остаточно визначається розмір податкового зобов'язання та різною методологією справляння податків залежно від специфіки діяльності підприємств. У зв'язку з цим виникають дублювання інформації при складанні податкової та фінансової звітності підприємств.

Підвищення складності обліку в свою чергу зумовлює виникнення помилок, а отже, стягнення фінансових санкцій із платників податків.

Розглянемо схему ведення податкового обліку розрахунків з податку на додану вартість, найголовнішими елементами якого є документація та подвійний запис.

1. Боршевський П. Дослідження інфраструктури індустріального регіону / П. Боршевський, Л. Дєйнеко // Економіка України. - 1999. - № 12. - С. 88.

Література:

Улучшение технико-экономического состояния развития объектов социальной инфраструктуры. Управление развитием региона. В частности, использование эффективности организационного механизма стратегического управления развитием региона. В частности, использование эффективности организационного механизма стратегического управления развитием региона. В частности, использование эффективности организационного механизма стратегического управления развитием региона.

Выводы.

Такая ситуация важна для всех регионов Украины и создает значительные трудности для перехода к концепции устойчивого развития. Таким образом, в рассматриваемом периоде с 2000 по 2008 гг. по всем показателям наблюдается негативная динамика. Особенно больше колебания присутствуют в показателях отток и нулевого значения затрат, что свидетельствует о низкой эффективности организации работ в водопроводного хозяйства.

Table with 10 columns: indicators (e.g., Temp growth, Water consumption, etc.) and values for different periods.

Окончание табл. 1

об'єктивне і прозоре інформаційне забезпечення функціонування та регулювання такого ринку. Лише за таких умов можна створити в нашій державі цивілізований ринок сільськогосподарських земель [15].

Стосовно розмірів орендної плати і термінів заключення договорів оренди, то у значній мірі вони прямо пропорційно взаємопов'язані: чим вищий розмір орендної плати, тим поступовішим стає орендодавець щодо терміну орендного договору. У певній мірі цьому має сприяти держава, і насамперед, не адміністративними важеями. А економічними. Вирішальним тут є сприяння держави вирішенню проблеми диспаритету цін, і на цих засадах зростання рівня рентабельності в усіх сільськогосподарських підприємствах. Оскільки саме вони є орендарями, то це дасть їм змогу підвищити орендну плату. У 2008 р.в сільськогосподарських підприємствах рівень рентабельності виробництва сільськогосподарської продукції становив 13,4%, а 29,0% з них були нерентабельними.

Такий рівень рентабельності не дозволяє здійснювати відтворення на інтенсивно-інноваційних засадах і одержати належний прибуток для виплати науково обгрунтованих розмірів орендної плати.

Одним із напрямів удосконалення орендних відносин є посилення в них місця і ролі держави як прямого їх суб'єкта. Йдеться про викуп державою, а також місцевими установами у орендодавців земельних паїв. Деякі науковці справедливо зазначають, що виходячи з того, що у сільських і селищних радах практично відсутні землі запасу, доцільним є викуп державою частини земельних паїв, зокрема в осіб похилого віку, з наступною передачею їх у комунальну власність органам місцевого самоврядування на селі. Останні можуть ці землі надавати в оренду ефективним товаровиробникам для ведення сільськогосподарського виробництва, а кошти з орендної плати спрямувати на соціально-економічний розвиток сільських територій [4].

Висновки

По результатам проведеного дослідження можна зробити такі висновки.

1. Перехід існуючих в радянські часи форм господарювання на ринкові засади міг бути здійсненим і без приватизації землі.

2. Первісне гасло земельної реформи „земля тим, хто її обробляє” мало б забезпечити поєднання в одній особі власника землі і господаря на ній. Така форма землекористування має переваги щодо інших форм в контексті стабільності, передбачувальності, фінансової стійкості господарської діяльності. Немає потреби доводити, що власник будь-якого виробничого ресурсу, у тому числі землі (за рівності інших умов) буде краще турбуватися про його бережливе використання, а по можливості й підвищувати родючість ґрунту. В орендаря ніколи не існує повної гарантії того, що орендодавець не порушить орендний договір, хоча він й понесе певні втрати. Особливо це стосується недержавних землевласників. Окрім того, власну землю господар може використовувати як об'єкт застави при одержанні довгострокових кредитів.

Подставим в эту модель прогнозные доходности по каждому активу, соответствующую их минимальным ценам и ковариационную матрицу этих доходностей A^m. Решая задачу выпуклого квадратичного программирования, получим распределение долей активов в портфеле, которое является оптимальным в смысле максимизации A^m x^z, t = 1, n. Аналогично, подставляя в модель (3) m^max, получим распределение долей активов в портфеле, которое является вероятным вариантом вариации портфеля x^z, t = 1, n.

(4) m^x, t = 1, n; A^x, t = 1, n; x^x, t = 1, n

Введем вектор-столбцы m = (m_1, ..., m_n)^T, x = (x_1, ..., x_n)^T, и запишем задачу в матричной форме:

(3) x_i >= 0, t = 1, n; sum_{i=1}^n x_i = 1; sum_{i=1}^n A^i_j x_i = A^j, j = 1, ..., n; sum_{i=1}^n x_i m_i -> max.

При условии, что det A^j_j != 0, получим задачу выпуклого квадратичного программирования вида:

(2) m^max = m^max(A^z)

Пронумеруем цен вычисляется на период [0, T]. Составим оптимальные портфели Марковитца по максимальным, минимальным и на момент закрытия торгового дня прогнозным ценам акций. Назовем эти портфели соответственно оптимальным, пессимистическим и вероятным портфелем. Сформируем заданную Марковитца. Для n рискованных ценных бумаг при известных ожидаемых эффективностях m_i и ковариациях A^i_j, i, j = 1, n этих ценных бумаг, требуется выбрать такое же доли x_i, i = 1, n в портфеле x = (x_1, x_2, ..., x_n)^T, которые максимизируют бы доходность портфеля m^x при заданном уровне риска A^z. Будем рассматривать портфели, не допускающие кредита и займа, то есть операции short sale невозможна. Это означает, все доли активов должны быть неотрицательными, x_i >= 0, i = 1, n. Эффективная граница портфеляного множества, в координатах «риск-доходность»:

2. Більш – менш великі агроструктури, як правило, заключають орендний договір з великою кількістю власників земельних паїв, що у випадку дострокового анулювання договору, чи їх короткому терміні загрожує цілісності обробітку орендованих земельних масивів.

3. У більшості економічно високорозвинених країнах сформувалося більш-менш раціональне співвідношення використання власних і орендованих земель – не вище 50:50. В Україні щодо підприємницького сектору великотоварних підприємств спостерігаються широкомасштабне, а нерідко виключне використання оренди земель сільгосппризначення. У цілому це не сприяє економічній стабільності й ефективності тих агроформувань, в яких орендні землі абсолютно переважають. А саме ці підприємства є великими і високотоварними, складають основу забезпечення продовольчої безпеки.

Які перспективи оренди земель сільськогосподарського призначення? З точки зору масштабності цього процесу, то поки не буде знято мораторій на вільну купівлю-продаж земельних паїв, доти масштаби оренди землі істотно не зміняться, тобто вона залишиться домінуючою формою землекористування для сільськогосподарських підприємств. Адже досить проблематичним є організація нинішніми орендовцями власного господарства шляхом приєднання до ОСГ земельних паїв чи створення фермерського господарства. Так, в Дніпропетровській області питома вага пенсіонерів у загальній кількості орендовців на початку 2008 року становила 51%. Більшість спадкоємців земельних паїв також, напевне, не побажають організувати власну справу.

І тільки зняття мораторію на купівлю-продаж земельних часток приведе до поступового збільшення частки власного землекористування в аграрному підприємницькому секторі, оптимального його співвідношення з орендою землі. В кінцевому підсумку це підвищить ефективність і раціональність використання земель, буде сприяти залученню інвестицій у сільське господарство, забезпечить його стабільність і головне – відтворення родючості ґрунту, а по можливості його підвищення. Окрім того, впровадження ринку земельних часток дасть можливість реалізувати землевласникам усі свої правомочності.

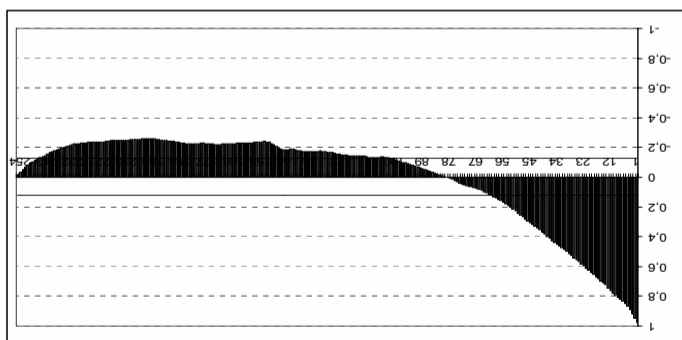
Зрештою, ринок земельних ділянок не є альтернативою їх оренди. З одного боку, - завжди найдуться землевласники, котрі бажать здати свою земельну ділянку в оренду. З іншого, для землекористувачів їх оренда є додатковим ресурсом збільшення розмірів землекористування до оптимальних, а для початківців зекономити на стартовому капіталі.

Зрозуміло, що скасування мораторію земель сільськогосподарського призначення на купівлю-продаж земель можливе лише після розроблення і прийняття Верховною Радою України необхідних законодавчо-правової бази функціонування ринку землі в повному обсязі і заснування Земельного банку з розгалуженою інфраструктурою. Крім того, мають бути створений Державний реєстр прав на землю та нерухоме майно, запроваджені ефективні системи вивчення попиту і пропозиції, менеджменту і маркетингу на ринку землі, а також

- 390 -

- 339 -

Рисунок 1 - Корреляційна матриця котировок акцій компанії Камаз (KMAZ) Корреляційна матриця медіанно убуває, а періодogramма на частотах, близьких к нулю бесконачноно возростає. Это свидетельствует о том, что исследуемый ряд обладает долговременной корреляционной зависимостью, то есть обладает памятью. Такие же выводы можно сделать и по остальным рассматриваемым компаниям.

На основі аналізу існуючих рядів даних вибрана модель для прогнозування динаміки цін акцій. На Рисунок 1-2 представлено графіки корреляційної матриці та періодogramми рядів котировок акцій компанії Камаз (KMAZ). Дані отримані з архіву сайту <http://stocks.investfunds.ru/>.

Проведені експериментальні розрахунки по даним цін акцій сівільюших російських компаній: Камаз (KMAZ), Северсталь (СНМТ), Апатка (АРТК), Новатек (НОТК), за період с января 2007 года по январь 2008 года.

Аналізуючи графіки ефективності цих портфель, можна знайти оптимальне співвідношення між ризиком і доходністю для інвестора на фондовому ринку. При цьому необхідно врахувати те, що дохідність портфелів вищого рівня існує, вероватності того, що дохідність портфелів вищого рівня існує, практично рівна нулю. Якщо ж тренд відсутній, то коридор можливих значень дохідності буде доволно широким, і вероватності вихода за границі цього коридора також мала. Таким образом, оптимальним гарантовану границю для реальної доходності портфелів.

Особливим видом розрахунків з ПДВ є податкові зобов'язання та податковий кредит. Ці розрахунки призначені для забезпечення обліку податкових зобов'язань з ПДВ, що виникають під час отримання передоплати, та податкового кредиту, право на який з'являється у разі оплати навіть без попереднього отримання товару.

Податкове зобов'язання – це загальна сума податку, отримана платником податків у звітному періоді.

Податковий кредит – сума, на яку платник податку має право зменшити податкове зобов'язання звітного періоду.

Нарахування податкового зобов'язання здійснюється по першій події: надходження попередньої оплати від покупця (авансу) або відвантаження продукції. Процес реалізації продукції на будь-якому підприємстві повинен починатися з прийняття заявки від підприємства-замовника, потім складається витратна накладна (товаро - транспортна накладна), яка є первинним документом фінансового обліку, та на підставі неї, відповідно до Наказу ДПАУ «Про затвердження форми податкової накладної та порядку її заповнення» № 165 від 30.05.1997р. - податкова накладна – первинний документ податкового обліку. Сума нарахованого податкового зобов'язання у обох документах повинна співпадати.

Податкова накладна складається у момент виникнення податкових зобов'язань продавця у двох примірниках. Оригінал податкової накладної віддається покупцю, копія залишається у продавця товарів. Підприємство повинно зберігати податкові накладні протягом строку, передбаченого законодавством для зобов'язань зі сплати податків [3].

Податкова накладна може додаватися до кожної товаро - транспортної накладної (щоденна податкова накладна) або випускатися 1 раз на місяць останнім числом звітного місяця (зведена податкова накладна).

Документами, які підприємству дають право на податковий кредит, є отримана ТТН (приходна накладна), приймальний акт та оригінал податкової накладної, складений на підставі вищезазначених первинних документів фінансового обліку.

Усі щоденні, зведені податкові накладні звітного періоду вносять до реєстру виданих податкових накладних та реєстру отриманих податкових накладних відповідно, форма і порядок заповнення яких встановлені Наказом ДПАУ від 30.06.2005 № 244 «Порядок ведення реєстру отриманих та виданих податкових накладних».

У випадках, коли:

- відбувається повернення продукції підприємству (обумовлене рядом причин), повинна випускатися накладна на повернення, на основі якої проводиться корегування кількісних та вартісних показників до податкової накладної, що складається в кінці кожного місяця.

- 499 -

- 550 -

Показатели	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Суммарная мощность котельных, Гкал/ч	16442	15223	14567	10587	8424	8107	9187	9008	8543
Темп роста (снижения)	-	0,9258	0,9569	0,7268	0,7957	0,9623	1,1333	0,9805	0,9484
Производство тепловой энергии за год, Гкал	10700538	10231466	10818212	12313933	11623961	11433808	11042697	9932802	9464529
Темп роста (снижения)	-	0,9562	1,0568	1,1388	0,9440	0,9836	0,9658	0,8995	0,9529

Показатели работы некоторых объектов социальной инфраструктуры в Харьковской области, 2000-2008 гг.

Таблица 1

Это позволяет статистически данные о динамике показателей, характеризующих состояние объектов социальной инфраструктуры, в частности коммунального хозяйства (табл. 1).

На сьогоднішньому етапі розвитку України соціальна інфраструктура назоване переважною проблемою, що потребує значного скорочення витрат. Для цього необхідно орієнтуватися на вживання інфраструктури, існуючої в Україні, і її розвиток.

4. Підприємства інфраструктури України і її регіони повинні поступово переходити до більш активної участі в економічному розвитку регіонів.

3. Соціальна інфраструктура несе на собі велику відповідальність за економічний розвиток регіонів. Вона повинна бути більш ефективною, ніж сьогодні, і забезпечувати більш високий темп соціального розвитку регіонів.

2. Соціальна інфраструктура повинна грати ключову роль в економічному розвитку регіонів, що дозволяє скоротити витрати на її будівництво та експлуатацію. Це повинно бути досягнуто шляхом оптимізації витрат на її будівництво та експлуатацію, а також шляхом залучення приватного капіталу до її будівництва та експлуатації.

- коли підприємство повертає продукцію постачальникам, проводиться звітка взаємних розрахунків, складається відповідний акт та проводиться розрахунок коригування кількісних та вартісних показників до податкової накладної на суму повернення.

Ці дані необхідно сформувати у реєстр корегованих виданих та отриманих податкових накладних.

Також підприємству доцільно вести реєстри податкових зобов'язань та податкового кредиту в розрізі контрагентів.

Накопичені у реєстрах дані щодо нарахування та корегування податкового зобов'язання й податкового кредиту є підставою для заповнення Декларації з податку на додану вартість, форма і порядок заповнення якої визначені Наказом ДПАУ № 166 від 30.05.1997 р. «Про затвердження форми податкової декларації та Порядку її заповнення і подання» [4,5].

Облік ПДВ ведеться на окремому субрахунку рахунку 64 «Розрахунки за податками і платежами», а також за субрахунками 643 «Податкові зобов'язання» та 644 «Податковий кредит». По кредиту рахунку 64 відображають нараховані суми платежів до бюджету, а на дебеті – належний до відшкодування з бюджету ПДВ, його сплата. Кредитове сальдо показує заборгованість підприємства перед бюджетом, а дебетове – переплату бюджету з податкових платежів.

Незважаючи на назви субрахунків 643 «Податкові зобов'язання» і 644 «Податковий кредит», відображені на них суми у декларації з ПДВ не зазначаються. На субрахунку 643 обліковують суми податку на додану вартість у разі надходження від покупців попередньої оплати (авансу) за продукцію, товари, послуги. А на субрахунку 644 – у випадку оплати (авансу) постачальникам (підприємствам) під майбутню поставку ТМЦ, виконання робіт, послуг.

Сальдо за рахунками податкового обліку є складовою частиною валюти балансу, який, хоч і відображає за більшістю статей залишки за синтетичними рахунками фінансового обліку, однак включає також статті, сформовані у системі записів податкового обліку. У валюту балансу було включено сальдо за субрахунками 643 «Податкові зобов'язання», 644 «Податковий кредит» чи синтетичними рахунками 17 «Відстрочені податкові активи», 54 «Відстрочені податкові зобов'язання» [6,7].

Необхідно підкреслити, що рахунки податкового обліку не можна розглядати ізольовано від загального Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій. У ряді випадків у податковому обліку використовується інформація, сформована на інших рахунках, які навіть не завжди пов'язані суто з податковими рахунками.

Саме розробка єдиної методики організації обліку розрахунків з податку на додану вартість та процедури відображення облікової інформації в реєстрах обліку мають бути першочерговими до удосконалення. Податковий облік має інтегруватися з бухгалтерським та іншими видами обліку господарської діяль-

- 500 -

- 549 -

Рис. 2. Розробка концептуального підходу к розвитку соціальної інфраструктури з урахуванням концепції устойчивого развития

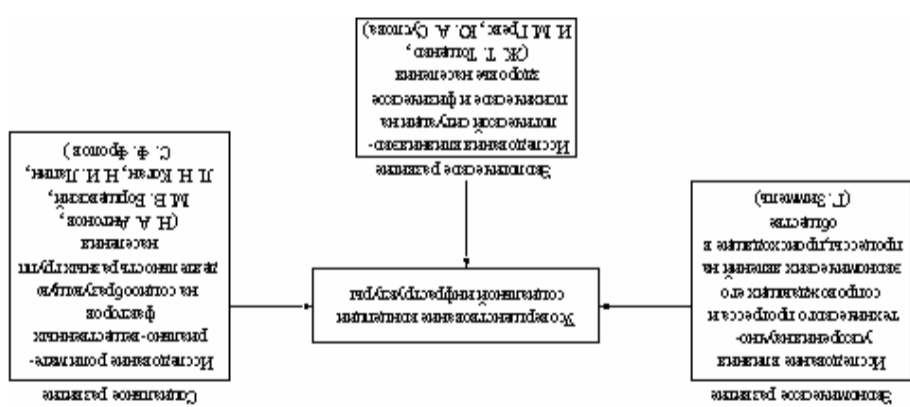
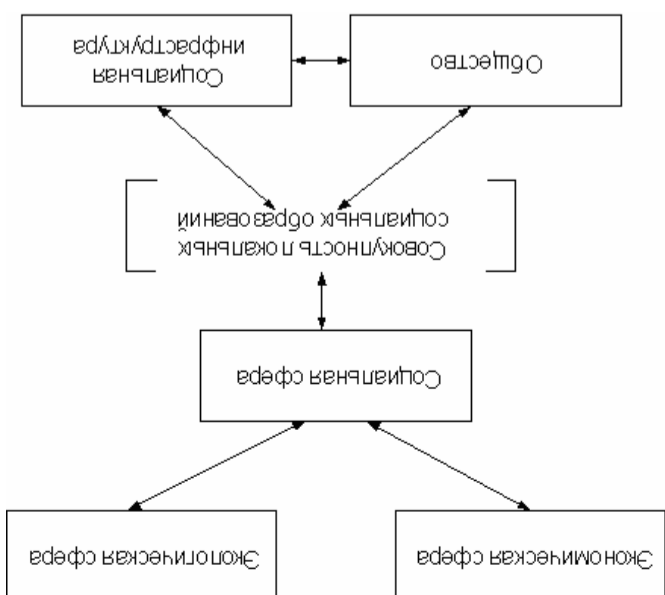

Рис. 1. Взаимосвязь между социальной сферой и социальной инфраструктурой

Держава частково компенсує вартість мінеральних добрив вітчизняного виробництва, проте розміри цієї компенсації становлять мізерну частину, сподіватися на яку може лише обмежена кількість виробників сільськогосподарської продукції. Здавалося б, допоможуть прийняті в 2003 році (хоч із запізненням) закони щодо охорони ґрунтів і державного контролю використання землі, проте рівень їх дотримання залишає бажати кращого [12, с.5].

Разом з тим слід пам'ятати, що орендар не завжди „шкідник землі”. За певних умов він може бути зацікавленим не тільки у відновленні, але й підвищенні родючості орендованих земель. Йдеться про довгостроковість і відносну стабільність орендних договорів. Адже цілком природними є наміри орендаря окупувати свої витрати, що вкладені в просте чи розширене відновлення родючості ґрунту. А це, як правило, потребує врахування повного циклу сівозмін, середнього терміну окупності інвестованих коштів.

Отже, в землекористуванні на засадах орендних відносин пріоритетне значення має термін дії орендного договору. Для орендаря земельної ділянки чим він триваліший, тим йому вигідніше. По – перше, появиться зацікавленість у здійсненні інвестицій, які забезпечать збереження й підвищення родючості „чужої” землі, оскільки віддачу від таких інвестицій отримає орендар (диференційна рента II). У цьому відношенні інтерес орендаря співпадає з інтересами суспільства. Але це неможливо при коротких термінах оренди. І не випадково, що тривалість орендного договору традиційно є предметом постійної боротьби між землевласниками і орендарями. По – друге, для орендарів довготривалий термін оренди – це більша реальність бізнеспланування, забезпечення економічної стабільності й фінансової стійкості. Інакше кажучи, короткострокова оренда землі є перешкодою для організації стабільного виробництва, гальмує інвестиції у довготермінове поліпшення родючості ґрунту. І не випадково у країнах з розвиненими ринковими відносинами терміни оренди землі триваліші і нерідко регулюються державою.

З огляду на викладене зазначимо, що відомі негативи оренди землі в Україні істотно посилюються їх „національними особливостями”. Виділимо головні.

1. Терміни орендних договорів не тривалі. Так, в Дніпропетровській області на початок 2008 р. понад 90% договорів укладено на 1-5 років, що є далеко від оптимальних термінів і не сприяє ні збереженню родючості орендованих земель, ні стабільності господарсько-фінансової діяльності орендарів.

Короткі терміни оренди землі призводять до того, що орендар не зацікавлений у збереженні родючості ґрунту, а тим більше її підвищенні, нерідко використовує „комерційні” сівозміни. Так, у загальних посівних площах сільськогосподарських культур в Дніпропетровській області частка соняшнику у 2009 р. становила 26,1% (у 2003 р. – 34,7%), тоді як за науковими нормами має бути близько 10%.

Головним чинником, що сприятиме продовженню термінів оренди є зростання розмірів орендної плати. Поки що вона невисока.

- 389 -

- 340 -

В данном случае используется модель $ARIMA(0, d, 0)$, в соответствии с [8].

$$H = d + 0,5 \quad (4)$$

Стоит упомянуть, что величина d связана с показателем Херста H равенством [9]

Таким образом, для прогнозирования целесообразно применить модель $ARIMA(p, d, q)$ с пробным значением d [8].

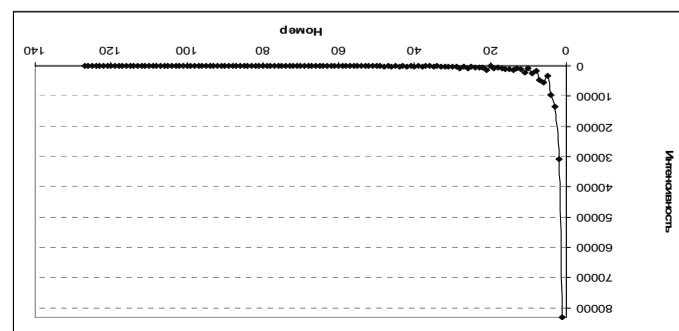
Казань	Камаз (KMAZ)	Северсталь (CHMF)	Новатек (NOTK)	Аптечная сеть (APTK)
0,66	0,73	0,66	0,54	

Результаты R/S анализа

Таблица 1. Зависимости H [10]. Примененные этой статистики подробно описано в [7,9].

Проведенный R/S анализ подтверждает фразктальные свойства рядов. В Таблице 1 приведены рассчитанные показатели Херста H , все значения которых находятся в интервале $0,5 < H \leq 1,00$. Такие значения подразумевают, что исследуемые ряды являются персистентными, а также ряды характерны для фрактальных процессов. Теоретически это означает – то, что происходит сегодня, воздействует на будущее. Проверка статистических гипотез подтвердила эти выводы на 5% уровне значимости. Для проверки статистической гипотезы использовалась статистика Q_n , предположенная Манделбротом и модифицированная для краткосрочных зависимостей [10]. Примененные этой статистики подробно описано в [7,9].

Рисунок 2- Периодграмма котировок акций компании Камаз (KMAZ)

Він може їх використовувати шляхом прокату, лізингу тощо. Зрештою, навіть орендуючи всю ферму, орендар протягом обумовленого часу є господарем на ній, має самостійність у виробничій і комерційній діяльності.

Тому, з позиції створення високої мотивації до ефективного господарювання на землі не так вже і важливо, хто конкретно є її власником – той, хто на ній працює, держава, місцеві органи влади чи приватний власник. Це підтверджує вітчизняний і зарубіжний досвід. Так, у колишньому СРСР в умовах непу селяни без приватної власності на землю, одержавши доступ до неї, швидко відновили зруйноване війнами сільське господарство. Обсяг виробництва валової продукції сільського господарства в цей період зріс майже удвічі. Особисті підсобні господарства також базувалися на державній власності на землю. Тобто фермери і селяни, які орендують землю повністю чи частково (з інших рівних умов), працюють не менш ефективно, ніж ті, хто веде господарство на своїй землі.

Водночас в контексті раціонального землекористування поєднання землевласника і землекористувача в одній особі (приватного зокрема) створює найвищу імовірність збереження, відновлення й підвищення родючості ґрунту.

Зрозуміло, що за певних умов власник і господар на землі також не завжди в змозі реалізувати цю імовірність. Але зрештою оренда землі у цьому відношенні поступається „трудовому” землекористуванню. Крім того, використання своєї землі забезпечує, порівняно з іншими формами, вищу економічну стійкість сільськогосподарського підприємства, дає можливість використовувати земельну ділянку як об'єкт застави для отримання довгострокових кредитів.

Отже, за великим рахунком прихильники втілення в життя гасла земельної реформи „земля належить тим, хто на ній працює” мали рацію. На жаль, щодо земельних паїв воно було реалізовано тільки частково. В секторі сільськогосподарських підприємств визначними дотепер є орендні відносини. Такий стан не можна оцінити однозначно. З одного боку, оренда землі в умовах відсутності належних умов для масового формування та розвитку сімейного господарювання, а також трудових асоціацій, сприяла формуванню раціонального землекористування в нових ринкових агроструктурах, як правило, великотоварних. З іншого боку, а саме, відсутність власних земель в останніх у певній мірі знижує їх економічну стабільність і стійкість. І головне – для орендованих земель існує проблема збереження й відновлення їх родючості. Інакше кажучи, для оренди головна проблема – виснаження орендованої землі насамперед внаслідок використання „комерційних” (високоінтенсивних технічних культур), часто без дотримання науково обґрунтованих сівозмін і без відповідного внесення добрив. А це призводить до втрати основного природного ресурсу – землі. Низька платоспроможність сільськогосподарських товаровиробників не дає змоги контролювати її природну родючість. Зокрема, щорічні втрати гумусу через мінералізацію та ерозію ґрунтів досягають 32 -33 млн.тонн, а це майже 2 млрд.доларів США збитків.

Динамика цен отражена на Рисунках 3-6, соответствующие доходности в Таблице 2.

Динамика цен отражена на Рисунках 3-6, соответствующие доходности в Таблице 2. На модели $ARFIMA(0,d,0)$, где $d = H - 0.5, d \in (-\frac{2}{1}, \frac{2}{1})$, вычисляются цены актива P_t вычисляются по формуле:

$$P_t = P_{t-1} \exp(R_t), \quad (8)$$

где $R_t = \ln(\frac{P_t}{P_{t-1}})$, P_t - цены акций, t - номер торгового дня.

$$R_t = \bar{R} + \varepsilon_t, \quad (7)$$

Динамика цен акций моделируется следующим образом:

- фрактальность и память при $H > 0$.

- тем же среднеквадратичным отклонением σ , что и процесс ξ_t .

- нулевым средним, как и процесс ξ_t .

Случайный процесс ε_t обладает следующими свойствами:

$$d = H - 0.5, d \in (-\frac{2}{1}, \frac{2}{1}).$$

Процесс I аусса, моделирующее процесс с памятью $ARFIMA(0,d,0)$.

$$I(k) = \int_0^k \int_0^{k-u} \frac{1}{\Gamma(k+H)} (k-u)^{H-1} e^{-u} du, \quad k > 0, \quad (6)$$

формулой при любом показателе H , $\Gamma(x)$ - гамма-функция, которая определяется

ності на основі єдиної бази даних інформаційної системи управління підприємством. Необхідно здійснити перехід від механізму нарахування та обліку податків на основі окремого податкового обліку до визначення податкових зобов'язань на підставі чинної системи бухгалтерського обліку, з врахуванням особливостей, передбачених податковим законодавством. Облікова політика підприємств повинна бути спрямована на задоволення вимог уряду щодо оподаткування. Саме така модель інтеграції, як на мій погляд, дозволить виконувати всі фіскально-облікові завдання та облегчить роботу бухгалтерів, яка і без того є трудомісткою.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України «Про податок на додану вартість» від 03.04.1997р. № 168/97-ВР.
2. Микитенко Т. Річна податкова звітність: складання та подання// Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. - №1. – с. 49 – 59.
3. Закон України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» від 21.12.2000р. № 2181 – III.
4. Порядок заповнення та подання податкової декларації з податку на додану вартість, від 15.06.1997 у редакції наказу ДПАУ від 30.05.2005 р. № 213.
5. Ільницький Ю. Рецепт подання податкових декларацій: діємо за законом № 2181//Все про бухгалтерський облік. – 2010. - № 80. – с.7-11
6. Ямборко Г. Проблеми взаємозгодження бухгалтерського обліку і податкових розрахунків// Бухгалтерський облік і аудит.- 2006. - №5 – с.19-26.
7. Матвієнко Т.О. Проблеми бухгалтерського обліку зобов'язань за податками та зборами//Актуальні проблеми економіки. – 2010. - № 2(104). – с. 234-240.
8. Романюк Л.В. Удосконалення обліку, аналіз і аудит розрахунків з бюджетом податку на додану вартість.// Економіка. – 2009. - №19 – с.22-28.

Такий образ, при реалізації визначеного розвитку на рівні області, не є ретинним, необхідно удержувати достаточну кількість формально-розподільчих об'єктів на рівні області, в тому числі соціально-економічних об'єктів.

Устойчивое социальное развитие подразумевает наличие эффективной базисной структуры экономики и социальной сферы.

Важны также и механизмы взаимодействия экономической, экологической и социальной сфер. Экономическая и социальная сферы взаимодействуют между собой путем организации социальной справедливости, снижения уровня загрязнения, организации и взаимодействия между экологической сферой и экономической сферой.

Сложность стратегического перехода к устойчивому развитию состоит в необходимости достижения устойчивого развития.

Такая структура развития устойчивого развития, экологической, экономической и социальной.

Развитие представляет собой балансирующее развитие трех составляющих: экологической, экономической и социальной.

Такой образ, основанный на устойчивом развитии, является основой для формирования устойчивого развития.

Такая структура развития устойчивого развития, экологической, экономической и социальной.

Такая структура развития устойчивого развития, экологической, экономической и социальной.

Такая структура развития устойчивого развития, экологической, экономической и социальной.

Такая структура развития устойчивого развития, экологической, экономической и социальной.

Такая структура развития устойчивого развития, экологической, экономической и социальной.

Такая структура развития устойчивого развития, экологической, экономической и социальной.

Такая структура развития устойчивого развития, экологической, экономической и социальной.

Мацола С.М.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ОСНОВІ ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ КОЕФІЦІЄНТІВ.

Анотація: В статті запропоновано підходи до оцінки ефективності прийняття управлінських рішень на основі визначення страхових коефіцієнтів.

Ключові слова: страховий коефіцієнт, ризик, абсолютна і відносна беззбитковість, планово-управлінське рішення, управління прибутком.

I. Вступ.

Прогноз тих або інших економічних і фінансових показників навіть на незначну перспективу для всіх підприємств носить імовірнісний характер. Це пов'язано з тим, що на величину цих показників дуже сильно впливають не тільки внутрішні для підприємства чинники виробництва, але і численні зовнішні чинники. Врахувати їх сукупну дію з абсолютною точністю — задача нереальна. Можна лише приблизно оцінити можливу погрішність очікуваної величини того або іншого показника залежно від ринкової ситуації. А ця ситуація цілком природно носить характер невизначеності.

II. Постановка завдання.

У таких жорстких умовах підприємству дуже важливо так спланувати свою діяльність, щоб хоча б забезпечити абсолютну або відносну беззбитковість виробництва, тобто визначити ті умови, при яких підприємство не виявиться банкрутом і одержить прибуток не менший, ніж в базисному періоді. Одним з можливих оцінних показників, який може бути застосований в процесі формування планово-управлінського рішення на найближчу перспективу (рік) і який опосередковано буде відображати надійність такого плану, є страховий коефіцієнт.

III. Результати.

Страхових коефіцієнтів для кожного прийнятого рішення може бути декілька. Це, з одного боку, коефіцієнти по абсолютній і відносній беззбитковості, а з іншого — коефіцієнти за ціною товару, за витратами на його виробництво і за обсягом реалізації продукції. Всього, таким чином, може бути шість страхових коефіцієнтів.

Розглянемо економічний зміст страхових коефіцієнтів і визначимо їх величину на прикладі показника обсягу реалізації продукції.

Припустимо, що обсяг складе рівень, при якому настає абсолютна беззбитковість виробництва. Визначимо цей рівень як b_0 .

© Мацола С.М., 2010

- 502 -

Проблемами функціонування і розвитку соціальної інфраструктури займається таке учене як П. Беленький [1], П. Воршевський, Л. Длейко [2], И. Прокопа [3], К. Прокопшак [4], М. Козориз [5] і дрітге, в то же время во-

Постановка завдання.

Актуальность исследования в данном направлении в Украине объясняется недостаточным уровнем развития к теоретическим и практическим основам перехода к устойчивому развитию, в частности из важнейших элементов и развития социальной инфраструктуры как одного из важнейших элементов опережающих направлений развития социальной системы страны и ее регионов.

Несмотря на то, что внедрение принципов устойчивого развития предполагает действия на национальном уровне, общепринятом масштабе, следование данной концепции должно рассматриваться как стратегический приоритет в рамках каждой конкретной страны.

В этот период на уровне государственного управления должна быть осознана необходимость внедрения концепции устойчивого развития во все сферы жизнедеятельности страны и ее регионов, а также разработаны и внедрены эффективные механизмы ее реализации.

Согласно рекомендациям ООН, начало перехода к устойчивому развитию будет продолжаться 10 лет — с 2005 до 2014 гг.

На современном этапе развития человеческой цивилизации в научных кругах формируется новый взгляд на то, каким должно быть будущее. Это связано с определенной степенью успешности концепций, следованием которым привело к сложившейся в мире ситуации с исчерпанием многих необходимых для жизнеобеспечения ресурсов и с необходимостью выбора нового стратегического направления развития человеческой цивилизации.

Введення.

Ключевые слова: социальная инфраструктура, социальная сфера, устойчивое развитие, концепция, концептуальный подход, регион

Анотація. В статті розглянуто основні проблеми формування і функціонування соціальної інфраструктури в умовах переходу к концепції устойчивого развития.

РАЗВИТИЕ СОЦИАЛЬНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ В РАМКАХ КОНЦЕПЦИИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ РЕГИОНА

Харьковский национальный педагогический университет им. Г. Сковороды

Солар В. В.

Оренда землі „являє собою відносно легку, але достатньо гнучку систему виробництва, дає можливість збільшувати масштаби землекористування та ведення великого господарства на основі інтенсифікації виробництва”...[1,с.31].

І тільки окремі науковці і П.Т. Саблук зокрема зазначає: „ Не можна очікувати позитивного результату коли більшість селян одержали у власність землю і не працюють на ній” [11,с.8].

Одноставність, як відомо, рідкісне явище при обговоренні більшості економічних питань. Оцінка форм землеволодіння не виключення. Критичний аналіз наукових розробок по останньому питанню, узагальнення світового й вітчизняного досвіду, системний підхід дає нам підстави коротко викласти своє бачення цієї важливої проблеми і визначити можливі напрями та засоби їх вирішення.

Вітчизняні науковці вже ставили питання про те, що земля особливий виробничий ресурс в аспекті відновлення і навіть підвищення родючості ґрунту. Відповідно слід розрізнити такі процеси як ефективне і раціональне землекористування. Перше – це максимальний вихід продукції рослинництва. Останнє означає таке господарське використання земельної ділянки за якого як мінімум зберігається просте збереження родючості ґрунту, а по можливості й підвищення.

У зв'язку з цим зазначимо, що ефективність землекористування безпосередньо не залежить від форми власності на землю і форми землекористування. А тому необґрунтованим є положення деяких науковців, згідно з яким”... без приватної власності на засоби виробництва, в тому числі і землю неможливо домогтися відповідальності, стимулювати ініціативу, забезпечити економічну заінтересованість працюючих” [7,с.13].

Воно суперечить зарубіжній і вітчизняній практиці. Мотивація працівників до активної і творчої діяльності детермінуються багатьма умовами і чинниками, які безпосередньо не залежать від форми власності на виробничі ресурси. Вони можуть бути задіяні в позитивному плані при будь – якій формі власності на землю та на інші ресурси.

Висока мотивація до ефективної виробничої діяльності визначається, насамперед, становищем працівника як реального господаря виробництва. Саме це спонукає його сумлінно працювати, повною мірою використовувати у виробництві свій професіональний і творчий потенціал. Тут спрацьовують внутрішні спонукальні мотиви до активної, інтенсивної й творчої праці.

Господар виробництва не обов'язково має бути власником усіх використовуваних ресурсів. Суттєві його ознаки – економічна самостійність у виробничій і комерційній діяльності, власність на створений продукт. Господар може орендувати землю, одержати її в довгочасне володіння від держави, навіть з правом успадкування, від цього його статус як господаря не зміниться. Зазначене стосується й інших виробничих ресурсів.

© Солар В. В., 2010

- 387 -

Рисунок 5 - Прогнозные цены акций компании «Камаз»

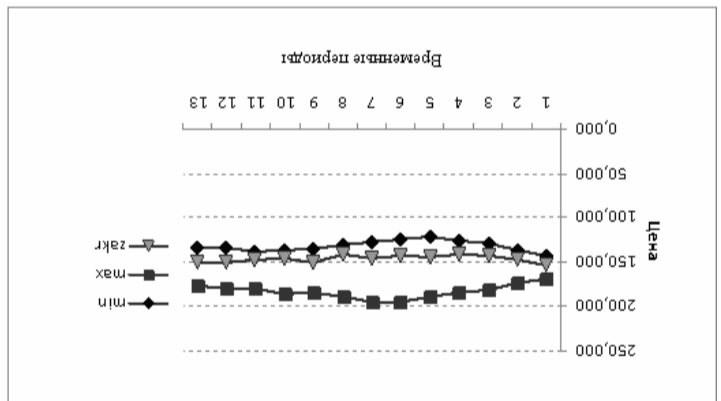

Рисунок 4 – Прогнозные цены акций компании «Северсталь»

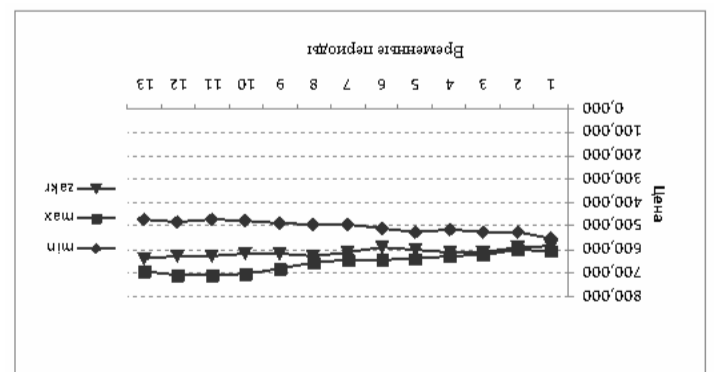
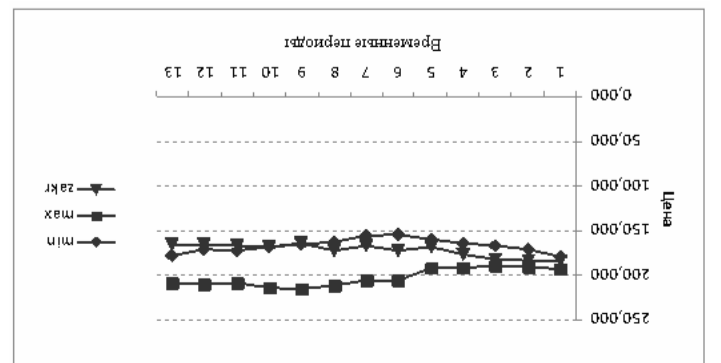

Рисунок 3 - Прогнозная цена акции компании «Новатэк»

У певній мірі забезпеченню єдності землеволодіння і землекористуванню сприяв би ринок землі. Як відомо, приватному власнику землі практично в усіх країнах де –юре забезпечуються такі правомочності власника земельної ділянки: продавати, обмінювати, подарувати, передавати у спадок чи в тимчасове користування, на засадах оренди зокрема. В Україні дотепер існує мораторій на продаж земельних часток, але не заборонена їх оренда.

Таким чином, виходячи з контексту порушеної проблеми зазначимо, що головне гасло земельної реформи „землю тим, хто її обробляє” щодо земельних паїв з самого початку було приречене на провал. Цьому суперечив зрівняльний розподіл земель і мораторій на їх продаж та дозвіл здавати в оренду. Земельні паї дали у власність тим, кому вона й не була потрібна, а працездатним, бажаючим господарювати на землі, хоча дали їм свободу трудитися, але не створили умов для цього. Й як наслідок „маємо, те що маємо”. Тільки близько 600 тис.із 6,5 млн.власників земельних наділів, виділених в натурі, вирішили приєднати їх до своїх селянських господарств без створення юридичної особи. Понад 90% земельних паїв було передано в оренду новим агроформуванням ринкового типу. А наслідком оренди землі стало уособлення процесів землеволодіння і землекористування, земля належить одним, а використовує її інший суб'єкт.

Відносно кращий стан у цьому відношенні в сільському господарстві Дніпропетровської області: із 283,7 тис.отриманих сертифікатів залишилося у одноосібників- 42,2 тис. (14,9% до їх загальної кількості).

В контексті двох великих секторів сільського господарства України – сільськогосподарських підприємств і господарств населення, питома вага яких у 2008 р в загальній площі сільськогосподарських угідь відповідно становила 57,4% і 42,6%, а у валовій продукції сільського господарства 46,0% і 54,0%, щодо землекористування маємо практично протилежну ситуацію. В секторі сільськогосподарських підприємств абсолютно переважає орендне землекористування. Великі агроструктури практично повністю орендують землю. Навіть в секторі ФГ, наприклад, Дніпропетровської області понад 81% сільськогосподарських угідь, що обробляють фермери, складають орендовані землі. Тільки в секторі господарств населення землеволодіння і землекористування уособлює один суб'єкт, тобто „земля перейшла у власність тих, хто на ній живе і працює”.

Масова передача власником земельних паїв в оренду підприємницьким агроструктурам, тобто широкомасштабний розвиток орендних земельних відносин в секторі останніх дало підстави більшості науковцям оцінювати їх переважно позитивно. Зокрема стверджується: „Привабливість орендних земельних відносин полягає в тому, що вони дають змогу сільськогосподарським підприємствам збільшити розміри землекористування, а власнику – одержати гарантований дохід від своєї власності; а також за наявності тимчасового мораторію на здійснення іншого виду угод частково реалізувати своє право власності (в даному випадку мова йде про право розпорядження) на землю [3,с.10].

Риск, %	Акції	Портфель пессимістический	Веса акційов, %	Портфель вероятний	Веса акційов, %	Портфель оптимістический	Веса акційов, %	Портфель	Доходність, %	1,32		
										APTK	CHMF	NOTK
Доходність, %	Акції	Портфель пессимістический	Веса акційов, %	Портфель вероятний	Веса акційов, %	Портфель оптимістический	Веса акційов, %	Портфель	Доходність, %	11,246		
										APTK	CHMF	NOTK
Доходність, %	Акції	Портфель пессимістический	Веса акційов, %	Портфель вероятний	Веса акційов, %	Портфель оптимістический	Веса акційов, %	Портфель	Доходність, %	4,646		
										APTK	CHMF	NOTK
Доходність, %	Акції	Портфель пессимістический	Веса акційов, %	Портфель вероятний	Веса акційов, %	Портфель оптимістический	Веса акційов, %	Портфель	Доходність, %	-10,696		
										APTK	CHMF	NOTK
Доходність, %	Акції	Портфель пессимістический	Веса акційов, %	Портфель вероятний	Веса акційов, %	Портфель оптимістический	Веса акційов, %	Портфель	Доходність, %	4,91		
										APTK	CHMF	NOTK
Доходність, %	Акції	Портфель пессимістический	Веса акційов, %	Портфель вероятний	Веса акційов, %	Портфель оптимістический	Веса акційов, %	Портфель	Доходність, %	0,87		
										APTK	CHMF	NOTK
Доходність, %	Акції	Портфель пессимістический	Веса акційов, %	Портфель вероятний	Веса акційов, %	Портфель оптимістический	Веса акційов, %	Портфель	Доходність, %	1,13		
										APTK	CHMF	NOTK

Доходность и риск портфелей

Таблица 3

Результаты приведены в Таблице 3.

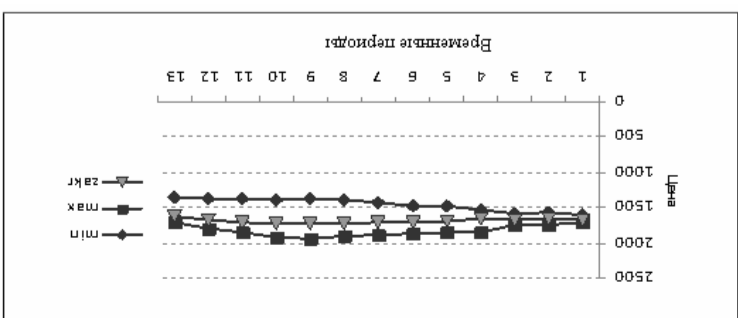
Затем были составлены оптимальные портфели по прогнозам доходностям с различными уровнями риска.

Компания	min	zakr	max	Прогнозные доходности акций	36,6 (APTK)		
					APTK	CHMF	NOTK
Прогнозные доходности акций компании	min	zakr	max	Прогнозные доходности акций компании	14,55		
					APTK	CHMF	NOTK
Прогнозные доходности акций компании	min	zakr	max	Прогнозные доходности акций компании	-6,91		
					APTK	CHMF	NOTK
Прогнозные доходности акций компании	min	zakr	max	Прогнозные доходности акций компании	8,45		
					APTK	CHMF	NOTK
Прогнозные доходности акций компании	min	zakr	max	Прогнозные доходности акций компании	0,21		
					APTK	CHMF	NOTK

Прогнозные доходности акций компании

Таблица 2

Рисунок 6 - Прогнозные цены акций компании «Аптечная сеть 36.6»

Використавши наступну формулу можна встановити, від чого і в якому обсязі реалізації наступає шукана межа.

$$b > \frac{(1-r)+f(1-r)}{pd-g+(1-r)} \quad (1.1)$$

Страховий коефіцієнт абсолютної беззбитковості визначимо як

$$K_{ca}^b = \frac{b}{b_0} = \frac{I(p-1)+(1-r)(1+f)}{pd-g+(1-r)} \div \frac{(1-r)(1+f)}{pd-g+(1-r)},$$

де b — обсяг реалізації продукції відповідно до плану;

b_0 — обсяг реалізації продукції, при якому наступає абсолютна беззбитковість виробництва, визначається за формулою (1.1).

Здійснивши відповідні перетворення з даним виразом, отримаємо значення страхового коефіцієнта абсолютної беззбитковості за обсягом реалізації продукції:

$$K_{ca}^b = 1 + \frac{I(p-1)}{(1-r)(1+f)} = \frac{b(pd-g)+(1-r)(b-1-f)}{(1-r)(1+f)} \quad (1.2)$$

Аналогічно визначимо величину страхового коефіцієнта відносної беззбитковості з використанням формул :

$$K_{ca}^b = \frac{b}{b_1} = \frac{I(p-1)+(1-r)(1+f)}{pd-g+(1-r)} \div \frac{p-r+f(1-r)}{pd-g+(1-r)},$$

де b_1 — обсяг реалізації продукції, при якому наступає відносна беззбитковість виробництва.

Після перетворень одержимо:

$$K_{ca}^b = \frac{I(p-1)+(1-r)(1+f)}{(p-1)+(1-r)(1+f)} = \frac{b(pd-g)+(1-r)b}{(p-1)+(1-r)(1+f)} \quad (1.3)$$

Здійснимо розрахунок страхових коефіцієнтів за обсягом реалізації продукції. Припустимо, що в базовому періоді підприємство мало віддачу на одну гривню витрат $p=1,14$ і коефіцієнт змінних витрат $r=0,37$.

Для аналізованого періоду підприємство планує забезпечити обсяг реалізації продукції $b=1,1$, витрати на рівні $g=1,41$ і ціну реалізації $d=1,40$.

Умовно-постійні витрати не змінюються (тобто $f=0,0$). Визначимо страхові коефіцієнти для прийнятого планово-управлінського рішення.

За формулою (1.2) визначимо страховий коефіцієнт абсолютної беззбитковості виробництва:

$$K_{ca}^b = 1 + \frac{1,1 \cdot (1,14 \cdot 1,40 - 1,41) + (1 - 0,37)(1,1 - 1 - 0)}{(1 - 0,37)(1 + 0)} = 1,43.$$

3. Прынков А.В. Инновационный розвиток промышленных предприятий: кон-цепция, методология, стратегическое управление. Монография / Харків: ИНЖЕК, 2007. - 304с.
4. Держкомстат України, 1998-2009, <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Економіка і організація інноваційної діяльності // За загальною редакцією Стельмашук А.М. – Тернопіль: Економічна думка - 2007.
6. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. акад. НАН України В.М. Гейця. К.: Ін-т екон. прогнозув.; Фенікс, 2008. – 1008 с.
7. Михальченко Г. Фінансування інноваційної діяльності: сучасний стан та напрямки активізації в Україні / Г. Михальченко // Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції «Наука в інформационном пространстві». – 2009. – с. 67-80.
8. Єрохін С. Технологічні уклади, динаміка північнійних структур та економічна перспектива України // Інститут Трансформації Суспільства – 2006. Режим доступу: <http://sokin.info/ea/2006/1-2/20060102.html>
9. Статистичний щорічник України на 2007 рік. Державний комітет статистики України. За ред. Осауленко О.Г. – К.: ТОВ «Видавництво «Консультант», 2008. – с. 332
10. Тарангуні Л.Л., Горленко І.О., Євтушенко Г.І. Розміщення продуктивних сил: Посібник - К., 2008.
11. Управління економікою нововведень в США. Проблеми введення / Под. ред. А. Уранова. – М.: Наука, 1986. – 244 с.
12. Шерга А.В. Основы менеджмента: Учеб. Пособие. – К.: Тов-во «Знання», КОО, 1998. – с. 512 с.
13. http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publ/ish/article?art_id=8592&cat_id=51705

За формулою (1.3) визначимо страховий коефіцієнт відносної беззбитковості реалізації продукції:

K_co^b = 1.1 * (1.14 * 1.40 - 1.41) + (1 - 0.37) * 1.1 / ((1.14 - 1) + (1 - 0.37)(1 + 0)) = 1.17.

Одержаний результат свідчить про ті резерви, якими володіє планова величина обсягу реалізації продукції. Так, можна констатувати, що підприємство працюватиме з прибутком, якщо обсяг реалізації продукції через низку зовнішніх для підприємства причин не знизиться проти запланованої величини більше, ніж на 43% і перевищить b_0=0,77 (1,1:1,43=0,77).

Можна також стверджувати, що підприємство одержить прибуток не нижчий, ніж в базисному періоді, якщо обсяг реалізації продукції знизиться в порівнянні з планом не більше, ніж на 17% і перевищить b_1=0,94 (1,1:1,17=0,94).

Таким чином, страхові коефіцієнти опосередковано сигналізують підприємству, наскільки надійно ухвалене планово-управлінське рішення, а також наскільки вірогідно, що невизначеність ринкової ситуації може вивести підприємство із стану стійкості, стабільності, прибутковості роботи. І чим вищі ці коефіцієнти, тим надійніше відчуватиме себе на ринку підприємство.

Проаналізуємо одержані співвідношення (1.2), (1.3) з погляду кількісних значень страхових коефіцієнтів і встановлення закономірності їх зміни.

Перш за все відзначимо, що із збільшенням планованих обсягів реалізації продукції, цін реалізації і зниженням планової величини витрат (якщо, зрозуміло, плановані параметри будуть технічно, економічно і виробничо обґрунтовані) значення страхових коефіцієнтів зростатимуть.

Це впливає з того, що всі перераховані параметри знаходяться в чисельнику формул за означенням шуканих коефіцієнтів.

Тому інтерес представляє аналіз величини страхових коефіцієнтів залежно від початкових параметрів p і r.

Розглянемо, що відбуватиметься з величиною страхових коефіцієнтів, якщо змінювати параметр r. Спочатку зробимо аналіз за конкретними цифровими даними на основі значень параметрів даного прикладу (тобто для b = 1,1, p = 1,14, d = 1,40, g = 1,41, f = 0).

Результати розрахунків для різних значень параметра r наведені в табл. 1.1.

Наведені розрахункові дані свідчать про те, що для умов діяльності підприємства страхові коефіцієнти у міру збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції неухильно зростають. Проаналізуємо формулу (1.2), здалегідь її дещо видозмінивши:

K_co^b = 1 + (b(pd - g) + (1 - r)(b - 1 - f)) / ((1 - r)(1 + f)) = b(pd - g) / ((1 - r)(1 + f)) + (1 - r)b / ((1 - r)(1 + f)).

І. Про інноваційну діяльність. Закон України №40-IV від 04.07.2002. База даних «Законодавство України» Верховної Ради України. - Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua
2. Амоша О. Інноваційний шлях розвитку України. // Економіст. - 2005, №6, ст. 28-33

Інноваційно активними можуть бути тільки ті підприємства, які мають власні кошти.
Державна підтримка інноваційної діяльності мінімальна - до 2% (разом з місцевим бюджетом).
Стовідсотково інвестицій, які, власне, і визнаються майбутніми 10 - 15 років, маємо такі пропозиції: 75% спрямовуються у 3-й технологічний уклад і лише 20% та 4,5% - у 4-й і 5-й технологічні уклади відповідно.
У технологічній частині капітальних вкладень (технічне переозброєння та модернізація) 83% припадає на 3-й технологічний уклад і лише 10% - на 4-й [6].
За показником фінансування науково-технічних розробок складалася така ситуація: майже 70% коштів сьогодні поглинає 4-й і лише 23% - 5-й технологічний уклад [6].
Наведені дані свідчать про надзвичайно затривув картину, що спостерігається в економіці України.
Сьогодні закладається майбутня структура випуску продукції, яка спрямована на розвиток 3-го, 4-го технологічних укладів і частково 5-го технологічного уклада.

давати її у власність тільки тим, хто бажає і може її обробляти. І не випадково політики вищого рангу й провідні науковці вважали, що „ розвиток земельних відносин на основі прийнятих законів, законодавчих та інших нормативних актів повинен здійснюватися за таким принципом: земля належить тим, хто її обробляє” [10, с.9]. „Земля повинна мати свого власника і господаря, який забезпечив би її ефективне використання . тому вона має належати тим, хто її обробляє” [6, с.7].

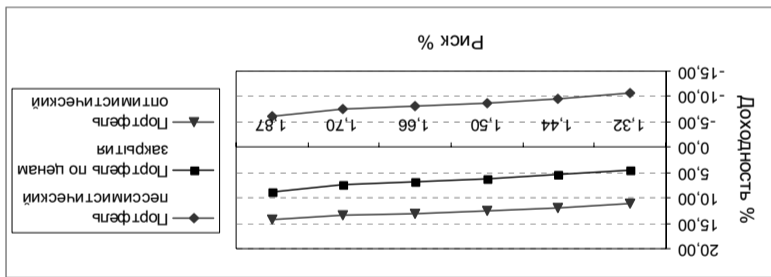
За великим рахунком такий напрям земельної реформи можна оцінити як найбільш прийнятний. Якщо ж приватизація призводить до уособлення землеволодіння і землекористування, то в економічному аспекті вона втрачала позитив, оскільки цей процес на засадах державної власності на землю має переваги. До речі, на цю обставину ще на початку земельної реформи звертали увагу деякі вітчизняні науковці [13].

Тут немає потреби наводити усі їх аргументи на користь державної власності на землю і її оренду у держави різними землекористувачами. Виділимо лише деякі важливі, і на наш погляд, безспірні положення. По – перше, землекористувачі мали б змогу брати землю в оренду великим масивом і на тривалій термін. По – друге, держава мала б змогу контролювати використання орендованих земель, слідкувати за збереженням їх родючості, а у випадку порушення цих умов „розривати” орендний договір. В – третій, держава має змогу встановлювати раціональні розміри орендної плати, її накопичення на спеціальних рахунках, у спеціальному фонді з чітким цільовим призначенням. В – четвертих, частку фонду орендної плати за землю використовувати на добавки до низьких розмірів пенсій селян, а іншу на збереження й підвищення родючості ґрунту.

Втілення у життя гасла „землю тим, хто на ній живе і працює”(за умов її безоплатної і справедливої приватизації) у повній мірі з самого початку було нереальним. Ініціатори і виконавці зрівняльного поділу землі, проголошуючи гасло „землю тим, хто працює”, напевне, зобов'язані були врахувати ту зриму обставину, що вже на початку паювання землі близько половина отримувачів земельних паїв були непрацездатними. Стосовно працездатних, то реформатори мали б знати, що для організації агробізнесу не достатньо дати землю у власність, дати „ ... свободу трудитись на ній... і заробляти на пристойне життя” [5, с.4; 10]. Для цього потрібен ще „стартовий” капітал для придбання техніки, оборотних коштів, відповідна кредитна система, цивілізований аграрний ринок тощо. І „ людський” капітал щодо більшості „ нових” землевласників також не відповідав вимогам сучасного агробізнесу (професійних знань, особливо з менеджменту) для самостійного господарювання як товаровиробників.

Держава також не здатна була підтримати новий для України 90-х років ХХ ст. масовий фермерський уклад, не сприяла розвитку виробничих кооперативів. І не випадково, у 2008 р. частка фермерських господарств у валовій продукції сільського господарства становила лише 5,7%.

Рисунок 7 - Ефективність граничних портфель

При ризиках, менше 1,32 і більше 1,87, оптимальні портфелі не існують, тому варіювати ризик можна тільки між інтервалами [1,32; 1,87]. Положительну дохідність мають тільки в портфель і оптимістический портфелі. Цілесообразно в портфель включити акції в долях оптимістического или вероятного портфель.

Таблиця з 5 стовпців та 4 рядків, що містить дані про ризик та дохідність для різних портфельних стратегій (APTK, CHME, NOTK, KMAZ, OPTIMISTICHESKII) в діапазоні доходності від 20% до -15%.

Округление табл.3

Згідно з нею становлення та функціонування товарної форми організації суспільного виробництва потребує лише двох умов:

1) суспільного поділу праці;

2) забезпечення економіко – правового суверенітету господарюючим суб'єктам. Суспільний поділ праці існував і в радянські часи. А тому перехід до ринкових умов потребував тільки надання господарюючим суб'єктам економіко – правової самостійності. Остання може мати місце на засадах будь – якої форми власності, у тому числі і державної (комерціалізовані державні господарські структури). Інакше кажучи, ринкова трансформація сільського господарства була можлива і без приватизації засобів та результатів праці, але з обов'язковим їх роздержавленням. А це означало забезпечення колгоспам і радгоспам економіко – правового статусу суверенних товаровиробників – підприємців (самостійне вирішення відомих організаційних питань: що, як, скільки і для кого виробляти, у кого купувати засоби виробництва; як вирішувати ці питання). Другий варіант – кардинально змінити існуючі власницько – господарські відносини, тобто трансформувати їх із державного типу у приватний. Оскільки кінцева мета одна й та ж – перехід на більш ефективні ринкові принципи господарювання, то можливе було й поєднання обох напрямів. Викладене вище стосується усіх виробничих ресурсів, земель сільгосппризначення зокрема.

З огляду на зазначене не можна визнати науковими ті положення, згідно з якими беззастережною умовою переходу до ринку „ ... лишається приватна власність на землю і майно” [8, с.62]. Неможливо вирішити завдання становлення ринкової економіки „без введення приватної власності на землю і її ринкового обороту” [3, с.83].

Потребує уточнення й теза про те, що у всі віки і у всіх народів сільськогосподарське виробництво здійснювалось на землях приватної власності [9]. Але історія землеробства у всі віки і всіх народів знає й не приватні форми власності на землю, зокрема державну і комунальну. Інша справа, що у більшості країн з ринковою економікою переважна частка сільськогосподарських угідь і дотепер знаходиться у приватній власності.

Отже, щодо земель сільськогосподарського призначення Україна мала варіанти: 1) залишити їх у власності держави і надавати аграрним господарствам у користування на тих чи інших засадах; 2) приватизація землі безоплатна чи з викупом (частковим або повним). Вітчизняні реформатори обрали безоплатну приватизацію державних земель сільгосппризначення шляхом їх паювання. Саме „ ... перерозподіл земель із одночасним наданням їх у приватну власність...” [2, с.18] було визначено як пріоритетне завдання земельної реформи.

Разом з тим, як відомо, землеволодіння і землекористування можуть здійснювати різні суб'єкти за будь – якої форми власності на землю зокрема приватної. Однак найбільший ефект за останньої дає їх поєднання в одній особі. Якщо ж власник землі не є на ній господарем, то приватизація втрачає сенс, принаймні тут кращим варіантом було б залишити державну власність на землю і пере-

- 384 -

- 345 -

1. Шарп V., Александрер Г., Байли Дж. Инвестиции: Пер. с англ. - М.: ИНФРА-М, 2003. - XII, 1038 с.
 2. APF factors, Financial Analyst Journal, March-April, Elton E.J. and Gruber M.J., Modern Portfolio Theory and Investment Analysis, 5th edn.
 3. Боді З., Кейн А., Маркус А. Принципы инвестиций, 4-е изд. — М.: Издательский дом "Вильямс", 2002. — 984 с.
 4. Недосекин А.О. Неярко-множественный анализ риска фондовых инвестиций - СПб, изд. Сезам – 2002.
 5. Зайченко Ю. П. Неякий метод індуктивного моделювання в задачі прогнозування макроекономічних показників // Системні дослідження та інформаційні технології. - 2003. - №3. - С. 25-45.
 6. Lo A.W. Long Term Memory in Stock Market Prices//Econometrica.-1991.- №59.-P.1279-1313.

Література

В цілому, вибір акцій расмотренных компаний является неуправляемым, так как вариант портфеля по минимальным ценам дает отрицательный доход. Ожидаемая доходность в этом случае также может оказаться отрицательной. Желательно выбирать акции таких компаний, по которым интервал возможных значений ожидаемой доходности портфеля является полностью положительным. По результатам Таблицы 2 рекомендуется инвестировать в тот, чтобы пересмотреть состав компаний, акции которых он собирается приобрести. Модель динамики цен активов дает краткосрочный прогноз, не более 7-12 дней. Отметим, что все расчеты легко реализуются в Microsoft Excel и могут быть выполнены любым частным инвестором.

Выводы.
 Прогнозное значение дохода 8,826%.
 «Северсталь», то через принадлежат дней он получил бы доход в 2,36%.
 инвестор приобрел 2% акций компании «КамАЗ» и 98% акций компании портфеля по фактическим ценам равна 2,36%. Таким образом, если бы выбранному варианту получено следующее распределение долей акций: КМАЗ - $x_1 = 0,021$, НОТК - $x_2 = 0,00$, СНМК - $x_3 = 0,979$, АРТК - $x_4 = 0,000$. Доходность рассчитанных по фактическим ценам и долям активов в трех вариантах. По сравнению с «портфель фактический» приведенная доходность портфеля, содержит отрицательную область.

Поэтому вероятный портфель составлялся по ценам закрытия, то следует составлять портфель по этому варианту при наибольшем значении риска 1,87%. При малом значении риска фактическая доходность портфеля может оказаться отрицательной, так как диапазон возможных значений доходности содержит отрицательную область.

Таблиця 1.1

Закономірність зміни величини страхових коефіцієнтів залежно від коефіцієнта змінних витрат

Значення коефіцієнта r	Величина страхових коефіцієнтів по змінних витратах	
	абсолютної безбитковості	відносної безбитковості
0,1	1,327	1,149
0,2	1,356	1,154
0,3	1,392	1,160
0,4	1,441	1,168
0,5	1,509	1,179
0,6	1,612	1,194
0,7	1,782	1,215
0,8	2,123	1,249
0,9	3,146	1,311

З одержаного виразу випливає, що чим більший коефіцієнт r, тим менший знаменник першого доданку і, отже, більша величина страхового коефіцієнта абсолютної безбитковості виробництва (оскільки другий доданок залишається постійним). Аналогічний результат можна одержати при аналізі величини страхового коефіцієнта відносної безбитковості виробництва з тією лише різницею, що зміни шуканих коефіцієнтів носять не такий виражений характер.

Що стосується коефіцієнта рентабельності p, то, як випливає з формули (1.2), його збільшення підвищуватиме значення страхового коефіцієнта абсолютної безбитковості. І це, загалом, цілком зрозуміло, бо, якщо підприємство в базисному періоді працювало з високою ефективністю, то тим самим воно заклало вищий рівень стабільної і безбиткової роботи в майбутньому.

Провівши відповідні перетворення моделі можна одержати формули для визначення страхових коефіцієнтів абсолютної і відносної безбитковості за ціною і собівартістю. Наведемо їх:

$$K_{ca}^d = \frac{bpd}{bg - (1-r)(b-1-f)}, \tag{1.4}$$

$$K_{co}^d = \frac{bpd}{bg + (p-r) - (1-r)(b-f)}, \tag{1.5}$$

- 505 -

- 544 -

Аналіз розподілу обсягів фінансування інноваційної діяльності в промисловості показує, що держава, визначаючи інноваційно-інвестиційний курс розвитку економіки, майже не підтримує власних товаровиробників.

Джерела фінансування	Відсотки до загального обсягу, %			
	2000 p.	2004 p.	2005 p.	2006 p.
Держбюджет	0,4	1,4	0,5	1,9
Місцеві бюджети	0,1	0,0	0,3	0,2
Власні кошти	79,6	77,3	87,7	84,6
Інвестори				
Вітчизняні	2,8	0,2	1,4	0,4
Іноземні	7,6	2,5	2,7	2,9
Інші джерела	9,5	18,6	7,4	10,0

Структура обсягу фінансування інноваційної діяльності в промисловості

Таблиця 4.

Так і іноземних держав, а також інших джерел (табл. 4) [9].
 Держбюджету, місцевих бюджетів, власних коштів, коштів інвесторів, як вітчизняних, фінансування інноваційної діяльності здійснюється за рахунок держбюджету, місцевих бюджетів, власних коштів, коштів інвесторів, як вітчизняних, так і іноземних держав, а також інших джерел (табл. 4) [9].

На інноваційну активність промислових підприємств впливає недовиконаність механізмів державної підтримки вітчизняного виробника, відсутність власних коштів. Дослід розв'язання країн доводять, що для підтримки оптимального рівня технологічного оновлення необхідно щорічно витратити кошти в розмірі 5,5-6,6% обсягу валу [12].

Якщо у 2000 p. обсяг інноваційних витрат становив 1760,1 млн.грн., то в 2007 p. їх обсяг збільшився більше ніж в 6 разів (10821,0 млн.грн.). Структура розподілу за технологічними укладами наступна: 60% – 4-й технологічний уклад і 30% – 3-й, а 5-й – становить лише 8,6% [6].

Роки	2000	2001	2003	2004	2005	2006	2007
Витрати	1760,1	1979,4	3059,8	4534,6	5751,6	6160,0	10821,0

Загальний обсяг інноваційних витрат у промисловості, млн.грн.

Таблиця 3

$$K_{ca}^g = \frac{bpd + (1-r)(b-1-f)}{gb}, \tag{1.6}$$

$$K_{co}^g = \frac{bpd - (p-r) + (1-r)(b-f)}{gb}, \tag{1.7}$$

де K_{ca}^d і K_{co}^d — страхові коефіцієнти абсолютної і відносної беззбитковості за ціною;

K_{ca}^g і K_{co}^g — страхові коефіцієнти абсолютної і відносної беззбитковості по собівартості.

Розглянемо, що відбуватиметься з величиною страхових коефіцієнтів за ціною, якщо змінювати параметр r . Спочатку проведемо аналіз за конкретними цифровими даними на основі значень параметрів даного прикладу ($b = 1,1, p = 1,14, d = 1,40, g = 1,41, f = 0$). Результати розрахунків для різних значень параметра r наведені в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Закономірність зміни величини страхових коефіцієнтів за ціною залежно від коефіцієнта змінних витрат

Значення коефіцієнта r	Величина страхових коефіцієнтів за ціною	
	абсолютної беззбитковості	відносної беззбитковості
0,1	1,202	1,097
0,2	1,193	1,090
0,3	1,185	1,083
0,4	1,177	1,076
0,5	1,170	1,070
0,6	1,162	1,063
0,7	1,154	1,057
0,8	1,147	1,051
0,9	1,139	1,044

Як видно з табл. 1.2, для підприємства страхові коефіцієнти за ціною при збільшенні частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Збільшення частки змінних витрат в собівартості продукції знижуються.

Д.с.н. Мельник Л.Ю., Масляєва О.О.

Дніпропетровський державний аграрний університет

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ

Досліджено різні аспекти земельної реформи в Україні, стан земельних відносин, притаманні їм проблеми та можливі напрями їх вирішення.

Ключові слова: земельні відносини, форми землеволодіння і землекористування, оренда землі, форми господарювання, ринок землі.

I. Вступ.

Теоретичні й практичні аспекти становлення та розвитку нових для України форм землеволодіння і землекористування привертати до себе пильну увагу багатьох вітчизняних науковців: П.І Гайдуцького, О.Л. Кашенко, В.Я. Месель – Веселяка, О.М. Онищенко, П.Т. Саблука, М.М. Федорова, В.В. Юрчишина й інших. Віддаючи належне їх науковим розробкам зауважимо, що з початку земельної реформи і в певній мірі дотепер ставлення до неї неоднозначне як з боку вчених економістів – аграрників, так і політиків та практиків. Про це свідчать наявність багатьох дискусійних питань щодо напрямів реформування земельних відносин, чинного мораторію на купівлю – продаж земельних ділянок, економічного потенціалу й недоліків різних форм землекористування.

Наявність значних наукових розробок щодо земельних відносин, накопичений за два десятиліття практичний досвід їх реформування дають можливість визначити концептуальні засади щодо узагальненої оцінки земельної реформи та перспектив її завершення.

II. Постановка завдання.

Метою запропонованої статті є визначення концептуальних засад оцінки земельної реформи, починаючи із її первісної мети і закінчуючи сучасним станом земельних відносин, притаманих їм проблем та можливих напрямів їх вирішення.

III. Результати.

Сільському господарству за радянських часів були завжди притаманні багатоманітні проблеми. Численні спроби їх вирішення не давали вагомих позитивних результатів. Саме тому в кінці 80-х років ХХ ст. більшість політиків, науковців і практиків прийшли до висновку – „альтернативи ринковій економіці не існує”. Тобто вже не йшлося про „удосконалення” соціалістичного аграрного сектору економіки, а його трансформацію у ринковий. Досвіду такого переходу не було. Водночас широкому загалу була відома теорія „ринково – капіталістичної економіки”.

7. Коноховський П.В., Подкорытова О.А. «Длинная память» в обменных курсах. Вестник СПбГУ. Сер.5.-2007. - Вып. 3. - С. 102-109.
 8. Леоненко М.М., Мішура Ю.С., Пархоменко В.М., Ядренко М.И. Теоретико-імовірнісні та статистичні методи в економічній та фінансовій математиці. - К.: Інформтехніка, 1995. - 380с.
 9. Millen S., Beard R. Estimation of the Hurst exponent for the Burdekin River using the Hurst-Mandelbrot Rescaled Range Statistic: Working paper on the University of Queensland. - 2003.

Таблиця 2
 Ступінь зносу основних засобів, %

Україна	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Україна	43,7	45,0	47,2	48,0	49,3	49,0	51,5	52,6
Промисловість	48,8	51,9	54,5	56,4	58,3	57,9	58,6	59,0

(764 технології) від загальної кількості отриманих технологій. Цей показник – вкрай низький для країни, яка декларує інноваційно-інвестиційний шлях розвитку і перехід до п'ятого та шостого технологічного укладу за умови створення відповідної інфраструктури національної інноваційної системи. В Україні сукупна питома вага видів діяльності, що відносяться до високотехнологічного і середньотехнологічного рівня розвитку, становить менше 13% [7].

Впровадження нових прогресивних технологічних процесів також зменшується. Їх найбільша кількість припадає на 1995 рік (2936 одиниці) (рис.3).

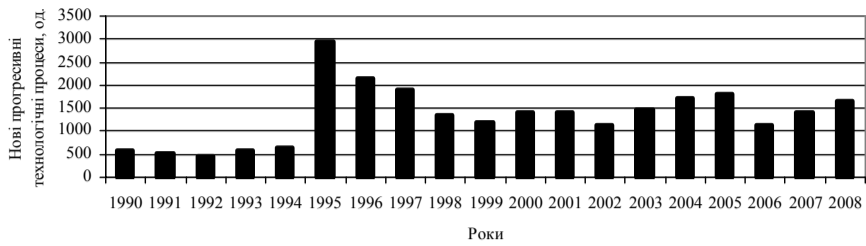

Рис.3. Прогресивні технологічні процеси.

Далі у 1999 р. спостерігається їх падіння більше, ніж у два рази, в порівнянні з 1995 р. У 2008 р. їх кількість становила 1647 одиниць.

Відбувається скорочення працівників у промисловості в першу чергу за рахунок спаду виробництва майже во всіх її галузях (у натуральних вимірниках). У 2008 році чисельність скоротилася більш, ніж удвоє, і становила 3,2 мільйонів чоловік або 41 % від чисельності зайнятих у 1990 році (7,8 млн.).

Позитивні тенденції до стабілізації обсягів промислового виробництва намітилися у 1999 році. Випуск продукції дещо стабілізувався за рахунок експортно-орієнтованих та базових галузей.

Провідна роль промисловості в економіці України визначається тим, що вона по-перше забезпечує всі галузі національного господарства знаряддями праці та новими матеріалами.

По-друге – саме в промисловості створюється більша частка доданої вартості.

По-третє – вона є найбільш активним фактором науково-технічного прогресу і розширеного відтворення в цілому. Найбільш розвинутими промисловими регіонами є Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Луганська, Полтавська і Харківська області та м. Київ, на які припадає понад 70 % загальнодержавного обсягу реалізованої промислової продукції [13].

1. Кизим М.О., Загородський В.А., Зінченко В.А., Опічка І.А. Діагностика фінансової стійкості підприємства. – Х., 2003. – 144с.

Література

Таким чином, враховуючи важливість і високу інформативну значущість стратегічних коефіцієнтів, можливість усунення невизначеності ринкової ситуації за їх допомогою і, нарешті, здатність виконання функцій визначення ефектності прийнятих планово-управлінських рішень і відповідності безбитковості роботи підприємства можна рекомендувати ввести ці коефіцієнти в практику управління підприємством.

IV. Висновки.

Наведені розрахункові дані свідчать про те, що для підприємства стратегічні коефіцієнти по собівартості із зростаючим обсягом реалізації продукції ростуть.

Значення коефіцієнта	Величина стратегічних коефіцієнтів по собівартості	
	абсолютної безбитковості	відносної безбитковості
1,5	1,281	1,215
1,4	1,260	1,189
1,3	1,235	1,159
1,2	1,206	1,124
1,1	1,173	1,082
1,0	1,132	1,033
0,9	1,082	0,972
0,8	1,020	0,896

Таблиця 1.3. Закономірність зміни величини стратегічних коефіцієнтів по собівартості продукції залежно від обсягу реалізації

Розглянемо, що відбувається з величинами стратегічних коефіцієнтів по собівартості, якщо змінювати параметр b. Спочатку проведемо аналіз за даними $r = 0,37, p = 1,14, d = 1,40, g = 1,41, f = 0$. Результати розрахунків для різних значень параметра b наведено в табл. 1.3.

К.э.н. Петіна Л.В.

Херсонський державний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ АВТОМАТИЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Раціональне використання ЕОМ в обліку витрат і виходу продукції необхідно розглянути як складову частину загальної проблеми удосконалення управління. Визначені напрямки вдосконалення автоматизованого робочого місця бухгалтера, яке представляє собою сукупність таких видів забезпечення: програмного, інформаційного, організаційно-технічного.

Ключові слова: бухгалтерський облік, управлінський облік, автоматизація, сільське господарство.

I. Вступ.

Значні об'єми інформації, широка деталізація даних, високі вимоги до оперативності та аналітичності – основні причини, що визначають необхідність впровадження автоматизації обліково-аналітичних робіт на основі використання сучасних технічних засобів, технологій збору та обробки облікової інформації.

У сфері управління автоматизація забезпечує високий рівень організації праці, дає змогу значно зменшити затрати часу на обчислення і розрахунки, а також створити умови для підвищення продуктивності праці. Вона сприяє впровадженню раціональних форм облікової праці, а також уніфікації форм первинних документів і методів обробки, прискоренню документообороту, скороченню строків отримання виробничої інформації.

Застосування ЕОМ в бухгалтерському обліку виробництва сільськогосподарської продукції значно підвищує оперативність обліку за рахунок мінімізації розриву в часі між збором вхідної інформації та одержанням вихідних, опрацьованих даних, які необхідні для управління економікою сільськогосподарських підприємств. При цьому повинен бути забезпечений повний облік витрат виробництва за елементами та статтями, як за структурними підрозділами, так і по підприємству загалом; своєчасне і повне оприбуткування вирощеної продукції, контролю за її зберіганням під час збирання та наступної обробки, а також правильність визначення собівартості рослинницької продукції та проведених робіт.

Завдяки такого забезпечення автоматизації бухгалтерського обліку, на основі АРМБ, стає можливим вирішення завдань не тільки бухгалтерії, але і інших функціональних служб підприємства та активний вплив, на основі підсумкової інформації, на процес управління господарською діяльністю.

2. Калайтан Т.В. Контролінг: навч. посіб. / Калайтан Т.В. – Львів: Новий Світ – 2000, 2008. – 252 с.

3. Контролінг в бізнесі: Методологічне і практичне основи построения контроллинга в организациях / [Карминский А.М., Оленев Н.И., Примак А.Г., Фалько С.Г.]. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 256 с.

4. Производственный контролинг – лопман в море бизнеса (10 января 2007 г.) [Електронний ресурс] / Бліц Інформ // Холдингова компанія. – Режим доступу: <http://www.bllz.kiev.ua/korporativny-ctrl/ativny> - postel/ativny-novostel-2007-g/proizvodstvenny-kontroling-2013-locman-v-more-biznesa.

5. Сухарева Л.А. Контролинг – основа управления бизнесом / Л.А. Сухарева, С.Н. Петренко. – К.: Эльга, Ника-Центр, 2002. – 208 с.

6. Цитлик Л.Л. Контролинг. Суть і основні форми формування та функціонування на підприємствах України / Л.Л. Цитлик, І.О. Мозіль, Н.В. Кідрякова // Економіка. Фінанси. Право. – 2004. – № 4. – С. 14.

7. Контролинг в бизнесе. Методологическое и практическое основы построения контроллинга в организациях / А.М. карминский, Н.И. Оленев, А.Г. Примак, С.Г. Фалько. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 256 с.

8. Шенітко П.Ф. Контролинг: [навч. посіб. для студентів економ. спец. усіх форм навч.] / П.Ф. Шенітко. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – 136 с.

II. Постановка завдання.

Метою статті є дослідження проблеми автоматизації робочого місця бухгалтера на сільськогосподарських підприємствах.

III. Результати.

Організація АРМБ повинна ґрунтуватись на таких положеннях:

- автоматизована обробка інформації відбувається в реальному режимі часу, безпосередньо на робочих місцях облікових працівників;
- перевага діалогової системи спілкування працівників з ЕОМ;
- організація документації на машинних носіях;
- підвищення оперативності обробки облікових даних та видачі підсумкової інформації;
- автоматизація комунікацій між робочими місцями користувачів;
- створення умов для використання раціональних методів контролю та коригування даних.

При автоматизації обліку і аналізу процесу виробництва можливими є два підходи до організації АРМБ:

- ЕОМ встановлюють безпосередньо в центральній бухгалтерії;
- ЕОМ встановлюють в кожному структурному підрозділі.

При встановленні обчислювальних машин тільки в бухгалтерії, вся первинна документація ведеться вручну безпосередньо всередині структурного підрозділу. Далі первинну інформацію передають до центральної бухгалтерії на АРМ окремих облікових ділянок.

Кінцевим пунктом призначення даних є АРМБ по веденню синтетичного та аналітичного обліку, де формується інформація про витрати виробництва, здійснюється їх систематизація, групування з подальшим складанням балансу та інших звітних форм.

Проте постійне збільшення об'єму інформації специфіка облікових операцій та територіальна розосередженість структурних підрозділів на сільгоспідприємствах, як правило, є причиною децентралізації облікового процесу.

В таких випадках ЕОМ встановлюється безпосередньо в кожному структурному підрозділі.

Головним завданням при цьому є організація АРМБ підрозділу, яке буде забезпечувати ведення первинного обліку, а також складання зведених, звітних документів про виробничу діяльність структурної одиниці підприємства.

Про пріоритетність розвитку децентралізованого обліку свідчить практичний як зарубіжний, так і вітчизняний досвід.

1. Дедов О.А. Методология контроля и практика управления крупными промышленными предприятиями: учеб. пособие. / Дедов О.А. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2008. – 248 с.

Література

переводит его на качественно новый уровень. координирует их, причем не подменяет собой управление предприятием, а лишь предприятие: он связывает все функции управления и таким образом, контролирует занятость каждого в системе управления. возможности, прежде всего в информационно-коммуникационной сфере. адаптироваться к условиям рынка, а также рациональнее использовать свои возможности персоналу предприятия в максимальной мере и в отдаленных районах. использовать потенциал контроллинга для управления и совершенствования деятельности в общем. новых познаний, развитие способностей работников, систематическое обновление квалификации работников, систематическое совершенствование методов работы с персоналом. Он – важная часть системы управления, которая обеспечивает выполнение задач, поставленных перед руководством и персоналом, и обеспечивает контроль за деятельностью предприятия и подконтрольных структурных подразделений. контроль деятельности структурных подразделений и взаимодействие с ними. воя прояснения творческих инициатив. ориентирует персонал на поиск и привлечение дополнительных резервов, творческого подхода, экономического мышления всего коллектива предприятия, соответствующего подкреплению существующих возможностей развития и совершенствования контроллинга функционирование резервов контроллинга активизирует их использование своевременного внедрения необходимых мероприятий, позволяет вскрыть не достигнутые возможности, сотрудничество и взаимодействие, отчасти реальность мероприятий, взаимодействие и взаимовыгодности, что способствует развитию предприятия и его эффективности. контроль обеспечивает систематический и квалифицированный контроль за функционированием всех звеньев предприятия и их взаимодействие. контроль обеспечивает систематический и квалифицированный контроль за деятельностью структурных подразделений и взаимодействием с ними. Обобщая проведенные исследования, можно определить, что контроллинги позволяют успешно решать проблемы, возникающие в рамках информационно-революции и является одним из наиболее эффективных инструментов управления предприятием, так как:

IV. Выводы.

В процессе контроллинга возникает необходимость согласования целей предприятия с ресурсами, которыми располагает предприятие; долгосрочных планов с целями и стратегией развития предприятия; привлечение оперативного планирования в соответствии с долгосрочными планами.

ї загального обсягу, у харчовій промисловості та переробленні сільськогосподарських продуктів – 18,6%, у чорній металургії – 11,0%, у легкій промисловості – 10,8%, у хімічній та нафтохімічній промисловості – 6,0%. Зовсім інша картина спостерігається у 2008 р.

На першому місці металургія та оброблення металу – 22,0%, на другому – виробництво та розподілення електроенергії, газу та води – 17,8%.

Далі йде харчова промисловість та перероблення сільськогосподарських продуктів – 15,2%, машинобудування – 13,3% і добувна промисловість – 9,3%. Саме підприємства машинобудування та хімічної промисловості найбільш сприятливі до інновацій. Слід відмітити, що машинобудування займає четверте місце за обсягом випуску реалізованої продукції, а хімічна промисловість – сьоме місце, її частка дорівнює 6,1 %.

Близько 58% виробленої продукції припадає на найнижчий, 3-й технологічний уклад (технології промисловості будівельних матеріалів, чорної металургії, суднобудування, оброблення металу, легкої, деревообробної, целюлозно-паперової промисловості) та 38% – на 4-й [6].

У 1995 році об'єм реалізованої промислової продукції становив 58,8 млрд. грн., а у 2008 році він збільшився у 15,6 разів, що дорівнювало 916,6 млрд. грн. (рис.2). Такий стрімкий ріст відбувся в залежності від різних чинників а також і за рахунок інфляції, яка у 2008 році становила 122,3%. Частка обсягу інноваційної продукції, у 1990 р. в загальному обсязі реалізованої промислової продукції в фактичних цінах становила 3,0 %. У 2008 р. вона зросла тільки на 2,6%. У той же час найбільша частка інноваційної продукції у загальному обсязі реалізованої продукції припадає на 2000 рік і становить 6,7%.

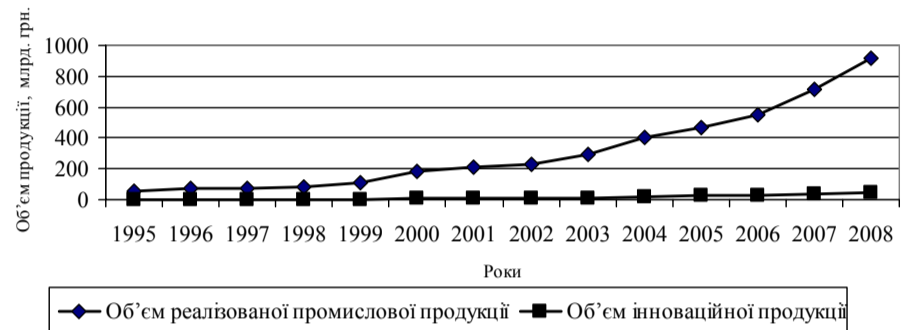

Рис.2. Об'єм реалізованої та інноваційної промислової продукції, млрд. грн.

Згідно даних статистики загальна кількість придбаних нових технологій в Україні за період з 2000 по 2007 рр. становила 5633 одиниці. При цьому результати власних досліджень і розробок за останні роки складаються лише 13,6%

2. Шермет А.Д., Сайфулин Р.С. Методика финансового анализа. – М.: ИНФРА-М, 2002. – 208 с.
 3. Чупров С.В. Анализ нормативов показателей финансовой устойчивости предприятия // Финансы. – 2003. - №2. – С.17-19.
 4. Модели принятия решений на предприятии / Под ред. Данилина В.М.: Изд-во ЦЭМИ, 1990. – 181 с.
 5. Бланк И. О. Управление прибылью. - 2-е изд., расш. и доп. - К.: Ника-Центр, Эльга, 2002. – 752 с.

- низкая оперативность получения фактической информации о текущей деятельности филиалов и компаний в целом (расчеты, наличие финансовых ресурсов и т.п.);
- несовершенство с точки зрения решения управленческих задач системы внутренней финансовой отчетности;
- ограниченная эффективность процедур планирования доходов, расходов и финансовых потоков;
- неотлаженность системы первичного документооборота.

Использование контроллинга на предприятиях позволяет обеспечивать практическую реализацию всех функций управления и способствует повышению конкурентоспособности предприятия. Так, контроллинг в информационном плане помогает при разработке ключевых плановых заданий (планов объема реализации продукции (работ, услуг), инвестиций и т.д.); координирует отдельные планы по времени и их содержанию; проверяет представленные планы с точки зрения возможности их реализации и на этой основе формируются годовой план предприятия и его дальнейшее стратегическое развитие.

Так же, контроллинг способствует формализации деятельности предприятия и его бизнес-процессы, а также позволяет разрабатывать схему управления и распределения функциональных обязанностей бизнес-процессов путем схем.

Контроллинг так же можно использовать и при формировании цен на продукцию (работ, услуг) предприятий и в определении выгодных условий ее реализации (предоставлении), уровня скидок и наценок для расчета ожидаемых затрат и финансовых результатов, налоговых платежей и создаваемых резервов.

С помощью контроллинга проверяется эффективность разных вариантов инвестиций до их осуществления, оценивается их рациональность, моделируются различные условия реализации избранного проекта, дается оценка реально достигнутого по его завершении.

Использование контроллинга в системе управления на предприятиях способствует повышению качества и результативности управления за счет расстановки приоритетов.

Так как, руководителю предприятия приходится принимать решения, исходя из огромного количества информации, которую просто невозможно в полной мере и в нужные сроки правильно оценить.

Кроме того, контроллинг предоставляет необходимые данные руководителю предприятия практически сразу по востребованности, поскольку основной задачей контроллинга является ведение этой работы постоянно и ежедневно.

Среди основных задач контроллинга в системе управления занимает координация, обеспечивающая предприятию более эффективное использование всех видов его ресурсов.

При цьому відмічається значне покращення інформаційного забезпечення більш оперативної обробки даних та видачі результативної інформації, посилення контролю; високої гнучкості виробничих завдань; зникнення вартості обробки економічної інформації [1].

Забезпечена системою автоматизованих робочих місць децентралізація обробки облікової інформації дає можливість за допомогою ЕОМ і терміналів, реєструвати і формувати первинну документацію, одержувати звітні зведення та відомості безпосередньо в підприємстві, роблять неперіодичною надмірну централізацію бухгалтерського апарату та всієї системи обліку в цілому.

Враховуючи вище перераховані переваги децентралізації слід відзначити, що на сільськогосподарських підприємствах України головним напрямком є автоматизація робочих місць на базі використання персональних ЕОМ в умовах децентралізації. Ці стосуються автоматизації економічного аналізу, то не дивлячись на значну економічну віддачу від застосування ЕОМ та гостру потребу в автоматизації, обчислювальна техніка використовується не в достатній мірі. Однією з причин відсутності впровадження автоматизації є відсутність розробленої відповідної методики. Також слід відмітити, що у підприємств спеціальних сільськогосподарств не має належної бази професійних спеціалістів, необхідних для роботи із сучасною обчислювальною технікою для проведення аналізу в автоматизованому режимі. Однак цей напрямок удосконалення обліково-аналітичної роботи та управління в цілому, слід вважати перспективним.

Для забезпечення автоматизованого виконання обліково-аналітичної роботи за допомогою обчислювальної техніки, організації інтегрованої обробки всіх видів економічної інформації та скорочення трудомісткості по її опрацюванню на кожному підприємстві створюється масив нормативно-облікової інформації на дату впровадження АРМБ.

До складу нормативно-облікової інформації обліку виробництва входять: норми виробітку та розцінки, норми витрат пального, відсотки річних депозитів і надбавок, облікова ціна товарно-матеріальних цінностей та інші реквізити по-стійного і умовно-постійного характеру. В документах записується тільки змінна інформація. Перелік та структура даних нормативно-облікової інформації передається в проектах по автоматизації обліку. В процесі використання нормативів-довідкової інформації необхідно проводити коригування даних, що до неї входять.

Несвоєчасність коригуючих дій може призвести до невиконання автоматизованих дій при опрацюванні, що в свою чергу спричинить догори переадресацію частини інформації до операторів для оформлення документації і перерахування інформації.

Д.є.н. Касич А.О., Циган Р.М.

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ЕФЕКТИВНОГО МЕТОДУ СКЛАДАННЯ ЗВІТУ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

Анотація. В статті розглянуто методи складання звіту про рух грошових коштів, виявлені і узагальнені переваги та недоліки методів його складання. Обґрунтовано важливість інформації про грошові потоки підприємства для прийняття управлінських рішень.

Ключові слова: грошовий потік, прямий метод, непрямий метод, управління грошовими потоками, методика складання звіту про рух грошових коштів.

Постановка проблеми.

Прийняття ефективних управлінських рішень залежить від інформаційного забезпечення користувачів повною, неупередженою та корисною інформацією. Для покращення процесу збору і узагальнення даних, науковці постійно досліджують та вдосконалюють методи, які можна буде використовувати при складанні фінансових звітів про діяльність підприємства. Також, враховують міжнародний досвід збору та подання інформації, спмагаються адаптувати його до сучасних вітчизняних ринкових умов.

До появи Звіту про рух грошових коштів, вітчизняні користувачі даними звітності при прийнятті рішень з питань управління грошовими коштами спирались на показники балансу та звіту про фінансові результати, основним критерієм успішної роботи підприємств була їх прибутковість. Останнім часом, багато науковців досліджують трансформаційні процеси в економіці країни, які призводять до укрупнення бізнесу. У зв'язку з цим, для підвищення якості аналізу фінансового стану компаній необхідно враховувати додаткові джерела інформації, такі наприклад як Звіт про рух грошових коштів.

Аналіз останніх досліджень.

Питанням удосконалення методики складання звіту про грошові потоки, останнім часом, приділяється багато уваги з боку вітчизняних і зарубіжних науковців. Вони розглядаються у роботах В.В.Ковальова [1], С.Ф.Голова [4], В.Ф.Палія [3], О.В.Солов'яної [5], Є.І.Скорині [6] та інших.

Основною метою дослідження є вивчення вітчизняної практики застосування інформації про грошові потоки та обґрунтування використання більш ефективного методу складання звіту про рух грошових коштів для управління підприємством.

У 1990 році в Україні кількість промислових підприємств, що впроваджували інновації, становила 17,6% від загальної кількості. В 1992-1995 рр. частка інноваційно-активних підприємств була у межах 20-26%. У ХХІ ст. відбувається зменшення їх частки, а саме: 2000 р. – 14,8%, 2001 р. – 14,2%, 2002 р. – 14,6%, 2003 р. – 11,5%, 2004 р. – 10,0%, 2005 р. – 8,2%, 2006 р. – 10,0%, в 2007 р. – 11,5% і 2008 р. – 10,8%. Для ефективного розвитку економіки частка інноваційно-активних і загальної кількості підприємств повинна становити 25% (у розвинутих країнах 70-80%).

Розвиток промисловості значною мірою залежить рівня від задоволення потреб населення. Підприємством роботи промисловості є зростаюча обсягу випуску реалізованої продукції, який у 1990 р. у машинобудуванні склав – 30,7% від

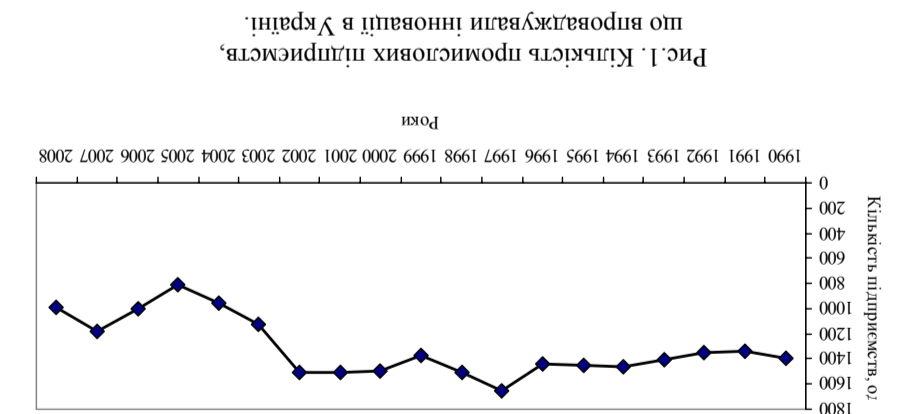

Рис. 1. Кількість промислових підприємств, що впроваджували інновації в Україні.

Оське, пріоритети, які фактично сформувалися в Україні за роки незалежності, не відповідають тим, які поширені у світі.

Критична ситуація з інноваційним розвитком характеризується динамікою структури технологічного укладу промисловості України. Статистичні дані за 1990-2008 рр. [4] свідчать, що, починаючи з 2001 року структура основних та-лузей промисловості зазнала зміни (табл. 1).

Такий перерозподіл відбувся за рахунок зменшення обсягу реалізованої продукції в деяких галузях промисловості. Чорна і кольорова металургія об'єдналися в одну галузь – металургію та оброблення металу, а такі галузі, як дероборобна і целюлозно-паперова, будівельних матеріалів – перестали бути основними.

Незважаючи на зміни у структурі основних галузей промисловості, загальна кількість промислових підприємств на території України за роки незалежності зростає, але, що є дуже печальним фактом – кількість інноваційно-активних підприємств зменшилася (рис.1). В кінці 1980-х рр. їх частка в промисловості колишнього СРСР складала 60-70% [7].

Результати.

У відповідності до поставленої мети необхідно: визначити важливість інформації для управління підприємства, яку надає Звіт про рух грошових коштів; розглянути процес формування грошових потоків прямим та непрямим методами, виділити їх недоліки і переваги; визначити та обґрунтувати використання більш ефективного методу складання звіту.

Важливість Звіту про рух грошових коштів для підприємства дуже важко переоцінити. Фінансова звітність підприємств є джерелом інформації для статичного фінансового аналізу діяльності, і тільки звіт про рух грошових коштів, надає інформацію у динаміці. В.В.Ковальов [1] у своїх роботах підкреслює важливість не тільки аналізу прибутковості підприємства, але також й аналіз грошових потоків.

Інформація, що надається у звіті про рух грошових коштів, необхідна для оцінювання [3]:

- перспективної можливості підприємства відтворювати потоки грошових коштів (перевищення надходжень над витратами);
- спроможності підприємства виконувати свої зобов'язання за розрахунками з кредиторами, сплаті дивідендів та інших платежів;
- потреби у додатковому залученні грошових коштів зі сторони;
- причин відмінностей між чистими доходами підприємства і пов'язаними з ними надходженнями і платежами;
- ефективності інвестиційних операцій та операцій з фінансування підприємства у грошовій і не грошовій формах.

На практиці менеджери, економісти і бухгалтери відносяться до цього звіту неоднозначно. Одні вважають інформацію, яку він надає цінною, інші навпаки не приділяють Звіту про рух грошових коштів достатню увагу. Ситуація змінюється у випадку коли підприємство має вести облік і складати фінансову звітність згідно з міжнародними стандартами – його значення відразу підвищується.

З моменту введення в Україні національних стандартів бухгалтерського обліку, складання нової для нашої країни форми звітності «Звіт про рух грошових коштів» здійснювалось за двома методами: розділ I Рух грошових коштів від операційної діяльності заповнювався непрямим (опосередкованим), при заповненні розділів II та III застосовується прямий метод.

Суть прямого методу полягає у складанні потоку грошових коштів за Головною книгою підприємства. Кожен рядок звіту може бути інтерпретований деякими бухгалтерськими проведеннями. Прямий метод має достатню просту процедуру розрахунку, яка безпосередньо пов'язана з регістрами бухгалтерського обліку (Головна книга, журнали-ордери та ін.).

Сьогодні в Україні за таким показником, як випуск продукції, вищі технологічні країни укладли 6-й та 5-й та 6-й – становлять близько 4%, причому 6-й технологічний уклад, що визначає перспективні високотехнологічного розвитку країни майбутньому, у наших країні майже відсутній (менше 0,1%) [6].

Інші	+	+
Добувна промисловість	-	+
Газ та вода	+	+
Виробництво та розподілення електричної енергії	+	+
Будівельні матеріали	+	-
Лісова промисловість	+	-
Деревообробка і целюлозно-паперова промисловість	+	+
Харчова промисловість та перероблення сільськогосподарських продуктів	+	+
Легка промисловість	+	+
Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	+	+
Хімічна та нафтохімічна промисловість	+	+
Кольорова металургія	+	-
Чорна металургія	+	-
Металургія та оброблення металу	-	+
Машинобудування	+	+
Інші	dp.	dp.
1990 - 2000	2001 - 2008	1990-2008 pp.

Таблиця 1. Структурні зміни основних галузей промисловості за 1990-2008 pp.

В країнах – світових лідерах технологічного прогресу нині розвиваються галузі 5-го та 6-го технологічних укладів [8]. Галузі 5-го і 6-го технологічних укладів формуються на ефективних освітніх системах та наукових розробках, які конв'єртуються в новітні технології і конв'єртують високотехнологічну продукцію. Слід зазначити, що різниця науково-технологічного розвитку є однією з основних показників соціально-економічного розвитку країни і визначає її місце у світовій економіці.

Інтернет витрат, однією з найбільш швидко зростаючих країн. Інтегровані витрати, вид операції, рахунок синтетичного і аналітичного обліку, статтю та частку впровадження автоматизованого робіт, створення найбільш сприятливих умов для організації інтернетового збору, обробки і використання різних видів економічної інформації.

II. Постановка задачі.

Целью статьи является исследование роли контроллинга в системе управления на предприятиях и преимущества его использование в системе управления.

III. Результаты.

Исследования [1...8] показали, что контроллинг рассматривается как целостная концепция экономического управления предприятием, направленного на выявление всех шансов и рисков, связанных с получением прибыли в рыночных условиях. Также выделяют два основных вида контроллинга – стратегический и оперативный, где стратегический контроллинг – помогает предприятию эффективно использовать имеющиеся у него преимущества и создавать новые потенциалы успешной деятельности в перспективе, а оперативный – оказывает помощь руководителям в достижении запланированных целей, которые выражаются чаще всего в виде количественных значений уровней рентабельности, ликвидности и /или прибыли [7].

Для эффективного осуществления управления на предприятиях лучше использовать оперативный контроллинг, целью которого является создание системы управления для достижения текущих целей предприятия, а также принятия своевременных решений по оптимизации соотношения «затраты — прибыль» [8] и несет ответственность за поддержание и обоснование оперативных решений.

Использование оперативного контроллинга в системе управления на предприятии дает возможность использовать большое количество инструментов для решения поставленных целей и с учетом специфики осуществления предпринимательской деятельности. Основными инструментами контроллинга является: GAP-анализ, портфолио-анализ, CVP-анализ, ABC-анализ, планирование, финансовый анализ показателей деятельности, статические и динамические методы инвестиционных расчетов, бюджетирование, функционально-стоимостный анализ и др.

Данные инструменты контроллинга позволяют обеспечивать руководителя предприятия проанализированной, обобщенной информацией, относящейся непосредственно к проблеме, которую руководителю предстоит решить.

Одним из преимуществ использования контроллинга в системе управления является решение вопросов связанных с конкурентоспособностью предприятия.

При определении конкурентоспособности на рынке, предприятие сталкивается с такими основными проблемами как:

- отсутствие «прозрачности» системы учета затрат, позволяющей установить причины их возникновения и определить их хозяйственно-оправданную величину;
- недостаточный уровень ответственности и мотивации персонала, его ориентации на снижение уровня затрат и повышение эффективности деятельности предприятия;

Застосування ЕОМ в обліку витрат виробництва повинно забезпечувати особливості (гіпсування, внаслідок використання робіт на полях, що мають ґрунтові

- необхідність виконання і розроблення витрат на полях, що мають ґрунтові - різниця в урожайності культур;

- відмінності в технологіях вирощування окремих видів рослин; До таких особливостей можна віднести:

Використання ЕОМ в обліку виробництва продукції сільськогосподарського підприємства повинно бути спрямовано на розширення інформаційної бази із врахування особливостей вирощування окремих культур.

Завдання обліку виробництва взаємопов'язані з інформаційними потоками облікової інформації сільськогосподарського підприємства. Основний блок вихідної інформації формується на функціональних підприємств. АРМБ по обліку оплати праці, АРМБ по обліку основних засобів, АРМБ по обліку товарно-матеріальних цінностей, АРМБ реалізації продукції та ін. Тому вся інформація повинна бути представлена в загальній базі - даних, що формується у відповідності із вимогами АРМБ по обліку виробництва.

На АРМБ вирішуються питання відповідно до їх функціонального призначення та компетентні облікового працівника. Необхідною умовою існування АРМ

Необхідно враховувати те, що першоосновою впровадження автоматизації обліку та аналізу процесу виробництва в будьякій сільськогосподарській галузі повинно бути повне дотримання принципів його методології, організації аналітичного і синтетичного обліку, проведення аналізу контролю відповідності та синтезування даних на той час, коли в них виникає потреба.

І головний ефект від створення і використання інформаційно-облікової інформації прослідковується в процесі забезпечення національної організації процесу машинної обробки даних скорочення трудомісткості робіт по підготовці всієї документації для машинної обробки даних та перевірці правильності введення даних; забезпечення максимальної автоматизації обліково-обчислювальних робіт; створення найбільш сприятливих умов для організації інтернетового збору, обробки і використання різних видів економічної інформації.

Інтегровані витрати, вид операції, рахунок синтетичного і аналітичного обліку, статтю та частку впровадження автоматизованого робіт, створення найбільш сприятливих умов для організації інтернетового збору, обробки і використання різних видів економічної інформації.

Інтегровані витрати, вид операції, рахунок синтетичного і аналітичного обліку, статтю та частку впровадження автоматизованого робіт, створення найбільш сприятливих умов для організації інтернетового збору, обробки і використання різних видів економічної інформації.

Інтегровані витрати, вид операції, рахунок синтетичного і аналітичного обліку, статтю та частку впровадження автоматизованого робіт, створення найбільш сприятливих умов для організації інтернетового збору, обробки і використання різних видів економічної інформації.

Інтегровані витрати, вид операції, рахунок синтетичного і аналітичного обліку, статтю та частку впровадження автоматизованого робіт, створення найбільш сприятливих умов для організації інтернетового збору, обробки і використання різних видів економічної інформації.

Інтегровані витрати, вид операції, рахунок синтетичного і аналітичного обліку, статтю та частку впровадження автоматизованого робіт, створення найбільш сприятливих умов для організації інтернетового збору, обробки і використання різних видів економічної інформації.

Інтегровані витрати, вид операції, рахунок синтетичного і аналітичного обліку, статтю та частку впровадження автоматизованого робіт, створення найбільш сприятливих умов для організації інтернетового збору, обробки і використання різних видів економічної інформації.

Інтегровані витрати, вид операції, рахунок синтетичного і аналітичного обліку, статтю та частку впровадження автоматизованого робіт, створення найбільш сприятливих умов для організації інтернетового збору, обробки і використання різних видів економічної інформації.

Інтегровані витрати, вид операції, рахунок синтетичного і аналітичного обліку, статтю та частку впровадження автоматизованого робіт, створення найбільш сприятливих умов для організації інтернетового збору, обробки і використання різних видів економічної інформації.

Інтегровані витрати, вид операції, рахунок синтетичного і аналітичного обліку, статтю та частку впровадження автоматизованого робіт, створення найбільш сприятливих умов для організації інтернетового збору, обробки і використання різних видів економічної інформації.

Інтегровані витрати, вид операції, рахунок синтетичного і аналітичного обліку, статтю та частку впровадження автоматизованого робіт, створення найбільш сприятливих умов для організації інтернетового збору, обробки і використання різних видів економічної інформації.

Інтегровані витрати, вид операції, рахунок синтетичного і аналітичного обліку, статтю та частку впровадження автоматизованого робіт, створення найбільш сприятливих умов для організації інтернетового збору, обробки і використання різних видів економічної інформації.

Яцкевич І.В.

КОНТРОЛЛІНГ КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ

Аннотация: Исследовано роль контроллинга в системе управления на предприятиях и рассмотрено преимущества его использование в системе управления.

Ключевые слова: контроллинг, предприятие, система управления, управление.

I. Вступлення.

Осуществление управления деятельностью предприятия в современных условиях является одним из важнейших атрибутов в жизнедеятельности предприятия, которые состоят из ряда составляющих: спланировать работу, расставить персонал и координировать его действия, принимать наилучшие решения, активизировать и стимулировать деятельность персонала, осуществлять контроль и учет выполненной работы, вести анализ результатов и применять его для совершенствования деятельности.

Таким образом, можно определить, что управление – это процесс воздействия на работников предприятия любой формы собственности в условиях рынка с целью конкурентоспособности предприятия и достижение поставленных целей.

Эффективность осуществление управление деятельностью предприятия зависит от эффективности принимаемых их руководством своевременных и правильных управленческих решений. При этом руководитель предприятия рассматривается как человек, решающий проблемы, или как системный контроллер, который задействован в процессе планирования, исполнения, мотивации, корректировки и принятия решений.

Для того чтобы руководитель предприятия мог в полной мере эффективно использовать последние достижения научно-технической революции и информатики необходимо использовать специальные управленческие инструменты, которые могли бы существенно помочь оптимально ввести в действие новые широкие возможности, открываемые информационным прогрессом. Одним из наиболее эффективным и перспективным направлением в системе управления является использование контроллинга.

Вопросами контроллинга занимались такими учеными-экономистами как Дедов О.А., Калайтан Т.В., Карминский А.М., Оленев Н.И., Примак А.Г., Фалько С.Г. и другие [1...8]. Исследование показали, что данные авторы рассматривали общие вопросы контроллинга, такие как: виды и его инструменты, его роль в системе управленческого учета и др. Однако, не в полном объеме рассмотрено роль контроллинга в системе управления на предприятиях, что является актуальным в условия кризиса.

© Яцкевич І.В., 2010

Інформація про цю статтю: Яцкевич І.В. Контроллинг как составляющая в системе управления // *Економіка: проблеми теорії та практики*. – 2010. – Випуск 265. – С. 351-378. – URL: <http://www.ejournal.org.ua>

Відомості про автора: Яцкевич І.В. – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємств та управління підприємствами Львівського національного університету імені Івана Франка.

Відомості про редакцію: статтю надано в редакцію 15.01.2010 року.

Він зручний для розрахунку показників й контролю за надходженням та витрачанням грошових коштів. Недоліком даного методу є те, що він не враховує взаємозв'язок отриманого фінансового результату (прибутку) та зміни абсолютного розміру грошових коштів підприємства.

Непрямий метод носить більш теоретичний характер. Він передбачає корегування прибутку, що отримано підприємством.

Суть методу полягає у тому, що за операціями, за якими прибуток отриманий але гроші ще не надійшли, робиться негативне корегування на суму недоотримання; у випадку коли визначені витрати списані на собівартість, але реальному відпливу грошових коштів не спостерігається (амортизація), робиться позитивне корегування. Теоретично відкоригувавши прибуток на припливи (відпливи) грошових коштів можна вийти на поточне сальдо за рахунками обліку грошових коштів. Враховуючи міжнародну практику бухгалтерського обліку, широкое розповсюдження отримав прямий метод, оскільки наданий у звітності прибуток носить вісьма умовний характер і процес корегування трудомісткий [1]. При заповненні першого розділу звіту непрямим методом, підприємства також стикались з низкою проблем, щодо визначення руху грошових коштів від операційної діяльності. Дані отримані таким чином носять умовний характер.

Після затвердження наказом Міністерства фінансів України від 10 червня 2010 р. №382 змін до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку №4 «Звіт про рух грошових коштів» [2], було прийнято застосування прямого методу для визначення руху грошових коштів від операційної діяльності (рис. 1).

Надходження від:
+
реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
погашення векселів одержаних;
покупців і замовників авансів;
повернення авансів;
установ банків відсотків за поточними рахунками;
бюджету податку на додану вартість;
повернення інших податків і зборів (обов'язкових платежів);
отримання субсидій, дотацій;
цільового фінансування;
боржників неустойки (штрафів, пені);
інші надходження

Інноваційні процеси в першу чергу використовуються у промисловості, яка є технічно найрозвинтішою галуззю матеріального виробництва, основою ін- них реформ.

III. Результати.

Ініціаторами незалежності та модернізації економіки підприємств в Укра- їні є статті, політика у розвитку інноваційної діяльності в Укра- їні.

II. Постановка завдання.

На початку XXI ст. американські науковці провели дослідження щодо впровадження у промислових компаніях США. Аналіз показав: 8% з них є вважати, що нововведення можуть вплинути на ефективну бізнесо- вої діяльності, 51% чекає помітного її поліпшення, а 41% - істотно зростає [11].

II. Постановка завдання.

Завдання статті полягає у аналізі розвитку інноваційної діяльності в Укра- їні за роки незалежності та модернізації економіки підприємств в Укра- їні.

III. Результати.

Ініціаторами незалежності та модернізації економіки підприємств в Укра- їні є статті, політика у розвитку інноваційної діяльності в Укра- їні.

На початку XXI ст. американські науковці провели дослідження щодо впровадження у промислових компаніях США. Аналіз показав: 8% з них є вважати, що нововведення можуть вплинути на ефективну бізнесо- вої діяльності, 51% чекає помітного її поліпшення, а 41% - істотно зростає [11].

Інформація про цю статтю: Яцкевич І.В. Вплив інноваційних програм на економіку підприємств у Україні // *Економіка: проблеми теорії та практики*. – 2010. – Випуск 265. – С. 538-551. – URL: <http://www.ejournal.org.ua>

Відомості про автора: Яцкевич І.В. – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємств та управління підприємствами Львівського національного університету імені Івана Франка.

Відомості про редакцію: статтю надано в редакцію 15.01.2010 року.

Висновки: Інноваційні процеси в першу чергу використовуються у промисловості, яка є технічно найрозвинтішою галуззю матеріального виробництва, основою ін- них реформ.

III. Результати.

Ініціаторами незалежності та модернізації економіки підприємств в Укра- їні є статті, політика у розвитку інноваційної діяльності в Укра- їні.

II. Постановка завдання.

Завдання статті полягає у аналізі розвитку інноваційної діяльності в Укра- їні за роки незалежності та модернізації економіки підприємств в Укра- їні.

III. Результати.

Ініціаторами незалежності та модернізації економіки підприємств в Укра- їні є статті, політика у розвитку інноваційної діяльності в Укра- їні.

та введення даних в пам'ять ЕОМ, зменшення кількості помилок через можливість візуального контролю, одночасна підготовка документу і проведення бухгалтерської реєстрації на рахунок синтетичного і аналітичного обліку.

За автоматизованої форми обліку процесу виробництва використовуються первинні та зведені документи. В кожному з цих документів виділяють зони кодування. За обробки інформації на ЕОМ з розділу обліку витрат і виходу продукції використовуються крім загальних кодів облікових номенклатур (код виробничих витрат, структурних підрозділів та ін.), ще й спеціальні коди (статей виробничих витрат, коди видів сільськогосподарських робіт, руху товарно-матеріальних цінностей, тощо). Використання кодів в обліку виробництва продукції, в умовах автоматизованої обробки даних, дає можливість групувати їх для складання вихідних документів, що характеризують витрати виробництва за видами сільськогосподарських робіт [3].

IV. Висновки.

Ефективності проведення обліково-аналітичних та контрольних заходів в сільському господарстві можна досягти лише за умови підвищення їх оперативності - наближення до процесу виробництва, тобто проведення їх безпосередньо в структурних підрозділах, що дозволить своєчасно приймати регулюючі управлінські рішення, активно втручатися в хід виробничих процесів.

Одним із напрямків удосконалення обліково-аналітичної роботи процесу виробництва є його автоматизація на основі використання сучасної обчислювальної техніки. Застосування ЕОМ в системі АРМ бухгалтера в значній мірі дозволить розширити інформаційну ємність даних, необхідних для ефективного управління, дасть можливість здійснювати оперативний аналіз в ході виробництва і за результатами виробничого процесу без значних витрат праці обліковців та буде сприяти покращенню економічного стану підприємства.

Література:

1. Моссаковский В.Б., Гончук О.Ф. Удосконалення обліку та контролю витрат в сільськогосподарських підприємствах // Економіка АПК. - 1998. - № 3. - С. 42-45.
2. Огійчук М.Ф. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах. - Вид. 2-е. Перероб. - К.: Вища освіта. - 2003. - 800 с.
3. Кучеркова С. О. Напрямки покращання фінансової облікової інформації в управлінні діяльністю сільськогосподарських підприємств // Облік і фінанси АПК. - 2007. № 3-5. - С. 170-173.

Література:

1. Горбашко Е.А. Конкурентоспособность промышленной продукции : Учеб. пособие / Е.А. Горбашко. - СПб: СПб ГУЭФ, 1991. - 64 с.
2. Минько Э.В. Качество и конкурентоспособность / Э.В. Минько, М.А. Кричевский. - СПб: ПИТЕР, 2000. - 268 с.
3. Трубилин А. Конкурентоспособность - главный фактор эффективности производства. // АПК: экономика, управление. - 2002. - №12. - С. 39-46.
4. Голубков Е.П. Изучение и завоевание преимуществ в конкурентной борьбе. // Маркетинг в России и за рубежом. - 1999. - №2. - С.27-43.
5. Шева Г.А. Как опенить конкурентоспособность товара. // Маркетинговое образование. - 2004. - №1. - С.20-25.

Ватченко О.Б., Зайченко О. Г., Куншенко О.О.
Дніпропетровська державна фінансова академія

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

В статті розглянуто інноваційну діяльність в промисловості України, яка є основою економіки і має вирішальний вплив на розвиток суспільства.

Ключові слова: промисловість, інновації, інноваційна діяльність, інноваційна продукція, технологічні процеси.

I. Вступ.

Світ стрімко змінюється. Капітал і праця як основа індустріального суспільства, поступаються місцем перед інформацією і знаннями в інформаційному суспільстві. Міняється зміст праці, одночасно в десятки і сотні разів зростає її продуктивність. Сьогодні понад 80% приросту ВВП в економічно розвинутих країнах світу припадає на долю технологій та ноу-хау, реалізованих у конкретних проектах і патентах. Економічне зростання вже неможливе без інтелектуальної складової, без потужної трансформації результатів науково-технічної діяльності у конкурентоспроможні товари та послуги.

Ключовим чинником розвитку для більшості підприємств є інновації, тобто нові знання, що втілені в продукти або процеси і реалізуються на ринку для задоволення потреб і отримання прибутку [2].

Найважливішим економічним пріоритетом на сучасному етапі розвитку є диверсифікація економіки, переведення економіки на інноваційний шлях розвитку. Без втручання держави це питання вирішити дуже проблематично.

У прийнятому Законі України «Про інноваційну діяльність» визначені основні шляхи цієї діяльності, а саме:

- визначення інноваційної діяльності, як необхідної складової інвестиційної та структурно-галузевої політики;
- формування і забезпечення реалізації інноваційних програм та цільових проектів;
- створення економічних, правових та організаційних умов для забезпечення державного регулювання інноваційної діяльності;
- створення нормативно-правової бази та економічних механізмів для підтримки і стимулювання інноваційної діяльності, захисту прав та інтересів суб'єктів інноваційної діяльності;
- визначення і підтримки пріоритетних напрямів інноваційної діяльності державного, галузевого, регіонального і місцевого рівнів;

© Ватченко О.Б., Зайченко О. Г., Куншенко О.О., 2010
 - 537 -

Прямий метод	Недоліки прямого методу
- більшість розрахунків	- трудомісткий та важко класифікуються грошові копії
- проста та швидка процедура ви-	- не розкриває взаємоз'язок між прибу-
користання при розрахунках	твом та зміною абсолютного розміру грошових коштів підприємства

Таблиця 1. Переваги та недоліки прямого і непрямого методу

Згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності підприємство може використовувати як прямий, так і непрямий методи для складання Звіту про рух грошових коштів. Але, обидва методи мають свої переваги та недоліки. У загальному існуючі негативні та позитивні риси цих методів (табл. 1).

Рис. 1. Процес формування і розділу звіту про рух грошових коштів за прямим методом [2]

Витрачання на оплату:	Чистий рух грошових коштів від операційної діяльності
- товарів (робіт, послуг)	=
- авансів;	- інших витрачання.
- повернення авансів;	- цільових внесків;
- витрат на відрахованні;	- зобов'язань з інших податків і зборів (обов'язкових платежів);
- зобов'язань з податку на додану вартість;	- відраховань на соціальні заходи;
- зобов'язань з податку на прибуток;	- зобов'язань з податку на додану вартість;
- витрат на відрахованні;	
- працівників;	
- повернення авансів;	
- авансів;	

Бесспорным является и развитие такого направления повышения конкурентоспособности товара, как своевременное оказание комплекса услуг, связанных со сбытом и использованием машин, оборудования и другой промышленной продукции и обеспечивающих их постоянную готовность к высокоэффективной эксплуатации, то есть сервисное или послепродажное обслуживание.

При умелой организации сервис является решающим фактором повышения конкурентоспособности товара, так как цены на запасные части в 1,5 - 2,0 раза ниже, чем цены на комплектующие, используемые в производстве.

В отдельных отраслях промышленности существует практика, в соответствии с которой фирма-производитель гарантирует поставку запасных частей к продаваемым изделиям в течение определенного более или менее длительного периода (нередко 10 - 12 лет) после снятия их с производства, что весьма привлекательно для пользователей [5].

В решении задач повышения конкурентоспособности продукции с каждым годом все возрастающее значение приобретает проблема выбора и освоения новых рынков сбыта. В связи с этим на любом предприятии очень важны аналитико-поисковые усилия в этой области.

Новые рынки сбыта решающим образом могут изменить конкурентоспособность товара и рентабельность сбытовой деятельности.

Для дальнейшего развития конкурентоспособности товара (прежде чем перейти к новому, его модификации, снятию с производства) необходимо попытаться выйти с ним на новый рынок сбыта, если на внутреннем его конкурентоспособность резко упала.

IV. Выводы.

Под влиянием развития технологий производства и потребностей человека роль и значения качества постоянно возрастает. Подъем уровня культуры, и образования с каждым днем делает потребителя всё более разборчивыми и придирчивыми.

Работа по повышению качества, ранее начинавшаяся с заключающих стадий технологического процесса - контрольных операций, теперь производится на каждой технологической стадии и в настоящее время представляет собой, прежде всего, работу по повышению выхода годной продукции являясь неотъемлемой частью производственного процесса.

В конечном результате необходимо нацелить предприятия,

- во-первых, на постоянное внедрение в производство новых, более совершенных изделий;
- во-вторых, на неуклонное сокращение всех видов затрат на производство продукции;
- в-третьих, на повышение качественных и потребительских характеристик при снижении цен на выпускаемые изделия, что и должно в итоге создать условия для победы в конкурентной борьбе.

Інтегруючись до розв'язання міжнародних систем, українські банки затверджують всі великі операції, викликають велику лояльність партнерів та клієнтів. Активна позиція банків при роботі з картками дозволяє їм та клієнтам «старих» клієнтів, але й залучати нових. Крім того, ринок платіжних карток відкриває нові можливості у сфері обслуговування фізичних осіб, підприємств, і, як наслідок, отримання більшого прибутку.

В Україні робоча група з розробки національної системи банківських розрахунків за допомогою платіжкових карток була сформована ще в 1990 р. З того часу безперервно розроблялися банківські картки в Україні. Українці пройшли великий шлях розвитку — від банківської системи розрахунків до повноцінної платіжкової системи. Тому розповсюдження банківських карток і заохочення їх використання сьогодні є цілком державною справою.

Безперервно розробляючи за допомогою банківських карток — це не тільки зручність, а й «сучасність». Це також досить велике економічне значення банківських карток і заохочення їх використання сьогодні є цілком державною справою.

Інформація про стан і розвиток страхового ринку України. Офіційний сайт Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.dfr.gov.ua/734.html>

Рейтинг страхових компаній України за 12 місяців 2009 року. Електронний журнал о страхованні forINSURER.com, 2004-2008. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://forinsurer.com/ratings/nonlife/09/12/10/>

Клімович Т.А., Страховий ринок України: проблеми та перспективи розвитку / Клімович Т.А., Демченко Л.І., Цюба С.С. // Нові технології. - 2007. - № 17. - С. 67.

Мушка О.М. Стан та тенденції розвитку страхового ринку в Україні / О.М. Мушка // Науковий вісник НЛТУ України. - Вип. 19.2. Розділ 4. Економіка, планування і управління галузі. - С. 246-255.

Клімович Т.А., Страховий ринок України: проблеми та перспективи розвитку / Клімович Т.А., Демченко Л.І., Цюба С.С. // Нові технології. - 2007. - № 17. - С. 67.

Вовчак О.Д. Страховання: Навч. Посібник / О.Д. Вовчак. - 2-ге вид. [Випр. і доп.]. - Л.: Вид-во "Новий Світ 2000", 2005. - 480 с.

Страховання: Підручник / Керівник авт. колективу і наук. ред. С.С. Осадець. - Вид. 2-ге, перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2002. - 599 с.

Вазилевич В.Д. Страхова справа / В.Д. Вазилевич, К.С. Вазилевич. - К.: Знання, 2005. - 352 с.

Інформація про стан і розвиток страхового ринку України. Офіційний сайт Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.dfr.gov.ua/734.html>

Рейтинг страхових компаній України за 12 місяців 2009 року. Електронний журнал о страхованні forINSURER.com, 2004-2008. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://forinsurer.com/ratings/nonlife/09/12/10/>

Клімович Т.А., Страховий ринок України: проблеми та перспективи розвитку / Клімович Т.А., Демченко Л.І., Цюба С.С. // Нові технології. - 2007. - № 17. - С. 67.

Закінчення табл.1

- розкриває взаємозв'язок між реалізацією і грошовим виторгом, тобто показує валові надходження і валові витрати	- високі витрати на отримання інформації про грошові кошти
- дозволяє безпосередньо пов'язати дані поточної та річної звітності про рух грошових коштів;	- важко виділити грошовий потік від операційної діяльності зі сукупного потоку
- не потребує обліку не грошових операцій	- потребує автоматизації, яку важко зробити
- більш деталізована інформація про рух грошових коштів	- недостатньо інформативний для зовнішніх користувачів
- можливість підготовки та складання звіту про рух грошових коштів паралельно з іншими формами звітності	
- більш зрозумілий для користувачів	
- не відрізняється від вимог МСФЗ	
- дає можливість отримати оперативну інформацію відносно достатності коштів для платежів за різними поточними зобов'язаннями	

Непрямий (опосередкований метод)

<i>Переваги непрямого методу</i>	<i>Недоліки непрямого методу</i>
- не потребує обліку кожної операції, пов'язаної з рухом	- має викривлення та погрешність у результатах розрахунків
- показує взаємозв'язок операційної діяльності з іншими видами	- носить відносно умовний характер
- встановлює залежність між чистим прибутком та змінами у оборотному капіталі підприємства	- при складанні використовуються дуже складні розрахунки
- має більше значення з аналітичної точки зору	- складання звіту здійснюється після складання балансу та звіту про фінансові результати
- виявляє проблемні дільниці «застою» грошових коштів	- потребує більшого збору різноманітної інформації
	- потребує додаткового ведення бухгалтерського обліку за МСФЗ

Картковий ринок в Україні продовжує стрімко розвивається. Зараз ринок платіжних карток після бурхливого, і трохи хаотичного, початкового етапу розвитку проходить стадію стійкого зростання. Визначились банки-лідери, такі як Приватбанк, Промінвестбанк, Райффайзен Банк Аваль та основні гравці ринку. Найактивнішим учасником серед банків є Приватбанк, доля якого на ринку дорівнює 40 % [2].

В Україні і надалі буде прослідковуватись тенденція зростання випуску карток завдяки зарплатним проектам, але поступово темпи приросту знижуватимуться завдяки насиченості ринку.

Для залучення більшої кількості клієнтів банки як зараз, так і в майбутньому запроваджуватимуть нові карткові продукти, пропонуючи супутні послуги. Популярним вже стало проведення платежів через банкомати для оплати послуг операторів мобільного зв'язку, надання Інтернет-послуг [3].

Поки що основне призначення платіжних систем в Україні —отримання готівки, тобто жодна з існуючих у нас карткових платіжних систем не виконує в повному обсязі основну функцію —платіжну. Якщо за кордоном у торговельних точках пластиковими картками розраховуються 70 % відсотків покупців, то в Україні ця доля значно нижча — 4 %.

Емісія платіжних карток у межах України проводиться виключно банками, що уклали договір з платіжною організацією відповідної платіжної системи та отримали її дозвіл на виконання цих операцій (крім одноємитентних внутрішньобанківських платіжних систем) [4].

Платіжна картка є власністю емітента і надається клієнту або його довірчній особі відповідно до умов договору з клієнтом.

Фізичним особам, які не є суб'єктами підприємницької діяльності, та їх довіреним особам емітент надає особисті платіжні картки, а юридичним особам і фізичним особам - підприємцям - корпоративні платіжні картки.

Структура українського ринку за видами карток на сьогодні наступна: домінують особисті картки, корпоративні займають близько відсотка. За видами носіїв інформації картки з магнітною смугою значно переважають.

Картки з чіпом і з магнітною смугою та чіпові картки займають приблизно десятку частку всього випуску, картки для розрахунків у мережі Інтернет — значно менше одного відсотка. Комбіновані картки мають ту відмінність від інших, що при їх використанні можна використовувати як чіп, так і магнітну смугу [5].

II. ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ.

Мета дослідження полягає у здобутті знань стосовно нормативного регулювання з безпеки операцій з платіжними картками для запобігання шахрайств та інших неправомірних дій.

- 354 -

- 375 -

При виборі путі підвищення конкуренції товарів нерідко буває особа своєрідним рішенням не о запуску нового, не о снятти с прои- водства морально устаревшего, а о модификации товара. Решение о модифика- ции товара принимается в целях удовлетворения особых требований покупателя или товара при наличии положительной прибыли. Ключевым моментом в завоевании инии позиции на рынке относительно много- численных конкурентов является своевременное обновление производимых то- варов, подготовка и организация производства новых видов продукции. В со- временном мире создаются и производятся новые товары имеют решающее значение для производства. Согласно статистическим данным после освоения новой продукции, со- ставляющей основу производства, темп роста ее реализации примерно вдвое выше, чем у конкурентов. Производство является ассиметричным процессом, темп роста ее реализации примерно вдвое выше, чем у конкурентов. Производство является ассиметричным процессом, темп роста ее реализации примерно вдвое выше, чем у конкурентов. Производство является ассиметричным процессом, темп роста ее реализации примерно вдвое выше, чем у конкурентов. Производство является ассиметричным процессом, темп роста ее реализации примерно вдвое выше, чем у конкурентов.

- ввести в дію нормативи достатності капіталу, з урахуванням збалансованого підходу щодо диверсифікації активів;
- зобов'язати страховиків, у разі настання страхового випадку, забезпечити безумовне дотримання інтересів страхувальників майна, що перебуває в заставі в комерційних банків, шляхом здійснення перерахування страховиком на рахунок страхувальника коштів страхової виплати (страхового відшкодування) згідно з укладеними цими страхувальниками договорами;
- дозволити страховикам здійснювати страхові виплати (страхове відшкодування) страхувальникам за договорами страхування майна, що перебуває у заставі в комерційних банків, шляхом надання платіжних доручень комерційному банку про перерахування коштів з депозитного рахунку на поточний рахунок страховика, а з цього рахунку на рахунок страхувальника;
- підвищити частку представлення нерухомого майна в резервах страховиків до 70 відсотків загального розміру резервів;
- зобов'язати страховиків не допускати укладення з комерційними банками договорів про співпрацю, якими передбачається виплата банку комісійної винагороди та інших платежів, зокрема, за інформаційні, консультативні та інші послуги, пов'язані з укладенням договорів страхування та супроводження їх виконання, в загальній сумі, що перевищує розмір витрат на ведення справи, передбачений правилами страхування;
- зобов'язати страховиків надавати Держфінпослуг інформацію про факти неповернення комерційними банками коштів та затримання платежів, а також про підвищення ставок за кредитними договорами страховиків впродовж їх дії;
- дозволити страховикам зі страхування життя приймати від страхувальників страхові платежі (премії, внески) за договорами страхування життя, за якими грошові зобов'язання сторін виражені у вільно конвертованій валюті, у відповідній валюті безготівково через уповноважені банки;
- посилити контроль за страховиками, які затримують страхові виплати (страхове відшкодування) та притягувати їх до відповідальності, в т.ч. шляхом позбавлення відповідних ліцензій;
- забезпечити постійне інформування учасників фінансових ринків, насамперед споживачів страхових послуг, про ситуацію в галузі;
- забезпечити недопущення проявів недобросовісної конкуренції у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, досягнення неправомірних переваг у конкуренції на страховому ринку.

Перспективним дослідженням в даному напрямі вважаємо дослідження рейтингу страховиків українського страхового ринку за показниками величини активів, капіталу, валюти балансу, а також аналіз показників ефективності страхової діяльності за галузями страхування, видами страхових послуг та за територіальним критерієм.

- 535 -

- 514 -

Інтегрує: Ковалев В.В. Фінансовий учет и анализ: концептуальные основы. - М.: Финансы и статистика, 2004. - 720 с.: ил.
Наказ Міністерства фінансів України від 10 червня 2010 року №382 про зміни до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів»
Палий В.Ф. Международные стандарты учета и финансовой отчет- ности: Учебник. -2-е изд., доп. и испр. - М.:ИНФРА-М, 2006.-473 с.
С.Ф.Голов, В.М.Кравченко, І.Ю.Кравченко, Г.А.Ямборко Фінансо- вий облік: Підручник. - К.: Лібра, 2005. - 976 с.
Соловєва О.В. Международная практика учета и отчетности: Учеб- ник. - М.: ИНФРА-М, 2004. - 332 с. - (Учебники экономического фа- культета МГУ им. М.В.Ломоносова).

3. К третьей составляющей относится все то, что может быть неприятно или приятно потребителю как человеку, так называемый субъективный фактор.

Если не все параметры продукции отвечают требованиям покупателя, то это свидетельствует о невысокой перспективности товара. Если потребитель не найдет на рынке товар, полностью отвечающий его потребностям, он будет вынужден скорректировать свои требования с учетом реального предложения. Практика оценки рыночных позиций продукции основывается на сравнительном анализе ее совокупных характеристик, сопоставление с аналогами по степени удовлетворения конкретных потребностей и по стоимостным характеристикам.

В настоящее время на первый план в мировой конкурентоспособности выходят неценовые факторы, из которых важнейшее значение приобретают качество товара, его новизна, наукоемкость и интеллектоемкость изделий. Поэтому большинство стран мира обеспечивают повышение своей товарной конкурентоспособности за счет использования инноваций, разработки высокотехнологичных продуктов, создание которых невозможно без развития научно-технического потенциала [4].

В последние годы большое значение в обеспечении конкурентоспособности товаров приобретает экологический фактор.

Более жесткие экологические стандарты, возрастающие требования к качеству товара и одновременно более острая конкуренция на мировом рынке заставляют компании при разработке новых изделий использовать принципы предупреждения загрязнений в комплексе с экологическим самоконтролем.

Цены на товары и услуги должны учитывать экологический фактор их производства, а также использования, дальнейшей утилизации и удаления отходов.

Чтобы объективно оценить конкурентоспособность товара, производитель должен при анализе использовать те же критерии, что и потребитель. Только в этом случае можно ожидать, что оценка, данная своему товару предприятием, совпадает с мнением покупателя.

Следовательно, вначале необходимо разобраться с совокупностью критериев, существенных с точки зрения потребителя.

Число критериев конкурентоспособности зависит от вида и сложности продукции в техническом и эксплуатационном отношении, а также требуемой точности оценки, цели исследования и других факторов.

Например, экономические критерии промышленной продукции представлены ценой потребления, которая складывается из расходов потребителя на покупку (товара) и расходов, связанных с потреблением, причем цена потребления обычно существенно выше продажной цены.

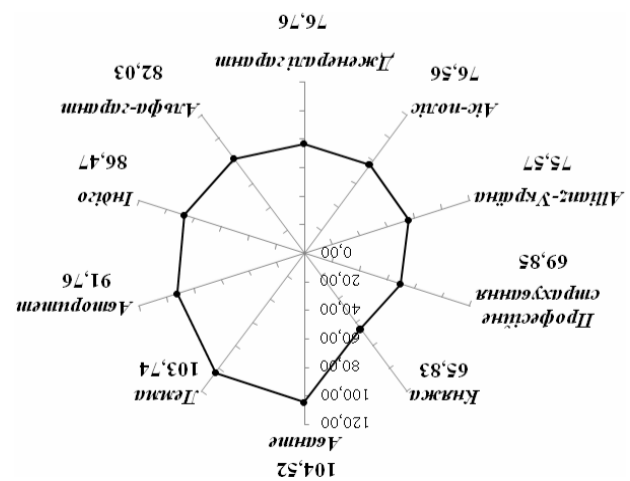
Поэтому наиболее конкурентоспособен не тот товар, за который просят минимальную цену на рынке, а тот, у которого минимальна цена потребления за весь срок его службы у покупателя.

От правильности выбора критериев оценки конкурентоспособности товара зависит и точность самой оценки.

Вітчизняні фінансисти сирацювали за старою традиційною схемою: про- ків економіти виваляння картк. вляніи картки до злочини неприяетний. емітент повинен за 180 діб провести розслідування і повернути гроші, якщо нов. За законодавством, у разі заяви клієнта про факт шахрайства, банк- н. У разі шахрайства фінансованні зазначай анулюють картку і випускають стріктж клієнта. Банкіри упевнені, що знизити рівень шахрайства допоможе докладний ін- заблюкувати картку після першої шахрайської операції. протом першої доби. Таким чином, отримавши повідомлення, клієнт може банкіну. Річ у тому, що з моменту пропаяі картки до часу її виваляння клієн- т. Другі місця посідає АТБТ "Лема" із рівнем виплат 103,74%, третє – СК "Авротет" із рівнем виплат 91,76%. Того на 1 грн. залученні премій, стра- вому ринку. Рівень збитковості багатьох страховиків, особливо тих, що мали значну частку банківського страхування у своєму портфелі, перетнув критичну межу 100%. Безумовно, фінансова криза завдала серйозного удару класичному страхо- вому ринку. Рівень збитковості багатьох страховиків, особливо тих, що мали значну частку банківського страхування у своєму портфелі, перетнув критичну межу 100%.

IV. Висновки

Рис. 1. Рейтинги страховиків (TOP-10) за рівнем виплат у 2009 р.

Так, найвищий рівень виплат у 2009 році має АТ СК "Аванте" – 104,52%, таким чином на 1 грн. залученні премій, страховик здійснює виплат за договором страхування, що свідчить про збитковий діяльність страховика (рис. 1).

д.е.н. Дацій О.І., Павленко О.П., Крючко О.С.
Дніпропетровський державний аграрний університет

СВІТОВА ФІНАНСОВА ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ В ЕКОНОМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ УКРАЇНИ

В цій статті автором розглянуто сутність, значення і особливості світової фінансової глобалізації, а також визначено основні шляхи її подолання в економічному середовищі України. Розглянуто основні шляхи подолання фінансової глобалізації, та, зокрема, кластерні утворення аграрного сектору в процесі агропромислової інтеграції.

Ключеві слова: глобалізація, фінанси, кластер, аграрний сектор.

I. Введення

Визначення основних груп факторів розвитку фінансової глобалізації та оцінка сучасних особливостей розвитку фінансової системи України в умовах глобалізації є дуже актуальним. Слід наголосити, що Україна поступово інтегрується до міжнародних фінансових відносин, а наслідки глобалізації них процесів стають дедалі відчутнішими для української фінансової системи.

II. Постановка завдання.

Метою цієї статті є вивчення сутності, значення та особливостей світової фінансової глобалізації, а також визначення ефективних шляхів її подолання в економічному середовищі України. При цьому слід виявити та проаналізувати основні фактори розвитку фінансової глобалізації, що в подальшому надасть змогу передбачити зміну в процесі її розвитку, і в цілому прогнозувати її вплив на фінансові системи країн світу.

III. Результати

Вперше термін «глобалізація» введено в науковий обіг Т. Левітом у 1983 році, який визначав глобалізацію як феномен злиття ринків окремих продуктів, що виробляються транснаціональними компаніями. Але глобалізація вважається новітньою тенденцією у всьому світі, хоча деякі науковці вважають, що друга ера глобалізації розпочалася наприкінці ХХ століття, якій передувала еволюція глобальної економіки, наслідками якої стала криза 1930-х рр. В ході цієї кризи відбувались переливи капіталу зі сфери виробництва у сферу фінансових інструментів, що спричинило стагнацію [3,9].

В подальшому зміни міжнародного фінансового середовища після Другої світової війни набували назви "потрійна фінансова революція" та включають й основні революційні аспекти: поглиблення міжнародної фінансової інтеграції, формування системи міжнародних фінансових інститутів, швидкий розвиток фінансових інновацій.

Аналізуючи наслідки "фінансової революції", можна дійти висновку, що фінансова глобалізація обов'язково супроводжується інтенсифікацією міжнародного руху капіталу, оскільки капітал спрямовується в найприбутковіші сфери світового господарства, і тому головним індикатором глобалізації фінансових ринків є міжнародні фінансові потоки [5,6].

Глобальні фінанси поступово відриваються від відтворювальних циклів у світовій економіці. Тобто спостерігається зростання фінансових ринків, що прогресує, ринків, які перестали виконувати лише роль обслуговування реального сектору економіки та набули самостійного значення (спекулятивні та хеджінгові операції). Тільки невелика доля валютних операцій обслуговують зовнішню торгівлю, а більш 80% спрямовані на купівлю-продаж і посередництво. Гроші перетворилися на товар та виконують функцію обслуговування віртуальної економіки, валютні спекулятивні операції є ними з найвигідніших ринкових операцій. Така ситуація значно підвищує ймовірність фінансових криз. Крім того, фінансова глобалізація створює передумови для переростання криз у кризи глобального характеру, а також поширення "кризової інфекції" через переоцінювання інвесторами та кредиторами сукупної ризикованості своїх інвестиційних і кредитних портфелів унаслідок втрат у враженій кризою країні з подальшим вилученням найризикованіших активів в інші економіки. Безпрецедентний розвиток інформаційних технологій спричинив виникнення глобального ринку електронних фінансових послуг, необмежені "технологічні" можливості здійснювати угоди між суб'єктами різних країн упродовж доби. Зростає вплив політичних та психологічних факторів на міжнародні фінансові ринки.

Маючи численні переваги, глобальний розвиток водночас характеризується посиленням розриву між багатими та бідними людьми й націями, загрозою екологічної деградації, ймовірністю продовольчих криз, втратою національної самобутності тощо [2,3,7].

Серед інших факторів розвитку глобалізації слід назвати скорочення трансакційних витрат при укладанні угод на глобальному фінансовому ринку, концентрацію ресурсів для розв'язання глобальних проблем, дедалі більший вплив екзогенних факторів на національні господарства внаслідок їхньої економічної відкритості, посилення впливу лібералізації фінансових ринків на динаміку світового енергетичного та інших товарних ринків.

Як уже зазначалося, Україна не може уникнути втягнення у глобалізаційні процеси, тому фінансову політику держави треба формувати відповідно до факторів розвитку глобалізації, аби знешкодити можливі негативні наслідки та максимізувати вигоди від процесу фінансової глобалізації [1].

Сучасний розвиток глобалізаційних процесів перебуває під впливом численних факторів як суто економічного характеру, так і політичних та психологічних факторів, які роблять непередбачуваними наслідки фінансової глобалізації для національних фінансових систем.

Якнім критерієм оцінки ефективності роботи страховиків є показник P_e - рівень виплат, %:

$$P_e = \frac{B_c}{L_c} \times 100, \text{ де}$$

B_c - величина страхових відшкодувань, сплачених страховиком;
 L_c - величина залучених страхових премій страховиком;

За таким якісним критерієм рейтинг страхових компаній дешо відрізняється від рейтингу за кількісним критерієм (величиною залучених премій та виплачених страхових відшкодувань).

За обсягом здійснених виплат у 2009 році перше місце посідає АТ "ЛІМА" із 562634,4 млн. грн. здійснених виплат, друге місце - АТ "АВАНТЕ" із 547038,9 млн. грн. виплат, третє місце посідає АТ "ОРАНТА" із 345495,9 млн. грн. виплат, четверте місце посідає АТ "ПРОВІДНА" із 248374,1 млн. грн. виплат, п'яте місце посідає АТ "ІНТО-УКРАЇНА" із 258016,4 млн. грн. виплат, шосте місце посідає АТ "АХА" із 260464,0 млн. грн. виплат, сьоме місце посідає АТ "ДЖЕНЕРАЛ-ГАРАНТ" із 266198,8 млн. грн. виплат, восьме місце посідає АТ "УКРАЇНСЬКА СТРАХОВА ГРУПА" із 245288,6 млн. грн. виплат, дев'яте місце посідає АТ "АСКА" із 140639,8 млн. грн. виплат, а десяте місце посідає АТ "УНІА" із 154129,5 млн. грн. виплат.

№ з/п	Страховик	Виплати, тис. грн.	Рейтинг
1.	Ліма	562634,4	1
2.	Аванте	547038,9	2
3.	Оранта	345495,9	3
4.	Дженерал-гарант	266198,8	4
5.	АХА	260464,0	5
6.	Інто-Україна	258016,4	6
7.	Провідна	248374,1	7
8.	Українська страхова група	245288,6	8
9.	Уніа	154129,5	9
10.	Аска	140639,8	10

Благая В.В., Благой В.В., Терехина Ю.Ю.

Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет

ПОВЫШЕНИЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПРОДУКЦИИ

Аннотация. В статье рассмотрены основные составляющие конкурентоспособности продукции, предложены пути и методы повышения конкурентоспособности товара.

Ключевые слова: конкурентоспособность, товар, рынок, фактор, спрос и предложение.

I. Введение.

В условиях перенасыщения товарных рынков, превышения предложения над спросом, каждый товар (и стоящие за ним товаропроизводитель и продавец) вынужден вести жестокую борьбу за предпочтения потреби-теля. Множество товаров одновременно предлагают одинаковые или различные способы удовлетворения одной и той же потребности покупателей на равных или незначительно отличающихся ценовых условиях. В этой ситуации предпочтения потреби-теля отдается товару, который в маркетинге определяется как конкурентоспособный [2].

Конкурентоспособность товара – это совокупность характеристик продукта и сопутствующих его продаже и потреблению услуг, которые отличают его от аналогичных продуктов по степени удовлетворения потребностей потреби-теля, по уровню затрат на его приобретение и эксплуатацию. Важную роль при проникновении и закреплении товара на рынке играет степень доверия к товарной марке, торговому имиджу предприятия. Крайне необходимым является обеспечение высокого качества и широты ассортимента продукции [3].

II. Постановка задачи.

Проблемы повышения конкурентоспособности крайне важны и актуальны для подавляющего большинства производственных предприятий. В течение последнего времени наблюдается снижение покупательской способности большей части населения, и это значительно усилило конкурентную борьбу за потреби-теля.

Целью работы является определение путей и методов повышения конку-рентоспособности товара.

III. Результаты.

Выделим основные составляющие конкурентоспособности продукции:

1. Важнейшая составляющая связана с товаром и в значительной мере сводится к его качеству. Многие исследования показали, что конечное решение о покупке товара на 30 – 35% связано с его качественными характеристиками.
2. Вторая составляющая - это все то, что связано со сбытом и сервисом товаров. Часто потребитель соглашается на приобретение товара с относительно невысокими качественными показателями, но с наличием отлаженного и недорогого сервисного обслуживания.

© Благая В.В., Благой В.В., Терехина Ю.Ю., 2010 - 373 -

Проранжування особливості розвитку та функціонування ринку платіж-них карток в Україні, їх емісії та шахрайства, що пов'язані з їх викорис-танням, розглянемо як провідніть вивається в галузі за допомогою банкомату та конкретному прикладі.

IV. ВИСНОВКИ

1. Стаття 81 КК України. Розрадання державного або колективного май-на шляхом крадіжки;
 2. Стаття 140 КК України. Крадіжка (індивідуального майна) на шляхом крадіжки;
 3. Стаття 83 КК України. Розрадання державного або колективного май-на шляхом шахрайства;
 4. Стаття 143 КК України. Шахрайство (заволодіння індивідуальним май-ном);
 5. Стаття 84 КК України. Розрадання державного або колективного май-на шляхом привласнення, розрати або зловживання посадовим становищем;
 6. Стаття 861 КК України. Розрадання державного або колективного майна в особливо великих розмірах.
- Додатково дії зловмисників можуть кваліфікуватися за статтями КК: 194 - підробка документів, штамтів і печаток, збут їх та використання піддоданих документів; 1844 - фіктивне підприємництво; 1486 - незаконне зобриння з ме-тою використання в відомостей, що становлять комерційну та-ємницю; 1487 - розголошення комерційної таємниці.

В Україні відповідальність за скоєння злочинів з використанням платі-жних карток в основі своїй має корисливий мотив. Тому такі дії в залежності від способу і фактичної приналежності предмета злочинних посягань можуть кваліфікуватися за такими нормами кримінального кодексу України:

Будь-який спосіб злочинних посягань з використанням платіжкових платі-жних карток, шахрайство, підробка, тощо).

В Україні відповідальність за скоєння злочинів з використанням платіжко-вих карток в основі своїй має корисливий мотив. Тому такі дії в залежності від способу і фактичної приналежності предмета злочинних посягань можуть кваліфікуватися за такими нормами кримінального кодексу України:

Будь-який спосіб злочинних посягань з використанням платіжкових платі-жних карток, шахрайство, підробка, тощо).

Обсяги надходжень валових та чистих страхових премій за 12 місяців 2009 року суттєво зменшилися у порівнянні з аналогічним періодом 2008 року.

Розмір валових страхових виплат за 2009 рік становив 6737,2 млн. грн., у тому числі з видів страхування, інших, ніж страхування життя - 6674,5 млн. грн. (або 99,1%), зі страхування життя - 62,7 млн. грн. (або 0,9%). Обсяг чистих страхових виплат становив 6056,4 млн. грн. та зменшився порівняно з аналогічним періодом 2008 року на 6,2%.

Рівень страхових виплат за результатами 2009 року мав позитивну динаміку зростання: рівень валових виплат склав 33% (за результатами 2008 року - 29,4%), рівень чистих виплат - 50,0% (за результатами 2008 року - 41%).

Обсяги валових та чистих страхових виплат за 2009 рік дещо зменшилися в порівнянні з аналогічним періодом 2008 року. Так, обсяг валових страхових виплат за 2009 рік знизився на 4,4% порівняно з аналогічним періодом 2008 року (до 6737,2 млн. грн.), а обсяги чистих страхових виплат зменшилися на 7,5% і становили 6056,4 млн. грн.

Рівень чистих страхових виплат перевищує рівень валових, оскільки при розрахунку не враховуються частки страхових виплат, що сплачуються за договорами внутрішнього перестрахування ризиків, та частки страхових премій, що сплачуються за операціями внутрішнього страхування.

Діяльність першої десятки українських страховиків (TOP-10) у 2009 р. характеризується наступними обсягами залучених премій та здійснених виплат (табл. 2-3).

Таблиця 2-3

Рейтинг страховиків за величиною премій і виплат за 2009 р. [7]

№ з/п	Страховик	Премії, тис. грн.	Рейтинг
1.	Оранта	717975,2	1
2.	АХА	700917,0	2
3.	Лемма	542375,8	3
4.	Кремень	534176,2	4
5.	Аванте	523395,7	5
6.	UNIQA	500006,9	6
7.	Провідна	453784,2	7
8.	Інго-Україна	438377,4	8
9.	Українська пожежно-страхова компанія	417073,3	9
10.	Українська страхова група	372928,7	10

Виявлення та аналіз основних факторів розвитку фінансової глобалізації дають змогу передбачити можливі зміни у процесі її розвитку, а також прогнозувати її вплив на фінансові системи країн світу [7,8].

Взростає роль держави у розв'язанні економічних проблем, особливо в умовах глобалізації. Держави виступають як регулювальники економіки, забезпечуючи стабільність фінансової системи та захищаючи інтереси громадян. Вони також виступають як гарантія виконання зобов'язань, що виникають у процесі розвитку економіки.

Глобалізація економіки призводить до зростання ролі міжнародних організацій, таких як МВФ, Світовий банк та ООН. Ці організації надають технічну допомогу країнам, що розвиваються, та виступають як гарантія виконання зобов'язань, що виникають у процесі розвитку економіки.

Глобалізація економіки також призводить до зростання ролі транснаціональних корпорацій (ТНК). Ці компанії виступають як головні актори у процесі розвитку економіки, надаючи технічну допомогу країнам, що розвиваються, та виступаючи як гарантія виконання зобов'язань, що виникають у процесі розвитку економіки.

Глобалізація економіки призводить до зростання ролі міжнародних організацій, таких як МВФ, Світовий банк та ООН. Ці організації надають технічну допомогу країнам, що розвиваються, та виступають як гарантія виконання зобов'язань, що виникають у процесі розвитку економіки.

Під час використання банкомату банку «Х» для отримання готівки після поміщення банківської картки безпосередньо у нього, на екрані з'являється запит, що вимагає від власника пластикової карти вводу номеру його мобільного телефону.

Навіть, коли клієнт не бажає вводити свій мобільний номер, він не має іншого вибору, як ввести його, так як при цьому блокується кнопка «Відміна». Це здійснюється для того, щоб тримач банківської карти не мав можливості відмовитися від виконання даної операції.

Крім цього, під час видачі готівки банкомат висвітлює запит на відкриття депозитного рахунку, що також не відповідає бажанню клієнта.

Цей яскравий приклад говорить про незручності, що виникають у процесі роботи з банкоматом під час видачі готівки. Серед них можна виділити наступні: непотрібні рекламні повідомлення, що потім надсилає банк на мобільний телефон, які лише забирають вільний час та відривають від роботи власників банківських карт, розкриття особистих даних про клієнта, про які той не хотів би повідомляти стороннім, втрати часу, під час вводу зайвої додаткової інформації взагалі непотрібної для здійснення даної операції тощо.

У зв'язку з цим клієнтам – користувачам банківських карток необхідно знати, якими законодавчими актами та нормативними документами регулюється робота банків з пластиковими платіжними картками.

Серед документів банку, які регулюють ті чи інші види його діяльності, відповідне місце посідають документи щодо забезпечення банківської безпеки, у тому числі й операцій з платіжними картками. Базу для формування нормативних документів з безпеки операцій з платіжними картками та їх емісії створюють:

1. Закон України «Про Національний банк України»;
2. Закон України «Про банки і банківську діяльність»;
3. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні»;
4. Положення НБУ «Про порядок емісії платіжних карток і здійснення операцій з їх застосуванням»;
5. Положення НБУ «Про впровадження пластикових карток міжнародних платіжних систем у розрахунках за товари, надані послуги та при видачі готівки»;
6. Рекомендації НБУ держателям платіжних карток щодо їх використання;
7. Постанова правління НБУ «Про організацію розрахунків за банківськими платіжними картками» та ін.

7. Шекін Г.В. Теория социального управления / Г.В. Шекін. — К.: МАУП, 1996. — 408 с.

8. Левченко К.Б. Гендерна політика в Україні: визначення, формування, управління: [монографія]. — Х.: Вид-во нац. ун. внутр. справ, 2003. — 344 с.

9. Трипак Н.В. Формування гендерної політики в Україні: проблеми теорії, методології, практики: [монографія] / Н.В. Трипак — К.: Видавництво НАДУ, 2004. — 384 с.

Адже як вважають провідні вітчизняні вчені, суттєвою перешкодою економічному розвитку агропромислового виробництва в нашій країні є недостатня інтеграція, слабкість зв'язків між виробниками сільськогосподарської сировини, переробними підприємствами і науковими установами. В розвинених країнах це досягається шляхом створення кластерів - об'єднань з урахуванням галузевих ознак. На ринку в даному випадку конкурує не окреме підприємство, а їх комплекс – кластер. Кластери зарекомендували себе як активні точки «зростання» економіки.

При функціонуванні кластерів проявляється синергетичний ефект від взаємодії підприємств, які взаємопов'язані з випуском певного виду продукції. В кластері передусім забезпечується об'єднання зусиль підприємців, органів управління, суб'єктів інвестиційної та інноваційної діяльності на певній території, що дає переваги у конкурентній боротьбі, сприяє впровадженню інвестицій і раціональній організації постачання, виробництва і збуту, завдяки підвищенню конкурентоспроможності продукції, проведенню гнучкої політики, необхідної в умовах сучасної ринкової кон'юнктури. Можливість одержання кращих економічних результатів у кластері досягається за рахунок використання переважно горизонтальних зв'язків, спеціалізації та комплементарності учасників (структурно-функціональної взаємодоповнюваності їх у виробничому процесі). Ряд вчених відносять до кластерних систем і кооперативно-господарські об'єднання малого, середнього та великого бізнесу з радіальною структурою, для яких характерним є: наявність великого підприємства-лідера, яке визначає господарську, інноваційну та інші стратегії розвитку, стійкість господарських зв'язків учасників системи у рамках її виробничих програм, чітко виділений інтегруючий фактор (продукт чи послуга).

Створення кластерів особливо актуально, коли реформування агропромислової сфери дедалі більше торкається рівня територіальних громад, економічна самостійність яких на даному етапі розвитку підвищується, що породжує нові, складніші задачі, які вимагають і нових шляхів розв'язання. У кластери об'єднуються сільгоспвиробники й промислові підприємства, передусім переробні, та торговельні фірми. На практиці спостерігається також формування великих агропромислових кластерів, куди входять не тільки вищезазначені учасники, але й підприємства з виробництва сільгосптехніки й устаткування, а також із переробки, зберігання та збуту сільгосппродукції.

Характерними рисами агропромислових утворень кластерного типу є: об'єднання ресурсів сільського господарства та промисловості; взаємодія аграрної й індустриальної технологій у єдиному виробничому циклі; адаптація ринкової інфраструктури до потреб аграрних, промислових і торговельних господарюючих суб'єктів; посилення виробничих зв'язків.

При цьому агропромислові підприємства одержують можливість:

- використовувати нові технології,
- енергетичні засоби,

- 518 -

За 12 місяців 2009 року сума отриманих сільськогосподарських премій з видів сільськогосподарської продукції становила 12658,0 млн. грн., що складає 62% від валового результату діяльності сільськогосподарських підприємств (табл. 1).

У порівнянні до 2008 року динаміка показників свідчала про такі тенденції: частка валових сільськогосподарських премій, належних на першим 50 сільськогосподарським підприємствам, зменшилася з 70,1% до 75,2% (табл. 1).

Частка валових сільськогосподарських премій, належних на першим 50 сільськогосподарським підприємствам, %	70,1	75,2	5,1	7,28
Чисті сільськогосподарські премії (валові премії за мінусом премій передачі на внутрішньому ринку перестрахування), млн. грн.	15981,8	12658,0	3323,8	-20,80
Чисті сільськогосподарські премії (валові премії за мінусом виплат сплатачам на внутрішньому ринку перестрахування), млн. грн.	6546,1	6056,4	-489,7	-7,48
Рівень чистих виплат, %	40,9	50,0	9,1	22,25

Закінчення табл. 1

Частка валових сільськогосподарських премій, належних на першим 50 сільськогосподарським підприємствам, %	70,1	75,2	5,1	7,28
Чисті сільськогосподарські премії (валові премії за мінусом виплат сплатачам на внутрішньому ринку перестрахування), млн. грн.	15981,8	12658,0	3323,8	-20,80
Чисті сільськогосподарські премії (валові премії за мінусом виплат сплатачам на внутрішньому ринку перестрахування), млн. грн.	6546,1	6056,4	-489,7	-7,48
Рівень чистих виплат, %	40,9	50,0	9,1	22,25

Закінчення табл. 1

Саме у взаємодії державних органів влади та неурядових організацій важливу роль відіграють моральні й політичні методи регулювання.

Рух відбувається від «регулювання» як одностороннього процесу до «взаємодії» як двостороннього процесу впливу та координації діяльності органів державних органів влади і недержавних організацій.

На думку Н. Грицяк, у сфері гендерної політики доцільно використовувати методи державного впливу за класифікацією запропонованою Н. Р. Нижник, оскільки вона є більш повною і мотивованою та розглядає методи управління за їх спрямованістю, змістом, організаційною формою.

Спрямованість методів управління орієнтована на систему управління. Зміст відображає специфіку засобів та прийомів впливу. Організаційна форма здійснює вплив на конкретну ситуацію, що склалась [9, с. 191].

Висновки.

Отже, у сфері гендерної політики доцільно використовувати універсальні методи регулювання, зокрема, адміністративні, правові, організаційні, моральні тощо.

Однак, на нашу думку, зазначений перелік слід доповнити економічними методами, оскільки вони є найбільш дієвими у забезпеченні оптимальних гендерних пропорцій.

Економічні методи мають поєднувати у собі інструменти та важелі державного впливу, серед яких ефективними є фінансово-кредитні, податкові та соціально-економічні.

Література:

1. World Bank, «Engendering development», 2001.
2. Герасименко Г. В. Гендерні аспекти соціальної політики в Україні : [монографія] / Г. В. Герасименко — Умань : СПД Сочінський, 2008. — 250 с. — Бібліогр. : с. 218—226 (149 назв).
3. Піжук О. І. Державне регулювання гендерних відносин як важлива умова сталого соціально-економічного розвитку в Україні / О. І. Піжук // Міжнародний науково-практичний журнал «Економіка та держава». — 2007. — № 6. — С. 65—67.
4. Онишко С. В. Державне регулювання національної економіки : [навчальний посібник] / С.В. Онишко. — Ірпінь : Національний університет ДПСУ України, 2007. — 358 с.
5. Большой энциклопедический словарь / автор и составитель А. Борисов. — 3-е изд., — М. : Книжный мир, 1999. — 894 с.
6. Економічна енциклопедія : у трьох томах. [Т. 1] / редкол. : С. В. Мочерний та ін. — К. : видавничий цент «Академія», 2000. — 864 с.

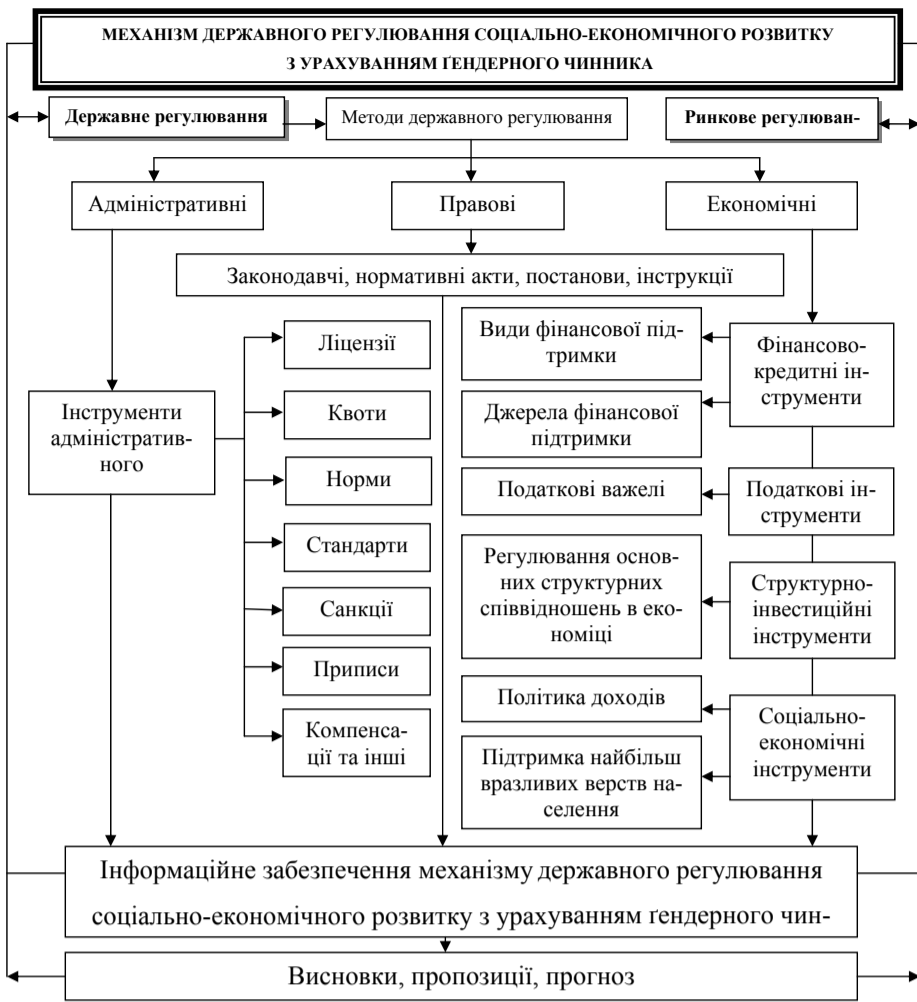
- 371 -

- 358 -

1. Поліщук С. Платіжні картки: випуск і використання / Бухгалтерський облік і аудит. — К.: 2002. — № 9. — 360 с.
2. Савлюк М.І. Розвиток ринкових відносин і його вплив на роль банків / М.І. Савлюк / Фінансово-монетарні важелі економічного розвитку. — У 3 т. — Т. 2. Механізми грошового та фінансового ринків і їх вплив на розвиток економіки України / за ред. А.І. Даниленка. — К.: Вид-во "Фенікс", 2008. — 442 с.
3. Банківська діяльність. Т. VII. Навчальний посібник. Ред. Денисенко, Лаптев. — К.: 2004. — 320 с.
4. Положення про порядок емісії платіжних карток і здійснення операцій з їхнім застосуванням, затверджене постановою Правління Національного банку України від 27.08.2001 № 367.
5. Банківські операції. Під ред. В.І. Мішенко та Н.Г. Славянської. — К.: Знання, - 2006. - 710 с.
6. Банківська справа/ Під ред. Г.Г. Коробової — К.: 2008. — 290 с.

ЛІТЕРАТУРА

Отже, такий сегмент банківської справи, як робота з платіжними картками, особливо гостро відчуває стан економіки, рівень життя населення. Але, незважаючи на це, Україна має значні перспективи розвитку даного сектора.

*Примітка. Розроблено автором.

Рис. 3 Система регуляторів соціально-економічного розвитку з урахуванням гендерної складової

Ціком слушною є думка К. Левченко про те, що застосування адміністративних методів у сфері гендерної політики обмежується участю неурядових громадських організацій у ролі суб'єктів державної політики стосовно сім'ї та жінок в Україні, які вступають в активний процес взаємодії з органами державної влади різних рівнів для вирішення важливих соціальних завдань як незалежні та не підпорядковані жодному органу державної влади.

- інженерні споруди;
- долати тимчасовий розрив у фінансуванні витрат між збиранням урожаю і початком періоду його переробки;
- сприяти поліпшенню якості продукції, яка без додаткових заходів могла б швидко зіпсуватися;
- обробляти продукцію для закладання на збереження, організувати повніше завантаження робочої сили в період міжсезонних робіт.

Як показує світовий досвід функціонування аграрного сектору, виробники сільськогосподарської продукції можуть нормально існувати лише за наявності зовнішньої підтримки. В умовах жорсткого диспаритету цін на продукцію сільськогосподарської промисловості, таку підтримку можуть надавати збутові, переробні підприємства та і державний бюджет. Крім того, взаємодія всіх учасників об'єднання дає можливість підвищити ефективність і масштабність інвестиційного процесу за рахунок диверсифікації ризиків та розширення способів інвестування, реалізувати ті проекти, здійснення яких поодиночки було б неекономічним і недоцільним. Тому державна політика має бути спрямована на підтримку й сприяння розвитку процесів концентрації, інтеграції, кластеризації в агропромисловому виробництві. Звідси і постає питання про необхідність обґрунтування та розробки моделей агропромислових кластерів області з наступною їх апробацією в кількох областях нашої держави і після відпрацювання - впровадження по всій Україні на місцевому, регіональному та національному рівнях [4,6].

Висновки

Таким чином, в основі глобалізаційних процесів лежать ринкові закони, тому природним є ігнорування принципу, що прогрес має бути зорієнтованим та розвиток людини та поліпшення якості її життя [7]. Суспільство стоїть перед потребою гуманізації глобального розвитку, тобто формуванні системи спільних заходів та солідарних практичних дій щодо збереження цінностей людей. Відбувається гуманізація фінансів, зростає роль особистості в них так само, як розвиток виробничих процесів.

На основі проведених досліджень можна зробити наступні висновки. Перед агропромисловим виробництвом регіонів стоїть складна задача - визначення ефективного шляху подальшого розвитку відповідно до тих напрямків, які вибрані, розвиваються і вже перевірені часом у країнах - лідерах світової економіки. Практика розв'язання даних проблем бачиться у переході від все ще існуючого централізованого управління агропромисловим виробництвом до впровадження нових виробничих систем на регіональному рівні. Впровадження кластерних мереж у сферах виробництва продукції та надання послуг дасть змогу в регіоні повніше розв'язати економічні й соціальні проблеми даних територій, раціонально використати природні ресурси, робочу силу, науковий,

© Андрушко А. М., 2010

Такий підхід є доволі ґрунтовним, однак він розкриває більше науково-прикладну сутність аналізу, його можливість для теорії та реального ведення діяльності. [7; 8].

Завданням аналітичного дослідження є виявлення причин, що призвели до виникнення певних ситуацій, а також встановлення причинно-наслідкових зв'язків між ними. [6; 5].

Більшість авторів, які присвячують свої публікації тим чи іншим видам аналізу, лише побіжно згадують про аналіз господарських процесів, але не надають суттєвих рекомендацій до управління діяльністю, а зосереджуються більше на меті та завданнях аналізу, показують методику проведення аналітичних досліджень. [6; 5].

«Аналіз господарської діяльності підприємства», «Економічний аналіз», «Теорія економічного аналізу» та ін. [6; 5].

Важливість авторів, які присвячують свої публікації тим чи іншим видам аналізу, лише побіжно згадують про аналіз господарських процесів, але не надають суттєвих рекомендацій до управління діяльністю, а зосереджуються більше на меті та завданнях аналізу, показують методику проведення аналітичних досліджень. [6; 5].

У науковій літературі поки що не вироблено єдиного та чіткого розуміння сутності функціонального аналізу. Така ситуація на нашу думку стосовно функціонального аналізу є некоректною. Аналіз господарської діяльності підприємства, який впливає на його діяльність, є практичним дослідженням у практичній діяльності суб'єктів господарювання, впливає на діяльність підприємства, економічний аналіз, «Теорія економічного аналізу» та ін. [6; 5].

Розвиток концепції менеджменту зумовлює необхідність якості трансформації аналізу господарських процесів з метою розуміння його як об'єкту функцій управління. У такому контексті чіткіше виявляється взаємозв'язок аналізу з іншими, основними функціями менеджменту, такими як планування, організація, контроль, та ін., його вплив на їх розвиток і виконання.

У науковій літературі поки що не вироблено єдиного та чіткого розуміння сутності функціонального аналізу. Така ситуація на нашу думку стосовно функціонального аналізу є некоректною. Аналіз господарської діяльності підприємства, який впливає на його діяльність, є практичним дослідженням у практичній діяльності суб'єктів господарювання, впливає на діяльність підприємства, економічний аналіз, «Теорія економічного аналізу» та ін. [6; 5].

1. Вступ.

Сучасні ринкові умови є постійним чинником розвитку менеджменту підприємств. Умови є постійним чинником розвитку менеджменту підприємств. Умови є постійним чинником розвитку менеджменту підприємств. Умови є постійним чинником розвитку менеджменту підприємств.

Ключові слова: аналіз, система менеджменту, управління, функціональний аналіз.

Анотація. Розглянуто функціональну сутність аналітичної діяльності підприємства з метою кращого задоволення потреб менеджменту.

ЛІТЕРАТУРА

К.с.н. Андрушко А. М.
Львівський національний аграрний університет

Показники	Ріки	
	2008	2009
Відхилення (за величиною, у %)	2	3
1	4	5
Кількість зареєстрованих страховиків	469	450
з них: компанії зі страхування життя	72	72
Кількість укладених договорів страхування (млн. шт.)	676	552,6
-123,4	-18,25	
Виконано до державного реєстру	6	2
-66,67	-4	
Виконано з державного реєстру	12	6
-50,00	-6	
Кількість компаній з іноземним капіталом (згідно поданих звітних даних)	87	85
-2,30	-2	
Частка іноземного капіталу у статутному капіталі страховиків, %	25,5	26,0
1,96	0,5	
Активи по балансу, млн. грн.	41930,5	41970,1
0,09	39,6	
Активи, визначені ст. 31 Закону України "Про страхування", млн. грн.	23904,9	23690,9
-0,90	-214	
Обсяг сплачених статутних фондів, млн. грн.	13206,4	14876,0
12,64	169,6	
Сформовані страхові резерви, млн. грн.	10904,1	10141,3
-7,00	-762,8	
Валові страхові премії, млн. грн., з них:	24008,6	20442,1
-14,86	3566,5	
від страхувальників-фізичних осіб	7630,2	5949,0
-22,03	1681,2	
від перестраховальників	6362,5	5846,5
-8,11	-516	
у т.ч. від перестраховальників-нерезидентів	317,5	242,1
-23,75	-75,4	
Валові страхові виплати, млн. грн., з них:	7050,7	6737,2
-4,45	-313,5	
страхувальникам-фізичним особам	3206,4	2804,0
-12,55	-402,4	
перестраховальникам	1546,3	1727,1
11,69	180,8	
у т.ч. перестраховальникам-нерезидентам	1055,6	1049,7
-0,56	-5,9	
Рівень валових виплат, %	29,4	33,0
12,24	3,6	
Частка валових страхових премій, наложена першим трьом страховиками, %	11,5	11,2
-2,61	-0,3	

Динаміка показників діяльності страховиків на ринку страхових послуг України, 2008-2009 рр.
Таблиця 1

По-друге, державне регулювання не варто розглядати в якості менш значущого, другорядного механізму в порівнянні з ринковим, оскільки характер функціонування останнього в більшості випадків визначається умовами і нормами взаємозв'язку, які визначені за допомогою державного регулювання.

По-третє, навіть в умовах стійкого і поступального економічного розвитку є такі сфери суспільного життя, де формування найбільш раціональних і ефективних організаційних форм впливу передбачає перевагу державного регулювання над ринковим [3, с. 65].

Як показує досвід соціально-економічного розвитку західних країн, ринковий механізм регулювання протягом всієї історії людства ніколи не здійснював впливу на формування оптимальних гендерних пропорцій, що передбачає собою наявність рівних прав і можливостей їх реалізації для чоловіків і жінок, оцінка соціально-економічного положення яких як в Україні, так і в усьому світі відображає значну кількість диспропорцій, переважно не на користь останніх. Основною причиною цього є конкурентний характер ринкових відносин та ті рольові функції чоловіків і жінок, які з самого початку задають різну ступінь їх конкурентоспроможності.

Значно нижчий рівень конкурентоспроможності жінок у ринковій боротьбі визначається в цілому двома основними чинниками:

– біологічно закладеною репродуктивною функцією, виконання якої знижує активність участі жінки в економічному житті;

– сформованими у суспільстві соціокультурними установками про значення жінки та їх ролі в соціумі, які за ступенем свого впливу на конкурентоспроможність останньої не тільки не поступаються біологічно заданим характеристикам, але й значно переважають їх.

В умовах дії цих двох факторів ринковий механізм, що функціонує без зовнішнього втручання, безумовно, передбачає нерівномірний розподіл ресурсів на користь більш конкурентоспроможних суб'єктів. Ця особливість ринкового механізму пояснює необхідність втручання держави в регулювання гендерних процесів та вимагає формування механізму державного регулювання гендерних пропорцій у соціально-економічній сфері.

За визначенням С. Онишко [4, с. 37] «механізм державного регулювання» – це сукупність регуляторів, за допомогою яких держава здійснює соціально-економічну політику в цілому та за її окремими напрямками. Водночас, поняття «регулятор», яке широко використовується для позначення багатьох економічних категорій, у сучасній економічній літературі тісно співіснує з такими поняттями як інструмент та важіль. Однак, аналізуючи їх змістовне визначення виникають деякі зауваження, які мають суттєве значення для системного розгляду економічних категорій. Так, при їх визначенні у найбільш загальному вигляді, наведені вище поняття пояснюються одне за допомогою іншого.

- 368 -

- 361 -

Діючи на економіку з боку держави, регулятор повинен мати певні властивості, які дозволяють йому виконувати свої функції. Такими властивостями є:

1) **Ефективність** – це здатність регулятора впливати на економіку таким чином, щоб досягти поставлених цілей з мінімальними витратами ресурсів. Ефективність регулятора визначається ступенем його впливу на економіку. Ефективність регулятора може бути визначена за допомогою певних показників. Такими показниками є: темп зростання економіки, темп зростання доходів населення, темп зростання зайнятості тощо. Ефективність регулятора може бути визначена за допомогою певних показників. Такими показниками є: темп зростання економіки, темп зростання доходів населення, темп зростання зайнятості тощо.

2) **Прозорість** – це здатність регулятора бути прозорим для економіки. Прозорість регулятора визначається ступенем його впливу на економіку. Прозорість регулятора може бути визначена за допомогою певних показників. Такими показниками є: темп зростання економіки, темп зростання доходів населення, темп зростання зайнятості тощо.

3) **Гнучкість** – це здатність регулятора бути гнучким. Гнучкість регулятора визначається ступенем його впливу на економіку. Гнучкість регулятора може бути визначена за допомогою певних показників. Такими показниками є: темп зростання економіки, темп зростання доходів населення, темп зростання зайнятості тощо.

4) **Вплив** – це здатність регулятора впливати на економіку. Вплив регулятора визначається ступенем його впливу на економіку. Вплив регулятора може бути визначений за допомогою певних показників. Такими показниками є: темп зростання економіки, темп зростання доходів населення, темп зростання зайнятості тощо.

Кораблінова І.А.

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА РІВЕНЬ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ОПЕРАТОРІВ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Анотація. У статті надано аналіз сукупності факторів та критеріїв конкурентоспроможності операторів телекомунікацій, що змінюються під час еволюції ринкової структури та під впливом глобальної економічної трансформації. Пропонується новий підхід до визначення факторів, що впливають на рівень конкурентоспроможності підприємства в умовах становлення інформаційного суспільства.

Ключові слова: фактори конкурентоспроможності, оператор телекомунікацій, мінівень, мікрорівень, мезорівень, макрорівень, мегарівень аналізу конкурентоспроможності підприємства.

Постановка проблеми в загальному вигляді.

В умовах трансформації структури ринку телекомунікаційних послуг у напрямку монополістичної конкуренції, яка співпала із об'єктивним процесом становлення інформаційного суспільства, відбувається й еволюція вимог та показників оцінки конкурентоспроможності операторів телекомунікацій – необхідної складової процесу управління їх діяльністю. Збільшення кількості учасників ринку телекомунікаційних послуг, ускладнення взаємозв'язків між ними, високий рівень проникнення зв'язку, зниження доходів, що приходить на одного абонента та ін., доповнюється проблемами внутрішнього характеру ведення бізнесу у сфері телекомунікацій.

За нових умов функціонування операторів телекомунікацій менеджери повинні чітко знати відповіді на такі запитання:

1) чи створений на підприємстві ефективний механізм функціонування системи управління конкурентоспроможністю?

2) у разі невідповідності певному рівню стану системи управління конкурентоспроможністю, які необхідно використовувати методи, функції та принципи управління для її удосконалення?

3) який підхід використовувати для оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства та які управлінські рішення приймати на її основі?

Кожне із наведених питань потребує відповіді, яке має в основі певну якісну характеристику та кількісну оцінку системи управління конкурентоспроможністю оператора телекомунікацій. Якісний та кількісний аналіз конкурентоспроможності підприємства надає можливість визначити критерії (показники) конкурентоспроможності, виявити та систематизувати фактори, які її формують.

© Кораблінова І.А., 2010

- 521 -

- 528 -

1. Бабкин Ю. А. Формирование и развитие рынка инфокоммуникационных технологий: Автореф. дис. ... канд. экон. наук: 08.00.05 – СПб, 2009. – 18 с.
2. Гранатуров В. М., Воробієнко С. П. Аналіз конкурентоспроможності телекомунікаційних послуг: Монографія / За наук. ред. проф. В. М. Гранатурова. – К.: «Освіта України», 2009. – 254 с.
3. Фатхутдінов Р. А. Управление конкурентоспособностью организации. Учебник. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Изд-во «Эксмо», 2005. – 544 с.
4. Должанський І. З. Заторна Т. О. Конкурентоспроможність підприємства: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.
5. Прахова, Т. С. Поняття і сутність конкурентоспроможності [Електронний ресурс] / Т. С. Прахова // Сер. «Економіка»: сб. науч. трудов / СевкавГТУ. – № 2. – Ставрополь, 2005. – Режим доступа: <http://science.nstu.ru/articles/econom>.

Згідно з [1, с. 240], під критерієм конкурентоспроможності слід розуміти якісну та (або) кількісну характеристику, що виступає основою для оцінки конкурентоспроможності, а під факторами конкурентоспроможності – «безпосередні причини, наявність котрих необхідно та достатньо для зміни одного чи кількох критеріїв» [1, с. 242].

Аналіз досліджень і публікацій.

Питання щодо визначення критеріїв (показників), на основі яких проводиться оцінка конкурентоспроможності та визначаються фактори, які забезпечують конкурентоспроможність, отримало широку популярність у концепціях управління конкурентоспроможністю і знаходить свою реалізацію у практичній діяльності різних галузей економіки [2 – 7]. Слід констатувати той факт, що у спеціальній літературі з економіки та менеджменту зв'язку проблема оцінки критеріїв та визначення факторів конкурентоспроможності операторів та прийняття управлінських рішень на цій основі висвітлено не у повній мірі. У більшості випадків використовується загальна методологія оцінки конкурентоспроможності без урахування галузевих особливостей, змін у конкурентному середовищі операторів і загальної трансформації природи ринкових відносин в умовах становлення інформаційного суспільства. Разом з тим, необхідно відзначити праці [8 – 12], в яких розпочато вирішення зазначених питань.

Особливістю цих праць є те, що в них висвітлюється методичні підходи до аналізу конкурентоспроможності саме в галузі зв'язку з урахуванням її специфіки. Інша річ – у більшості цих праць об'єктом аналізу конкурентоспроможності виступають телекомунікаційні послуги та продукція, і лише у [4, 10] проводиться аналіз конкурентоспроможності підприємств електрозв'язку. Разом з тим у цих працях не у повній мірі враховуються якісні зміни на ринку телекомунікаційних послуг, що потребує продовження досліджень у даному напрямку.

При аналізі конкурентоспроможності операторів телекомунікацій слід враховувати той факт, що вони є складовими міжнародних корпорацій сфери інформаційних та комунікаційних технологій (ІКТ). На наш погляд, традиційне виділення зовнішніх та внутрішніх факторів конкурентоспроможності, яке можна зустріти у [13, с. 213 – 219; 14, с. 32; та ін.], потребує перегляду в умовах становлення інформаційного суспільства.

Формування цілей статті.

Обґрунтувати підхід до визначення факторів впливу на рівень конкурентоспроможності операторів телекомунікацій у сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу.

Для аналізу конкурентоспроможності корпорації як домінуючої форми організації бізнесу у сучасних умовах необхідний комплексний підхід, що враховує нові вимоги ринку, технічні і соціальні зміни у розвитку системи виробничих відносин.

- 522 -

- 527 -

1. Управління конкурентоспроможністю підприємства: Навчальний посібник / С.М. Клименко, Т.В. Омеляненко. – К.: КНЕУ, 2008. – 520 с.

2. Скудар Г. М. Організаційно-економічний механізм управління конкурентоспроможністю підприємства: автореф. дис. ... д-ра екон. наук: 08.02.03 / НАН України; ІЕП. – Львів, 2000. – 35 с.

3. Осинов В. М. Трансформація організаційно-економічних механізмів забезпечення конкурентоспроможності підприємств у галузі: дис. ... д-ра екон. наук: 08.07.01 / НАН України; ІПРЕД. – О., 2006. – 455 с.

4. Журан О. А. Умови формування характеристик конкурентоспроможності підприємства: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.06.01 / Олеська національна академія зв'язку ім. О.С.Попова. – О., 2006. – 20 с.

5. Кирчата І. М. Оцінка конкурентного потенціалу в системі управління підприємствами: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04 / Приазовський держ. технічний ун-т. – Маріуполь, 2007. – 20 с.

6. Сапронов Е. И. Формирование механизма управления конкурентоспособностью предприятия (на примере металлургического предприятия): автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.05 (Тамбов, 2008. – 23 с.

7. Можарова Е. Е. Совершенствование организационно-экономического механизма повышения конкурентоспособности промышленного предприятия: Автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.05 (Москва, 2009. – 24 с.

8. Дзюбинський А. В. Механізм оцінки конкурентоспроможності підприємств електрозв'язку: Автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.07.04 / Олеська національна академія зв'язку ім. О.С.Попова. – О., 2003. – 20 с.

9. Афанасьев М. Н. Маркетинговий аналіз конкурентного ринка телекомунікаційних послуг: Автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.05. – Волгоград, 2007. – 24 с.

10. Булах І. В. Оцінка конкурентоспроможності підприємства електрозв'язку: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04 / Олеська національна академія зв'язку ім. О.С.Попова. – О., 2008. – 20 с.

Література:

Інформаційні комунікації, які стають активними учасниками процесу становлення інформаційного суспільства.

Перший – це механізм ринкового «саморегулювання», що діє на основі взаємодії попиту і пропозиції, а також, конкуренції між різноманітними суб'єктами ринкових відносин.

Другий – державного регулювання, що передбачає цілеспрямований вплив на різні сфери діяльності суб'єктів ринкових відносин для досягнення певних цілей.

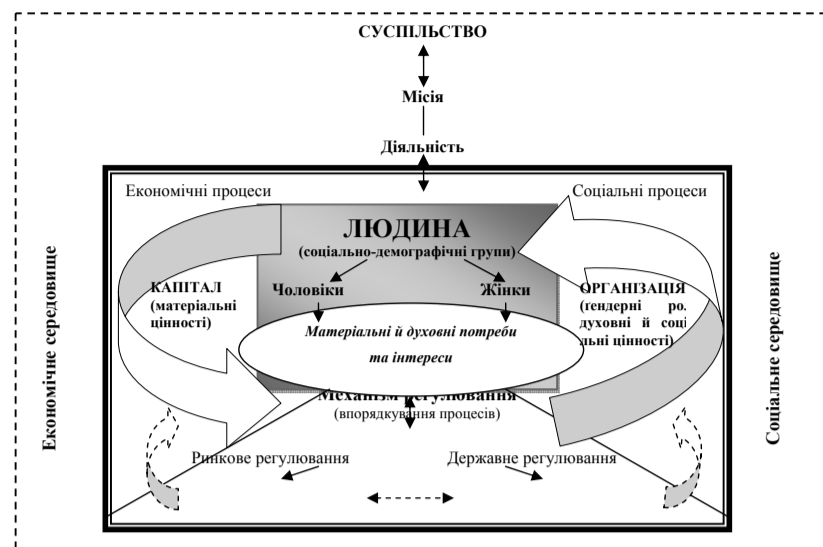

Рис. 2 Модель соціально-економічної системи з урахуванням гендерної складової

Досвід зарубіжних країн, в яких обидва вказані механізми достатньо давно і досить успішно функціонують показує, що основна роль в регулюванні соціально-економічного розвитку суспільства належить механізму ринкового саморегулювання, а основними завданнями державного регулювання є встановлення правил взаємовідносин ринкових суб'єктів.

Тому, здійснюючи оцінку співвідношення елементів ринкового та державного регулювання, слід розглянути три важливі особливості двоякої системи регулювання.

По-перше, ринковий механізм переважає над державним за ступенем охоплення та масштабністю впливу на економічну систему тільки в умовах нормального, поступального розвитку. У періоди кризи та зниження ефективності ринкових регуляторів роль державного регулювання у значній мірі збільшується і може, у деяких випадках, переважати над ринковим.

- 367 -

- 362 -

Функціональний підхід при здійсненні аналізу господарських процесів передбачає розгляд підприємства як моделі середовища із сукупністю внутрішніх економічних параметрів, що визначають процеси його життєдіяльності.

Таке внутрішнє середовище складається з окремих функціональних сфер, кожна з яких містить набір основних процесів і факторів підприємства, стан яких визначає його економічний потенціал.

Він докорінно відрізняється від кількісної оцінки загальної величини на-промислових ресурсів.

Актуальність розроблення функціонального підходу до аналізу зумовлена тим, що при елементарному підході не завжди можна пояснити досягнуті підприємствами різні рівні ефективності при однакових ресурсах чи аналогічних виробничих процесах.

На думку багатьох вчених внутрішнє середовище має можливість впливати на господарську діяльність підприємства [9, с. 9].

Вплив на господарську діяльність підприємства [9, с. 9].

Внутрішнє середовище можна інтерпретувати як універсальне, незалежне від організаційно-правової форми підприємства, яке об'єднує такі основні функціональні сфери його діяльності: матеріально-технічне постачання, маркетинг, виробництво, фінанси, кадрів, інновації.

Кожну з цих сфер необхідно аналізувати за основними факторами, які можуть бути джерелом як переваг, так і недоліків діяльності підприємства. Важливо є спроможність підприємства мобілізувати ресурси у кожній з цих сфер для досягнення сформульованих цілей, а це вже безпосередньо стосується менеджменту та виконання ним своїх основних функцій.

У цій ситуації аналіз покликаний забезпечити можливість оцінити не лише «статичку», а й «динаміку» діяльності підприємства.

Процесний підхід до аналізу дозволяє зрозуміти технологію здійснення аналізу, реалізацію ним своїх функцій. В контексті нашого дослідження вважаємо за потрібне наголосити, що основою функційного економічного аналізу є обслуговування потреб менеджменту, тобто основну функційну аналіз можна визначити як обслуговуючу (див. рисунок).

Реалізація цієї функції передбачає здійснення таких завдань:

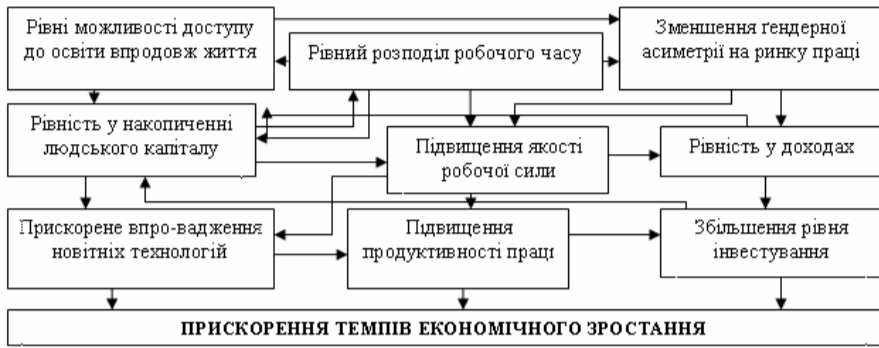
- оцінка та встановлення відповідності фактичного досягнутого стану від запланованих чи теоретично обґрунтованих показників;
- формування якісної характеристики об'єкта аналізу, встановлення принципів аналізу;
- синтез результатів, обґрунтування управлінських рішень щодо подальшого розвитку об'єкта аналізу.

виток, існують такі, які по суті не є чисто економічними (вартісними). Одним з таких чинників, який не є чисто економічним, проте здатен прискорити соціально-економічне зростання, є гендерний.

Так, дослідження Світового банку [1], дозволяють прийти до висновку, що нерівноправне ставлення до різних гендерних груп є несправедливим та неефективним, оскільки відсутність розвитку раціональних гендерних пропорцій призводять до зниження рівня життя населення, зниження ефективності функціонування економіки та погіршення показників економічного розвитку.

Недостатній обсяг людського капіталу і низький рівень віддачі від його використання обмежують потенційні можливості жінок сприяти економічному розвитку держави, що призводить до зростання витрат всього суспільства.

Зазначене обумовлює важливість формування оптимальних гендерних пропорцій у суспільстві, що не лише відповідає вимогам загальнолюдської справедливості, а й сприяє прискоренню темпів економічного зростання (рис.1*).

*Примітка. Розроблено автором за матеріалами [2, с. 21].

Рис. 1 Прискорення економічного зростання під впливом гендерного чинника

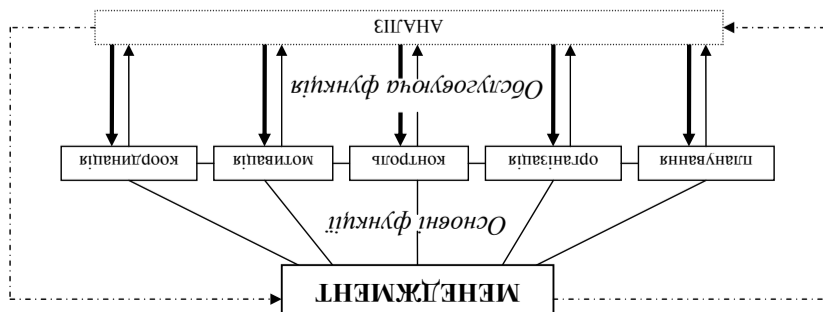
Разом з тим, гендерна складова є елементом соціально-економічної системи (рис. 2*), оскільки суспільство неможливо уявити без виділення двох великих соціально-демографічних (гендерних) груп – чоловіків і жінок – між якими існують певні відносини, які, у сучасному світі, прийнято називати гендерними. Вони проявляються у виконанні відповідних соціальних ролей, зайнятості в різних сферах суспільного виробництва, отримання певної частки суспільного багатства, наявності власних інтересів тощо.

Зазначимо, що ефективне функціонування соціально-економічної системи передбачає певне впорядкування її процесів, які регулюються в умовах ринкової економіки двома механізмами.

Основні функціональні позиції щодо функціональної сутності аналізу по відношенню до системи управління можна сформулювати наступним чином. Аналіз надає супробудову підтримку менеджменту в процесі здійснення управління господарською діяльністю підприємства, зорієнтована на досягнення поставлених цілей. Аналіз впливає на прозорість прийняття управлінських рішень що сприяє підвищенню реалізації виробничих стратегічних планів та програм. Аналіз впливає окремі цілі в межах єдиної системи управління підприємством. Розвиває та підтримує систему управління господарською діяльністю. Виступає як фактор корегування діяльності менеджерів на шляху до досягнення цілей організації.

IV. Висновки.

Рисуюнок. Аналіз в системі управління підприємством

У діловому середовищі слід виділяти ті корпорації, які вже здійснюють свою діяльність на новій матеріальній основі, змінюють цілі, організаційну структуру, відносини із споживачами, вибирають інноваційний тип розвитку, створюють соціально-відповідальний бізнес, виступають активними учасниками ділових відносин, що функціонують на базі нових ІКТ у глобальному масштабі, застосовують різноманітні моделі управління та ін. За таких умов, з одного боку, розширюється спектр факторів, які потенційно можуть формувати конкурентні переваги корпорацій, а з іншого, ускладнюється процес переходу потенційних факторів (складових) конкурентоспроможності у реальні конкурентні переваги. Отже, виникає необхідність систематизації факторів конкурентоспроможності операторів телекомунікацій, на які суттєво впливають зазначені зміни.

Перш ніж надати системне уявлення факторів конкурентоспроможності підприємства, зазначимо, що ті або інші аспекти даного питання розглянуті різними авторами у залежності від досліджуваних ними об'єктів. Традиційно виділяють мінірівень (товарний рівень), мікрорівень (рівень організації), мезорівень (рівень галузі, регіону) та макрорівень конкурентоспроможності (рівень країни) [15]. З позицій відповідного рівня і проводиться аналіз конкурентоспроможності конкретного об'єкту.

При цьому передбачається, наприклад, що передумовою конкурентоспроможності підприємств є їх здатність виробляти конкурентоспроможний товар (послугу) [13, с. 184], або що, оцінюючи конкурентоспроможність підприємства, необхідно пов'язувати ключові її складові з результативністю їх прояву у зовнішньому середовищі [14, с. 31].

Цей підхід, можна охарактеризувати як лінійний – тобто проводиться аналіз конкурентоспроможності окремого певного об'єкту з урахуванням того, що конкурентоспроможність даного об'єкту залежить від конкурентоспроможності іншого об'єкту аналізу, який пов'язаний із першим певним чином.

У розглянутому випадку взаємозв'язок між об'єктами аналізу конкурентоспроможності здійснюється на основі принципу детермінізму.

Інший підхід, який базується на принципі «ієрархічності», зустрічаємо у монографії [12]. Автори, досліджуючи проблему визначення факторів, що впливають на рівень конкурентоспроможності телекомунікаційних послуг, приходять до висновку про те, що «вони складають певну ієрархічну структуру, яка включає множини факторів безпосереднього та опосередкованого впливу» [12, с. 91].

Оскільки об'єктом аналізу конкурентоспроможності у зазначеному дослідженні виступають телекомунікаційні послуги (мінірівень), то система факторів, які так чи інакше впливають на рівень їх конкурентоспроможності, представлена наступними трьома рівнями:

- фактори зовнішнього середовища, які визначають потенціал країни, де

Наприклад, зміна такого показника як ARPU, що розглядається на мінірівні аналізу конкурентоспроможності оператора телекомунікацій, впливає на різні позиції оператора (мікрорівень), на конкурентоспроможність даного виду діяльності оператора (мезорівень), на ступінь інвестиційної привабливості сегменту ринку функціонує оператор (макрорівень) та на його позиції у складі міжнародних корпорацій (метарівень). Відповідно, на зміну такого показника як ARPU впливають фактори, які можна представити у наступному ланцюжку: світові тенденції лібералізації ринку телекомунікаційних послуг (метарівень) → дії антитимонополічного законодавства та сприяння конкуренції на ринку (макрорівень) → поява нових агітернативних форм діяльності операторів телекомунікацій (мезорівень) → посилення конкуренції та пенетрації ринку телекомунікаційних послуг (мікрорівень) → сукупність факторів конкурентоспроможності телекомунікаційних послуг та умов їх виробництва (мінірівень). Таким чином, система факторів «5M», що впливають на рівень конкурентоспроможності операторів телекомунікацій є багатогранною. Можна констатувати той факт, що підхід до аналізу рівня конкурентоспроможності еволюціонує у наступному напрямку: «лінійність» → «ієрархічність» → «багатогранність».

Висновки та перспективи подальших досліджень.

Множинність взаємозв'язків всієї сукупності факторів та критеріїв, які впливають на рівень конкурентоспроможності сучасного підприємства, є вже реальністю, а тому виникає необхідність застосування нових підходів в управлінні діяльністю підприємства. Так, система «5M», що запропонована у нашому дослідженні, потребує модифікації існуючих методів аналізу конкурентоспроможності операторів телекомунікацій.

Мікрорівень: ринкова влада за обсягом продажів та (або) доходів; лояльність абонентів до бренду; споживча ціна послуги; наявність комп'ютерів; участь у державно-приватному партнерстві у процесі надання соціально значущих послуг.

Мезорівень: рентабельність; ефективність; рівень інноваційності; ефективність планування (за видом зв'язку); рівень екологічності.

Макрорівень: рівень інфляції; рівень процентної ставки; рівень інвестиційної привабливості.

Метарівень: рівень транснаціональності (закордонні активи, закордонний персонал, закордонний обсяг продажів послуг у загальному обсягу продажів у відсотках); ринкова капіталізація; вартість міжнародного бренду тощо.

Зазначені фактори, що впливають на рівень конкурентоспроможності оператора телекомунікацій знаходяться у тісному взаємозв'язку та впливають один на одного певній мірі.

Наприклад, зміна такого показника як ARPU, що розглядається на мінірівні аналізу конкурентоспроможності оператора телекомунікацій, впливає на різні позиції оператора (мікрорівень), на конкурентоспроможність даного виду діяльності оператора (мезорівень), на ступінь інвестиційної привабливості сегменту ринку функціонує оператор (макрорівень) та на його позиції у складі міжнародних корпорацій (метарівень).

функціонує підприємство (опосередкований вплив) – розвиток конкурентного середовища в економіці країни, науково-технічний потенціал, рівень розвитку інформаційних технологій, стан фінансової системи, зовнішньоекономічна стратегія країни, геополітичний стан країни та розвиток інфраструктури, витрати на виробництво промислової продукції та продуктивність праці, інвестиційний клімат, податкова політика та система митного регулювання;

- внутрішні фактори, які визначають потенціал підприємства, що надає телекомунікаційні послуги (опосередкований вплив) – виробничий, фінансовий, комунікаційний, інноваційний, маркетинговий, управлінський, кадровий потенціали;

- фактори конкурентоспроможності телекомунікаційних послуг (безпосередній вплив) – технічний рівень виробництва, обсяг виробництва, рівень продуктивності праці, рівень використання виробничих фондів, рівень витрат на виробництво, лояльність абонентів, рівень диверсифікації послуг.

При аналізі конкурентоспроможності іншого об'єкту (наприклад, як у нашому випадку, оператору телекомунікацій) окремі характеристики можуть являти собою не фактор, а критерій конкурентоспроможності.

Так, справедливо відмічають автори [12, с. 88], що «наприклад, інноваційний потенціал підприємства з точки зору оцінки конкурентоспроможності підприємства є критерієм конкурентоспроможності, а з точки зору оцінки конкурентоспроможності продукції або послуги – факторами конкурентоспроможності».

Однак ієрархічний підхід не дозволяє у повній мірі визначити всю сукупність факторів впливу на рівень конкурентоспроможності сучасного підприємства. Аналізуючи фактори конкурентоспроможності оператору телекомунікацій в умовах становлення інформаційного суспільства слід враховувати множину зв'язків між ними.

У зв'язку з цим, підхід до аналізу факторів конкурентоспроможності оператору телекомунікацій, який засновано на принципі «ієрархічності» слід не тільки доповнити «рівнями», але й розширити зміст взаємозв'язків між ними.

У результаті дослідження було з'ясовано, що новий підхід до аналізу факторів, які впливають на рівень конкурентоспроможності підприємств сучасного типу, базується на використанні індуктивного методу – шляхом аналізу факторів конкурентоспроможності на мінірівні, мікрорівні, мезорівні, макрорівні та мегарівні («5М») (рис. 1).

Для оператора телекомунікацій, що є центральним об'єктом аналізу конкурентоспроможності даного дослідження, система факторів визначається на таких рівнях: *мінірівень*: конкурентоспроможність послуг, що надаються оператором телекомунікацій; *мікрорівень*: конкурентоспроможність оператора телекомунікацій на ринку даної послуги; *мезорівень*: конкурентоспроможність виду діяльності, якою займається оператор телекомунікацій; *макрорівень*: конкурен-

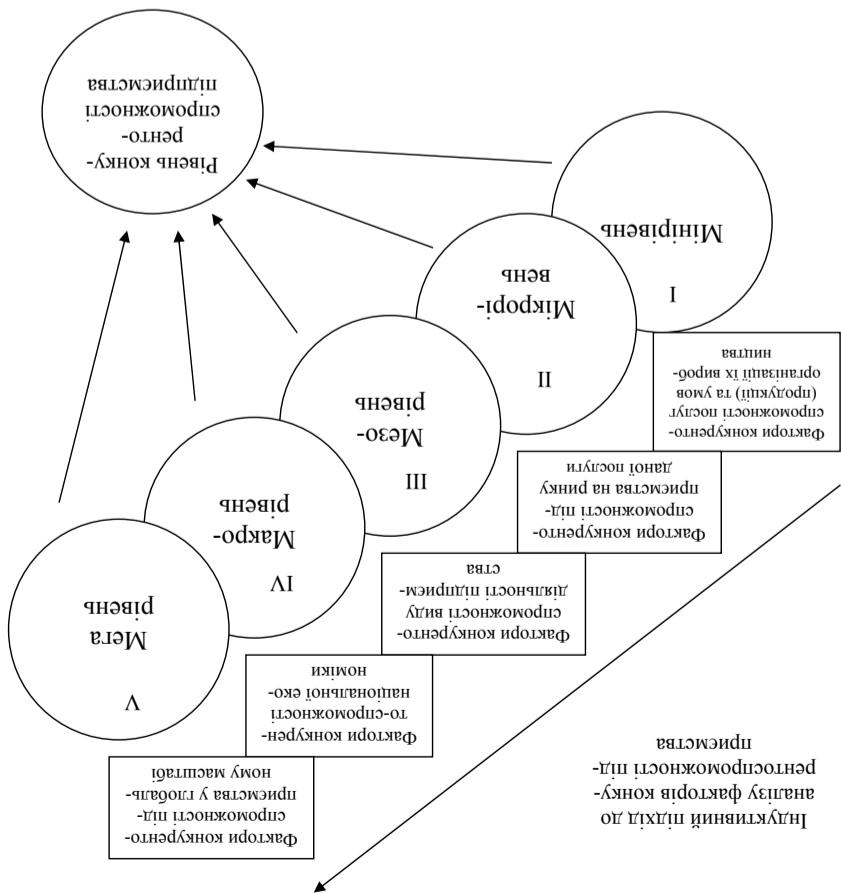
- 524 -

- 525 -

До складу показників, що безпосередньо та опосередковано впливають на рівень конкурентоспроможності оператора телекомунікацій, відносяться такі:

– *мінірівень*: активи, чисельність персоналу, обсяг продажів, доходи, ARPU, продуктивність праці, техніко-технологічна характеристика послуги, якість обслуговування, новизна послуги, наявність податкових послуг;

Рис. 1. – Система факторів, що впливають на рівень конкурентоспроможності підприємства в умовах становлення інформаційного суспільства

Індуктивний підхід до аналізу факторів конкурентоспроможності підприємства

Ієрархія факторів конкурентоспроможності підприємства

Фактори конкурентоспроможності підприємства у глобальному масштабі

Фактори конкурентоспроможності національної економіки

Фактори конкурентоспроможності виду діяльності підприємства

Фактори конкурентоспроможності підприємства на ринку даної послуги

Фактори конкурентоспроможності підприємства

Фактори конкурентоспроможності підприємства

Фактори конкурентоспроможності підприємства

к.е.н. Піжук О.І.

Національний університет ДПС України

МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В КОНТЕКСТІ ГАРМОНІЗАЦІЇ ГЕНДЕРНИХ ПРОЦЕСІВ

У статті висвітлено теоретичні засади державного регулювання соціально-економічного розвитку в контексті існуючих гендерних диспропорцій. Визначено сутність та структуру економічного механізму державного регулювання соціально-економічного розвитку з урахуванням гендерної складової.

Постановка проблеми.

Негативні тенденції, які на сьогодні мають місце в економіці України, посилюються наявністю гендерних диспропорцій, які певною мірою призводять до зниження продуктивності праці, рівня рентабельності, а отже – ефективності функціонування економіки. Гальмуючи процес накопичення людського капіталу у домогосподарствах та на ринку праці, гендерні диспропорції знижують здатність економіки до зростання. З огляду на це, зазначені проблеми потребують нагального вирішення, зокрема, шляхом формування ефективного економічного механізму державного регулювання гендерних процесів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Дана проблематика розглядалася у роботах вітчизняних учених В. Близнюк, Е. Лібанової, Л. Лобанової, О. Макарової, В. Новікова, М. Соколик та ін. Окремі методи державного впливу на гендерні процеси в Україні розглянуто у працях Н. Грицяк, Г. Герасименко, О. Кулачек, А. Комарової, та ін. Незважаючи на значну увагу до цієї проблематики, теоретичне обґрунтування та комплексне застосування наукових підходів та методів державного впливу на існуючі гендерні диспропорції до цього часу не було відображено у жодній з праць.

Формулювання цілі статті.

З огляду на зазначене вище доцільним є висвітлення теоретичних засад державного регулювання соціально-економічного розвитку в контексті існуючих гендерних диспропорцій, а також визначення сутності та структури механізму державного регулювання соціально-економічного розвитку з урахуванням гендерної складової.

Виклад основного матеріалу.

Стійкий соціально-економічний розвиток країни можливий за умови макроекономічної збалансованості, виваженості економічних заходів та передбачуваності результатів економічних дій суб'єктів ринкового господарства. Разом з тим, серед важливих цінностей, які забезпечують позитивний суспільний роз-

© Піжук О.І., 2010

- 365 -

- 364 -

Ієрархія:

1. Економічна енциклопедія [Т. 1] [ред. Б. Д. Гаврилишин, С. В. Мочерний та ін.]. – Київ, Тернопіль, 2001. – 864 с.
2. Кіндрацька Г.І., Зародянін А.Г., Білик М.С. Стратегія економічного розвитку підприємства: управлінський підхід [Електронний ресурс] / Г.І. Кіндрацька, А.Г. Зародянін, М.С. Білик // http://www.nbuv.gov.ua/Portal/natural/VNULP/Management/2007_606/77.pdf
3. Крикавський Є. В. Аналіз використання виробничих ресурсів та витрат [навч. посібник]. / Є. В. Крикавський – Львів: видавництво ДУ «Львівська політехніка», 1997. – 224 с.
4. Мних Є. Сучасний економічний аналіз: питання методології та організації / Є. Мних // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – №1. – С. 55-61.
5. Мних Є. Цілові спрямування сучасного економічного аналізу [Електронний ресурс] / Є. Мних // <http://www.libray.tane.edu.ua/images/TSkobd.pdf>
6. Парасій-Вергуненко І. Життєздатність економічного аналізу та інструменти її відновлення [Електронний ресурс] / І. Парасій-Вергуненко // <http://www.libray.tane.edu.ua/images/75bMW1.pdf>
7. Попович П. Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання [підручник]. / П. Я. Попович – К.: «Знання», 2008. – 632 с.
8. Савчук В. К. Аналіз господарської діяльності сілськогосподарських підприємств [підручник]. / В. К. Савчук – К.: Урожай, 1995. – 328 с.
9. Fortester Jay W. System Dynamics and the Lessons of 35 Years [Електронний ресурс] / Jay W. Fortester // <http://sysdyn.clechange.org/sdp/papers/D-4224-4.pdf>